

ZÁPADOČESKÁ UNIVERZITA V PLZNI
FAKULTA STROJNÍ

Studijní program: N2301 Strojní inženýrství
Studijní obor: 2302T013 Stavba energetických strojů a zařízení

DIPLOMOVÁ PRÁCE

Návrh kondenzační parní turbíny 120 MW pro solární cyklus

Autor: **Přemysl EPIKARIDIS**
Vedoucí práce: **Ing. Petr MILČÁK, Ph.D.**

Akademický rok 2011/2012

Prohlášení o autorství

Předkládám tímto k posouzení a obhajobě diplomovou práci, zpracovanou na závěr studia na Fakultě strojní Západočeské univerzity v Plzni.

Prohlašuji, že jsem tuto diplomovou práci vypracoval samostatně, s použitím odborné literatury a pramenů uvedených v seznamu, který je součástí této diplomové práce.

V Plzni dne:

.....

podpis autora

Upozornění

Využití a společenské uplatnění diplomové práce včetně uváděných vědeckých a výrobně technických poznatků nebo jakékoliv nakládání s nimi je možné pouze na základě autorské smlouvy, souhlasu Fakulty strojní Západočeské univerzity v Plzni a firmy ŠKODA POWER A Doosan company.

ANOTAČNÍ LIST DIPLOMOVÉ PRÁCE

AUTOR	Příjmení Epikaridis	Jméno Přemysl	
STUDIJNÍ OBOR	2302T013 „Stavba energetických strojů a zařízení“		
VEDOUČÍ PRÁCE	Příjmení Ing. Milčák, Ph.D.	Jméno Petr	
PRACOVISŤE	ZČU – FST – KKE		
DRUH PRÁCE	DIPLOMOVÁ	BAKALÁŘSKÁ	Nehodící se škrtněte
NÁZEV PRÁCE	Návrh kondenzační parní turbíny 120 MW pro solární cyklus		

FAKULTA	strojní	KATEDRA	KKE	ROK ODEVZD.	2012

POČET STRAN (A4 a ekvivalentů A4)

CELKEM	166	TEXTOVÁ ČÁST	110	GRAFICKÁ ČÁST	49

STRUČNÝ POPIS ZAMĚŘENÍ, TÉMA, CÍL POZNATKY A PŘÍNOSY	Diplomová práce se zabývá návrhem turbíny o výkonu 120 MW pro solární cyklus. Je uvedeno porovnání klasického parního s ORC cyklem, dále specifiká v porovnání s turbínou pro uhelný (jaderný) blok. V rámci návrhu je řešen tepelný výpočet, průtočná část, dimenzování a pevnostní kontrola vybraných komponent, kritické otáčky rotoru, bilance výkonu, tepelná účinnost cyklu a bilanční schéma při snížení 50% a 75% provozu. Práce obsahuje výkres podélného řezu turbínou.
KLÍČOVÁ SLOVA ZPRAVIDLA JEDNOSLOVNÉ POJMY, KTERÉ VYSTIHUJÍ PODSTATU PRÁCE	ORC, teplotonosná látka, parogenerátor, turbína, VT a ST-NT díl, generátor, kondenzátor, čerpadlo, ohřívák, napájecí nádrž, lopatka, hřídel, ucpávka, těleso, bilanční schéma, CATIA V5.

SUMMARY OF DIPLOMA SHEET

AUTHOR	Surname Epikaridis	Name Přemysl	
FIELD OF STUDY	2302T013 "Design of power machines and equipment"		
SUPERVISOR	Surname Ing. Milčák, Ph.D.	Name Petr	
INSTITUTION	ZČU – FST – KKE		
TYPE OF WORK	DIPLOMA	BACHELOR	Delete when not applicable
TITLE OF THE WORK	Design of the condensing steam turbine 120 MW for solar cycle		

FACULTY	Mechanical Engineering	DEPARTMENT	KKE	SUBMITTED IN	2012

NUMBER OF PAGES (A4 and eq. A4)

TOTALLY	166	TEXT PART	110	GRAPHICAL PART	49

BRIEF DESCRIPTION TOPIC, GOAL, RESULTS AND CONTRIBUTIONS	The thesis deals with a proposal turbine of output 120 MW for solar cycle. It is introduced comparison of classical steam with ORC cycle, further specifications as compared to turbine for coaly (nuclear) block. In the proposal is solved heat calculation, flow part, dimensioning and solidity control of the selected components, critical rotation speed of the shaft, heat efficiency of cycle and balance diagrams at decreased 50% and 75% operation. This work includes the drawing of an axial slice of the turbine.
KEY WORDS	ORC, heat transfer medium, steam generator, turbine, MP and LP part, generator, condenser, pump, heater, feeding tank, blade, shaft, padding, body, balance diagram, CATIA V5.

Poděkování

Rád bych poděkoval všem pedagogickým pracovníkům Západočeské univerzity v Plzni, kteří mě během studia vedli, předávali mi své znalosti a zkušenosti, měli se mnou v určitých chvílích dostatek trpělivosti.

Dále děkuji vedoucímu mé diplomové práce Ing. Petru Milčákovi, Ph.D., konzultantům Ing. Miroslavu Kapicovi, Ph.D., Ing. Josefu Peleškovi, Ing. Jiřímu Krauzovi a celému oddělení Vývoje turbín (ŠKODA POWER A Doosan company), kteří mi v průběhu řešení práce vyšli vždy ochotně vstříc a neváhali mi věnovat svůj čas.

Obsah

SEZNAM OBRÁZKŮ	11
SEZNAM TABULEK.....	12
SEZNAM PŘÍLOH.....	13
PŘEHLED POUŽITÝCH ZKRATEK A SYMBOLŮ	14
PŘEHLED ZÁKLADNÍCH VELIČIN A JEJICH JEDNOTEK.....	15
ÚVOD	17
1 PARNÍ TURBÍNY V APLIKACI NA SOLÁRNÍ ZDROJE.....	18
1.1 Solární energetická zařízení.....	18
1.1.1 Energetická zařízení s parabolickými žlaby.....	18
1.1.1.1 Tepelná kapacita zařízení	19
1.1.1.2 Účinnost zařízení.....	19
1.1.1.3 Využití technologie v praxi	20
1.2 Specifikace turbín pro solární aplikaci	21
1.3 Srovnání parního a alternativního Rankinova organického cyklu.....	22
1.3.1 Zhodnocení pracovní látky alternativního ORC	22
1.3.2 Výsledek srovnání cyklů.....	24
2 NÁVRH TEPELNÉHO SCHÉMA OBĚHU T120 MW	25
2.1 Vstupní parametry pro výpočet.....	27
2.1.1 Zadané parametry.....	27
2.1.2 Zvolené parametry	27
2.1.3 Volené tlakové ztráty.....	28
2.2 Určení parametrů na vstupu a výstupu VT dílu	28
2.2.1 Parametry páry na vstupu do VT dílu.....	28
2.2.2 Parametry páry na výstupu z VT dílu.....	29
2.3 Výpočet parametrů na vstupu a výstupu ST-NT dílu.....	30
2.3.1 Parametry páry na vstupu do ST-NT dílu	31
2.3.2 Parametry páry na výstupu z ST-NT dílu.....	31
2.4 Výpočet parametrů kondenzátoru	32
2.5 Výpočet základních parametrů odplyňováku.....	33
2.6 Výpočet parametrů čerpadel.....	33
2.6.1 Parametry napájecího čerpadla.....	33
2.6.2 Parametry kondenzátního čerpadla	35
2.7 Návrh a výpočet ohříváků	35
2.7.1 Výpočet vysokotlakých ohříváků	36
2.7.1.1 Parametry VTO2	37
2.7.1.2 Parametry VTO1	38
2.7.2 Výpočet nízkotlakých ohříváků.....	39
2.7.2.1 Parametry odplyňováku	41
2.7.2.2 Parametry NTO	42
2.8 Výpočet průtokového množství páry.....	46
2.8.1 Bilanční rovnice.....	46
2.8.1.1 Množství páry pro VTO2	46
2.8.1.2 Množství páry pro VTO1	46
2.8.1.3 Množství páry pro odplyňovák.....	47
2.8.1.4 Množství páry pro NTO3	48
2.8.1.5 Množství páry pro NTO2	48
2.8.1.6 Množství páry pro NTO1	49
2.8.2 Průtokové množství páry proudící oběhem.....	50
2.9 Výkon turbíny	52

3 PRŮTOČNÁ ČÁST TURBÍNY	54
3.1 Výpočtové vztahy – Turbina-Delphi	55
3.2 Návrh průtočné části VT dílu	57
3.2.1 Porovnání návrhových variant VT dílu.....	57
3.2.2 Lopatkový plán VT dílu – varianta 3.....	58
3.3 Návrh průtočné části ST-NT dílu	59
3.3.1 Porovnání návrhových variant ST-NT dílu	59
3.3.2 Lopatkový plán ST-NT dílu – varianta 1.....	60
3.4 Volba profilů lopatek	60
3.4.1 Rychlostní trojúhelníky lopatek.....	61
3.4.1.1 Výpočtové vztahy	61
3.4.1.2 Výpočet rychlostních trojúhelníků VT dílu.....	62
3.4.1.3 Výpočet rychlostních trojúhelníků ST-NT dílu.....	63
3.4.1.4 Přepočet lopatek zborceného typu.....	63
3.4.2 Machova čísla	66
3.4.2.1 Výpočet Machových čísel lopatek VT dílu	66
3.4.2.2 Výpočet Machových čísel lopatek ST-NT dílu	67
3.4.3 Ztráty v rozváděcích a oběžných lopatkách	67
3.4.3.1 Výpočtové vztahy – ztráty v RL a OL.....	67
3.4.3.2 Výpočet ztrát ve VT dílu.....	68
3.4.3.3 Výpočet ztrát v ST-NT dílu.....	68
3.4.4 Délky lopatek	69
3.4.4.1 Výpočet délek rozváděcích a oběžných lopatek VT dílu.....	70
3.4.4.2 Výpočet délek rozváděcích a oběžných lopatek ST-NT dílu.....	70
4 PEVNOSTNÍ VÝPOČET PRŮTOČNÉ ČÁSTI TURBÍNY	74
4.1 Namáhání oběžných lopatek	74
4.1.1 Ohybové namáhání OL	75
4.1.1.1 Výpočtové vztahy	75
4.1.2 Tahové namáhání OL.....	75
4.1.2.1 Výpočtové vztahy	76
4.1.3 Celkové namáhání OL.....	77
4.1.4 Namáhání OL VT dílu.....	77
4.1.5 Namáhání OL ST-NT dílu	77
4.2 Namáhání závěsů oběžných lopatek	77
4.2.1 Závěs typu T-nožka – výpočtové vzorce	78
4.2.2 Závěs typu T-zazubená – výpočtové vzorce	79
4.2.3 Závěs typu rozvidlený.....	79
4.3 Namáhání rozváděcích lopatek a disků rozváděcích kol	80
4.3.1 Namáhání RL VT dílu	80
4.3.1.1 Výpočtové vzorce	80
4.3.2 Namáhání RL ST-NT dílu.....	81
4.3.3 Namáhání disků rozváděcích kol ST-NT dílu.....	82
4.3.3.1 Výpočtové vzorce	83
5 NÁVRH A VÝPOČET UCPÁVEK	84
5.1 Vnější ucpávky	84
5.1.1 Vnější ucpávky přední.....	84
5.1.2 Vnitřní ucpávky mezitélesové	85
5.1.3 Vnější ucpávky zadní.....	85
5.1.4 Výpočtové vzorce	86
5.1.5 Vypočtené hodnoty	86

5.2	Vnitřní ucpávky	88
5.2.1	<i>Vnitřní ucpávky VT dílu</i>	89
5.2.2	<i>Vnitřní ucpávky ST- NT dílu.....</i>	90
5.2.2.1	<i>Výpočtové vzorce</i>	90
5.3	Vysunovací těsnění.....	91
5.3.1	<i>Popis alternativního typu ucpávek.....</i>	92
6	KONTROLNÍ VÝPOČET ROTORU A SPOJKY	93
6.1	Kontrola rotoru na namáhání krutem	93
6.1.1	<i>Výpočtové vztahy.....</i>	93
6.2	Kontrola spojky a návrh spojovacích šroubů.....	94
6.2.1	<i>Výpočtové vztahy.....</i>	94
6.3	Určení kritických otáček rotoru	95
6.3.1	<i>Výpočtové vztahy.....</i>	96
7	VÝPOČET A NÁVRH LOŽISEK.....	97
7.1	Radiální ložiska	97
7.1.1	<i>Výpočet reakcí od vlastní hmotnosti</i>	97
7.1.1.1	<i>Výpočtové vztahy</i>	98
7.1.2	<i>Návrh rozměrů ložiska a vyčíslení ztrátového výkonu</i>	98
7.1.2.1	<i>Výpočtové vztahy</i>	98
7.2	Axiální ložisko	99
7.2.1	<i>Výpočet axiální síly od změny hybnosti v lopatkové mříži</i>	100
7.2.2	<i>Výpočet axiální síly působící na disky oběžných kol.....</i>	100
7.2.3	<i>Výpočet axiální síly působící na výstupky vnitřních ucpávek.....</i>	100
7.2.4	<i>Výpočet axiální síly působící na výstupky vnějších ucpávek.....</i>	101
7.2.5	<i>Výpočet axiálních sil působících na osazení rotoru.....</i>	102
7.2.6	<i>Výpočet celkové působící axiální síly na rotor.....</i>	102
7.2.7	<i>Návrh axiálního ložiska</i>	102
7.2.7.1	<i>Výpočtové vztahy</i>	102
7.3	Výpočet množství mazacího oleje a přívodního potrubí.....	103
7.3.1	<i>Výpočtové vzorce</i>	104
8	NÁVRH A KONTROLA TĚLESA TURBÍNY	105
8.1	Namáhání vnitřního a vnějšího tělesa	105
8.1.1	<i>Výpočtové vzorce</i>	105
8.2	Návrh a kontrola horizontální příruby	107
8.2.1	<i>Výpočtové vzorce</i>	108
9	DIMENZOVÁNÍ POTRUBNÍCH TRAS	109
10	PŘEPOČET TEPELNÉHO SCHÉMA A PRŮTOČNÉ ČÁSTI	110
11	VÝPOČET CELKOVÉ BILANCE VÝKONU	111
11.1	<i>Výpočtové vzorce</i>	111
12	BILANČNÍ SCHÉMA PŘI SNÍŽENÉM PROVOZU	113
12.1	<i>Přepoččet veličin charakterizující snížené provozu</i>	114
13	ZÁVĚR	115
SEZNAM POUŽITÝCH ZDROJŮ A LITERATURY.....		116
SEZNAM VYUŽITÉHO PROGRAMOVÉHO VYBAVENÍ.....		117
PŘÍLOHY		118

SEZNAM OBRÁZKŮ

<i>Obr. 1</i>	<i>Tepelný cyklus solárního zařízení s parabolickými žlaby.....</i>	<i>19</i>
<i>Obr. 2</i>	<i>Využívané systémy koncentrace slunečních paprsků.....</i>	<i>20</i>
<i>Obr. 3</i>	<i>Návrh tepelného schématu oběhu T120MW.....</i>	<i>26</i>
<i>Obr. 4</i>	<i>Průběh expanze ve VT dílu.....</i>	<i>28</i>
<i>Obr. 5</i>	<i>Průběh expanze v ST-NT dílu.....</i>	<i>30</i>
<i>Obr. 6</i>	<i>Průběh kondenzace páry a ohřev CHV v kondenzátoru.....</i>	<i>32</i>
<i>Obr. 7</i>	<i>Vstupní a výstupní veličiny v kondenzátoru.....</i>	<i>32</i>
<i>Obr. 8</i>	<i>Průběh komprese v napájecím čerpadle.....</i>	<i>34</i>
<i>Obr. 9</i>	<i>Schéma VTO (vstupy a výstupy) a průběhy teplot.....</i>	<i>36</i>
<i>Obr. 10</i>	<i>Schéma NTO (vstupy a výstupy) a průběhy teplot.....</i>	<i>39</i>
<i>Obr. 11</i>	<i>Schéma odplyňováku (NN) - vstupy a výstupy.....</i>	<i>41</i>
<i>Obr. 12</i>	<i>Schéma VTO2 pro tepelnou bilanci.....</i>	<i>46</i>
<i>Obr. 13</i>	<i>Schéma VTO1 pro tepelnou bilanci.....</i>	<i>46</i>
<i>Obr. 14</i>	<i>Schéma odplyňováku (NN) pro tepelnou bilanci.....</i>	<i>47</i>
<i>Obr. 15</i>	<i>Schéma NTO3 pro tepelnou bilanci.....</i>	<i>48</i>
<i>Obr. 16</i>	<i>Schéma NTO2 pro tepelnou bilanci.....</i>	<i>48</i>
<i>Obr. 17</i>	<i>Schéma NTO1 pro tepelnou bilanci.....</i>	<i>49</i>
<i>Obr. 18</i>	<i>Graf závislosti účinnosti jednotlivých stupňů dle variant.....</i>	<i>58</i>
<i>Obr. 19</i>	<i>Graf celkové termodynamické účinnosti jednotlivých variant.....</i>	<i>58</i>
<i>Obr. 20</i>	<i>Graf závislosti účinnosti jednotlivých stupňů dle variant.....</i>	<i>59</i>
<i>Obr. 21</i>	<i>Graf celkové termodynamické účinnosti jednotlivých variant.....</i>	<i>60</i>
<i>Obr. 22</i>	<i>Rychlostní trojúhelníky turbínového stupně.....</i>	<i>61</i>
<i>Obr. 23</i>	<i>Rozdělení zborceného typu lopatky na jednotlivé průtočné kanály.....</i>	<i>63</i>
<i>Obr. 24</i>	<i>Expanze v turbínovém stupni.....</i>	<i>68</i>
<i>Obr. 25</i>	<i>Lopátkový plán oběžných lopatek VT dílu.....</i>	<i>71</i>
<i>Obr. 26</i>	<i>Lopátkový plán VT dílu.....</i>	<i>71</i>
<i>Obr. 27</i>	<i>Lopátkový plán oběžných lopatek ST-NT dílu.....</i>	<i>72</i>
<i>Obr. 28</i>	<i>Lopátkový plán ST-NT dílu.....</i>	<i>73</i>
<i>Obr. 29</i>	<i>Závěs typu T-nožka.....</i>	<i>78</i>
<i>Obr. 30</i>	<i>Závěs typu T-zazubený (šířka profilu OL = 40 mm).....</i>	<i>79</i>
<i>Obr. 31</i>	<i>Rozvidlený závěs.....</i>	<i>79</i>
<i>Obr. 32</i>	<i>Namáhání rozváděcích lopatek VT dílu.....</i>	<i>80</i>
<i>Obr. 33</i>	<i>Tahové namáhání rozváděcích lopatek 1. stupně.....</i>	<i>81</i>
<i>Obr. 34</i>	<i>Namáhání rozváděcích lopatek ST-NT dílu.....</i>	<i>82</i>
<i>Obr. 35</i>	<i>Popis rozměrů a namáhání rozváděcích kol.....</i>	<i>82</i>
<i>Obr. 36</i>	<i>Průběh procesu probíhající v labyrintové ucpávce.....</i>	<i>84</i>
<i>Obr. 37</i>	<i>Schéma sekcí vnější ucpávky zadní.....</i>	<i>85</i>
<i>Obr. 38</i>	<i>Schéma umístění ucpávkových sekcí s uvedením průtokových množství.....</i>	<i>88</i>
<i>Obr. 39</i>	<i>Schéma rozložení tlaků v rámci stupně.....</i>	<i>89</i>
<i>Obr. 40</i>	<i>Rozměry ucpávky.....</i>	<i>89</i>
<i>Obr. 41</i>	<i>Koncept ucpávky firmy TurboCare – popis.....</i>	<i>92</i>
<i>Obr. 42</i>	<i>Řez vysunovací hřídelovou ucpávkou od firmy TurboCare.....</i>	<i>92</i>
<i>Obr. 43</i>	<i>Schéma typové konstrukce vnitřní ucpávky rozváděcího kola.....</i>	<i>100</i>
<i>Obr. 44</i>	<i>Schéma typové konstrukce vnější ucpávky přední.....</i>	<i>101</i>
<i>Obr. 45</i>	<i>Řez horizontální přírubou s popisem.....</i>	<i>107</i>

SEZNAM TABULEK

Tab. 1	Specifické vlastnosti turbín pro solární aplikaci	21
Tab. 2	Relativní stabilita vybraných látek vzhledem k toluenu při 750 °F	23
Tab. 3	Tepelná účinnost stupňovitých cyklů s a bez rekuperace.....	23
Tab. 1	Průběh teplot v úseku VTO2 - VTO1 - NČ – NN	36
Tab. 5	Souhrn vypočtených parametrů VTO.....	39
Tab. 6	Průběh teplot v úseku O - NTO3 - NTO2 - NTO1 - KKP - K.....	40
Tab. 7	Souhrn vypočtených parametrů NTO.....	45
Tab. 8	Vypočtené entalpické spády.....	51
Tab. 9	Souhrn vypočtených jednotkových průtoků a jejich substituce	51
Tab. 10	Vypočtená průtočná množství v jednotlivých úsecích oběhu	52
Tab. 11	Parametry koncových stupňů modulu 4.....	55
Tab. 12	Parametry rychlostních trojúhelníků VT dílu	62
Tab. 13	Přepočet parametrů lopatkování – 6. stupeň ST-NT dílu	64
Tab. 14	Přepočet parametrů lopatkování – 7. stupeň ST-NT dílu	64
Tab. 15	Přepočet parametrů lopatkování – 8. stupeň ST-NT dílu	64
Tab. 16	Přepočet parametrů lopatkování – 9. stupeň ST-NT dílu	65
Tab. 17	Parametry rychlostních trojúhelníků ST-NT dílu.....	65
Tab. 18	Rychlost proudění dle rozsahu Machova čísla	66
Tab. 19	Machova čísla lopatek VT dílu	66
Tab. 20	Délky RL a OL v rámci VT dílu	70
Tab. 21	Délky RL a OL v rámci ST-NT dílu.....	70
Tab. 22	Výpočet vnějších ucpávek předních a dílčích průtokových množství.....	86
Tab. 23	Výpočet vnitřních ucpávek mezitělesových těsnící vnitřní prostory.....	87
Tab. 24	Výpočet vnějších ucpávek zadních a dílčích průtokových množství.....	87
Tab. 25	Výpočet kontroly rotoru na krut.....	94
Tab. 26	Výpočet namáhání spojky mezi rotorem T a G, spojovacích šroubů	95
Tab. 27	Výpočet kritických otáček rotoru	96
Tab. 28	Návrh a výpočet ztrátového výkonu radiálních ložisek.....	99
Tab. 29	Výpočet axiálních sil působících na výstupky vnějších ucpávek	101
Tab. 30	Návrh axiálního ložiska a výpočet jeho ztrátového výkonu	103
Tab. 31	Výpočet objemového průtoku mazacího oleje, návrh olejového potrubí.....	104
Tab. 32	Výpočet celkové bilance výkonu a tepelné účinnosti	112
Tab. 33	Výpočet přepočtených průtokových množství a tlaků páry pro 50% výkon	114
Tab. 34	Výpočet přepočtených průtokových množství a tlaků páry pro 75% výkon	114

SEZNAM PŘÍLOH

<i>Příloha A – Tepelné schéma oběhu při nominálním výkonu (návrh).....</i>	<i>118</i>
<i>Příloha B - Tepelné schéma oběhu při nominálním výkonu (přepoččet).....</i>	<i>119</i>
<i>Příloha C - Shrnutí parametrů navrhovaných variant VT dílu.....</i>	<i>120</i>
<i>Příloha D - Lopatkový plán VT dílu varianty 3.....</i>	<i>122</i>
<i>Příloha E - Shrnutí parametrů navrhovaných variant ST-NT dílu.....</i>	<i>123</i>
<i>Příloha F - Lopatkový plán ST-NT dílu varianty 4.....</i>	<i>125</i>
<i>Příloha G – Profily lopatek.....</i>	<i>127</i>
<i>Příloha H - Machova čísla lopatek ST-NT dílu.....</i>	<i>128</i>
<i>Příloha I - Vypočtené ztráty, parametry rozváděcích a oběžných lopatek VT dílu.....</i>	<i>129</i>
<i>Příloha J - Vypočtené ztráty, parametry rozváděcích a oběžných lopatek ST-NT dílu.....</i>	<i>130</i>
<i>Příloha K – Seznam materiálů a jejich charakteristik.....</i>	<i>131</i>
<i>Příloha L - Namáhání oběžných lopatek VT dílu.....</i>	<i>132</i>
<i>Příloha M - Namáhání oběžných lopatek ST-NT dílu.....</i>	<i>134</i>
<i>Příloha N - Namáhání závěsů oběžných lopatek VT dílu.....</i>	<i>136</i>
<i>Příloha O - Namáhání závěsů oběžných lopatek ST-NT dílu.....</i>	<i>137</i>
<i>Příloha P - Namáhání rozváděcích lopatek VT dílu.....</i>	<i>138</i>
<i>Příloha Q - Namáhání rozváděcích lopatek ST-NT dílu.....</i>	<i>139</i>
<i>Příloha R – Součinitel φ pro výpočet namáhání rozváděcích kol.....</i>	<i>140</i>
<i>Příloha S – Součinitel μ pro výpočet průhybu rozváděcích kol.....</i>	<i>141</i>
<i>Příloha T - Namáhání rozváděcích kol ST-NT dílu.....</i>	<i>142</i>
<i>Příloha U - Výpočet vnitřních ucpávek VT dílu.....</i>	<i>143</i>
<i>Příloha V – Průtokový součinitel v mezeře labyrintové ucpávky.....</i>	<i>144</i>
<i>Příloha W – Průtokový součinitel v odlehčovacích otvorech disku OK.....</i>	<i>145</i>
<i>Příloha X – Závislost průtokových součinitelů na součiniteli k a na reakci na D_p.....</i>	<i>146</i>
<i>Příloha Y - Výpočet vnitřních ucpávek ST-NT dílu.....</i>	<i>147</i>
<i>Příloha Z – Porovnání konvekční labyrintové hřídelové ucpávky a vylepšené vysouvací.....</i>	<i>149</i>
<i>Příloha AA - Model rotoru T120MW.....</i>	<i>150</i>
<i>Příloha BB - Schéma hřídele turbíny se síly a reakcemi k výpočtu ložisek.....</i>	<i>151</i>
<i>Příloha CC – Výpočet axiálních sil od změny hybnosti v LM, sil působících na OK.....</i>	<i>152</i>
<i>Příloha DD – Výpočet axiálních sil působících na výstupky vnitřních ucpávek RK.....</i>	<i>154</i>
<i>Příloha EE – Výpočet axiálních sil působících na osazení rotoru.....</i>	<i>155</i>
<i>Příloha FF - Výpočet namáhání vnitřního a vnějšího tělesa ve zvolených řezech.....</i>	<i>156</i>
<i>Příloha GG - Výpočet namáhání horizontální příruby vnitřního a vnějšího tělesa, šroubů.....</i>	<i>157</i>
<i>Příloha HH – Výpočet potrubních tras.....</i>	<i>158</i>
<i>Příloha II - Přepoččet tepelného schéma a průtočné části.....</i>	<i>160</i>
<i>Příloha KK - Tepelné schéma oběhu při 50% výkonu.....</i>	<i>165</i>
<i>Příloha LL - Tepelné schéma oběhu při 75% výkonu.....</i>	<i>166</i>

PŘEHLED POUŽITÝCH ZKRATEK A SYMBOLŮ

Zkratka / Symbol	Význam
VT díl	vysokotlaký díl
ST-NT díl	kombinovaný středotlaký a nízkotlaký díl
P	parogenerátor
RZV	rychlzávěrný ventil
RV	regulační ventil
ZV	závěrný ventil
K	kondenzátor
G	generátor
KČ	kondenzátní čerpadlo
KKP	kondenzátor komínkových par
NTO	nízkotlaký ohřívák
O	odplyňovák
NN	napájecí nádrž
NV	napájecí voda
NČ	napájecí čerpadlo
VTO	vysokotlaký ohřívák
DV	dodatková voda
CHV	chladicí voda
PP	přívodní potrubí
PK	podchlazovač kondenzátu
M-4	modulový typ dvou koncových stupňů pod označením 4
RL	rozváděcí lopatka
RK	rozváděcí kolo
OL	oběžná lopatka
OK	oběžné kolo
LM	lopatková mříž
CSP	Concentrated Solar Power (koncentrovaná sluneční energie)
ORC	Rankinův Organický Cyklus
HTF	Heat Transfer Fluid (teplonosná tekutina)
T120MW	turbína o instalovaném výkonu 120 MW
Δ (δ)	rozdíl (koncový)
NT-regenerace	nízkotlaká část regenerace
VT-regenerace	vysokotlaká část regenerace
T-stupeň	turbínový stupeň
OO	odlehčovací otvor
1, 2, 3, i	index označující pořadí

PŘEHLED ZÁKLADNÍCH VELIČIN A JEJICH JEDNOTEK

Označení	Jednotka	Název
P	[kW]	výkon
p	[Pa], [bar]	tlak
t, (T)	[°C], [°F], ([K])	teplota (absolutní)
v	[m ³ /kg]	měrný objem
ρ	[kg/m ³]	měrná hmotnost (hustota)
V	[m ³]	objem
m	[kg]	hmotnost
m _p	[kg/s]	průtokové množství
Q _v	[m ³ /s]	průtokový objem
i	[J/kg]	entalpie
h	[J/kg]	entalpický spád
s	[J/kg.K]	entropie
x	[-]	suchost
n	[1/s], [1/min]	otáčky
y	[-]	poměrné množství
ζ	[-]	ztrátový součinitel
η	[%]	účinnost
a	[kJ/kg]	měrná práce
A _t	[kW]	technická práce
F	[m ²]	plocha výstupního mezikruží koncového stupně
φ	[-]	ztrátový součinitel
ψ	[-]	ztrátový součinitel otočení proudu
Φ	[-]	průtokový součinitel
S _o	[-]	Sommerfeldovo číslo
z	[ks]	označení počtu
Z	[kJ/kg], [-]	ztráta
ε	[-]	parcielnost
H _{už}	[kJ/kg]	užitečný entalpický spád
R	[-]	reakce
α	[°]	úhel absolutní rychlosti
β	[°]	úhel relativní rychlosti
c	[m/s]	absolutní rychlost
w	[m/s]	relativní rychlost
u	[m/s]	obvodová rychlost
a	[m/s]	rychlost zvuku
g	[m/s ²]	gravitační zrychlení
a _d	[m/s ²]	dostředivé zrychlení

Ma	[-]	Machovo číslo
κ	[-]	izoentropický exponent
ν	[-]	Poissonova konstanta
r	[J/kg.K]	individuální plynová konstanta
δ_r	[mm]	radiální mezera
L_p	[mm]	délka lopatky
D	[mm]	průměr
DN	[mm]	nominální průměr
S	[mm ²], [cm ²]	plocha
b	[mm]	tětiva lopatky
B	[mm]	šířka profilu lopatky
W	[mm ³], [cm ³]	průřezový modul pružnosti v ohybu
J	[mm ⁴]	kvadratický moment
k	[-]	koeficient odlehčení
t	[mm]	rozteč lopatek
F_u	[N]	obvodová síla
M_K	[N.m]	krouticí moment
M_O	[N.m]	ohybový moment
σ, τ	[MPa]	napětí
$R_{p0,2}$	[MPa]	smluvní mez kluzu
E	[MPa]	modul pružnosti
β	[1/K]	součinitel délkové roztažnosti
f	[-]	součinitel tření
L	[mm]	ložisková vzdálenost
$L_{lož}$	[mm]	délka ložiska
x_T	[mm]	vzdálenost těžiště
$q_{př}$	[kJ/kg]	přivedené teplo
c_q	[kJ/kWh]	měrná spotřeba tepla
c_p	[kJ/kWh]	měrná spotřeba páry

Úvod

Práce je věnována návrhu jednotělesové kondenzační parní turbíny rovnotlakého provedení o jmenovitém výkonu 120 MW s axiálním výstupem do kondenzátoru. Otáčky turbosoustrojí jsou zadány na hodnotu 3000 1/min. Typ regulace je dle zadání klouzavým tlakem. Využití turbíny je uvažováno v rámci solárního energetického zařízení.

Pro ohřev pracovního média je využita sluneční energie, což má za důsledek nejen práci turbíny při nižších provozních parametrech, ale i určitá z toho plynoucí specifika ve srovnání s klasickým uhelným blokem. Zadání vodní páry jako pracovní látky je podloženo porovnáním s ORC cyklem, s bloky, které jsou v současnosti již provozovány.

Princip tepelného oběhu je takový, že admisní pára o tlaku 90 bar a teplotě 383°C vstupuje přes rychlozávěrné a regulační ventily do VT dílu, respektive na lopatky regulačního stupně s totálním ostřikem. Pára dále expanduje přes zbylých šest stupňů bubnového provedení, přičemž za 4. stupněm VT dílu je vyveden neregulovaný odběr do VTO2. Část výstupní páry je vedena do VTO1 a její většina proudí skrz přihřívák do parogenerátoru, dále přes závěrné ventily a vstupuje o teplotě 383°C do ST-NT dílu. Po expanzi a předání své energie proudí pára axiálním výstupem do kondenzátoru, kde chladicí voda o teplotě 30°C způsobí její kondenzaci. Kondenzát dále teče do NT-části regenerace, která se skládá z kondenzátoru komínkových par (KKP), NTO1, NTO2, NTO3 a odplyňovaku. Z napájecí nádrže je čerpán kondenzát pomocí napájecího čerpadla do VT-části regenerace. Napájecí voda vstupuje do parogenerátoru o teplotě 245°C. Schéma navrhovaného tepelného oběhu je uvedeno na obr. 3.

Při návrhu průtočné části je měněna velikost patního průměru a rozmístění odběrových míst a tlaků tak, aby bylo dosaženo vhodného počtu stupňů při zachování relativně vysoké termodynamické účinnosti, daných rozměrů koncových modulových stupňů turbíny (M-4).

VT i ST-NT díl jsou dvouplášťové. Rozváděcí lopatky jsou uchyceny pomocí T-závěsů (VT díl), nebo v rámci rozváděcích kol uloženy v nosičích (1. st. VT, stupně ST-NT dílu). Oběžné lopatky VT dílu jsou uchyceny pomocí rozvidleného závěsu do rozváděcího kola (1. st.), ostatní přímo do vyfrézovaných drážek v hřídeli (T-nožka, T-závěs). K uchycení oběžných lopatek v rámci ST-NT dílu je využito jak T-nožek, tak rozvidleného a stromečkového závěsu. Ucpávky jsou navrhovány s pravým labyrintem s výjimkou vnitřních ucpávek rozváděcích kol 7. ÷ 9. stupně ST-NT dílu a vnějších zadních ucpávek, které jsou řešeny jako nepravý labyrint.

Předmětem práce je i konstrukční návrh rotoru. Ten je řešen jako celokovaný, včetně příruby a pevné spojky. Je uložen v axiálním a radiálním ložisku (přední stojan), v radiálním ložisku (zadní stojan). Natačecí zařízení se nachází před pevnou spojkou.

1 Parní turbíny v aplikaci na solární zdroje

Solární energie jako zdroj tepla pro výrobu páry se využívá již od počátku 20. století (r. 1912 Frank Shuman, parabolické solární kolektory – Káhira).

Trendem ve výrobě elektrické energie je neustálé navyšování využití obnovitelných zdrojů (vize r. 2050 – až 60% celkové spotřeby). Mezi nejrychleji se rozvíjející oblasti patří větrná a sluneční energie, která v oblasti energetiky hraje stále větší roli.

Země s vyšší intenzitou slunečního záření s výhodou využívají těchto ekonomicky výhodnějších technologií pro výrobu elektrické energie. Tyto nové technologie využívající slunce jako zdroj jsou nazývány CSP (Concentrated Solar Power), koncentrovaná sluneční energie. Ve stručnosti se jedná o sluneční zařízení, které pomocí soustavy zrcadel koncentruje sluneční paprsky na skleněné potrubí s teplotnosnou látkou (jedna z koncepcí – viz. podkapitola 1.1.1). Ohřáté teplotnosné médium se využívá k výrobě páry, která pohání parní turbínu.

1.1 Solární energetická zařízení

Většina technik výroby elektrické energie z tepla potřebuje vysoké teploty k dosažení rozumné účinnosti. Výstupní teploty média nesoustředěných solárních kolektorů jsou limitovány hodnotou pod 200°C. Proto musejí být využívány systémy soustřeďující sluneční paprsky pro zajištění vyšší teploty média na výstupu.

Odrazové plochy, které koncentrují sluneční paprsky do ohniskové přímky nebo bodu, mají parabolický tvar, takový reflektor musí být vždy schopen nastavení dle polohy slunce. Všeobecně řečeno, rozdíl může být mezi jednoosým nebo dvouosým nastavením odrazových ploch. Jednoosý systém koncentruje sluneční paprsky na absorpční trubky umístěné v ohniskové přímce, na rozdíl od dvouosého systému, který soustřeďuje sluneční záření na relativně malý absorpční povrch blízko ohniska (viz obr. 2).

1.1.1 Energetická zařízení s parabolickými žlaby

Energetická zařízení s parabolickými žlaby jsou jediným typem solárně-tepelného zařízení s existujícími komerčně využívanými systémy a technologiemi (od roku 2008).

V tomto systému jsou sluneční paprsky koncentrovány na absorpční trubky umístěné v přímkovém ohnisku. Pracovní teplota dosahuje hodnot mezi 350°C a 550°C.

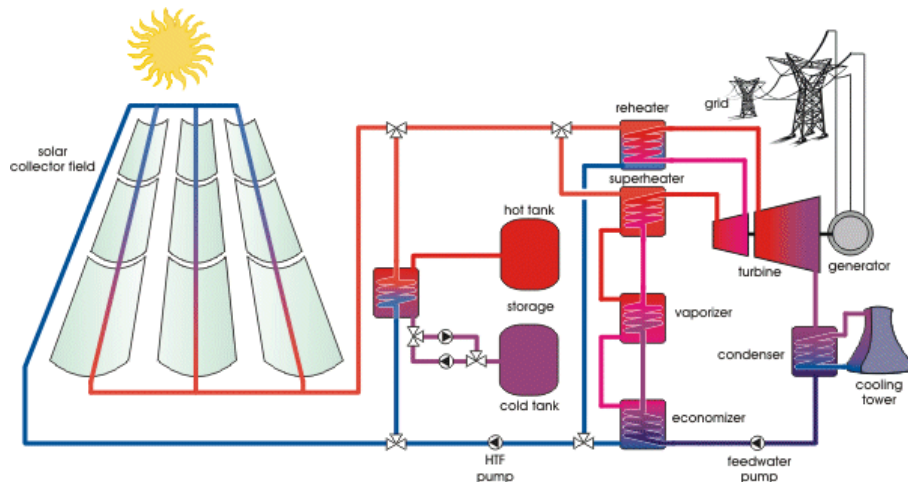
Žlaby jsou obvykle navrženy tak, že jsou nastaveny ke slunci podél jedné osy. Teplotnosná látka (olej, směs roztavených solí) prochází absorpčními trubkami a přenáší tepelnou energii ke konvekčnímu parnímu turbínovému cyklu.

Pracovní látka je ohřátá přibližně na teplotu 400°C (použití běžné technologie) a dále čerpána skrz sérii výměníků nebo parogenerátor, ve kterých předává teplo pracovní látce cyklu, a tím dochází k produkci přehřáté páry.

Solární pole je konstruované jako zrcadlové panely, které koncentrují sluneční energii.

Absorpční trubky přijímající tuto koncentrovanou energii ji přeměňují na teplo, které může být předáváno dále cyklu nebo uschováno v absorpčních nádržích pro následné využití v časových úsecích, v kterých slunce nesvítí nebo je intenzita svitu malá.

Energie páry je přeměna pomocí turbosoustrojí na elektřinu. Využívá se klasického parního cyklu nebo kombinovaného s využitím parní a plynové turbíny, případně ORC.

Obr. 1 Tepelný cyklus solárního zařízení s parabolickými žlaby; zdroj [8]

1.1.1.1 Tepelná kapacita zařízení

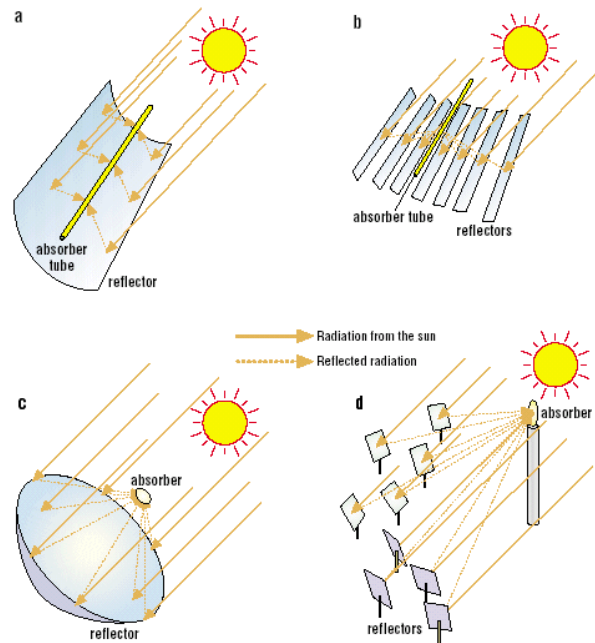
V porovnání s fotovoltaickými systémy solárně-tepelná zařízení mohou zaručit tepelnou kapacitu. V průběhu období špatného počasí nebo v noci, paralelní fosilní kotel může produkovat páru (jeden z konceptů řešení). Tento zdroj může spalovat ekologicky vhodnější palivo jako biomasu nebo vodík, produkovaných z obnovitelných zdrojů. Se zásobou tepla může solárně-tepelné zařízení vyrábět elektrickou energii i v případě, že není k dispozici sluneční záření (časově omezené využití).

Alternativní a praxí osvědčená forma systému úschovy pracuje s dvěma zásobními nádržemi. Zásobní médium pro vysokoteplotní úschovu tepla je tavená sůl. Přebytek tepla ze solárního kolektorového pole ohřívá tyto sole, které jsou čerpány ze „studené“ do „teplé“ zásobní nádrže.

Jestliže solární pole nemůže produkovat dostatek tepla k pohonu turbíny, tavené sole jsou přečerpávány zpět v opačném směru a zásobní teplo se využívá k dohřátí přenosového média (funkční schéma oběhu je vyobrazeno na obr. 1).

1.1.1.2 Účinnost zařízení

Účinnost tohoto typu solárně-tepelného zařízení je závislá na účinnosti kolektorů, odrazového „pole“ a tepelného oběhu. Účinnost kolektorů závisí na úhlu dopadu slunečních paprsků a teplotě absorpčních trubek, může dosahovat hodnot nad 75%. Ztráty solárního pole se pohybují obvykle kolem 10%. Dohromady tato žlabová solárně-tepelná zařízení mohou dosáhnout účinnosti v průběhu roku kolem 15%. Účinnost tepelného oběhu je s hodnotou kolem 35% nejvlivnějším faktorem.

Obr. 2 Využívané systémy koncentrace slunečních paprsků; zdroj [8]

(a) Koncentrace slunečních paprsků za využití parabolických kolektorů,

(b) lineárních Fresnelových kolektorů,

(c) centrálního přijímacího systému tvořeného talířovým kolektorem,

(d) centrálního přijímacího systému s rozmístěnými odrazovými plochami soustřeďující paprsky do hlavního absorberu.

Na základě již prověřeného komerčního využití a hodnot výstupních parametrů páry, které jsou v souladu se zadáním práce, tohoto konceptu solárně-tepeelného zařízení s parabolickými žlaby, je zvolen tento typ jako zdroj energie pro ohřev pracovního média.

1.1.1.3 Využití technologie v praxi

NEVADA SOLAR ONE

- technické informace a parametry zařízení:

- HTF = olej (ohřátý na teplotu 390°C),
- 760 parabolických žlabů \rightarrow 180 000 zrcadel (reflektorů),
- typ parní turbíny = Siemens SST-700,
- vstupní tlak páry = 90 bar / 1 305 psi,
- vstupní teplota páry = 371°C / 670°F ,
- výkon soustrojí = 64 MWe \rightarrow energie přibližně pro 40 000 domácností,
- doba od položení základního kamene po spuštění bloku \approx 17 let.

ANDASOL 1 + 2

- technické informace a parametry zařízení:

- *HTF = olej,*
- *dva energetické bloky o celkové rozloze 1,95 km²,*
- *plocha odrazového pole = 510 000 m²,*
- *Andasol 1 = první zařízení tohoto druhu pracující v Evropě,*
- *typ parní turbíny = 2x Siemens SST-700,*
- *vstupní tlak páry = 100 bar / 1 450 psi,*
- *vstupní teplota páry = 377°C / 711 °F,*
- *výkon každého soustrojí = 50 MWe.*

1.2 Specifikace turbín pro solární aplikaci

V současnosti se v oblasti parních turbín pro solární aplikaci využívají stroje firmy Siemens řady SST-700 a SST-900, které splňují náročné požadavky provozu solárních elektráren (viz projekty – Nevada Solar, Eldorado Valley, USA; Ivanpah Solar Komplex, jižní Kalifornie, USA; Andasol, Španělsko; Hassi R'Mel, Alžír). Základním požadavkem technologie CSP je vysoká účinnost cyklu, proto se základní řady turbín SST upravují dle požadavků konkrétního solárního zařízení. V porovnání s klasickými cykly využívajících parních turbín je v oblasti CSP celá řada specifik, které shrnuje tab. 1.

Tab. 1 Specifické vlastnosti turbín pro solární aplikaci

Specifika	Popis vlastností
vyšší pořizovací náklady	-
omezené provozní hodiny	souvisí s intenzitou slunečního záření, použitým typem CSP technologie a množstvím zásobního tepla v akumulátorech
každodenní start	velice rychlý průběh, nízké časy najetí turbíny
lehký rotor	diskový typ
modifikovaná skříň	pro snížení termálních napětí
nižší minimální výkon	navýšení počtu hodin provozu bez čerpání tepla uschovaného v akumulátoru tepla (roztavené sole)
vysokootáčkový VT díl	např. model SST - n = 8 960 1/min
axiální výstupní tělesa	-
výkon do 250 MW	-
regulace klouzavým tlakem	umožňuje reagovat na změny vstupních parametrů páry; regulace T při zachování relativně vysoké účinnosti

1.3 Srovnání parního a alternativního Rankinova organického cyklu

Pro srovnání parního a Rankinova organického cyklu (ORC) jsou zvoleny dvě teplotní hranice:

- $560\text{ }^{\circ}\text{F}$ ($\approx 293,33\text{ }^{\circ}\text{C}$) - *praktické maximum pro skladování tepla,*
- $735\text{ }^{\circ}\text{F}$ ($\approx 390,56\text{ }^{\circ}\text{C}$) - *praktické maximum bez požadavku skladování tepla.*

Je přijat předpoklad:

- *teplotní diference mezi teplou a studenou HTF = $85\text{ }^{\circ}\text{F}$ ($\approx 29,44\text{ }^{\circ}\text{C}$).*

Návrh vhodného typu technologie výraznou měrou ovlivňuje výkon. V podmínkách průměrných vysokých letních teplot poskytuje parní cyklus výstupní výkon o **15% ÷ 25%** větší oproti Rankinovu organickému cyklu.

Nicméně jsou zde výhody ORC, které z něj dělají významnou alternativu vůči parnímu cyklu. Tyto výhody se zejména projeví ve specifických aplikacích:

- *menší výkonové rozměry bloku,*
- *provoz na nižších vstupních parametrech,*
- *odolnost vůči zamrznutí v zimních měsících,*
- *možnost práce při nižších tlacích a s tím souvisejícími nižšími teplotami,*
- *přizpůsobivost k částečně bezobslužnému provozu nebo zcela bez obsluhy.*

Potencionální využití páry jako pracovního média pro vyšší stupeň kaskádového cyklu bylo také uvažováno. V tomto směru může **toluen** „soutěžit“. Ačkoli výroba a ohřev páry jako média zůstává měřítkem pro srovnání s většími solárními zařízeními. Inovační ORC současnosti můžou být hodnotnou alternativou při jednostranně specifických případech a může se přiblížit výkonu klasických parních cyklů.

Na základě argumentů zmíněných v této části je potvrzena volba klasického cyklu s vodní parou jako pracovním médiem pro turbínu o zadaných parametrech (viz 2.1.1).

1.3.1 Zhodnocení pracovní látky alternativního ORC

Rankinův cyklus využívá organických pracovních látek. Jsou jimi uhlovodíky i jiné ropné deriváty. Díky použití těchto látek můžeme dosahovat vyšších pracovních teplot, ale jejich teplotní stabilita je otázkou. Tímto pojmem je míněn jak fyzikální, tak chemický stav látky v pracovním prostředí, respektive za působení teplot a jejich vlivu na stabilitu látky, která může v průběhu času degradovat, měnit své vlastnosti a tím snižovat nebo zcela ztratit schopnost přenosu tepla. Proto by se při výběru správné média pro daný cyklus mělo dbát na teplotní rozsah, v kterém se bude daná látka pohybovat. Pracovní látky uvažované pro aplikaci ORC jsou **butan, heptan, cyklohexan, benzen, toluen, orthoxylen a ethylbenzen.**

Ačkoliv publikovaná data teplotní stability mají značný rozptyl, zvláště v rozsahu teplot a tlaků užívaných v ORC, je stále možné předpovídat relativní stabilitu různorodých sloučenin založených na aktuálních pracovních datech a teoretických úvahách. Shrnutí analýzy (publikována ve zdroji [4]), která porovnává relativní tepelnou stabilitu vybraných pracovních látek vzhledem k toluenu při uvažování teploty prostředí 750°F, je zobrazeno v tab. 2 (zdroj [4]).

Tab. 2 Relativní stabilita vybraných látek vzhledem k toluenu při 750 °F

Pracovní látka	Teplota pracovní látky [°F], ([°C])				
	290 (143,33)	330 (165,56)	550 (287,78)	650 (343,33)	700 (371,11)
Isobutan	1.59E+05				
Butan		2.48E+04			
Heptan			1.90E-05	3.47E-07	6.08E-08
Cyklohexan			2.03E-02	1.59E-04	1.92E-05
Benzen			3.10E+12	5.05E+08	1.13E+07
Toluen			4.78E+05	3.84E+02	1.72E+01
Orthoxylen			1.19E+02	2.80E-01	2.02E-02
Ethylbenzen			4.19E-01	1.12E-03	8.51E-05

přijatelné	
mezní	
nepřijatelné	

Tab. 2 ukazuje, že **benzen** je nejvíce teplotně stabilní a tím i vhodným kandidátem na pracovní látku. Po něm následuje díky svým vlastnostem **toluen**.

Pro „dvoufázový“ cyklus, kde rozsah teploty média je předpokládán mezi teplotami 300°F ($\approx 148,89^\circ\text{C}$) a 350°F ($\approx 176,67^\circ\text{C}$), je úspěšně používán **isobutan**, zejména pro geotermální cyklus. Tato zkušenost s isobutanem je spojená se srovnatelnou tepelnou stabilitou n-butanu, který je volbou pro pracovní látku „dvoufázového“ cyklu.

Výběr vhodné pracovní látky ORC výraznou měrou ovlivňuje účinnost cyklu, která je spojena s teplotou média na vstupu do turbíny. Teplota HTF je limitována buď hranicí 560°F ($\approx 293,33^\circ\text{C}$), nebo 735°F ($\approx 390,56^\circ\text{C}$). Dalším faktorem ovlivňující výslednou účinnost je využití vícestupňového cyklu s nebo bez rekuperace energie (viz tab. 3; zdroj [4]).

Tab. 3 Tepelná účinnost stupňovitých cyklů s a bez rekuperace

		Tepelná účinnost [%]			
		stupňovitý		stupňovitý s rekuperací	
		brutto	netto	brutto	netto
560°F HTF	vodní pára / butan	27,1	22,4	29,2	24,1
	benzen / butan	27,3	21,6	30,1	23,9
	toluen / butan	26,4	21,3	29,2	23,6
	cyklohexan / butan	26,6	20,2	29,4	22,3
	cyklohexan / Maloney-Robertson	24,3	19,9	24,9	20,3

735°F HTF	o-xylen / butan	29,0	24,3	36,0	30,5
	toluen / butan	29,3	24,4	36,5	30,4
	benzen / butan	29,9	24,4	36,8	30,0
	vodní pára / butan	31,5	27,1	33,1	28,4
	toluen / cyklohexan / butan	32,7	25,9	36,2	27,5
	vodní pára / cyklohexan / butan	28,7	22,8	31,2	24,6

1.3.2 Výsledek srovnání cyklů

Jako alternativní pracovní látku pro první stupeň ORC v rámci solární elektrárny je doporučeno využít aromatických uhlovodíků s adekvátní teplotní stabilitou (benzen). Lehké uhlovodíky (butan) lze s výhodou použít pro druhý stupeň.

Nejvíce účinný solární ORC je regenerační s pracovními látkami **orthoxylen / butan** ve stupňovitém uspořádání s čistou účinností 30,5% a hrubou 36,0%. Nicméně při zvážení teplotní stability, vhodnosti a praktických zkušeností je doporučena volba kombinace **toluen / butan** jako pracovních látek. Tento cyklus nabízí vysokou tepelnou účinnost přes celý rozsah teplot HTF.

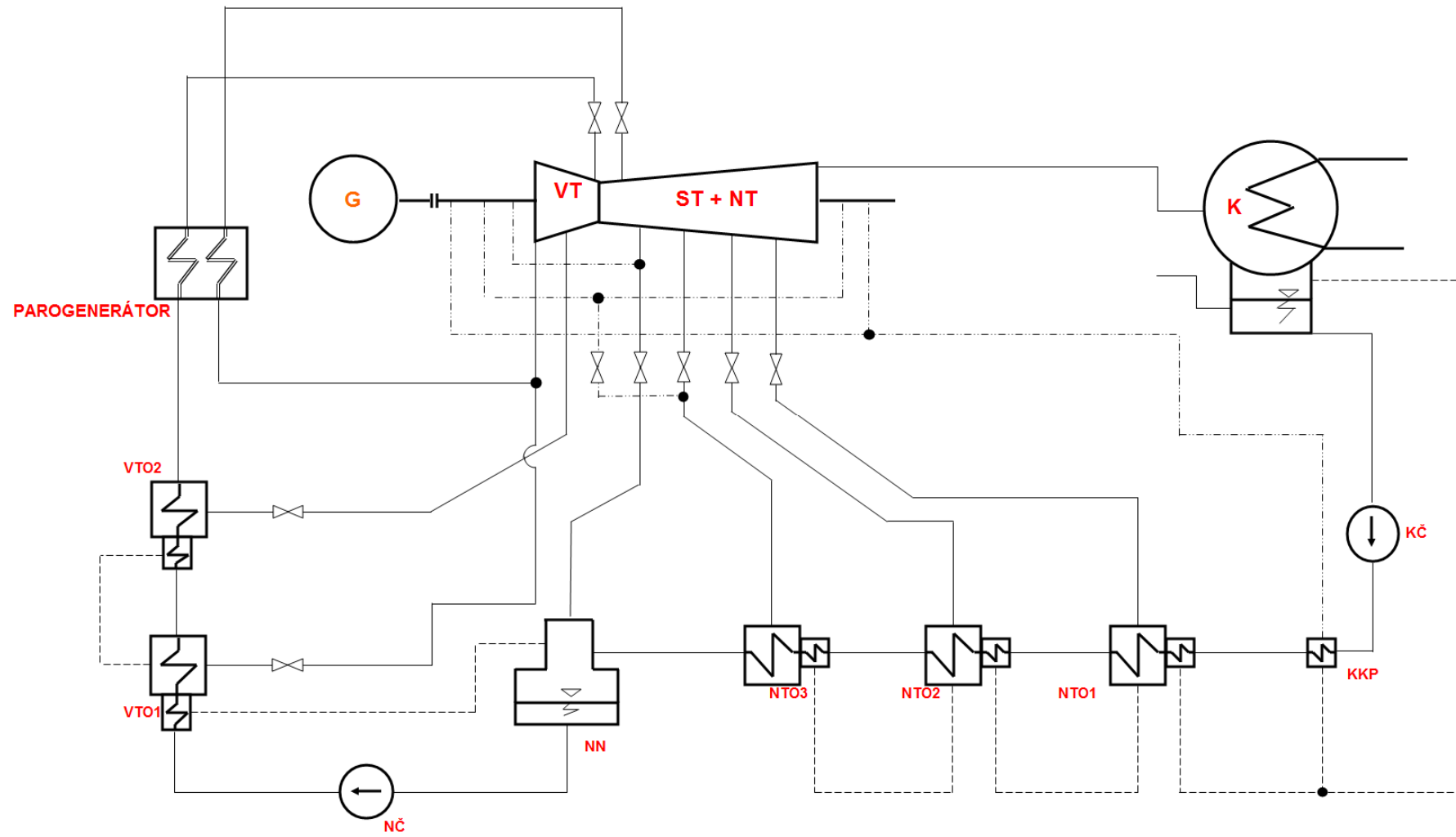
Nicméně nejlepší ORC, dokonce s využitím regenerace, má nižší účinnost než původní klasický parní cyklus. Ale s výhodou se využívá pro aplikace s nižším instalovaným výkonem (rozsah 1 ÷ 10 MW).

2 Návrh tepelného schéma oběhu T120 MW

Návrh tepelného schéma oběhu slouží k určení průtokového množství páry, které proudí jednotlivými částmi turbíny. Pro samotný postup výpočtu bylo třeba zvolit a dopočítat celou řadu veličin. Volené parametry byly vyčísleny na základě zaběhnutých a praxí stanovených pravidel (ŠKODA POWER A Doosan company), všeobecných termodynamických zákonitostí, vstupních parametrů a hodnot udávaných výrobcí příslušných zařízení (viz 2.1.2, 2.1.3). Potřebnými výpočty byly stanoveny veličiny, které v průběhu figurují v použitých vzorcích (viz 2.2, 2.3, 2.5, 2.6, 2.7).

Pro navýšení celkové účinnosti soustrojí je volen oběh s regenerací, která také přispívá ke snížení potřebného počtu stupňů a k relativnímu zmenšení průtočného kanálu. Regenerační ohřev je složen ze tří nízkotlakých ohříváků (NTO), jednoho odplyňováku (O), který je součástí napájecí nádrže (NN), a dvou vysokotlakých ohříváků (VTO). V návrhu regeneračních ohříváků je počítáno se zahrnutím podchlazovače výstupního kondenzátu. Srážec přehřátí v důsledku nižších parametrů odběrové páry nebylo nutné uvažovat. Energie vzniklého kondenzátu z odběrové (topné) páry je dále využita jeho kaskádováním. Tento způsob je relativně levný v porovnání s přečerpáváním, ale dochází zde k vyšším ztrátám (v případě velké tlakové difference). Toto uspořádání bylo voleno z hlediska daného instalovaného výkonu, navýšení účinnosti, ale svoji roli zde hrálo i ekonomické hledisko. Součástí regeneračního ohřevu jsou také dvě čerpadla, napájecí (NČ) a kondenzátní (KČ), u obou těchto zařízení se uvažuje jejich přispění k ohřátí protékající vody vlivem jejich práce (viz 2.6).

Všechny energetické rovnice a bilance energií jsou uvedeny v poměrných množstvích, které jsou poté zpětně přepočteny. Využito bylo Zákona zachování energie. K určení parametrů vody a vodní páry byl využit doplněk IF97 (Elektronické tabulky vody a vodní páry – X-Steam) k programu Microsoft Excel.

Obr. 3 Návrh tepelného schématu oběhu T120MW

2.1 Vstupní parametry pro výpočet

2.1.1 Zadané parametry

Parametry admisní páry, sloužící jako vstupní hodnoty veličin do výpočtu tepelného schéma, jsou chápány jako hodnoty dané v místě příruby na vstupu do ventilů turbíny. Mezi přírubou a 1. stupněm VT dílu dochází ke ztrátám na hlavní uzavírací armatuře (RZV) a RV.

nominální elektrický výkon	$P_e = 120 \text{ MW}$
tlak admisní páry	$p_A = 90 \text{ bar}$
teplota admisní páry	$t_A = 383 \text{ °C}$
teplota přihřáté páry	$t_r = 383 \text{ °C}$
teplota odplynění	$t_o \approx 180 \text{ °C}$
teplota napájecí vody	$t_{nv} \approx 245 \text{ °C}$
teplota chladicí vody	$t_{v1} = 30 \text{ °C}$
otáčky turbíny	$n = 3000 \text{ 1/min}$

2.1.2 Zvolené parametry

tlak za VT dílem	$p_2 = 21,86 \text{ bar}$
ohřátí chladicí vody v kondenzátoru (K)	$\Delta t_K = 10 \text{ °C}$
koncový teplotní rozdíl v K	$\delta t_K = 3 \text{ °C}$
absolutní rychlost páry v hrdle K	$c_{HK} = 50 \text{ m/s}$
ztrátový součinitel v hrdle K	$\zeta = 0,05$
měrná tepelná kapacita vody	$c_p = 4,187 \text{ kJ/kg.K}$
koncový rozdíl teplot v NTO2 a NTO3	$\delta t_{NTO2,3} = 3 \text{ °C}$
koncový rozdíl teplot v NTO1	$\delta t_{NTO1} = 5 \text{ °C}$
koncový rozdíl teplot ve VTO	$\delta t_{VTO} = 2 \text{ °C}$
ohřátí napájecí vody v KKP	$\Delta t_{KKP} = 0,5 \text{ °C}$
koncový rozdíl teplot v podchlazovači kondenzátu	$\delta t_p = 10 \text{ °C}$
množství dodatečné vody (DV)	$y_D = 0,03$
teplota DV	$t_D = 30 \text{ °C}$

Volené termodynamické účinnosti

účinnost VT dílu	$\eta_{VT} = 85 \%$
účinnost ST-NT dílu	$\eta_{ST-NT} = 88 \%$
účinnost napájecího čerpadla	$\eta_{NČ} = 75 \%$
účinnost kondenzátního čerpadla	$\eta_{KČ} = 75 \%$
účinnost generátoru	$\eta_G = 98,5 \%$
mechanická účinnost	$\eta_{mech} = 99,5 \%$
účinnost VTO	$\eta_{VTO} = 98 \%$
účinnost NTO	$\eta_{NTO} = 99 \%$
účinnost odplyňováku (NN)	$\eta_o = 98 \%$

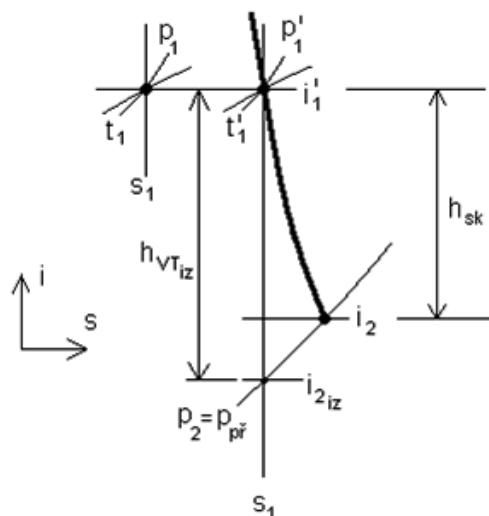
Volba velikostí jednotlivých termodynamických účinností byla provedena jednak dle hodnot udávaných výrobcem daného zařízení, ale také dle provozních zkušeností s použitím v praxi.

2.1.3 Volené tlakové ztráty

tlaková ztráta RZV a RV	$\zeta_{RV} = 3 \%$
tlaková ztráta ZV	$\zeta_{ZV} = 1,5 \%$
tlaková ztráta přehřívání	$\zeta_{př} = 10 \%$
tlaková ztráta parogenerátoru	$\zeta_p = 22 \%$
tlaková ztráta ohříváků	$\zeta_{oh} = 2 \%$
tlaková ztráta přiváděcího potrubí do ohříváků	$\zeta_{pp} = 4,5 \%$
tlaková ztráta přiváděcího potrubí do odplynováku (NN)	$\zeta_{pNN} = 10 \%$
tlaková ztráta v hrdle kondenzátoru	$\zeta_{HK} = 0,05 \%$

Volba provedena na stejném principu jako v případě termodynamických účinností, jen tlaková ztráta parogenerátoru ζ_p byla dopočtena orientačním výpočtem, do kterého vstupují hodnoty, které byly převzaty z funkčních zařízení daného typu (viz 1.1).

2.2 Určení parametrů na vstupu a výstupu VT dílu

Obr. 4 Průběh expanze ve VT dílu; zdroj [17]

2.2.1 Parametry páry na vstupu do VT dílu

Při vstupu admisní páry do turbíny vzniká tlaková ztráta způsobená průchodem páry skrz rychlozávěrné (RZV) a regulační (RV) ventily, které se nacházejí mezi hlavní připojovací přírubou a tělesem VT dílu. Jev, který nastává v těchto ventilech, je označován jako škrcení, při kterém entalpie média $i = \text{konst.}$

$$\begin{aligned}p_1 &= p_A = 90 \text{ bar} \\t_1 &= 383 \text{ }^\circ\text{C} \\i_1(p_1, t_1) &= 3067,42 \text{ kJ / kg} \\s_1(p_1, t_1) &= 6,21024 \text{ kJ / kg.K}\end{aligned}$$

Kde

p_1 ... tlak admisní páry na výstupu z parogenerátoru (P) [bar],
 t_1 ... teplota admisní páry na výstupu z P [°C],
 i_1 ... entalpie admisní páry na výstupu z P [kJ/kg],
 s_1 ... entropie admisní páry na výstupu z P [kJ/kg.K].

Parametry na vstupu do VT dílu po škrcení v RZV a RV před vstupem do VT dílu jsou:

$$\begin{aligned}p_1' &= p_1 \cdot 0,97 \\p_1' &= 90 \cdot 0,97 = 87,30 \text{ bar} \\t_1'(p_1', i_1) &= 380,92 \text{ }^\circ\text{C} \\s_1(p_1', i_1) &= 6,22223 \text{ kJ / kg.K}\end{aligned}$$

Kde

p_1' ... tlak admisní páry na vstupu do VT dílu [bar],
 t_1' ... teplota admisní páry na vstupu do VT dílu [°C],
 s_1' ... entropie admisní páry na vstupu do VT dílu [kJ/kg.K].

2.2.2 Parametry páry na výstupu z VT dílu

Po izoentropické expanzi platí:

$$\begin{aligned}p_2 &= 21,8589 \text{ bar} \\i_{2iz}(p_2, s_1' = s_{2iz}) &= 2758,87 \text{ kJ / kg} \\t_{2iz}(p_2, i_{2iz}) &= 216,92 \text{ kJ / kg} \\h_{VT_{iz}} &= i_1 - i_{2iz} \\h_{VT_{iz}} &= 3067,42 - 2758,87 = 308,55 \text{ kJ / kg}\end{aligned}$$

Kde

p_2 ... tlak páry na výstupu z VT dílu při izoentropické expanzi [bar],
 i_{2iz} ... entalpie páry na výstupu z VT dílu při izoentropické expanzi [kJ/kg],
 t_{2iz} ... teplota páry na výstupu z VT dílu při izoentropické expanzi [°C],
 $h_{VT_{iz}}$... entalpický spád ve VT dílu při izoentropické expanzi [kJ/kg.K].

Tlak na výstupu z VT dílu p_2 byl přizpůsoben požadavku na ohřátí ve VTO1, které bylo stanoveno výpočtem (viz 2.7.1.2) na základě znalosti teploty napájecí vody (viz 2.1.1).

Pro skutečnou expanzi platí:

$$\begin{aligned}h_{VT_{sk}} &= h_{VT_{iz}} \cdot \eta_{VT} \\h_{VT_{sk}} &= 308,55 \cdot 0,85 = 262,27 \text{ kJ / kg}\end{aligned}$$

$$i_2 = i_1 - h_{VT_sk}$$

$$i_2 = 3067,42 - 262,27 = 2805,15 \text{ kJ / kg}$$

$$t_2(p_2, i_2) = 218,49 \text{ } ^\circ\text{C}$$

$$s_2(p_2, i_2) = 6,31665 \text{ kJ / kg} \cdot \text{K}$$

Kde

h_{VT_sk} ... entalpický spád ve VT dílu při skutečné expanzi [kJ/kg],
 i_2 ... entalpie páry na výstupu z VT dílu při skutečné expanzi [kJ/kg],
 t_2 ... teplota páry na výstupu z VT dílu při skutečné expanzi [°C],
 s_2 ... entropie páry na výstupu z VT dílu při skutečné expanzi [kJ/kg.K].

Z důvodu rozhodnutí, zda je potřeba či ne, zařadit do oběhu separátor páry, který odvádí vzniklou vlhkost, se analyzuje suchost páry x na výstupu z VT dílu.

$$x = \frac{s_2' - s_2''}{s_2' - s_2''}, \quad (2.1)$$

Kde

s_2' ... entropie syté kapaliny při parametrech na výstupu z VT dílu [kJ/kg.K],
 s_2'' ... entropie syté páry při parametrech na výstupu z VT dílu [kJ/kg.K].

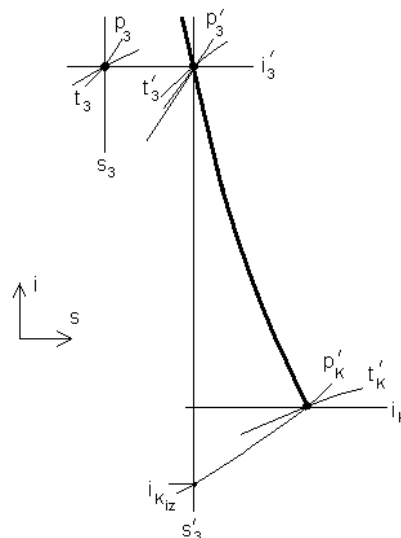
$$s_2'(p_2) = 2,48927 \text{ kJ / kg} \cdot \text{K}$$

$$s_2''(p_2) = 6,30634 \text{ kJ / kg} \cdot \text{K}$$

$$x = \frac{6,31665 - 2,48927}{6,30634 - 2,48927} = 1,003$$

Výpočtem bylo stanoveno, že se nacházíme stále v oblasti přehřáté páry, proto není třeba začlenit do návrhu tepelného oběhu separátor páry, který by případnou vlhkost odseparoval.

2.3 Výpočet parametrů na vstupu a výstupu ST-NT dílu

Obr. 5 Průběh expanze v ST-NT dílu; zdroj [17]

2.3.1 Parametry páry na vstupu do ST-NT dílu

Pára po přehřátí v parogenerátoru na teplotu 383°C vstupuje do ST-NT dílu. V úvahu je brána tlaková ztráta v přehříváku $\zeta_{př}$. Parametry jsou vypočteny na základě těchto vztahů:

$$\begin{aligned}p_3 &= p_2 \cdot (1 - \zeta_{př}) \\p_3 &= 21,8589 \cdot (1 - 0,1) = 19,6730 \text{ bar} \\t_3 &= 383 \text{ °C} \\i_3(p_3, t_3) &= 3211,36 \text{ kJ / kg} \\s_3(p_3, t_3) &= 7,08089 \text{ kJ / kg} \cdot \text{K}\end{aligned}$$

Kde

p_3 ... tlak přehřáté páry na vstupu do ST-NT dílu před závěrným ventilem (ZV) [Pa],
 t_3 ... teplota přehřáté páry na vstupu do ST-NT dílu před ZV [°C],
 i_3 ... entalpie přehřáté páry na vstupu do ST-NT dílu před ZV [kJ/kg],
 s_3 ... entropie přehřáté páry na vstupu do ST-NT dílu před ZV [kJ/kg.K].

Parametry na vstupu do ST-NT dílu po škrzení v závěrných ventilech jsou:

$$\begin{aligned}p_3' &= p_3 \cdot (1 - \zeta_{ZV}) \\p_3' &= 19,6730 \cdot (1 - 0,015) = 19,37791 \text{ bar} \\t_3'(p_3', i_3) &= 382,76 \text{ °C} \\s_3'(p_3', i_3) &= 7,08767 \text{ kJ / kg} \cdot \text{K}\end{aligned}$$

Kde

p_3' ... tlak přehřáté páry na vstupu do ST-NT dílu za ZV [Pa],
 t_3' ... teplota přehřáté páry na vstupu do ST-NT dílu za ZV [°C],
 s_3' ... entropie přehřáté páry na vstupu do ST-NT dílu za ZV [kJ/kg.K].

2.3.2 Parametry páry na výstupu z ST-NT dílu

$$\Delta p = p_K \cdot \zeta_{HK} \cdot \left(\frac{c_{HK}}{100} \right)^2, \quad (2.2)$$

Kde

Δp ... tlakový spád mezi výstupem z ST-NT dílu a tlakem v kondenzátoru [bar].

$$\Delta p = 0,0865 \cdot 10^5 \cdot 0,05 \cdot \left(\frac{50}{100} \right)^2 = 108,125 \text{ Pa} = 0,00108 \text{ bar}$$

Pro izoentropickou expanzi platí:

$$\begin{aligned}p_4 &= p_K' = p_K + \Delta p_K \\p_4 &= 0,08650 + 0,00108 = 0,0876 \text{ bar} \\i_{4iz}(p_4, s_3') &= 2228,81 \text{ kJ / kg} \\h_{ST-NT_{iz}} &= i_3 - i_{4iz} \\h_{ST-NT_{iz}} &= 3211,36 - 2228,81 = 982,55 \text{ kJ / kg}\end{aligned}$$

Kde

$p_4 = p_K'$... tlak páry na výstupu z ST-NT dílu [Pa],

i_{4iz} ... entalpie páry na výstupu z ST-NT dílu při izoentropické expanzi [kJ/kg],

$h_{ST-NT_{iz}}$... entalpický spád na výstupu z ST-NT dílu při izoentrop. expanzi [kJ/kg].

Pro skutečnou expanzi platí:

$$h_{ST-NT_{sk}} = h_{ST-NT_{iz}} \cdot \eta_{ST-NT}$$

$$h_{ST-NT_{sk}} = 982,55 \cdot 0,88 = 864,64 \text{ kJ / kg}$$

$$i_4 = i_K' = i_3 - h_{ST-NT_{sk}}$$

$$i_4 = 3211,36 - 864,64 = 2346,72 \text{ kJ / kg}$$

$$t_4(p_4, i_4) = t_K' = 43,24 \text{ }^\circ\text{C}$$

$$s_4(p_4, i_4) = 7,46033 \text{ kJ / kg} \cdot \text{K}$$

Kde

$h_{ST-NT_{sk}}$... entalpický spád na výstupu z ST-NT dílu při skutečné expanzi [kJ/kg],

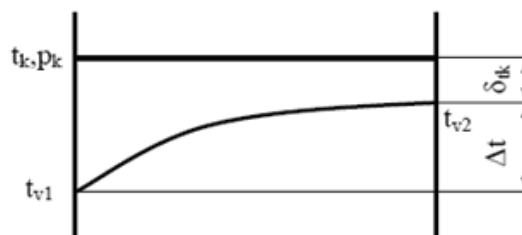
$i_4 = i_K'$... entalpie páry na výstupu z ST-NT dílu při skutečné expanzi [kJ/kg],

$t_4 = t_K'$... teplota páry na výstupu z ST-NT dílu při skutečné expanzi [°C],

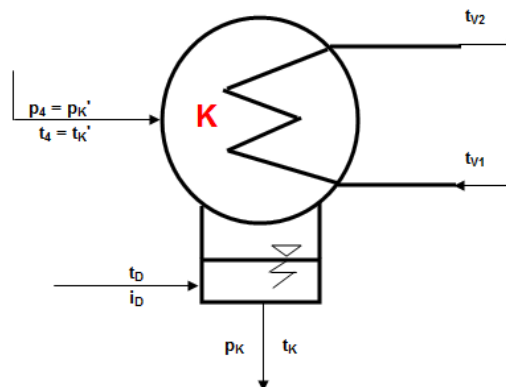
s_4 ... entropie páry na výstupu z ST-NT dílu při skutečné expanzi [kJ/kg.K].

2.4 Výpočet parametrů kondenzátoru

Pára vystupující z ST-NT dílu proudí do axiálně umístěného kondenzátoru, kde předá její zbytkové teplo chladicí vodě, která proudí v přímých trubkách tohoto zařízení. Kondenzace výstupní páry probíhá při konstantním tlaku p_K a teplotě t_K (viz obr. 6). Výpočet vychází z parametrů t_{v1} , Δt_K a δt_K .

Obr. 6 Průběh kondenzace páry a ohřev CHV v kondenzátoru; zdroj [15]

Obr. 7 Vstupní a výstupní veličiny v kondenzátoru

$$\begin{aligned}t_K &= t_{vl} + \Delta t_K + \delta t_K \\t_K &= 30 + 10 + 3 = 43 \text{ }^\circ\text{C} \\p_K(t_K) &= 0,0865 \text{ bar} \\i_K(t_K, p_K) &= 180,08 \text{ kJ/kg} \\s_K(t_K, p_K) &= 0,61227 \text{ kJ/kg}\cdot\text{K}\end{aligned}$$

Z důvodu netěsností, jak na parní, ale i vodní straně kondenzátoru, je zajištěn přívod dodatkové vody o poměrném množství $y_D = 3 \%$ z celkového množství napájecí vody o teplotě $t_D = 30 \text{ }^\circ\text{C}$.

$$\begin{aligned}i_D &= c_p \cdot t_D \\i_D &= 4,187 \cdot 30 = 125,61 \text{ kJ/kg}\end{aligned}$$

Kde

t_K ... teplota zkondenzované páry (kondenzátu) na výstupu z kondenzátoru (K) [$^\circ\text{C}$],
 p_K ... tlak zkondenzované páry (kondenzátu) na výstupu z K [bar],
 i_K ... entalpie zkondenzované páry (kondenzátu) na výstupu z K [kJ/kg],
 s_K ... entropie zkondenzované páry (kondenzátu) na výstupu z K [kJ/kg.K],
 i_D ... entalpie dodatkové vody – dopuštěna na vodní straně K [kJ/kg].

2.5 Výpočet základních parametrů odplyňováku

Odplyňovák je součástí napájecí nádrže. Jeho funkcí je odstranit vzduch obsažený v kondenzátu, jehož přítomnost je nežádoucí především z důvodu koroze jednotlivých komponent zařízení oběhu a navýšení práce napájecího čerpadla.

$$\begin{aligned}t_o &= 180 \text{ }^\circ\text{C} \\p_o(t_o) &= 10,0263 \text{ bar} \\i_o'(p_o, t_o) &= 763,19 \text{ kJ/kg} \\s_o'(p_o, t_o) &= 2,13954 \text{ kJ/kg}\cdot\text{K}\end{aligned}$$

Kde

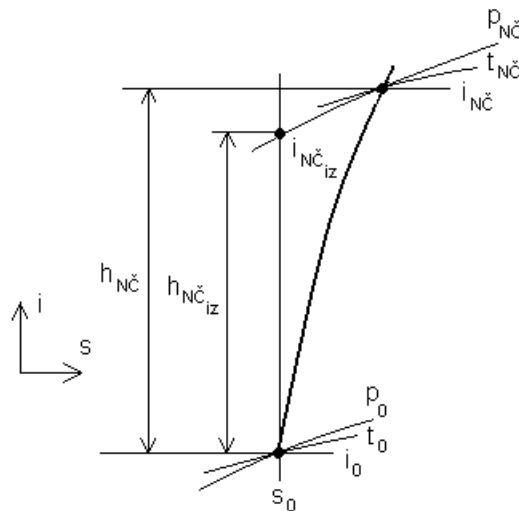
p_o ... tlak napájecí vody (NV) na výstupu z napájecí nádrže (NN) [bar],
 i_o' ... entalpie NV na mezi sytosti na výstupu z NN [kJ/kg],
 s_o' ... entropie NV na mezi sytosti na výstupu z NN [kJ/kg.K].

2.6 Výpočet parametrů čerpadel

2.6.1 Parametry napájecího čerpadla

Úkolem NČ je dopravit napájecí vodu přes vysokotlakou část regenerace až k parogenerátoru, navýšit tlak NV (doposud dán kondenzátním čerpadlem) až na hodnotu, která zajišťuje požadovaný tlak admisní páry na výstupu z parogenerátoru. Výstupní tlak musí být navýšen o ztráty, ke kterým dochází průchodem skrz teplosměnnou plochu parogenerátoru.

Tlaková ztráta všech ohříváků (NTO, VTO) je volena na hodnotu 2% a ztráta parogenerátoru na 22%.

Obr. 8 Průběh komprese v napájecím čerpadle; zdroj [17]

$$p_{NČ} = p_A \cdot (1 + \zeta_{kotle} + 2 \zeta_{oh})$$

$$p_{NČ} = 90 \cdot (1 + 0,22 + 2 \cdot 0,02) = 113,40 \text{ bar}$$

$$i_{NČ_iz}(p_{NČ}, s_0) = 774,81 \text{ kJ / kg}$$

$$h_{NČ_iz} = i_{NČ_iz} - i_o'$$

$$h_{NČ_iz} = 774,81 - 763,19 = 11,62 \text{ kJ / kg}$$

$$h_{NČ_sk} = \frac{h_{NČ_iz}}{\eta_{NČ}}$$

$$h_{NČ_sk} = \frac{11,62}{0,75} = 15,49 \text{ kJ / kg}$$

$$i_{NČ} = i_o' + h_{NČ_sk}$$

$$i_{NČ} = 763,19 + 15,49 = 778,68 \text{ kJ / kg}$$

$$t_{NČ}(p_{NČ}, i_{NČ}) = 182,33 \text{ } ^\circ\text{C}$$

$$\Delta t_{NČ} = t_{NČ} - t_o$$

$$\Delta t_{NČ} = 182,33 - 180 = 2,33 \text{ } ^\circ\text{C}$$

Kde

$p_{NČ}$... tlak napájecí vody (NV) vyvozen prací napájecího čerpadla (NČ) [bar],

$i_{NČ_iz}$... entalpie NV za NČ při izentropické kompresi [kJ/kg],

$h_{NČ_iz}$... entalpický spád NV v NČ při izentropické kompresi [kJ/kg],

$h_{NČ_sk}$... entalpický spád NV v NČ při polytropické kompresi [kJ/kg],

$i_{NČ}$... skutečná entalpie NV za NČ [kJ/kg],

$t_{NČ}$... skutečná teplota NV za NČ [°C],

$\Delta t_{NČ}$... ohřátí NV při kompresi v NČ [°C].

2.6.2 Parametry kondenzátního čerpadla

Úkolem KČ je dopravit kondenzát napájecí vody od kondenzátoru přes KKP, NT-část regenerace až k odplyňováku, napájecí nádrži, navýšit tlak kondenzátu oproti tlaku v kondenzátoru (hluboké vakuum) na hodnotu přibližně 10 bar. Důvodem zvýšení je možné přisávání vzduchu netěsnostmi a snížení namáhání potrubních tras kondenzátu. Pro určení výstupního tlaku na výtlaku čerpadla je nutná znalost tlakových ztrát potrubí, které musí být pokryty. Kondenzátní čerpadlo také přispívá k nepatrnému ohřevu kondenzátu, tento ohřev je reprezentován veličinou $\Delta t_{KČ}$. Odplyňovák je uvažován jako rovnocenný ohřívák, proto mu přísluší i volená hodnota tlakové ztráty ζ_{OH} .

$$p_{KČ} = p_o \cdot (1 + 4 \zeta_{oh})$$

$$p_{KČ} = 10,0263 \cdot (1 + 4 \cdot 0,02) = 10,8285 \text{ bar}$$

$$i_{KČ_iz}(p_{KČ}, s_K) = 181,16 \text{ kJ/kg}$$

$$h_{KČ_iz} = i_{KČ_iz} - i_K$$

$$h_{KČ_iz} = 181,16 - 180,08 = 1,08 \text{ kJ/kg}$$

$$h_{KČ_sk} = \frac{h_{KČ_iz}}{\eta_{NČ}}$$

$$h_{KČ_sk} = \frac{1,08}{0,75} = 1,44 \text{ kJ/kg}$$

$$i_{KČ} = i_K + h_{KČ_sk}$$

$$i_{KČ} = 180,08 + 1,44 = 181,52 \text{ kJ/kg}$$

$$t_{KČ}(p_{KČ}, i_{KČ}) = 43,12 \text{ }^\circ\text{C}$$

$$\Delta t_{KČ} = t_{KČ} - t_K$$

$$\Delta t_{KČ} = 43,12 - 43 = 0,12 \text{ }^\circ\text{C}$$

Kde

- $p_{KČ}$... tlak kondenzátu vyvozen prací kondenzátního čerpadla (KČ) [bar],
- $i_{KČ_iz}$... entalpie kondenzátu za KČ při izoentropické kompresi [kJ/kg],
- $h_{KČ_iz}$... entalpický spád kondenzátu v KČ při izoentropické kompresi [kJ/kg],
- $h_{KČ_sk}$... entalpický spád kondenzátu v KČ při polytropické kompresi [kJ/kg],
- $i_{KČ}$... skutečná entalpie kondenzátu za KČ [kJ/kg],
- $t_{KČ}$... skutečná teplota kondenzátu za KČ [°C],
- $\Delta t_{KČ}$... ohřátí kondenzátu při kompresi v KČ [°C].

2.7 Návrh a výpočet ohříváků

Funkcí ohříváku NT-regenerace je ohřátí kondenzátu proudícího z K na teplotu t_o , v části VT-regenerace na teplotu t_{NV} . Tímto regeneračním ohřevem je navýšena tepelná účinnost cyklu a tím i termodynamická účinnost T. Soustava ohříváků je rozdělena na dva úseky:

1. vysokotlaký úsek ... VTO2 – VTO1 – O
2. nízkotlaký úsek ... O – NTO3 – NTO2 – NTO1 – KKP – K

Velikost ohřátí v jednotlivých ohřívácích je určen pomocí vztahu pro poměrné absolutní teploty před a za daným typem tohoto výměníku.

$$m = \sqrt[2]{\frac{T_{NV}}{T_{NČ}}}, \quad (2.3)$$

Kde

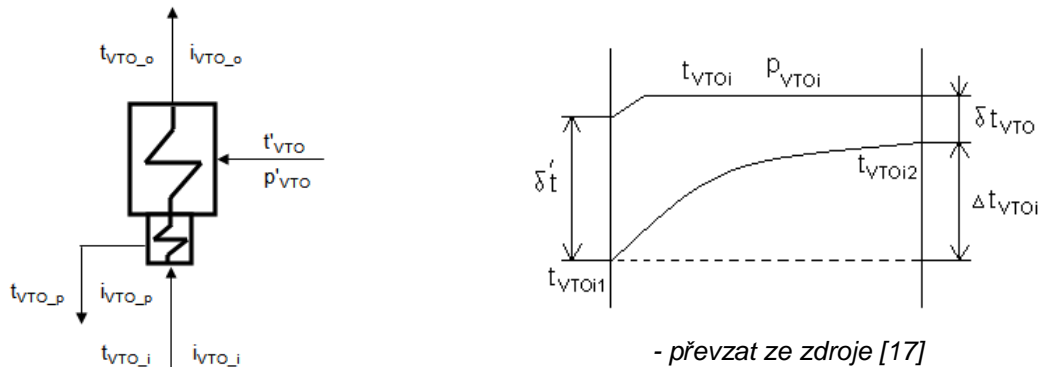
T_{NV} ... absolutní teplota napájecí vody (NV) – dána zadáním [K],

$T_{NČ}$... absolutní teplota NV za napájecím čerpadlem [K],

z ... počet ohříváků daného typu [-].

2.7.1 Výpočet vysokotlakých ohříváků

Obecnou funkcí VTO je předání kondenzačního tepla odběrové (topné) páry napájecí vodě (viz obr. 9). Zkondenzovaná pára proudí do podchlazovače kondenzátu, který je přítomný z důvodu navýšení účinnosti.

Obr. 9 Schéma VTO (vstupy a výstupy) a průběhy teplot

$$m_{VTO} = \sqrt[2]{\frac{T_{NV}}{T_{NČ}}}$$

$$m_{VTO} = \sqrt[2]{\frac{245 + 273,15}{182,33 + 273,15}} = 1,06660$$

$$t_{VTO1_výst} = m_{VTO} \cdot T_{NČ} - 273,15, \quad (2.4)$$

Kde

$t_{VTO1_výst}$... teplota napájecí vody na výstupu z VTO1 [°C].

$$t_{VTO1_výst} = 1,06660 \cdot (182,33 + 273,15) - 273,15 = 212,66 \text{ °C}$$

Tab. 4 Průběh teplot v úseku VTO2 - VTO1 - NČ – NN

úsek	←	VTO2	←	VTO1	←	NČ	NN
označení teploty	t_{NV}	Δt_{VTO2}	$t_{VTO1_výst}$	Δt_{VTO1}	$t_{NČ}$	$\Delta t_{NČ}$	t_o
číselná hodnota [°C]	245	32,34	212,66	30,34	182,33	2,33	180

$$P_{VTO1_výst} = P_{NČ} - P_A \cdot \zeta_{oh} , \quad (2.5)$$

$$P_{VTO2_výst} = P_{NČ} - P_A \cdot 2 \cdot \zeta_{oh} , \quad (2.6)$$

Kde

$P_{VTO1_výst}$... tlak napájecí vody (NV) na výstupu z VTO1 [bar],

$P_{VTO2_výst}$... tlak NV na výstupu z VTO2 [bar],

$P_{NČ}$... tlak NV na výstupu z napájecího čerpadla [bar].

$$P_{VTO1_výst} = 113,40 - 90 \cdot 0,02 = 111,60 \text{ bar}$$

$$P_{VTO2_výst} = 113,40 - 90 \cdot 2 \cdot 0,02 = 109,80 \text{ bar}$$

2.7.1.1 Parametry VTO2

Odběr pro VTO2 je vyveden jako neregulovaný za 4. stupněm VT dílu. Srážec přehřátí není potřeba uvažovat z důvodu malého přehřátí páry v odběru, které nepřevyšuje hodnotu 120°C, která je limitní.

$$t_{VTO2s} = t_{VTO2_výst} + \delta t_{VTO}$$

$$t_{VTO2s} = 245 + 2 = 247 \text{ °C}$$

$$P_{VTO2s}(t_{VTO2s}) = 37,7838 \text{ bar}$$

$$P_{VTO2_od} = P_{VTO2s} \cdot (1 + \zeta_{pp})$$

$$P_{VTO2_od} = 37,7838 \cdot (1 + 0,045) = 39,4841 \text{ bar}$$

$$i_{VTO2_iz}(P_{VTO2_od}, s_1') = 2879,61 \text{ kJ / kg}$$

$$h_{VTO2_iz} = i_1 - i_{VTO2_iz}$$

$$h_{VTO2_iz} = 3067,42 - 2879,61 = 187,81 \text{ kJ / kg}$$

$$h_{VTO2_sk} = h_{VTO2_iz} \cdot \eta_{VT}$$

$$h_{VTO2_sk} = 187,81 \cdot 0,85 = 159,64 \text{ kJ / kg}$$

$$i_{VTO2_od} = i_1 - h_{VTO2_sk}$$

$$i_{VTO2_od} = 3067,42 - 159,64 = 2907,78 \text{ kJ / kg}$$

$$t_{VTO2_od}(P_{VTO2_od}, i_{VTO2_od}) = 280,90 \text{ °C}$$

$$t_{VTO2_vst}(P_{VTO2s}, i_{VTO2_od}) = 278,59 \text{ °C}$$

$$t_{VTO2_p} = t_{VTO1_výst} + \delta t_p$$

$$t_{VTO2_p} = 212,66 + 10 = 222,66 \text{ °C}$$

$$i_{VTO2_p} = c_p \cdot t_{VTO2_p}$$

$$i_{VTO2_p} = 4,187 \cdot 222,66 = 932,30 \text{ kJ / kg}$$

$$\begin{aligned}i_{VTO2_vst} &= c_p \cdot t_{VTO1_výst} \\i_{VTO2_vst} &= 4,187 \cdot 212,66 = 890,43 \text{ kJ / kg} \\i_{VTO2_výst} &= c_p \cdot t_{NV} \\i_{VTO2_výst} &= 4,187 \cdot 245 = 1025,82 \text{ kJ / kg}\end{aligned}$$

Kde

t_{VTO2s} ... teplota odběrové páry na mezi sytosti ve VTO2 [°C],
 p_{VTO2s} ... tlak odběrové páry na mezi sytosti na vstupu do VTO2 [bar],
 p_{VTO2_od} ... tlak odběrové páry pro VTO2 na výstupu z odběru [bar],
 i_{VTO2_iz} ... entalpie odběrové páry pro VTO2 při izoentropické expanzi [kJ/kg],
 h_{VTO2_iz} ... entalpický spád v odběru pro VTO2 při izoentropické expanzi [kJ/kg],
 h_{VTO2_sk} ... skutečný entalpický spád v odběru pro VTO2 [kJ/kg],
 i_{VTO2_od} ... entalpie odběrové páry pro VTO2 na výstupu z odběru [kJ/kg],
 t_{VTO2_od} ... teplota odběrové páry pro VTO2 na výstupu z odběru [°C],
 t_{VTO2_vst} ... teplota odběrové páry na vstupu do VTO2 [°C],
 t_{VTO2_p} ... teplota kondenzátu odběrové páry za podchlazovačem VTO2 [°C],
 i_{VTO2_p} ... entalpie kondenzátu odběrové páry za podchlazovačem VTO2 [kJ/kg],
 i_{VTO2_vst} ... entalpie napájecí vody (NV) na vstupu do VTO2 [kJ/kg],
 $i_{VTO2_výst}$... entalpie NV na výstupu z VTO2 [kJ/kg].

2.7.1.2 Parametry VTO1

Odběr pro VTO1 je napojen na výstupní potrubí z VT dílu , proto parametry páry v místě odběru jsou shodné s parametry páry na vstupu do přihříváku umístěného v parogenerátoru. Srážecí přehřátí není uvažován tak jako u VTO2.

$$\begin{aligned}t_{VTO1s} &= t_{VTO1_výst} + \delta t_{VTO} \\t_{VTO1s} &= 212,66 + 2 = 214,66 \text{ °C} \\p_{VTO1s}(t_{VTO1s}) &= 20,9176 \text{ bar} \\p_{VTO1_od} &= p_{VTO1s} \cdot (1 + \zeta_{pp}) \\p_{VTO1_od} &= 20,9176 \cdot (1 + 0,045) = 21,8589 \text{ bar} \\i_{VTO1_od} &= i_2 \\i_{VTO1_od} &= 2805,15 \text{ kJ / kg} \\t_{VTO1_od} &= t_2 = 218,49 \text{ °C} \\t_{VTO1_vst}(p_{VTO1s}, i_{VTO1_od}) &= 216,50 \text{ °C} \\t_{VTO1p} &= t_{NČ} + \delta t_p \\t_{VTO1p} &= 182,33 + 10 = 192,33 \text{ °C} \\i_{VTO1p} &= c_p \cdot t_{VTO1p} \\i_{VTO1p} &= 4,187 \cdot 192,33 = 805,28 \text{ kJ / kg}\end{aligned}$$

$$i_{VTO1_vst} = c_p \cdot t_{NČ}$$

$$i_{VTO1_vst} = 4,187 \cdot 182,33 = 763,41 \text{ kJ / kg}$$

$$i_{VTO1_výst} = c_p \cdot t_{VTO1_výst}$$

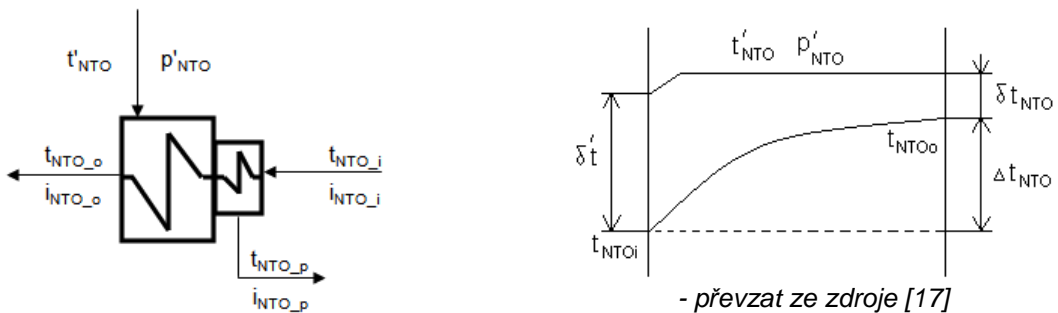
$$i_{VTO1_výst} = 4,187 \cdot 212,66 = 890,43 \text{ kJ / kg}$$

Popis jednotlivých veličiny je analogický k výpočtu parametrů VTO2.

Tab. 5 Souhrn vypočtených parametrů VTO

	veličiny	VTO2	VTO1
napájecí voda - vstup	t [°C]	212,66	182,33
	p [bar]	111,60	113,40
	i [kJ/kg]	890,43	763,41
napájecí voda - výstup	t [°C]	245,00	212,66
	p [bar]	109,80	111,60
	i [kJ/kg]	1025,82	890,43
pára - vstup	t [°C]	278,59	216,50
	p [bar]	37,78	20,92
	i [kJ/kg]	2907,78	2805,15
pára - odběr	t [°C]	280,90	218,49
	p [bar]	39,48	21,86
	i [kJ/kg]	2907,78	2805,15
kondenzát - výstup	t [°C]	222,66	192,33
	i [kJ/kg]	932,30	805,28

2.7.2 Výpočet nízkotlakých ohříváků

Obr. 10 Schéma NTO (vstupy a výstupy) a průběhy teplot

$$t_{KKP} = t_{KČ} + \Delta t_{KKP} , \quad (2.7)$$

Kde

t_{KKP} ... teplota kondenzátu na výstupu z kondezátoru komínkových par (KKP) [K],

$t_{KČ}$... teplota na výstupu z kondenzátního čerpadla [K],

Δt_{KKP} ... ohřátí kondenzátu v KKP - dáno zadáním [K].

$$t_{KKP} = 43,12 + 0,5 = 43,62 \text{ °C}$$

Ohřátí v jednotlivých ohřívácích NT-regenerace není voleno rovnoměrné, tak jako u VT (viz 2.7.1), jeho velikosti se odvíjí od počátečního „nástřelu“ vyložení ST-NT dílu, z kterého vyplývá, že při rovnoměrně zvoleném ohřevu vycházejí tlaky v odběrech neslučitelné s následným výpočtem průtočné částí turbíny (viz kapitola 3). Toto stanovisko je potvrzeno i postupem výpočtu v praxi.

Při vyčíslení hodnot ohřátí se vychází z počáteční volby:

$$\Delta t_{\text{NTO1}} = 42,5^{\circ}\text{C} ,$$

na základě této hodnoty a zadané $t_o = 180^{\circ}\text{C}$ byl zvolen trend ohřátí v poměru:

$$\Delta t_{\text{NTO2}} : \Delta t_{\text{NTO3}} : \Delta t_{\text{odpl}} \approx \frac{1}{4} \cdot (t_o - t_{\text{NTO1_výst}}) : \frac{4}{25} \cdot (t_o - t_{\text{NTO1_výst}}) : \frac{17}{50} \cdot (t_o - t_{\text{NTO1_výst}})$$

Jednotlivé velikosti teplot v úseku O – NTO3 – NTO2 – NTO1 – KKP – K jsou pro názornost uvedeny na myšlené ose (viz tab. 6), na které je patrný průběh ohřevu kondenzátu na trase NT-regenerace.

Tab. 6 Průběh teplot v úseku O - NTO3 - NTO2 - NTO1 - KKP - K

O	←	NTO3	←	NTO2	←	NTO1	←	KPP	←	KČ	K
Δt_{odpl}	$t_{\text{NTO3_výst}}$	Δt_{NTO3}	$t_{\text{NTO2_výst}}$	Δt_{NTO2}	$t_{\text{NTO1_výst}}$	Δt_{NTO1}	t_{KPP}	Δt_{KKP}	$t_{\text{KČ}}$	$\Delta t_{\text{KČ}}$	t_{K}
32,14	147,86	38,52	109,33	23,21	86,12	42,50	43,62	0,50	43,12	0,12	43

V důsledku vyššího ohřátí navrhovaného pro NTO1 byl navýšen koncový teplotní rozdíl $\delta t_{\text{NTO1}} = 5^{\circ}\text{C}$ (viz 2.1.2), který do výpočtu vstupuje (viz 2.7.2.2).

$$P_{\text{KČ}} = P_{\text{KKP_výst}} , \quad (2.8)$$

Kde

$p_{\text{KČ}}$... tlak kondenzátu za kondenzátním čerpadlem [bar],

$p_{\text{KKP_výst}}$... tlak kondenzátu na výstupu z KKP [bar].

Z uvedené rovnosti vyplývá, že tlaková ztráta způsobená průtokem kondenzátu skrz kondenzátor komínkových par není uvažována z důvodu její zanedbatelné velikosti a malého významu v rámci celkového výpočtu tepelného oběhu.

Tlaky kondenzátu v příslušných úsecích NT-regenerace jsou závislé na volené hodnotě tlakové ztráty v ohřívácích ζ_{oh} . K vyčíslení velikostí těchto tlaků jsou použity vztahy 2.9, 2.10 a 2.11.

$$P_{\text{NTO1_výst}} = P_{\text{KČ}} \cdot (1 - \zeta_{\text{oh}}) , \quad (2.9)$$

$$P_{\text{NTO2_výst}} = P_{\text{KČ}} \cdot (1 - 2 \cdot \zeta_{\text{oh}}) , \quad (2.10)$$

$$P_{\text{NTO3_výst}} = P_{\text{KČ}} \cdot (1 - 3 \cdot \zeta_{\text{oh}}) , \quad (2.11)$$

Kde

$p_{NTO1_výst}$... tlak kondenzátu na výstupu z NTO1 [bar],

$p_{NTO2_výst}$... tlak kondenzátu na výstupu z NTO2 [bar],

$p_{NTO3_výst}$... tlak kondenzátu na výstupu z NTO3 [bar],

$p_{KČ}$... tlak kondenzátu na výstupu z kondenzátního čerpadla [bar].

$$p_{NTO1_výst} = 10,8285 \cdot (1 - 0,02) = 10,6119 \text{ bar}$$

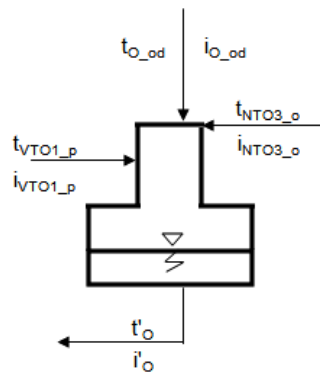
$$p_{NTO2_výst} = 10,8285 \cdot (1 - 0,04) = 10,3953 \text{ bar}$$

$$p_{NTO3_výst} = 10,8285 \cdot (1 - 0,06) = 10,1787 \text{ bar}$$

2.7.2.1 Parametry odplyňováku

Odplyňovák (O) je rovnocenným regeneračním ohřívákem, který pracuje na směšovací principu, tzn. že koncový rozdíl teplot $\delta t_o = 0$.

Veličiny, které do odplyňováku (NN) vstupují a vystupují jsou znázorněny na obr. 11.

Obr. 11 Schéma odplyňováku (NN) - vstupy a výstupy

$$i_{O_vst} = c_p \cdot t_{NTO3_výst}$$

$$i_{O_vst} = 4,187 \cdot 147,86 = 619,07 \text{ kJ / kg}$$

$$p_{O_od} = p_o \cdot (1 + \zeta_{pNN})$$

$$p_{O_od} = 10,026 \cdot (1 + 0,1) = 11,0289 \text{ bar}$$

$$i_{O_iz}(p_{ood}, s_3') = 3055,72 \text{ kJ / kg}$$

$$h_{O_iz} = i_3 - i_{O_iz}$$

$$h_{O_iz} = 3211,36 - 3055,72 = 155,64 \text{ kJ / kg}$$

$$h_{O_sk} = h_{O_iz} \cdot \eta_{ST-NT}$$

$$h_{O_sk} = 155,64 \cdot 0,88 = 136,96 \text{ kJ / kg}$$

$$i_{O_od} = i_3 - h_{O_sk}$$

$$i_{O_od} = 3211,36 - 136,96 = 3074,40 \text{ kJ / kg}$$

$$t_{O_od}(p_{O_od}, i_{O_od}) = 311,81 \text{ } ^\circ\text{C}$$

$$t_{O_vst}(p_o, i_{O_od}) = 310,65 \text{ } ^\circ\text{C}$$

Kde

- i_{o_vst} ... entalpie kondenzátu na vstupu do odplynováku (O) [kJ/kg],
- p_{o_od} ... tlak odběrové páry pro O na výstupu z odběru [bar],
- i_{o_iz} ... entalpie odběrové páry pro O při izoentropické expanzi [kJ/kg],
- h_{o_iz} ... entalpický spád v odběru do O při izoentropické expanzi [kJ/kg],
- h_{o_sk} ... skutečný entalpický spád v odběru do O [kJ/kg],
- i_{o_od} ... entalpie odběrové páry pro O na výstupu z odběru [kJ/kg],
- t_{o_od} ... teplota odběrové páry pro O na výstupu z odběru [°C],
- t_{o_vst} ... teplota odběrové páry na vstupu do O [°C].

2.7.2.2 Parametry NTO

NTO jsou voleny s kaskádováním zkondenzované páry do níže položeného NT-ohříváku. Je využito podchlazovačů výstupního kondenzátu, srážecí přehřátí není zařazen u žádného z NTO, z důvodu nízkých parametrů páry v odběrech, nízkého přehřátí páry.

Na základě konzultace byl zvolen koncový rozdíl teploty v NTO δt_{NTO1} , $\delta t_{NTO2,3}$ a v podchlazovači δt_p , účinnost teplosměnné plochy nízkotlakých ohříváků η_{NTO} . Hodnoty těchto volených parametrů jsou uvedeny v podkapitole 2.1.2. Schéma NTO se vstupními, výstupními parametry a průběhy teplot je zobrazeno na obr. 10.

NTO3:

$$\begin{aligned}t_{NTO3s} &= t_{NTO3_vyst} + \delta t_{NTO2,3} \\t_{NTO3s} &= 147,86 + 3 = 150,86 \text{ } ^\circ\text{C} \\p_{NTO3s}(t_{NTO3s}) &= 4,8713 \text{ bar} \\i_{NTO3_vst} &= c_p \cdot t_{NTO2_vyst} \\i_{NTO3_vst} &= 4,187 \cdot 109,34 = 457,78 \text{ kJ / kg} \\i_{NTO3_vyst} &= c_p \cdot t_{NTO3_vyst} \\i_{NTO3_vyst} &= 4,187 \cdot 147,86 = 619,07 \text{ kJ / kg} \\p_{NTO3_od} &= p_{NTO3s} \cdot (1 + \zeta_{pp}) \\p_{NTO3_od} &= 4,8713 \cdot (1 + 0,045) = 5,0905 \text{ bar} \\i_{NTO3_iz}(p_{NTO3_od}, s_3') &= 2746,94 \text{ kJ / kg} \\h_{NTO3_iz} &= i_3 - i_{NTO3_iz} \\h_{NTO3_iz} &= 3211,36 - 2746,94 = 338,93 \text{ kJ / kg} \\h_{NTO3_sk} &= h_{NTO3_iz} \cdot \eta_{ST-NT} \\h_{NTO3_sk} &= 338,93 \cdot 0,88 = 298,26 \text{ kJ / kg} \\i_{NTO3_od} &= i_3 - h_{NTO3_sk} \\i_{NTO3_od} &= 3211,36 - 298,26 = 2913,10 \text{ kJ / kg}\end{aligned}$$

$$t_{NTO3_od} (p_{NTO3_od}, i_{NTO3_od}) = 227,17 \text{ } ^\circ\text{C}$$

$$t_{NTO3_vst} (p_{NTO3s}, i_{NTO3_od}) = 226,74 \text{ } ^\circ\text{C}$$

$$t_{NTO3p} = t_{NTO2_výst} + \delta t_p$$

$$t_{NTO3p} = 109,34 + 10 = 119,34 \text{ } ^\circ\text{C}$$

$$i_{NTO3p} = c_p \cdot t_{NTO3p}$$

$$i_{NTO3p} = 4,187 \cdot 119,34 = 499,65 \text{ kJ / kg}$$

Kde

t_{NTO3s} ... teplota odběrové páry na mezi sytosti na vstupu do NTO3 [$^\circ\text{C}$],

p_{NTO3s} ... tlak odběrové páry na mezi sytosti na vstupu do NTO3 [bar],

i_{NTO1_vst} ... entalpie kondenzátu na vstupu do NTO3 [kJ/kg],

$i_{NTO1_výst}$... entalpie kondenzátu na výstupu z NTO3 [kJ/kg],

p_{NTO3_od} ... tlak odběrové páry pro NTO3 na výstupu z odběru [bar],

i_{NTO3_iz} ... entalpie odběrové páry pro NTO3 při izoentropické expanzi [kJ/kg],

h_{NTO3_iz} ... entalpický spád v odběru NTO3 při izoentropické expanzi [kJ/kg],

h_{NTO3_sk} ... skutečný entalpický spád v odběru NTO3 [kJ/kg],

i_{NTO3_od} ... entalpie odběrové páry pro NTO3 na výstupu z odběru [kJ/kg],

t_{NTO3_od} ... teplota odběrové páry pro NTO3 na výstupu z odběru [$^\circ\text{C}$],

t_{NTO3_vst} ... teplota odběrové páry na vstupu do NTO3 [$^\circ\text{C}$],

t_{NTO3_p} ... teplota kondenzátu odběrové páry za podchlazovačem NTO3 [$^\circ\text{C}$],

i_{NTO3_p} ... entalpie kondenzátu odběrové páry za podchlazovačem NTO3 [kJ/kg].

Popis jednotlivých veličin vystupujících ve výpočtu parametrů NTO2 a NTO1 je analogický k výpočtu parametrů NTO3.

NTO2:

$$t_{NTO2s} = t_{NTO2_výst} + \delta t_{NTO2,3}$$

$$t_{NTO2s} = 109,34 + 3 = 112,34 \text{ } ^\circ\text{C}$$

$$p_{NTO2s} (t_{NTO2s}) = 1,5499 \text{ bar}$$

$$i_{NTO2_vst} = c_p \cdot t_{NTO1_výst}$$

$$i_{NTO2_vst} = 4,187 \cdot 86,12 = 360,58 \text{ kJ / kg}$$

$$i_{NTO2_výst} = c_p \cdot t_{NTO2_výst}$$

$$i_{NTO2_výst} = 4,187 \cdot 109,34 = 457,78 \text{ kJ / kg}$$

$$p_{NTO2_od} = p_{NTO2s} \cdot (1 + \zeta_{pp})$$

$$p_{NTO2_od} = 1,5499 \cdot (1 + 0,045) = 1,6196 \text{ bar}$$

$$\begin{aligned}i_{NTO2_{iz}}(p_{NTO2_{od}}, s_3') &= 2694,60 \text{ kJ / kg} \\h_{NTO2_{iz}} &= i_3 - i_{NTO2_{iz}} \\h_{NTO2_{iz}} &= 3211,36 - 2694,60 = 557,17 \text{ kJ / kg} \\h_{NTO2_{sk}} &= h_{NTO2_{iz}} \cdot \eta_{ST-NT} \\h_{NTO2_{sk}} &= 557,17 \cdot 0,88 = 490,31 \text{ kJ / kg} \\i_{NTO2_{od}} &= i_3 - h_{NTO2_{sk}} \\i_{NTO2_{od}} &= 3211,36 - 490,31 = 2721,05 \text{ kJ / kg} \\t_{NTO2_{od}}(p_{NTO2_{od}}, i_{NTO2_{od}}) &= 125,25 \text{ }^\circ\text{C} \\t_{NTO2_{vst}}(p_{NTO2s}, i_{NTO2_{od}}) &= 124,91 \text{ }^\circ\text{C} \\t_{NTO2p} &= t_{NTO1_{vyst}} + \delta t_p \\t_{NTO2p} &= 86,12 + 10 = 96,12 \text{ }^\circ\text{C} \\i_{NTO2p} &= c_p \cdot t_{NTO2p} \\i_{NTO2p} &= 4,187 \cdot 96,12 = 402,45 \text{ kJ / kg}\end{aligned}$$

NTO1:

$$\begin{aligned}t_{NTO1s} &= t_{NTO1_{vyst}} + \delta t_{NTO1} \\t_{NTO1s} &= 86,12 + 5 = 91,12 \text{ }^\circ\text{C} \\p_{NTO1s}(t_{NTO1s}) &= 0,7322 \text{ bar} \\i_{NTO1_{vst}} &= c_p \cdot t_{KPP} \\i_{NTO1_{vst}} &= 4,187 \cdot 43,62 = 182,64 \text{ kJ / kg} \\i_{NTO1_{vyst}} &= c_p \cdot t_{NTO1_{vyst}} \\i_{NTO1_{vyst}} &= 4,187 \cdot 86,12 = 360,58 \text{ kJ / kg} \\p_{NTO1_{od}} &= p_{NTO1s} \cdot (1 + \zeta_{pp}) \\p_{NTO1_{od}} &= 0,7322 \cdot (1 + 0,045) = 0,7652 \text{ bar} \\i_{NTO1_{iz}}(p_{NTO1_{od}}, s_3') &= 2661,35 \text{ kJ / kg} \\h_{NTO1_{iz}} &= i_3 - i_{NTO1_{iz}} \\h_{NTO1_{iz}} &= 3211,36 - 2661,35 = 680,13 \text{ kJ / kg} \\h_{NTO1_{sk}} &= h_{NTO1_{iz}} \cdot \eta_{ST-NT} \\h_{NTO1_{sk}} &= 680,13 \cdot 0,88 = 598,51 \text{ kJ / kg} \\i_{NTO1_{od}} &= i_3 - h_{NTO1_{sk}} \\i_{NTO1_{od}} &= 3211,36 - 598,51 = 2612,85 \text{ kJ / kg} \\t_{NTO1_{od}}(p_{NTO1_{od}}, i_{NTO1_{od}}) &= 92,29 \text{ }^\circ\text{C} \\t_{NTO1_{vst}}(p_{NTO1s}, i_{NTO1_{od}}) &= 91,12 \text{ }^\circ\text{C}\end{aligned}$$

$$t_{NTO1p} = t_{KPP} + \delta t_p$$

$$t_{NTO1p} = 43,62 + 10 = 53,62 \text{ } ^\circ\text{C}$$

$$i_{NTO1p} = c_p \cdot t_{NTO1p}$$

$$i_{NTO1p} = 4,187 \cdot 53,62 = 224,51 \text{ kJ / kg}$$

Souhrn vypočtených parametrů jednotlivých NTO na trase NT-regenerace, které byly výše uvedeným výpočtem stanoveny, jsou uvedeny v tab. 7.

Tab. 7 Souhrn vypočtených parametrů NTO

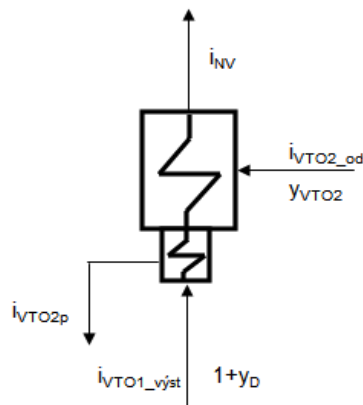
	veličiny	NTO3	NTO2	NTO1
napájecí voda vstup	t [°C]	109,33	86,12	43,62
	p [bar]	10,40	10,61	10,83
	i [kJ/kg]	457,78	360,58	182,64
napájecí voda výstup	t [°C]	147,86	109,33	86,12
	p [bar]	10,18	10,40	10,61
	i [kJ/kg]	619,07	457,78	360,58
pára vstup	t [°C]	226,74	124,91	91,12
	p [bar]	4,87	1,55	0,73
	i [kJ/kg]	2913,10	2721,05	2612,85
pára odběr	t [°C]	227,17	125,25	92,29
	p [bar]	5,09	1,62	0,77
	i [kJ/kg]	2913,10	2721,05	2612,85
kondenzát výstup	t [°C]	119,33	96,12	53,62
	i [kJ/kg]	499,65	402,45	224,51

2.8 Výpočet průtokového množství páry

Výpočtu celkového průtokového množství páry potřebného pro dosažení zadaného výkonu předchází určení jednotlivých odběrových množství pro regeneraci. Při tomto výpočtu se vychází z rovnic tepelné rovnováhy pro jednotlivé ohříváky, z bilančních rovnic. Při sestavování tepelných bilancí je uvažováno s jednotkovým množstvím na vstupu do T.

2.8.1 Bilanční rovnice

2.8.1.1 Množství páry pro VTO2

Obr. 12 Schéma VTO2 pro tepelnou bilanci

$$y_{VTO2} \cdot (i_{VTO2_od} - i_{VTO2p}) \cdot \eta_{VTO} = (1 + y_D) \cdot (i_{NV} - i_{VTO1_výst}), \quad (2.12)$$

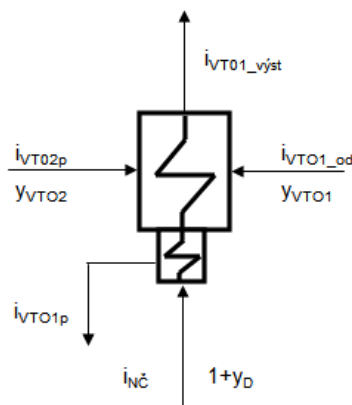
Kde

y_{VTO2} ... průtokové množství páry pro odběr do VTO2 [-].

$$y_{VTO2} = \frac{(1 + y_D) \cdot (i_{NV} - i_{VTO1_výst})}{(i_{VTO2_od} - i_{VTO2p}) \cdot \eta_{VTO}}$$

$$y_{VTO2} = \frac{(1 + 0,03) \cdot (1025,82 - 890,43)}{(2907,78 - 932,30) \cdot 0,98} = 0,07203$$

2.8.1.2 Množství páry pro VTO1

Obr. 13 Schéma VTO1 pro tepelnou bilanci

$$\eta_{VTO} \cdot \left[y_{VTO1} \cdot (i_{VTO1_{od}} - i_{VTO1p}) + y_{VTO2} \cdot (i_{VTO2p} - i_{VTO1p}) \right] = \quad (2.13)$$

$$= (I + y_D) \cdot (i_{VTO1_{výst}} - i_{NČ}),$$

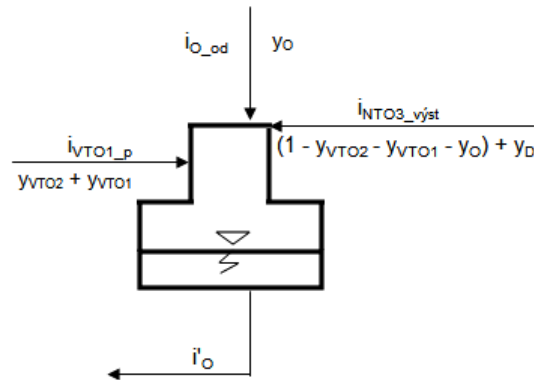
Kde

y_{VTO1} ... průtokové množství páry pro odběr do VTO1 [-].

$$y_{VTO1} = \frac{\frac{I}{\eta_{VTO}} \cdot (I + y_D) \cdot (i_{VTO1_{výst}} - i_{NČ}) - y_{VTO2} \cdot (i_{VTO2p} - i_{VTO1p})}{(i_{VTO1_{od}} - i_{VTO1p})}$$

$$y_{VTO1} = \frac{\frac{I}{0,98} \cdot (I + 0,03) \cdot (890,43 - 778,68) - 0,07203 \cdot (932,30 - 805,58)}{(2805,15 - 805,58)} = 0,06218$$

2.8.1.3 Množství páry pro odplyňovák

Obr. 14 Schéma odplyňováku (NN) pro tepelnou bilanci

$$\eta_o \cdot \left[y_o \cdot (i_{O_{od}} - i_o') + (y_{VTO2} + y_{VTO1}) \cdot (i_{VTO1p} - i_o') \right] = \quad (2.14)$$

$$= \left[(I - y_{VTO2} - y_{VTO1} - y_o) + y_D \right] \cdot (i_o' - i_{NTO3_{výst}}),$$

Substituce:

$$A = (I - y_{VTO2} - y_{VTO1} - y_o) + y_D$$

$$A = 0,84103$$

Kde

y_o ... průtokové množství páry pro odběr do odplyňováku [-],

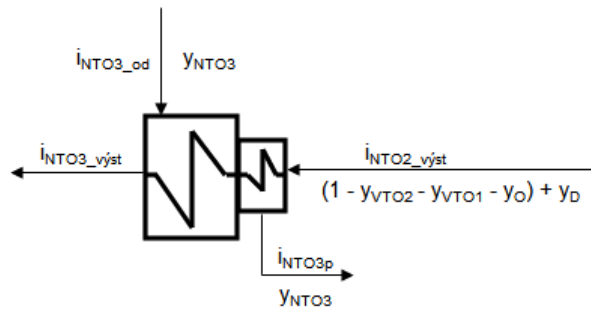
A ... člen vyjadřující množství kondenzátu proudící na trase K – O (NN) [-].

$$y_o = \frac{A \cdot (i_o' - i_{NTO3_výst}) - \eta_o \cdot (y_{VTO2} + y_{VTO1}) \cdot (i_{VTO1p} - i_o')}{\eta_o \cdot (i_{O_od} - i_o')}$$

$$y_o = \frac{0,84103 \cdot (763,19 - 605,98) - 0,98 \cdot 0,12700 \cdot (805,28 - 763,19)}{0,98 \cdot (3074,40 - 763,19)}$$

$$y_o = 0,05061$$

2.8.1.4 Množství páry pro NTO3

Obr. 15 Schéma NTO3 pro tepelnou bilanci

$$\eta_{NTO} \cdot y_{NTO3} \cdot (i_{NTO3_od} - i_{NTO3p}) = A \cdot (i_{NTO3_výst} - i_{NTO2_výst}), \quad (2.15)$$

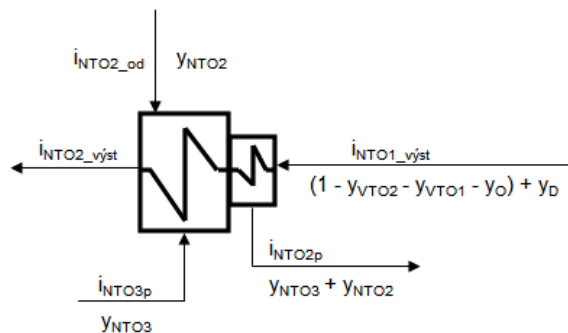
Kde

y_{NTO3} ... průtokové množství páry pro odběr do NTO3 [-].

$$y_{NTO3} = \frac{A \cdot (i_{NTO3_výst} - i_{NTO2_výst})}{\eta_{NTO} \cdot (i_{NTO3_od} - i_{NTO3p})}$$

$$y_{NTO3} = \frac{0,84103 \cdot (592,28 - 443,32)}{0,98 \cdot (2913,10 - 485,19)} = 0,05629$$

2.8.1.5 Množství páry pro NTO2

Obr. 16 Schéma NTO2 pro tepelnou bilanci

$$\eta_{NTO} \cdot \left[y_{NTO2} \cdot (i_{NTO2_{od}} - i_{NTO2p}) + y_{NTO3} \cdot (i_{NTO3p} - i_{NTO2p}) \right] = \quad (2.16)$$

$$= A \cdot (i_{NTO2_{výst}} - i_{NTO1_{výst}}),$$

Kde

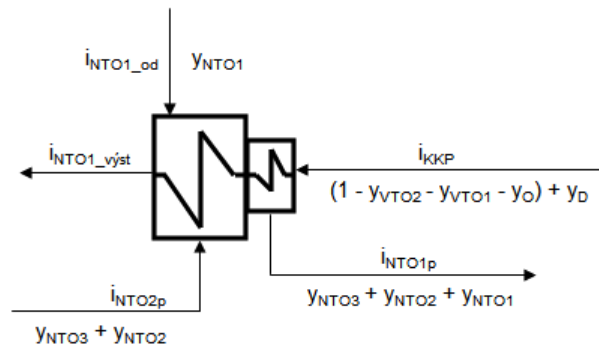
y_{NTO2} ... průtokové množství páry pro odběr do NTO2 [-].

$$y_{NTO2} = \frac{\frac{A \cdot (i_{NTO2_{výst}} - i_{NTO1_{výst}})}{\eta_{NTO}} - y_{NTO3} \cdot (i_{NTO3p} - i_{NTO2p})}{i_{NTO2_{od}} - i_{NTO2p}}$$

$$y_{NTO2} = \frac{0,84103 \cdot (443,32 - 307,13)}{0,98} - 0,05562 \cdot (485,19 - 349,00)}{2721,05 - 349,00}$$

$$y_{NTO2} = 0,03333$$

2.8.1.6 Množství páry pro NTO1

Obr. 17 Schéma NTO1 pro tepelnou bilanci

$$\eta_{NTO} \cdot \left[y_{NTO1} \cdot (i_{NTO1_{od}} - i_{NTO1p}) + (y_{NTO3} + y_{NTO2}) \cdot (i_{NTO2p} - i_{NTO1p}) \right] = \quad (2.17)$$

$$= A \cdot (i_{NTO1_{výst}} - i_{KKP}),$$

Kde

y_{NTO1} ... průtokové množství páry pro odběr do NTO1 [-].

$$y_{NTO1} = \frac{\frac{A \cdot (i_{NTO1_{výst}} - i_{KKP})}{\eta_{NTO}} - (y_{NTO3} + y_{NTO2}) \cdot (i_{NTO2p} - i_{NTO1p})}{i_{NTO1_{od}} - i_{NTO1p}}$$

$$y_{NTO1} = \frac{0,84103 \cdot (307,13 - 182,64)}{0,98} - 0,10182 \cdot (349,00 - 224,51)}{2612,85 - 224,51}$$

$$y_{NTO1} = 0,05608$$

2.8.2 Průtokové množství páry proudící oběhem

Množství páry na vstupu do turbíny je dáno vztahem:

$$m_p = \frac{P_{el}}{a_{celk} \cdot \eta_{mech} \cdot \eta_G}, \quad (2.18)$$

$$a_{celk} = a_{VT} + a_{ST-NT}, \quad (2.19)$$

Kde

m_p ... celkové průtokové množství páry proudící oběhem [kg/s],

a_{celk} ... celková měrná práce [kJ/kg],

$a_{VT(ST-NT)}$... měrná práce vykonaná VT (ST-NT) dílem [kJ/kg].

Pro výpočet měrných prací VT a ST-NT dílu je třeba vyčíslit jednotlivé entalpické spády mezi odběrovými místy na turbíně, jejich souhrn je uveden v tab. 8.

$$h_1 = i_1 - i_{VTO2_od}$$

$$h_1 = 3067,42 - 2907,78 = 159,64 \text{ kJ / kg}$$

$$h_2 = i_{VTO2_od} - i_{VTO1_od}$$

$$h_2 = 2907,78 - 2805,15 = 102,63 \text{ kJ / kg}$$

$$h_3 = i_3 - i_{O_od}$$

$$h_3 = 3211,36 - 3074,40 = 136,96 \text{ kJ / kg}$$

$$h_4 = i_o - i_{NTO3_od}$$

$$h_4 = 3074,40 - 2913,10 = 161,30 \text{ kJ / kg}$$

$$h_5 = i_{NTO3_od} - i_{NTO2_od}$$

$$h_5 = 2913,10 - 2721,05 = 192,05 \text{ kJ / kg}$$

$$h_6 = i_{NTO2_od} - i_{NTO1_od}$$

$$h_6 = 2721,05 - 2612,85 = 108,20 \text{ kJ / kg}$$

$$h_7 = i_{NTO1_od} - i_4$$

$$h_7 = 2612,85 - 2346,72 = 266,13 \text{ kJ / kg}$$

Kde

h_1 ... entalpický spád mezi vstupem do VT dílu a odběrem pro VTO2 [kJ/kg],

h_2 ... entalpický spád mezi odběrem pro VTO2 a odběrem pro VTO1 [kJ/kg],

h_3 ... entalpický spád mezi vstupem do ST-NT dílu a odběrem pro odpýňovák [kJ/kg],

h_4 ... entalpický spád mezi odběrem pro odpýňovák a odběrem pro NTO3 [kJ/kg],

h_5 ... entalpický spád mezi odběrem pro NTO3 a odběrem pro NTO2 [kJ/kg],

h_6 ... entalpický spád mezi odběrem pro NTO2 a odběrem pro NTO1 [kJ/kg],

h_7 ... entalpický spád mezi odběrem pro NTO1 a výstupem z ST-NT dílu [kJ/kg].

Tab. 8 Vypočtené entalpické spády

h1 [kJ/kg]	159,64
h2 [kJ/kg]	102,63
h3 [kJ/kg]	136,96
h4 [kJ/kg]	161,30
h5 [kJ/kg]	192,05
h6 [kJ/kg]	108,20
h7 [kJ/kg]	266,13

Dále je potřeba určit množství proudící páry při průchodu jednotlivými díly turbíny, vliv odběrů pro regeneraci. Souhrn těchto hodnot s uvedením substituce je uveden v tab. 9.

Tab. 9 Souhrn vypočtených jednotkových průtoků a jejich substituce

	y [-]	substituce
$1 - y_{VTO2} =$	0,92797	Y_A
$1 - y_{VTO2} - y_{VTO1} =$	0,86579	Y_B
$1 - y_{VTO2} - y_{VTO1} - y_O =$	0,81518	Y_C
$1 - y_{VTO2} - y_{VTO1} - y_O - y_{NTO3} =$	0,75889	Y_D
$1 - y_{VTO2} - y_{VTO1} - y_O - y_{NTO3} - y_{NTO2} =$	0,72557	Y_E
$1 - y_{VTO2} - y_{VTO1} - y_O - y_{NTO3} - y_{NTO2} - y_{NTO1} =$	0,66949	Y_F

Měrná práce turbíny je dána součtem dílčích měrných prací vztažených k jednotlivým odběrům. Obecně platí vztah:

$$a = y \cdot h , \quad (2.20)$$

Kde

- a ... měrná práce [kJ/kg],
- y ... jednotkové průtočné množství [-],
- h ... entalpický spád [kJ/kg].

$$a_{VT} = y_{celk} \cdot h_1 + y_A \cdot h_2$$

$$a_{VT} = 1 \cdot 159,64 + 0,92797 \cdot 102,63 = 254,87 \text{ kJ / kg}$$

$$a_{ST-NT} = y_B \cdot h_3 + y_C \cdot h_4 + y_D \cdot h_5 + y_E \cdot h_6 + y_F \cdot h_7$$

$$a_{ST-NT} = 0,86579 \cdot 136,96 + 0,81518 \cdot 161,30 + \\ + 0,75889 \cdot 192,05 + 0,72557 \cdot 108,20 + 0,66949 \cdot 266,13$$

$$a_{ST-NT} = 652,37 \text{ kJ / kg}$$

$$a_{celk} = 254,87 + 652,49 = 907,37 \text{ kJ / kg}$$

$$m_p = \frac{120000}{907,37 \cdot 0,995 \cdot 0,985} = 134,940 \text{ kg / s} = 485,782 \text{ t / h}$$

Na základě znalosti celkového průtočného množství páry turbínou jsou dopočítány jednotlivá množství proudící jak díly, tak i regeneračním okruhem. Výsledné hodnoty jsou uvedeny v tab. 10.

Tab. 10 Vypočtená průtočná množství v jednotlivých úsecích oběhu

Parní (vodní) úsek trasy	m_p [kg/s]
Množství do VT dílu	134,940
I. Odběr do VTO2	9,720
II. Odběr do VTO1	8,390
Množství do ST-NT dílu	116,829
III. Odběr do odplyňováku	6,829
IV. Odběr do NTO3	7,595
V. Odběr do NTO2	4,497
VI. Odběr do NTO1	7,567
Množství do kondenzátoru	90,341
Množství do KČ	114,048
Množství dodatkové vody	4,048
Množství kondenzátu za VTO1	18,110
Množství kondenzátu za NTO1	19,660

2.9 Výkon turbíny

Výpočtem výkonu turbíny na základě znalosti celkového průtočného množství páry ověříme správnost algoritmu, který byl aplikován pro výpočet tepelného schéma díky zadanému výstupnímu výkonu na svorkách generátoru.

Pro výpočet je třeba určit technické práce VT a ST-NT dílu:

$$A_{t_VT} = m_p \cdot (y_{celk} \cdot h_1 + y_A \cdot h_2), \quad (2.21)$$

Kde

A_{t_VT} ... technická práce VT dílu [kW].

$$A_{t_VT} = 134,940 \cdot (1 \cdot 159,64 + 0,92797 \cdot 102,63) = 34\,392,5 \text{ kW} \approx 34,393 \text{ MW}$$

$$A_{t_ST-NT} = m_p \cdot (y_B \cdot h_3 + y_C \cdot h_4 + y_D \cdot h_5 + y_E \cdot h_6 + y_F \cdot h_7), \quad (2.22)$$

Kde

A_{t_ST-NT} ... technická práce ST-NT dílu [kW].

$$A_{t_{ST-NT}} = 134,940 \cdot \left(\begin{array}{l} 0,86579 \cdot 136,96 + 0,81518 \cdot 161,30 \\ + 0,75889 \cdot 192,05 + 0,72557 \cdot 108,20 + 0,66949 \cdot 266,13 \end{array} \right)$$

$$A_{t_{ST-NT}} = 88\,047,2 \text{ kW} \approx 88,047 \text{ MW}$$

$$A_t = A_{t_{VT}} + A_{t_{ST-NT}}, \quad (2.23)$$

Kde

A_t ... celkový výkon turbíny [MW].

$$A_t = 34,393 + 88,047 = 122,440 \text{ MW}$$

Z výsledné hodnoty vypočteného celkového výkonu turbosoustrojí je ověřena správnost algoritmu výpočtu tepelného schéma oběhu, jelikož odchylka od zadané hodnoty výkonu TG120MW je zanedbatelná, způsobená především zaokrouhlováním výsledných hodnot, volbou konstant na základě praxí ověřených stavů a neznalostí množství páry uniklé ucpávkami (bude v další fázi výpočtu vyčísleno). Výsledná odchylka, navýšení výkonu je ale požadováno z důvodu ložiskových ztrát i dalšího snížení o ztrátový výkon spojený s únikem páry ucpávkami jednotlivých komponent turbíny. V průběhu dalšího výpočtu budou v rámci kapitol tyto ztráty vyčísleny, a tím dojde ke zpřesnění počátečního návrhu.

Tepelné schéma oběhu turbíny v navrhovaném stavu, s vyobrazením příslušných vypočtených hodnot pro dílčí úseky oběhu, je uvedeno v Příloze A.

3 Průtočná část turbíny

Hodnoty potřebné pro návrh průtočné části turbíny byly vypočteny v rámci kapitoly 2. K návrhu bylo využito výpočtových prostředků, programů Turbina-Delphi a ZLOP2. Základním programem pro výpočet průtočné části je Turbina-Delphi, který využívá celé řady výpočtových vztahů (viz 3.1) a předpokladu ideální rovnotlaké přeměny ve stupni.

Vstupní hodnoty zadávané do toho programu jsou:

- n ... otáčky turbíny [1/min],
- p_1 ... vstupní tlak média [MPa],
- t_1 ... vstupní teplota média [°C],
- návrhové hodnoty stupně – $(u/c_0)_s$ [-], $H_{i_z_i}$ [kJ/kg], p_2 [MPa],
- volba ostříku – parciální nebo totální,
- volba typu stupně – klasický nebo Curtisův,
- m_p ... hmotnostní průtokové množství [kg/s],
- D_s ... střední průměr stupně [m],
- $(\alpha_1)_p$... úhel absolutní výstupní rychlosti z příslušné rozváděcí mříže [°],
- D_p ... patní průměr stupně [m].

Stupně byly navrhovány především podle voleného poměru $\left(\frac{u}{c_0}\right)_s$, jelikož má být ale

při návrhu dodržován konstantní poměr $\left(\frac{u}{c_0}\right)_p$, musí být volený parametr přepočten:

$$\left(\frac{u}{c_0}\right)_p = \left(\frac{u}{c_0}\right)_s \cdot \frac{D_p}{D_s}, \quad (3.1)$$

Optimální poměr byl volen dle daného rozmezí:

$$\left(\frac{u}{c_0}\right)_{p_opt} = 0,45 \div 0,5,$$

přičemž praxí ověřená hodnota je **0,475** (starší typ lopatkování), při které nabývá vnitřní termodynamická účinnost stupně svých maximálních hodnot.

Druhým důležitým návrhovým parametrem je výstupní tlak média ze stupně p_2 , který vychází z příslušných výpočtů tlaků v odběrech pro regeneraci (viz 2.7) a z vypočteného koncového protitlaku.

Výstupem z programu je celá řada parametrů stupně (termodynamické veličiny, průměr stupně, délky rozváděcích lopatek, vnitřní termodynamická účinnost dílčích stupňů i celková, výkony jednotlivých stupňů, atd.).

Turbína byla volena jako rovnotlaká, s totálním ostřikem všech stupňů a s volbou optimálních délek lopatek z hlediska nejvyšší účinnosti. Omezujícími parametry byly nejmenší délka lopatky $L_p = 15 \text{ mm}$, rozumný počet stupňů z hlediska dodržení optimálních ložiskových vzdáleností daných konstrukcí turbíny a v neposlední řadě volba modulového typu posledních dvou stupňů ST-NT dílu. Dostupná modulová řada koncových lopatek poskytnuta firmou ŠKODA POWER A Doosan company nabývá hodnot od 1 do 8. Volba daného modulu je závislá na parametrech jak průtočné části, tak proudícího média. Základním vztahem pro orientaci v modulové řadě je:

$$c_{2ax} = \frac{Q_{v_nom}}{F}, \quad (3.2)$$

Kde

c_{2ax} ... axiální složka absolutní výstupní rychlosti ze stupně [m/s],

Q_{v_nom} ... nominální průtokový objem páry stupněm [m³/s],

F ... plocha výstupního mezikruží koncového stupně [m²].

Na základě konzultace byl zvolen modul **M-4**, který má pevně stanovené některé z návrhových veličin (viz tab. 11). Je cílem se těmito hodnotám v návrhu průtočné části co nejvíce přiblížit, a tak využít aplikace dvou posledních stupňů dle daného modulu.

Tab. 11 Parametry koncových stupňů modulu 4 (ŠKODA POWER)

Stupeň	D_p [mm]	L_{p_OL} [mm]	$(u/c_0)_p$ [-]	H_{iz} [kJ/kg]	Q_{v_nom} [m ³ /s]	F [m ²]
NT_{n-1}	1600	460	$\approx 0,44$	163	-	-
NT_n	1600	840/852	$\approx 0,437$	165	1290	6,6

3.1 Výpočtové vztahy – Turbina-Delphi

$$u = \frac{\pi \cdot D_s \cdot n}{60}, \quad (3.3)$$

$$c_0 = \sqrt{2000 \cdot H_{iz_i}}, \quad (3.4)$$

$$c_1 = \varphi \cdot c_0, \quad (3.5)$$

$$i_{2iz} = i_1 - H_{iz_i}, \quad (3.6)$$

$$Z_{RL} = (1 - \varphi^2) \cdot H_{iz_i}, \quad (3.7)$$

$$i_{RL_i_Z_{RL}} = i_{2iz} - Z_{RL}, \quad (3.8)$$

$$L_t = \frac{m \cdot v_{RL}}{\pi \cdot D_s \cdot c_1 \cdot \sin \alpha_1 \cdot \varepsilon_r}, \quad (3.9)$$

$$L_{opt} = \sqrt{\frac{\left(1 - \frac{u}{c_0}\right) \cdot D_s \cdot L_t}{1,26 \cdot n + 14,97 \cdot D_s \cdot \left(\frac{u}{c_0}\right)^2}}, \quad (3.10)$$

$$\varepsilon = \frac{L_t}{L_{opt}} \cdot 100, \quad (3.11)$$

$$L_{red} = \frac{\left(1 - \frac{u}{c_0}\right) \cdot \frac{u}{c_0}}{\left(1 - \frac{u}{c_0}\right) \cdot \frac{u}{c_0} \cdot \frac{L}{L_{opt}} + \frac{1,26 \cdot n}{D_s \cdot \varepsilon} \cdot \frac{u}{c_0} + 14,97 \cdot \left(\frac{1}{\varepsilon} - 1\right) \cdot \left(\frac{u}{c_0}\right)^3}, \quad (3.12)$$

$$D_p = D_s - L_p, \quad (3.13)$$

$$D_s = D_s + L_p, \quad (3.14)$$

$$\eta_\infty = 3,74 \cdot \left(1 - \frac{u}{c_0}\right) \cdot \frac{u}{c_0}, \quad (3.15)$$

$$Z_d = 0,05 \cdot (1 - D_s) \cdot \frac{u}{c_0}, \quad (3.16)$$

$$Z_L = \frac{0,0029}{L_p} \cdot \eta_\infty, \quad (3.17)$$

$$Z_p = 0,0085 + \frac{0,0137}{D_s \cdot \varepsilon} \cdot \frac{u}{c_0} \cdot n, \quad (3.18)$$

$$Z_v = \frac{0,0543}{\sin \alpha_1} \cdot \left(\frac{1}{\varepsilon} - 1\right) \cdot \left(\frac{u}{c_0}\right)^3, \quad (3.19)$$

$$Z_t = 2,595 \cdot \frac{D_s}{L_t} \cdot \left(\frac{u}{c_0}\right)^3 \cdot \frac{1}{10^3 \cdot \mu_s \cdot \pi \cdot \sin \alpha_1}, \quad (3.20)$$

$$Z_{RZ} = 0,665 \cdot \left(\frac{1}{D_s}\right)^2, \quad (3.21)$$

$$Z_x = (1 - x), \quad (3.22)$$

$$Z_{vr} = 0,5 \cdot \frac{c_2^2}{2}, \quad (3.23)$$

$$\eta_{TD-i} = \eta_\infty - \Sigma Z_i, \quad (3.24)$$

$$H_{U\check{z}_i} = H_{iz_i} \cdot \eta_{TD-i}, \quad (3.25)$$

$$i_2 = i_1 - H_{U\check{z}_i}, \quad (3.26)$$

$$\eta_{TD} = \frac{H_{U\check{z}}}{H_{iz}}, \quad H_{U\check{z}} = \Sigma H_{U\check{z}_i}, \quad (3.27)$$

$$A_t = \Sigma (m_{p-i} \cdot H_{U\check{z}_i}), \quad (3.28)$$

Kde

u ... obvodová rychlost na středním průměru rozváděcího kola (RK) [m/s],

c_0 ... absolutní rychlost na vstupu do RK [m/s],

c_1 ... absolutní rychlost na výstupu z RK [m/s],

φ ... ztrátový součinitel [-],

Z_{RL} ... ztráta v rozváděcích lopatkách (RL) [kJ/kg],

L_t ... totální délka RL [mm],

ε_r ... kontrakční součinitel zohledňující tloušťku výstupní hrany RL [-],

- dané rozmezí pro volbu: $\varepsilon_r = 0,85 \div 0,88$ (pro $s = 0,5$ mm) ,

L_{opt} ... optimální délka RL [mm],

ε ... parcielnost RL [%],

L_{red} ... redukovaná délka RL [mm],

η_∞ ... účinnost nekonečně dlouhé lopatky [-],

Z_d ... ztráta odlišným průměrem kola [-],

- uvažuje se jen v případě, když platí $D_s < 1$ m ,

Z_L ... ztráta konečnou délkou lopatky [-],

Z_P ... ztráta parciálním ostřikem [-],

Z_V ... ztráta ventilací neostříknutých RL [-],

Z_t ... ztráta třením disku (bubnu) [-],

Z_{RZ} ... ztráta rozvějřením [-],

- uvažuje se jen v případě, když platí $L / D \geq 0,1$,

Z_x ... ztráta vlhkostí páry [-],

Z_{vr} ... ztráta výstupní rychlostí [-],

η_{TD_i} ... vnitřní termodynamická účinnost stupně [-],

$H_{už_i}$... užitečný entalpický spád na stupeň [kJ/kg],

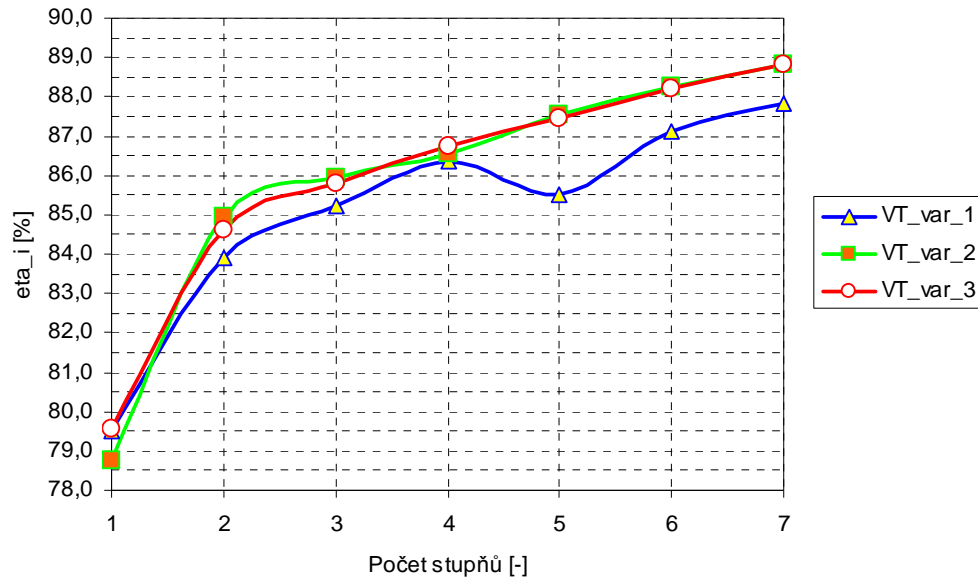
A_t ... celková technická práce [kW].

3.2 Návrh průtočné části VT dílu

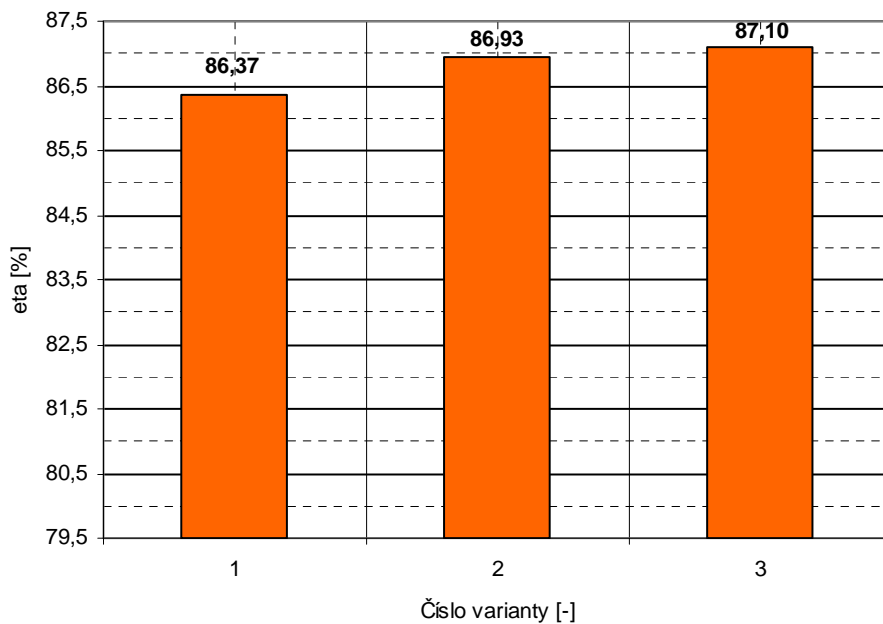
Při návrhu byly navrženy tři možné varianty řešení, které se odlišují ve voleném poměru $(u/c_0)_p$ a patních průměrech jednotlivých stupňů D_{p_i} . V závislosti na těchto parametrech byl měněn i výstupní úhel absolutní rychlosti z RL α_1 , který nabývá hodnot z rozmezí $12^\circ \div 14^\circ$, ale lze volit i jinou hodnotu s vazbou na aktuální stupeň (dle konzultace).

3.2.1 Porovnání návrhových variant VT dílu

Vypočtené veličiny náležící k navrhovaným variantám jsou uvedeny v Příloze C.

Obr. 18 Graf závislosti účinnosti jednotlivých stupňů dle variant

Obr. 19 Graf celkové termodynamické účinnosti jednotlivých variant

Na základě konzultace a výsledků z jednotlivých vypočtených variant byla zvolena varianta číslo 3, které dosahuje nejvyšší vnitřní termodynamické účinnosti $\eta_{TD_VT} = 87,10\%$.

3.2.2 Lopatkový plán VT dílu – varianta 3

Varianta je tvořena 7 stupni s totálním ostřikem všech rozváděcích lopatek. Patní průměr prvního stupně byl zvolen na hodnotu $D_{p_1} = 1040 \text{ mm}$ a poměr $(u/c_0)_p = 0,470$. První stupeň je jako jediný diskového typu, zbývající stupně jsou typu bubnového s $D_{p_2-7} = 880 \text{ mm}$, poměrem $(u/c_0)_p$ v rozmezí $0,465 \div 0,481$.

Konstantní poměr u těchto stupňů nelze zachovat z důvodu dodržení tlaku v odběru pro VTO2 a výstupního tlaku z VT dílu (viz 2.2.2, 2.7.1.1). V první fázi návrhu lopatkového plánu se došlo k délce lopatky prvního stupně $L_{p_1} = 20,7 \text{ mm}$ a posledního stupně $L_{p_7} = 64,3 \text{ mm}$, všechny z použitých lopatek jsou válcového typu (výpočetní list uveden v Příloze D).

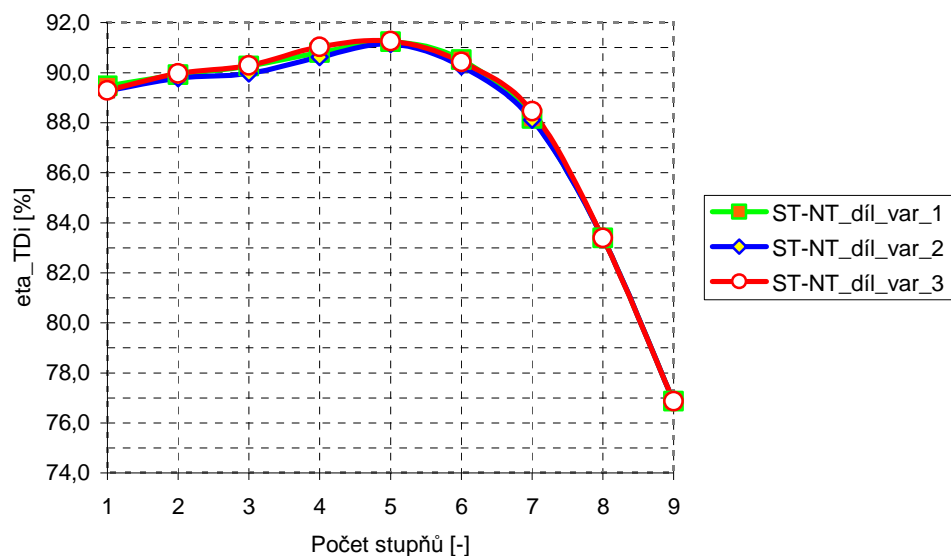
3.3 Návrh průtočné části ST-NT dílu

Při návrhu se vycházelo ze vstupních parametrů vypočtených (viz 2.3, 2.7.2), dále také z faktu, že vyvedení odběrů páry pro regeneraci lze provést nejméně po dvou stupních, výjimkou je odběr páry pro NTO1, který je proveden po jednom stupni (7. stupeň). Důvodem návrhu tohoto konstrukčního řešení jsou poslední dva stupně dílu, které jsou řešeny jako modulové a nelze mezi nimi odběr z konstrukčního hlediska vyvést.

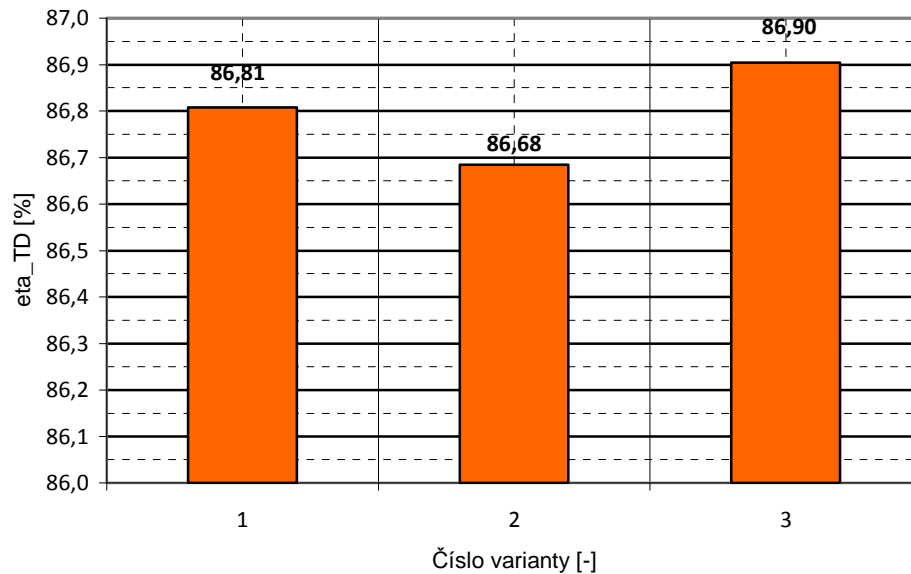
Při návrhu byly postupně navrženy tři možné varianty řešení, které se odlišují ve voleném poměru $(u/c_0)_p$ a patních průměrech jednotlivých stupňů D_{p_i} , které zachovávají postupný kuželový tvar průtočné plochy. V závislosti na těchto volených parametrech byl měněn i výstupní úhel absolutní rychlosti z RL α_1 , který nabývá obvyklých hodnot z rozmezí $12^\circ \div 14^\circ$, ale lze volit i jinou hodnotu s vazbou na aktuální stupeň (dle konzultace).

3.3.1 Porovnání návrhových variant ST-NT dílu

Vypočtené veličiny náležící k navrhovaným variantám jsou uvedeny v Příloze E.

Obr. 20 Graf závislosti účinnosti jednotlivých stupňů dle variant

Obr. 21 Graf celkové termodynamické účinnosti jednotlivých variant

Na základě konzultace a dosažených výsledků byla zvolena varianta číslo 1, která dosahuje druhé nejvyšší vnitřní termodynamické účinnosti $\eta_{TD_ST-NT} = 86,81\%$, ale ve srovnání s návrhovou variantou číslo 3 vychází vhodnější vyložení průtočné části.

3.3.2 Lopatkový plán ST-NT dílu – varianta 1

Varianta je tvořena 9 stupni s totálním ostřikem všech rozváděcích lopatek. Patní průměr 1. stupně volen $D_{p_1} = 1160 \text{ mm}$, který se v následujících stupních navyšuje o hodnotu $\Delta D_p = 60 \text{ mm}$, přičemž koncové stupně mají patní průměr přizpůsobený tak, aby vyhovovaly parametrům odběrových míst pro regeneraci a rozměrům modulové řady. Poměr $(u/c_0)_p$ byl udržován v rozmezí $0,476 \div 0,478$, u koncových dvou stupňů, kde z důvodu dodržení výstupního tlaku (viz 2.3.2) je tento parametr roven 0,462 u 8. stupně a 0,419 u posledního 9. stupně. V první fázi návrhu lopatkového plánu se došlo k délce lopatky prvního stupně $L_{p_1} = 73,6 \text{ mm}$ a posledního stupně $L_{p_10} = 780 \text{ mm}$. Lopatky stupňů 1 ÷ 5 jsou válcového typu a zbylé zborceného typu (výpočetní list uveden v Příloze F), ty musely být následně přepočteny příslušným nastavbovým programem, ZLOP2, pro tento typ lopatkové mříže.

3.4 Volba profilů lopatek

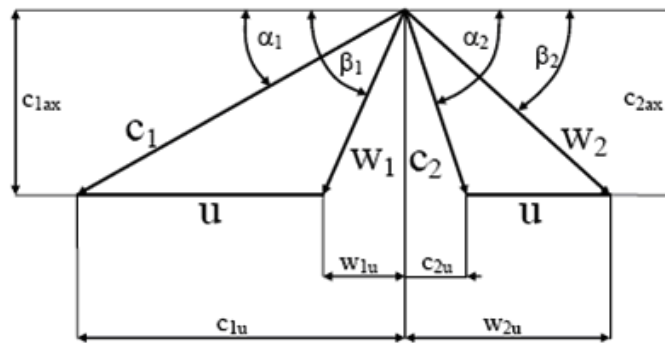
Pro návrh správného profilu rozváděcích (RL) a oběžných (OL) lopatek je nutná znalost rychlostních trojúhelníků a Machových čísel. Po zjištění těchto parametrů lze zvolit vhodný profil z katalogů (viz Příloha G), tento profil nám zajistí správný směr absolutní výstupní rychlosti z OL, tento úhel by měl mít hodnotu $\alpha_2 \approx 90^\circ$. Volba profilů je nezbytná z důvodu navazujícího výpočtu namáhání RL a OL (viz 4.1).

3.4.1 Rychlostní trojúhelníky lopatek

Výpočtem rychlostních trojúhelníků získáváme velikost relativních a absolutních rychlostí, jejich složek a příslušných úhlů. Je zachována zásada, že při výpočtů parametrů typu válcových lopatek jsou brány hodnoty na středním průměru, zatímco u typu zborceného na patním průměru. Volené veličiny, které jsou k výpočtu potřebné jsou:

- R_p ... reakce na patě lopatky [-] $\rightarrow R_p = 0,03$,
- φ ... průtokový ztrátový součinitel [-] $\rightarrow \varphi = 0,960 \div 0,980$.

Parametrem pro volbu profilů lopatek je vypočtený úhel β_1 (viz vzorec 3.36). Každý z profilů má zadané rozmezí pro volbu úhlu β_2 , ten volíme tak, aby úhel α_2 absolutní rychlosti na výstupu z OL se blížil hodnotě 90° (dovolené rozmezí rozsahu úhlů je $70^\circ \div 110^\circ$).

Obr. 22 Rychlostní trojúhelníky turbínového stupně; zdroj [18]

3.4.1.1 Výpočtové vztahy

$$R_s = 1 - (1 - R_p) \cdot \left(\frac{D_p}{D_s} \right)^{2 \cdot \varphi^2 \cdot \cos^2 \alpha_1}, \quad (3.29)$$

$$u = \frac{\pi \cdot D_s \cdot n}{60}, \quad (3.30)$$

$$c_1 = \varphi \cdot \sqrt{2000 \cdot (1 - R_s) \cdot h_0}, \quad (3.31)$$

$$c_{1ax} = w_{1ax} = c_1 \cdot \sin \alpha_1, \quad (3.32)$$

$$c_{1u} = c_1 \cdot \cos \alpha_1, \quad (3.33)$$

$$w_1 = \sqrt{w_{1u}^2 - w_{1ax}^2}, \quad (3.34)$$

$$w_{1u} = c_{1u} - u, \quad (3.35)$$

$$\beta_1 = \arcsin \frac{w_{1ax}}{w_1}, \quad (3.36)$$

$$\psi = -1,0714 \cdot 10^{-5} \cdot (\beta_1 + \beta_2)^2 + 0,002964 \cdot (\beta_1 + \beta_2) + 0,7507 \quad (3.37)$$

$$w_2 = \psi \cdot \sqrt{w_1^2 + R_s \cdot 2000 \cdot h_0}, \quad (3.38)$$

$$w_{2ax} = w_2 \cdot \sin \beta_2, \quad (3.39)$$

$$w_{2u} = w_2 \cdot \cos \beta_2, \quad (3.40)$$

$$c_{2ax} = w_{2ax}, \quad (3.41)$$

$$c_{2u} = w_{2u} - u, \quad (3.42)$$

$$c_2 = \sqrt{c_{2ax}^2 + c_{2u}^2}, \quad (3.43)$$

Kde

R_s ... reakce na středním průměru [-],

φ ... ztrátový součinitel [-],

α_2 ... úhel absolutní výstupní rychlosti ze stupně [°],

c_1 ... absolutní rychlost na výstupu z rozváděcích lopatek (RL) [m/s],

c_{1ax} ... axiální složka absolutní rychlosti na výstupu z RL [m/s],

c_{1u} ... obvodová složka absolutní rychlosti na výstupu z RL [m/s],

w_1 ... relativní rychlost na výstupu z RL [m/s],

w_{1ax} ... axiální složka relativní rychlosti na výstupu z RL [m/s],

w_{1u} ... obvodová složka relativní rychlosti na výstupu z RL [m/s],

β_1 ... úhel relativní rychlosti na výstupu z RL [°],

β_2 ... úhel relativní rychlosti na výstupu z oběžných lopatek (OL) [°],

ψ ... ztrátový součinitel otočení proudu v OL [-] (dle Samoljoviče – viz [1]),

w_2 ... relativní rychlost na výstupu z OL [m/s],

w_{2ax} ... axiální složka relativní rychlosti na výstupu z OL [m/s],

w_{2u} ... obvodová složka relativní rychlosti na výstupu z OL [m/s],

c_2 ... absolutní rychlost na výstupu z OL [m/s],

c_{2ax} ... axiální složka absolutní rychlosti na výstupu z OL [m/s],

c_{2u} ... obvodová složka absolutní rychlosti na výstupu z OL [m/s].

3.4.1.2 Výpočet rychlostních trojúhelníků VT dílu

Potřebné hodnoty veličin pro výpočet rychlostních trojúhelníků VT dílu a samotné parametry charakterizující tyto trojúhelníky jsou uvedeny v tab. 12.

Tab. 12 Parametry rychlostních trojúhelníků VT dílu

Veličina	Stupeň						
	1	2	3	4	5	6	7
α_1 [°]	13,3	13,4	13,4	13,4	13,3	13,4	13,4
φ [-]	0,975	0,96	0,97	0,975	0,97	0,975	0,985
R_p [-]	0,030	0,030	0,030	0,030	0,030	0,030	0,030
R_s [-]	0,064	0,090	0,100	0,111	0,119	0,132	0,148
$(1 - R_s)$ [-]	0,936	0,910	0,900	0,889	0,881	0,868	0,852

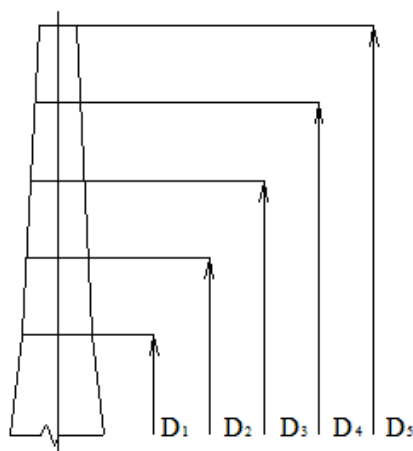
c_1 [m/s]	327,74	269,19	270,48	273,48	262,32	261,74	261,16
$c_{1ax} = w_{1ax}$ [m/s]	75,40	62,38	62,68	63,38	60,35	60,66	60,52
c_{1u} [m/s]	318,95	261,86	263,11	266,03	255,29	254,61	254,05
u [m/s]	166,61	143,38	144,18	145,08	145,88	147,06	148,31
w_{1u} [m/s]	152,34	118,48	118,93	120,95	109,41	107,55	105,74
w_1 [m/s]	169,97	133,90	134,44	136,55	124,95	123,48	121,83
β_1 [°]	26,3	27,8	27,8	27,7	28,9	29,4	29,8
β_2 [°]	22,5	22,5	22,5	22,5	22,5	22,5	22,5
$(\beta_1 + \beta_2)$ [°]	48,8	50,3	50,3	50,2	51,4	51,9	52,3
ψ [-]	0,870	0,873	0,873	0,872	0,875	0,876	0,876
w_2 [m/s]	166,41	139,90	142,67	147,16	139,60	141,82	144,06
$w_{2ax} = c_{2ax}$ [m/s]	63,68	53,54	54,60	56,31	53,42	54,27	55,13
c_2 [m/s]	64,97	55,37	55,98	57,05	56,03	56,59	57,19
w_{2u} [m/s]	153,74	129,25	131,81	135,95	128,97	131,03	133,10
c_{2u} [m/s]	12,88	14,13	12,37	9,12	16,91	16,03	15,22
α_2 [°]	101,4	104,8	102,8	99,2	107,6	106,5	105,4

3.4.1.3 Výpočet rychlostních trojúhelníků ST-NT dílu

Na základě výpočtu lopatkového plánu pomocí programu Turbina-Delphi (výsledky viz Příloha F) se došlo k závěru, že poslední čtyři stupně ST-NT dílu budou navrženy se zborceným typem lopatky. Pro tento typ je nezbytné přepočítat některé z parametrů, jedná se o $L_{P,RL}$, D_s , F_{ax} , α_p , D , R_p , α_1 , α_2 , β_1 a β_2 , pomocí programu ZLOP2.

3.4.1.4 Přepočet lopatek zborceného typu

Princip přepočtu je takový, že algoritmus programu zachovává konstantní průtok páry stupněm a vstupní úhel, rozděljuje danou lopatku na pět průtočných kanálů (viz obr. 23), v těchto průřezech jsou vypočteny parametry příslušných rychlostních trojúhelníků. Typ korekce byl zvolen na $\alpha_1 = \text{konst.}$ při zachování vypočtené délky výstupní hrany RL.

Obr. 23 Rozdělení zborceného typu lopatky na jednotlivé průtočné kanály; zdroj [16]

Vstupní hodnoty zadávané do programu ZLOP2 jsou:

- m_{p_st} ... hmotnostní průtok páry procházející daným stupněm [kg/s],
- p_1 ... vstupní tlak páry [MPa],
- p_2 ... výstupní tlak páry [MPa],
- i_1 ... entalpie páry na vstupu [kJ/kg],
- R_p ... reakce na patě [-],
- D_p ... patní průměr stupně [mm],
- L_p ... délka výstupní hrany RL [mm].

Přepočtené parametry náležící 6. ÷ 9. stupni jsou uvedeny v tab. 13 ÷ tab. 16.

Tab. 13 Přepočet parametrů lopatkování – 6. stupeň ST-NT dílu

Délka výstupní hrany RL = 190 mm					
D _s = 1650 mm					
F _{ax} = 3,3E-02 MN					
α _p = 14,05°					
D [mm]	R _p [-]	α ₁ [°]	β ₁ [°]	β ₂ [°]	α ₂ [°]
1460,0	0,100	14,1	28,1	23,6	80,6
1555,0	0,195	14,1	31,9	23,0	84,6
1650,0	0,275	14,1	37,0	22,4	88,0
1745,0	0,344	14,1	44,2	21,6	90,7
1840,0	0,402	14,1	54,4	20,9	93,0

Tab. 14 Přepočet parametrů lopatkování – 7. stupeň ST-NT dílu

Délka výstupní hrany RL = 302 mm					
D _s = 1822 mm					
F _{ax} = 4E-02 MN					
α _p = 14,0°					
D [mm]	R _p [-]	α ₁ [°]	β ₁ [°]	β ₂ [°]	α ₂ [°]
1520,0	0,100	14,0	28,2	23,7	82,7
1671,0	0,239	14,0	34,7	22,7	88,5
1822,0	0,347	14,0	45,4	21,6	92,8
1973,0	0,433	14,0	63,6	20,4	95,9
2124,0	0,502	14,0	91,6	19,3	98,2

Tab. 15 Přepočet parametrů lopatkování – 8. stupeň ST-NT dílu

Délka výstupní hrany RL = 430 mm					
D _s = 2030 mm					
F _{ax} = 3,9E-02 MN					
α _p = 16,86°					
D [mm]	R _p [-]	α ₁ [°]	β ₁ [°]	β ₂ [°]	α ₂ [°]
1600,0	0,100	16,9	32,5	27,6	79,5
1815,0	0,276	16,9	41,9	26,3	86,4
2030,0	0,403	16,9	58,7	24,7	91,2
2245,0	0,498	16,9	87,0	23,1	94,5
2460,0	0,571	16,9	118,8	21,5	96,8

Tab. 16 Přepoččet parametrů lopatkování – 9. stupeň ST-NT dílu

Délka výstupní hrany RL = 780 mm					
D _s = 2380 mm					
F _{ax} = 5E-02 MN					
α _p = 20,18°					
D [mm]	R _p [-]	α ₁ [°]	β ₁ [°]	β ₂ [°]	α ₂ [°]
1600,0	0,100	20,2	35,5	30,8	70,5
1990,0	0,373	20,2	53,0	29,1	81,1
2380,0	0,534	20,2	90,5	26,5	87,6
2770,0	0,637	20,2	131,4	23,9	91,7
3160,0	0,708	20,2	151,8	21,5	94,2

Výsledné hodnoty zkoumaných veličiny jsou uvedeny v tab. 17, přičemž platí pravidlo, že vstupní i výstupní parametry válcových lopatek jsou uváděny na středním průměru stupně, zatímco u zborceného typu na patním průměru (viz hodnoty tab. 13 ÷ tab. 16).

Tab. 17 Parametry rychlostních trojúhelníků ST-NT dílu

Veličina	Stupeň								
	Válcový typ lopatek					Zborcený typ lopatek			
	1	2	3	4	5	6	7	8	9
α ₁ [°]	13,15	13,05	13,00	13,05	13,05	14,05	14,00	16,86	20,18
φ [-]	0,97	0,97	0,97	0,97	0,97	0,97	0,97	0,97	0,97
R _p [-]	0,030	0,030	0,030	0,030	0,030	0,100	0,100	0,100	0,100
R _s [-]	0,131	0,139	0,148	0,168	0,191	0,275	0,347	0,403	0,534
(1 - R _s) [-]	0,869	0,861	0,852	0,832	0,809	0,725	0,653	0,597	0,466
c ₁ [m/s]	346,31	366,60	379,55	390,60	406,10	399,93	391,15	390,84	380,88
c _{1ax} = w _{1ax} [m/s]	78,79	82,78	85,38	88,20	91,70	97,09	94,63	113,37	131,41
c _{1u} [m/s]	337,23	357,13	369,82	380,51	395,61	387,97	379,53	374,03	357,49
u [m/s]	193,77	204,88	216,17	229,41	243,47	259,18	238,76	251,33	251,33
w _{1u} [m/s]	143,46	152,25	153,65	151,10	152,14	110,03	107,42	134,39	161,50
w ₁ [m/s]	163,67	173,30	175,78	174,95	177,64	146,74	143,15	175,82	226,06
β ₁ [°]	28,8	28,5	29,1	30,3	31,1	28,1	28,2	32,5	35,5
β ₂ [°]	22,5	22,5	22,5	22,5	22,5	23,6	23,7	27,6	30,8
(β ₁ + β ₂) [°]	51,3	51,0	51,6	52,8	53,6	51,7	52,0	60,1	66,4
ψ [-]	0,875	0,874	0,875	0,877	0,879	0,875	0,876	0,890	0,900
w ₂ [m/s]	187,51	201,43	209,74	220,92	237,42	256,70	286,34	333,64	429,66
w _{2ax} = c _{2ax} [m/s]	71,76	77,09	80,26	84,54	90,86	102,90	115,16	154,52	220,31
c ₂ [m/s]	74,64	79,34	83,33	88,25	94,01	104,30	116,09	157,15	220,76
w _{2u} [m/s]	173,24	186,10	193,77	204,10	219,35	235,18	262,16	295,70	368,88
c _{2u} [m/s]	-20,53	-18,78	-22,40	-25,32	-24,13	17,02	14,66	28,64	73,61
α ₂ [°]	106,0	103,7	105,6	106,7	104,9	80,6	82,7	79,5	70,5

3.4.2 Machova čísla

Hodnota Machova čísla je jednou z charakteristik použitého profilu lopatky, každý z nich má svoje rozmezí Machových čísel (viz Příloha G), podle kterého lze určit rychlost proudění média v lopatkové mříži (viz tab. 18).

Tab. 18 Rychlost proudění dle rozsahu Machova čísla

Machovo číslo [-]	Rychlost proudění	Typ lopatky
$Ma < 0,7 - 0,9$	podzvuková	A
$0,9 < Ma < 1,15$	transsonická	B
$1,1 < Ma < 1,3$	nadzvuková	C
$Ma > 1,3 - 1,5$	vysoce nadzvuková	D

$$a = \sqrt{\kappa \cdot p \cdot v} \quad (3.44)$$

$$Ma = \frac{c}{a} \quad (3.45)$$

Kde

a ... rychlost zvuku [m/s],

κ ... izoentropický exponent [-],

p ... tlak média na vstupu do lopatkové mříže (LM) [Pa],

v ... měrný objem média na vstupu do LM [m³/kg],

Ma ... Machovo číslo [-],

c ... absolutní rychlost média na vstupu do LM [m/s].

Hodnoty těchto potřebných veličin pro výpočet Machova čísla příslušné lopatkové mříže (RL, OL) jsou zadávány z výpočtu lopatkového plánu VT a ST-NT dílu (viz Přílohy D, F).

3.4.2.1 Výpočet Machových čísel lopatek VT dílu

Vypočtené hodnoty příslušných Machových čísel VT dílu a potřebných veličin vztažených jak k rozváděcím, tak i oběžným lopatkám jsou uvedeny v tab. 19.

Tab. 19 Machova čísla lopatek VT dílu

Veličiny	Stupeň						
	1	2	3	4	5	6	7
kappa [-]	1,28101	1,28129	1,28180	1,28251	1,28325	1,28347	1,28127
v_1 [m³/kg]	0,02957	0,03607	0,04169	0,04836	0,05658	0,06586	0,07708
v_2 [m³/kg]	0,03604	0,04166	0,04835	0,05658	0,06579	0,07662	0,09125
a_1 [m/s]	575,01	563,48	554,51	545,24	535,43	525,83	515,49
	RL						
c_1_RL [m/s]	327,74	269,19	270,48	273,48	262,32	261,74	261,16
Ma_RL [-]	0,570	0,478	0,488	0,502	0,490	0,498	0,507
α_0 [°]	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0
α_1 [°]	13,3	13,4	13,4	13,4	13,3	13,4	13,4
Typ profilu	S-90-15A	S-90-15A	S-90-15A	S-90-15A	S-90-15A	S-90-15A	S-90-15A

	OL						
w_1_OL [m/s]	169,97	133,90	134,44	136,55	124,95	123,48	121,83
Ma_OL [-]	0,296	0,238	0,242	0,250	0,233	0,235	0,236
β_1 [°]	26,3	27,8	27,8	27,7	28,9	29,4	29,8
β2 [°]	22,5	22,5	22,5	22,5	22,5	22,5	22,5
Typ profilu	R-30-21A	R-30-21A	R-30-21A	R-30-21A	R-30-21A	R-30-21A	R-30-21A

3.4.2.2 Výpočet Machových čísel lopatek ST-NT dílu

Vypočtené hodnoty příslušných Machových čísel ST-NT dílu a potřebných veličin vztažených jak k rozváděcím, tak i oběžným lopatkám jsou uvedeny v Příloze H.

3.4.3 Ztráty v rozváděcích a oběžných lopatkách

Nejen znalost celkových ztrát stupně (viz Přílohy D, F), je důležitá, ale nezbytnou součástí při návrhu průtočné části turbíny je výpočet rozložení ztrát v rámci stupně jak v RL, tak i v OL. Pro výpočet využijeme vypočtených parametrů v rámci podkapitoly 3.4.1.

3.4.3.1 Výpočtové vztahy – ztráty v RL a OL

$$h_{iz_{RL_i}} = (1 - R_{s_i}) \cdot h_{iz_i}, \quad (3.46)$$

$$i_{2iz_{RL_i}} = i_{1_i} - h_{iz_{RL_i}}, \quad (3.47)$$

$$z_{RL_i} = (1 - \varphi^2) \cdot h_{iz_{RL_i}}, \quad (3.48)$$

$$i_{2_{RL_i}} = i_{2iz_{RL_i}} + z_{RL_i}, \quad (3.49)$$

$$p_{2_{RL_i}}(i_{2_i}, s_{1_i}), \quad (3.50)$$

$$t_{2_{RL_i}}(i_{2_i}, p_{2_i}), \quad (3.51)$$

$$v_{2_{RL_i}}(i_{2_i}, p_{2_i}), \quad (3.52)$$

$$s_{2_{RL_i}}(i_{2_i}, p_{2_i}), \quad (3.53)$$

$$h_{iz_{OL_i}} = R_{s_i} \cdot h_{iz_i}, \quad (3.54)$$

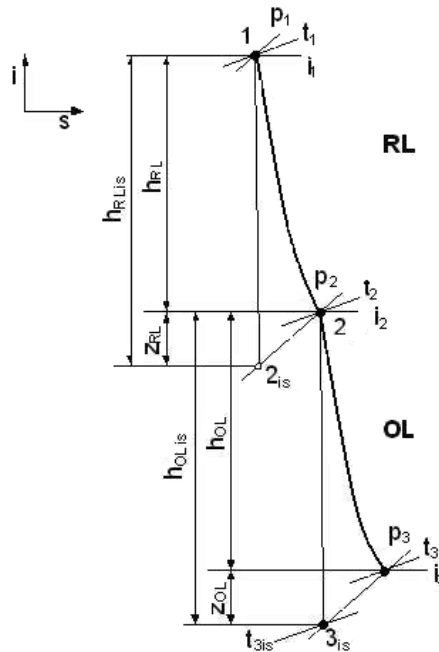
$$i_{3iz_{OL_i}} = i_{2_{RL_i}} - h_{iz_{OL_i}}, \quad (3.55)$$

$$z_{OL_i} = \frac{(1 - \psi^2) \cdot w_{1_i}^2}{2000}, \quad (3.56)$$

Kde

- $h_{iz_RL_i}$... izoentropický entalpický spád na RL i-tého stupně [kJ/kg],
- $i_{2iz_RL_i}$... izoentropická entalpie na výstupu z RL i-tého stupně [kJ/kg],
- z_{RL_i} ... ztráta v RL i-tého stupně [kJ/kg],
- $i_{2_RL_i}$... skutečná entalpie na výstupu z RL i-tého stupně [kJ/kg],
- $p_{2_RL_i}$... tlak média na výstupu z RL i-tého stupně [bar],
- $t_{2_RL_i}$... teplota média na výstupu z RL i-tého stupně [°C],
- $v_{2_RL_i}$... měrný objem média na výstupu z RL i-tého stupně [m³/kg],
- $s_{2_RL_i}$... skutečná entropie na výstupu z RL i-tého stupně [kJ/kg.K],
- $h_{iz_OL_i}$... izoentropický entalpický spád na OL i-tého stupně [kJ/kg],
- $i_{3iz_OL_i}$... izoentropická entalpie na výstupu z OL i-tého stupně [kJ/kg],
- z_{OL_i} ... ztráta v OL i-tého stupně [kJ/kg].

Vyčíslení zbylých parametrů v oběžných lopatkách jednotlivých stupňů je analogické s výpočtem v lopatkách rozváděcích.

Obr. 24 Expanze v turbínovém stupni; zdroj [17]

3.4.3.2 Výpočet ztrát ve VT dílu

Hodnoty veličin potřebné pro výpočet ztrát v rozváděcích a oběžných lopatkách ve VT dílu i jejich samotné velikosti jsou uvedeny v Příloze I.

3.4.3.3 Výpočet ztrát v ST-NT dílu

Hodnoty veličin potřebné pro výpočet ztrát v rozváděcích a oběžných lopatkách v ST-NT dílu i jejich samotné velikosti jsou uvedeny v Příloze J.

3.4.4 Délky lopatek

Na základě výpočtu pomocí programu Turbina-Delphi byla vyčíslena jen teoretická délka výstupní hrany rozváděcí lopatky (RL). Je třeba nejprve určit délku vstupní hrany oběžné lopatky (OL), která je vypočtena na základě vztahu 3.58. Při návrhu RL je dodržováno pravidlo, že délka vstupní hrany OL má být o 2,5 mm větší než délka výstupní hrany RL, výjimkou jsou poslední stupně ST-NT dílu, kde tento rozdíl nabývá vyšších hodnot. Tento délkový přírůstek se rozděluje v poměru 1/3 na patu OL : 2/3 na špičku OL. Vstupní délku rozváděcí lopatky dostaneme díky zvolenému přírůstku (zajištění pozvolného rozšiřování průtočného kužele). Rozdělení zvoleného přírůstku je volen v poměru 1/3 : 2/3 (přírůstek na vstupní hranu : přírůstek na výstupní hranu RL). Tento postup je aplikován u válcového typu lopatky, v případě zborceného typu se při určení výstupní hrany RL (pomocí programu ZLOP2) vychází z vyčíslené velikosti výstupní hrany rozváděcí lopatky (viz 3.4.1.4) a volby rozdílu délek L_{RL_vstup} a $L_{RL_výstup}$ dle praxe.

$$S_{\alpha 3_i} = \frac{m_{p_i} \cdot v_{3_OL_i}}{w_3}, \quad (3.57)$$

$$L_{p_OL} = \frac{\sqrt{D_p^2 + 4 \cdot \frac{S_{\alpha 3}}{\pi \cdot \sin \beta_3}} - D_p}{2} \cdot 1000, \quad (3.58)$$

Kde

- $S_{\alpha 3_i}$... plocha průtočného kanálu oběžné lopatky (OL) i-tého stupně [m^2],
- m_{p_i} ... hmotnostní množství protékající i-tým stupněm [kg/s],
- v_3 ... měrný objem média na výstupu z OL [m^3/kg],
- L_{p_OL} ... délka OL [mm],

Délka vstupní a výstupní hrany oběžné lopatky je shodná (1. ÷ 7. stupeň), jen u modulových lopatek (8. ÷ 9. stupeň) je přírůstek několik milimetrů.

V koncových stupních ST-NT dílu, v 8. a 9. stupni, platí vztah:

$$\frac{2}{5} \cdot (L_{RL_výstup} - L_{RL_vstup}) = L_{OL_vstup} - L_{RL_výstup} \quad (3.59)$$

Kde

- L_{RL_vstup} ... délka vstupní hrany rozváděcí lopatky (RL) [mm],
- $L_{RL_výstup}$... délka výstupní hrany RL [mm],
- L_{OL_vstup} ... délka vstupní hrany oběžné lopatky [mm].

Délky lopatek RL a OL, navržené pro VT a ST-NT díl, jsou uvedeny i s příslušnými přírůstky v tab. 20 a tab. 21.

3.4.4.1 Výpočet délek rozváděcích a oběžných lopatek VT dílu

Tab. 20 Délky RL a OL v rámci VT dílu

Veličiny	Stupeň						
	1	2	3	4	5	6	7
RL							
ΔL [mm]	2,0	3,0	4,0	5,0	6,0	7,0	8,0
L_p_RL [mm]	20,73	32,83	37,91	43,59	48,75	56,20	64,25
L_RL_vstup [mm]	17,5	29,3	32,8	36,8	41,7	47,8	55,5
L_RL_výstup [mm]	18,8	31,6	36,1	41,1	47,0	54,1	62,8
OL							
ΔL [mm]	0	0	0	0	0	0	0
L_p_OL [mm]	21,25	34,11	38,65	43,64	49,47	56,64	65,27
L_OL_vstup [mm]	21,3	34,1	38,6	43,6	49,5	56,6	65,3
L_OL_výstup [mm]	21,3	34,1	38,6	43,6	49,5	56,6	65,3

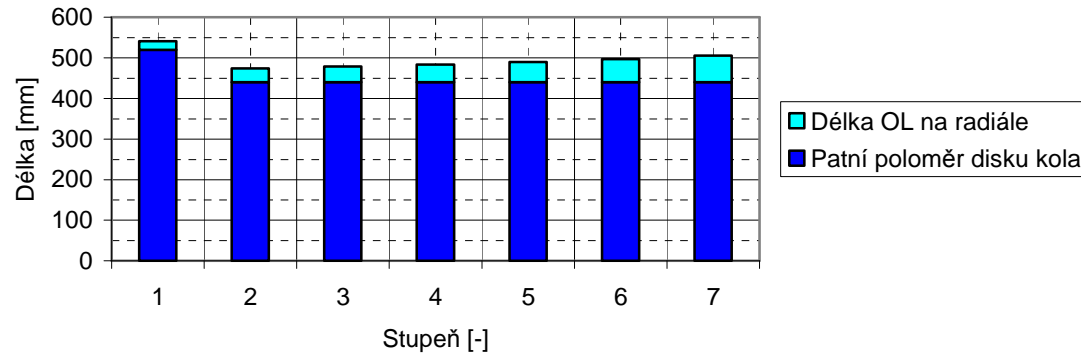
Výsledkem výpočtu je koncový návrh průtočné části VT dílu, který je vyobrazen na obr. 25 a obr. 26.

3.4.4.2 Výpočet délek rozváděcích a oběžných lopatek ST-NT dílu

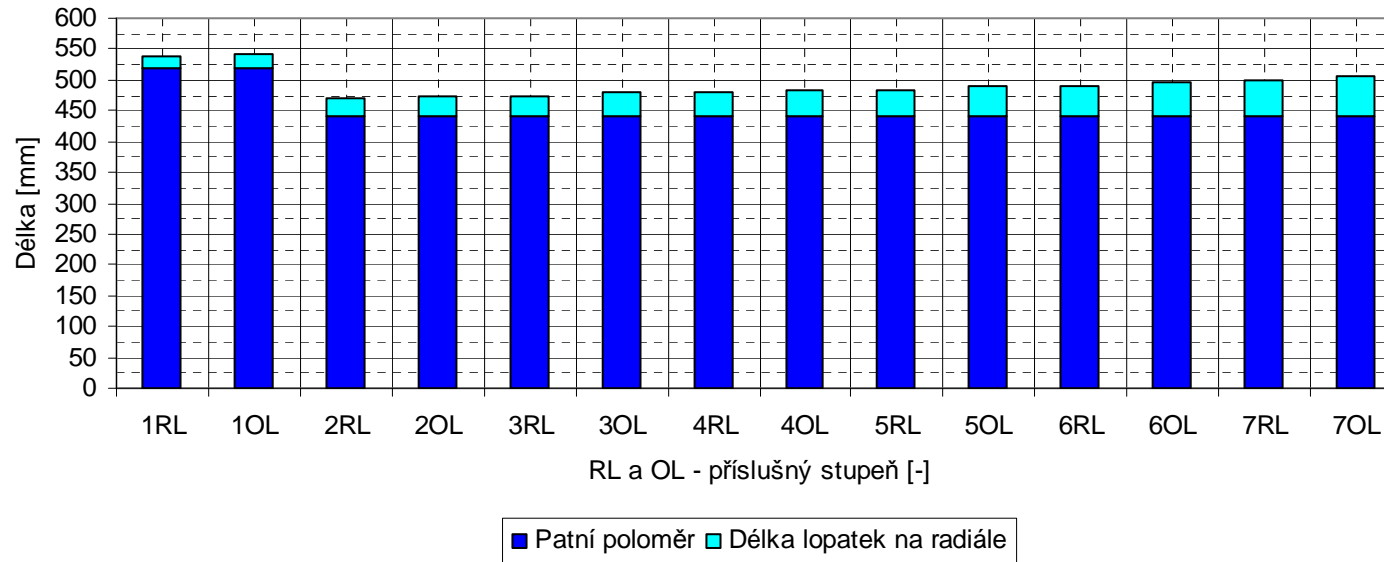
Tab. 21 Délky RL a OL v rámci ST-NT dílu

Veličiny	Stupeň								
	1	2	3	4	5	6	7	8	9
RL									
ΔL [mm]	9,0	10,0	11,0	12,0	13,0	0	0	0	0
L_p_RL [mm]	73,62	84,26	96,17	120,55	150,00	190,00	302,00	430,00	780,00
L_RL_vstup [mm]	64,4	72,8	83,5	105,7	131,0	177,5	279,5	384,9	642,5
L_RL_výstup [mm]	70,4	79,5	90,8	113,7	139,7	190,0	302,0	430,0	780,0
OL									
ΔL [mm]	0	0	0	0	0	0	0	13	6
L_p_OL [mm]	72,92	82,02	93,25	116,16	142,23	192,50	304,50	460,00	840,00
L_OL_vstup [mm]	72,9	82,0	93,3	116,2	142,2	192,5	304,5	447,0	834,0
L_OL_výstup [mm]	72,9	82,0	93,3	116,2	142,2	192,5	304,5	460,0	840,0

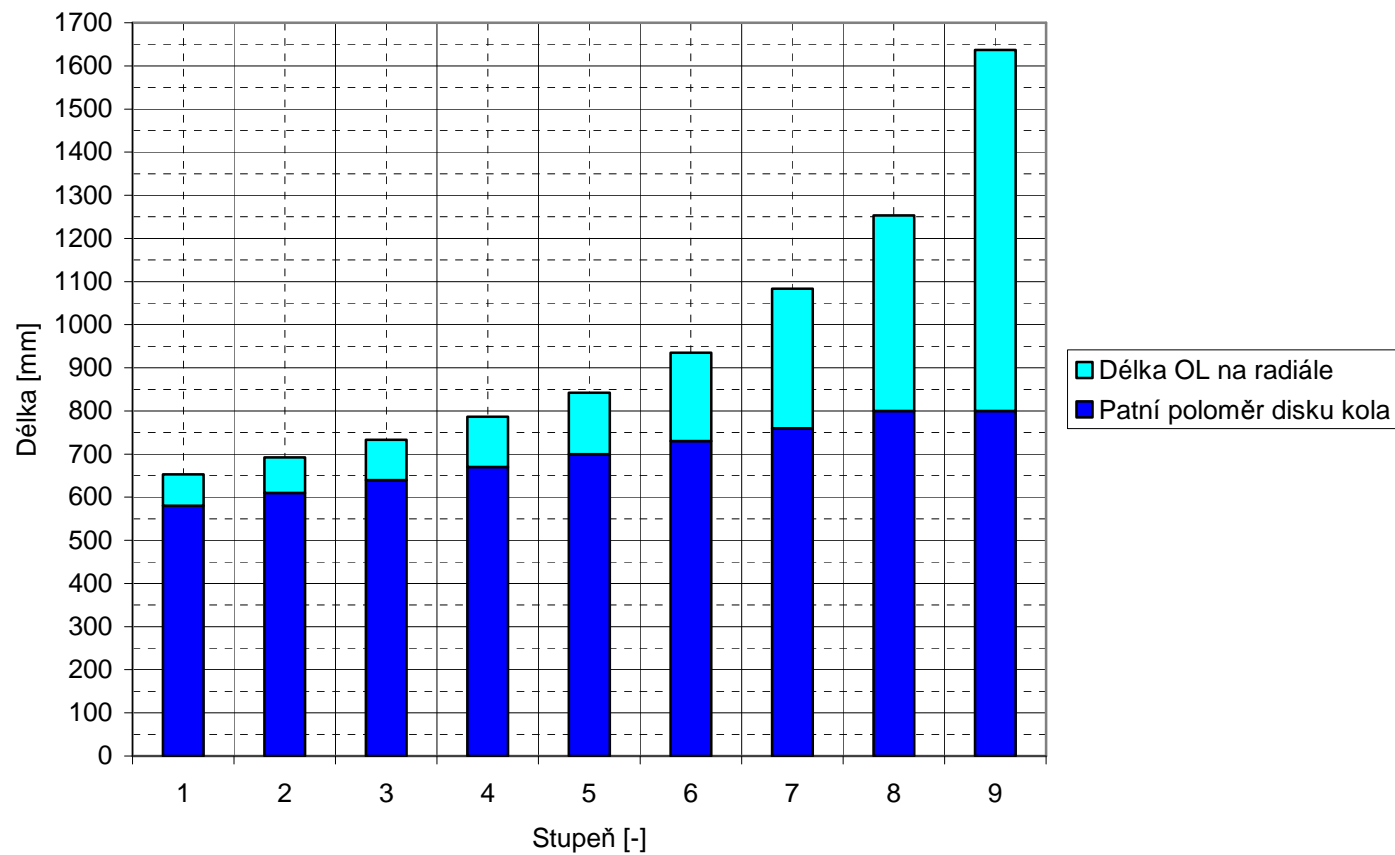
Výsledkem výpočtu je koncový návrh průtočné části ST-NT dílu, který je uveden na obr. 27 a obr. 28.

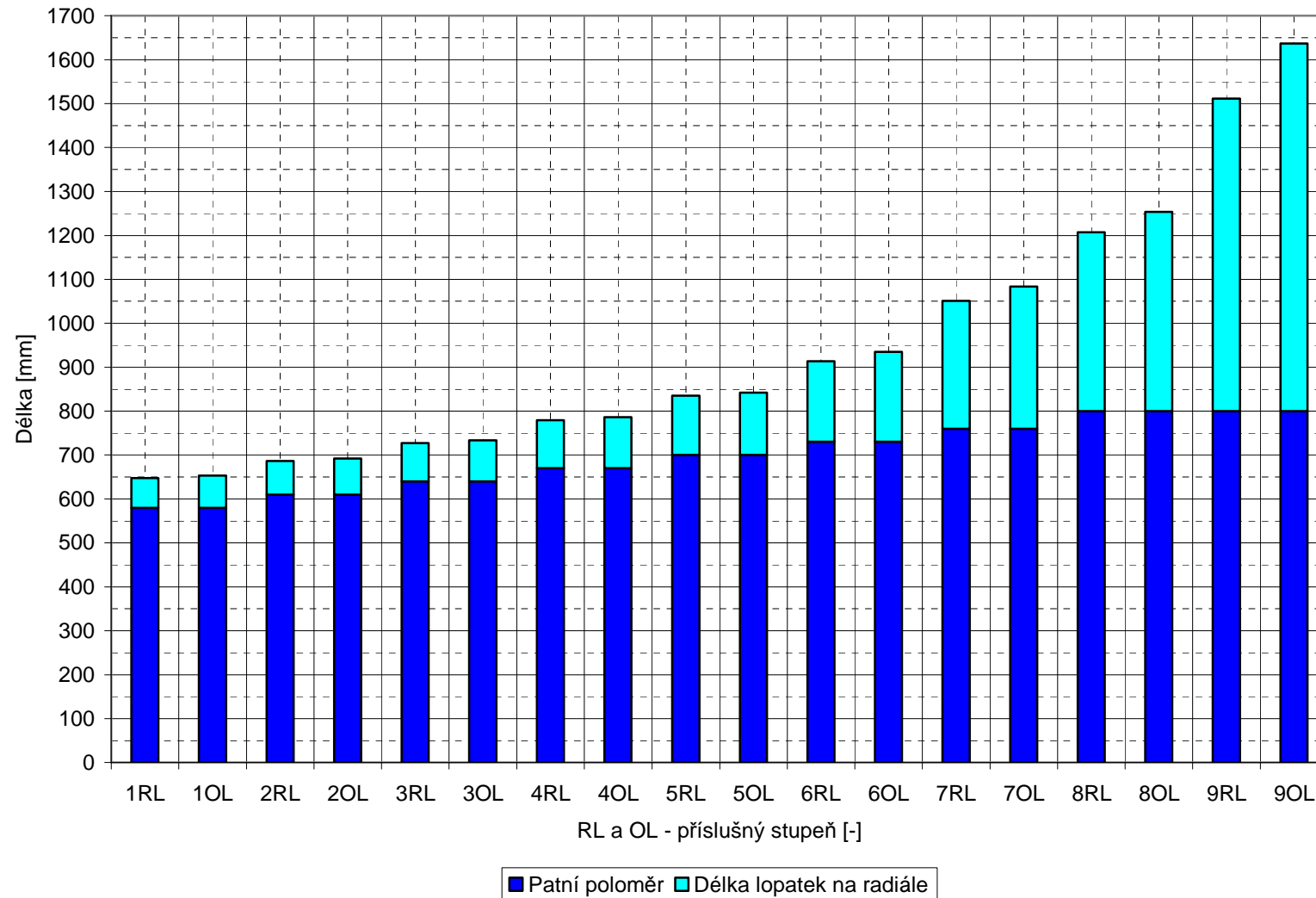
Obr. 25 Lopatkový plán oběžných lopatek VT dílu

Obr. 26 Lopatkový plán VT dílu

Obr. 27 Lopatkový plán oběžných lopatek ST-NT dílu

Obr. 28 Lopatkový plán ST-NT dílu

4 Pevnostní výpočet průtočné části turbíny

V rámci pevnostního výpočtu je provedena kontrola oběžných lopatek a jejich závěsů, rozváděcích lopatek a jejich disků. Materiály jednotlivých komponent a jejich příslušná dovolená namáhání jsou volena s ohledem na teplotu prostředí, v němž pracují (viz Příloha K) a v neposlední řadě také na fakt, že turbína je navrhována pro solární cyklus, který má svá specifika (viz 1.2).

4.1 Namáhání oběžných lopatek

Při výpočtu OL je uvažováno s namáháním:

- *ohybem od obvodové síly odpovídající výkonu daného stupně – namáhány všechny lopatky bez ohledu na jejich délku,*
- *tahem v patním průřezu profilu lopatky od odstředivé síly všech hmot nad tímto průřezem.*

Při návrhu oběžných lopatek jsou k dispozici jen normalizované profily lopatek z katalogu, které byly poskytnuty katedrou KKE (viz Příloha G). V tabulkách jsou uvedeny normalizované rozměry lopatek pouze pro šířku profilu $B_0 = 25$ mm. Při pevnostní kontrole jsou na základě výpočtu namáhání navrženy skutečné šířky profilů lopatek B' pro jednotlivé stupně. Se změnou šířky lopatek se mění i další charakteristické rozměry profilu. Přepočet probíhá na základě uvedených vztahů:

$$b' = b_0 \cdot \frac{B'}{B_0}, \quad (4.1)$$

$$S' = S_0 \cdot \left(\frac{B'}{B_0} \right)^2, \quad (4.2)$$

$$W' = W_0 \cdot \left(\frac{B'}{B_0} \right)^3, \quad (4.3)$$

Kde

b' ... přepočtená tětiva lopatky [cm],

b_0 ... tětiva profilu lopatky pro šířku profilu $B_0 = 25$ mm [cm],

B' ... přepočtená šířka profilu lopatky [cm],

S' ... přepočtená plocha profilu lopatky [cm²],

S_0 ... plocha profilu lopatky pro šířku profilu $B_0 = 25$ mm [cm²],

W' ... přepočtený průřezový modul pružnosti v ohybu [cm³],

W_0 ... průřezový modul pružnosti v ohybu pro šířku profilu $B_0 = 25$ mm [cm³].

4.1.1 Ohybové namáhání OL

V rámci pevnostní kontroly byla dodržována zásada, že maximální dovolené ohybové namáhání pro lopatky v totálním ostřiku $\sigma_{o_D} = 20$ MPa. Tato hodnota je ale snížena na 16 MPa pro stupně, za kterými se nachází odběr páry pro regeneraci a také na koncovém stupni příslušného dílu. Důvodem této změny je možný tlakový pokles v odběru nebo v potrubí za koncovým stupněm, v důsledku něhož by mohlo dojít k navýšení tlakového spádu na stupeň, a tím i ke zvýšení ohybového namáhání na nepřípustnou hodnotu.

Poslední dva stupně ST-NT dílu jsou složeny z tzv. modulových lopatek, jejichž geometrické a materiálové charakteristiky jsou pevně stanoveny (firma ŠKODA POWER A Doosan company). Profily těchto lopatek jsou navrženy tak, aby odolaly jak ohybovému i tahovému namáhání, tak i z hlediska kmitání, jenž je způsobeno délkou lopatek, díky kterému by mohlo dojít k jejich rezonanci, což je nežádoucí. Vyšetřování chvění lopatek ale není z důvodu časové a odborné náročnosti v rámci práce řešeno.

Pro vyčíslení velikost ohybového namáhání je potřeba znalosti výkonu na jednotlivé stupně, vycházíme z hodnot uvedených v Přílohách D, F.

4.1.1.1 Výpočtové vztahy

$$t_{opt} = \frac{t}{b}, \quad (4.4)$$

$$t' = t_{opt} \cdot b', \quad (4.5)$$

$$z_i = \frac{\pi \cdot D_{s_i}}{t'}, \quad (4.6)$$

$$t_{sk} = \frac{\pi \cdot D_{s_i}}{z_i}, \quad (4.7)$$

$$M_{K_lop} = \frac{P_i}{2 \cdot \pi \cdot n \cdot z_i}, \quad (4.8)$$

$$F_{u_lop} = \frac{2 \cdot M_{K_lop}}{D_{s_i}}, \quad (4.9)$$

$$M_{o_lop} = F_{u_lop} \cdot \frac{L_{p_OL}}{2}, \quad (4.10)$$

$$\sigma_o = \frac{M_{o_lop}}{W'}, \quad (4.11)$$

Kde

t_{opt} ... optimální poměrná rozteč lopatek [-] – volba z rozmezí viz Příloha G.

4.1.2 Tahové namáhání OL

Oběžné lopatky jsou namáhány odstředivou silou od všech hmot, které jsou nad místem výpočtu. Při výpočtu se stanoví jak hmotnost OL, části závěsu, tak i hmotnost bandáže připadající na jednu lopatku.

Vychází se z pravidla, že na 1. stupni VT dílu se bandáž OL zesiluje, pro ostatní OL se volí bandáž dle dovoleného namáhání. V případě splnění pevnostní podmínky se může bandáž aplikovat i na zborčené lopatky, je s výhodou využita pro snížení okrajových ztrát únikem páry kolem špiček lopatek.

Výpočet je proveden při zvýšených otáček $n' = 1,1 \cdot n \approx 3\,300\,1/\text{min}$. Toto navýšení je aplikováno z důvodu náhlého odlehčení turbíny při odfázování generátoru od elektrické sítě. Při této situaci dochází k rychlému navýšení otáček v časovém rozmezí několika sekund. Právě hranice 3 300 1/min je maximální dovolená hodnota, která se i přes rychlou reakci regulace může dosáhnout, poté by měli otáčky opět klesnout a ustálit se na hodnotě n_{jm} , popřípadě daným trendem klesat k nižším hodnotám (v případě úplného odstavení turbíny).

U OL zborčeného typu se musí zohlednit tzv. zeštíhlení lopatky směrem ke špičce, které mění i její průřez. Do výpočtu se tato skutečnost zanáší pomocí koeficientu odlehčení.

4.1.2.1 Výpočtové vztahy

$$V_{OL} = S' \cdot L_{p_OL} , \quad (4.12)$$

$$m_{OL} = \rho \cdot V_{OL} , \quad (4.13)$$

$$D_b = D_{s_i} + L_{p_OL} + b_b , \quad (4.14)$$

$$V_b = \pi \cdot (D_{s_i} + b + L_{p_OL}) \cdot s_b \cdot b_b , \quad (4.15)$$

$$m'_b = \frac{V_b \cdot \rho}{z_i} , \quad (4.16)$$

$$m'_c = m_{OL} \cdot m'_b , \quad (4.17)$$

$$m_{OL_i} = m'_c \cdot z_i , \quad (4.18)$$

$$m_{OL_celk} = \sum_{i=1}^n m_{OL_i} , \quad (4.19)$$

$$a_d = \frac{D_{s_i} \cdot b_b}{2} \cdot (2 \cdot \pi \cdot n')^2 , \quad (4.20)$$

$$F_{od} = m'_c \cdot a_d , \quad (4.21)$$

$$\frac{S_{\xi}}{S_p} = e^{\frac{\rho \cdot \omega^2}{2 \cdot \sigma} \cdot (D_{s_i} \cdot L_{p_OL})} , \quad (4.22)$$

$$k = \sqrt{\frac{S_p}{S_{\xi}}} , \quad (4.23)$$

$$\sigma_{tah} = \frac{F_{od}}{S'} , \quad (4.24)$$

Kde

ρ ... měrná hmotnost ocele [kg/m^3] $\rightarrow \rho = 7\,850\, \text{kg}/\text{m}^3$,

S_{ξ}/S_p ... exponenciální odlehčení oběžné lopatky [-],

k ... koeficient odlehčení zborčené lopatky [-].

4.1.3 Celkové namáhání OL

Pro kontrolu zda celkové namáhání nepřesáhne povolenou mez, tedy dovolené namáhání daného materiálu, které dostaneme interpolací z dat poskytnutých k daným materiálům (viz Příloha K). Pro vybrání správného teplotního rozmezí a následné vyčíslení dovolených namáhání je třeba znalost teploty před oběžnými lopatkami daného stupně, tato hodnota byla již vypočtena (viz 3.4.3).

Pro výpočet celkového namáhání OL daného stupně je použit vztah:

$$\sigma_{celk_OL} = 2 \cdot \sigma_o + \frac{\sigma_{tah}}{k}, \quad (4.25)$$

přičemž musí být splněna podmínka, že:

$$\sigma_{celk_OL} < \sigma_D$$

V případě, že oběžné lopatky daného stupně tuto podmínku splňují, je potvrzeno, že zvolená šířka profilu a materiál OL jsou pro dané podmínky a zatížení vyhovující.

4.1.4 Namáhání OL VT dílu

Jednotlivé veličiny, které byly voleny nebo počítány na základě vzorců (viz 4.1.1.1, 4.1.2.1), potřebné ke stanovení celkového namáhání oběžných lopatek VT dílu a následné pevnostní kontrole, jsou uvedeny v Příloze L.

4.1.5 Namáhání OL ST-NT dílu

Jednotlivé veličiny, které byly voleny nebo počítány na základě vzorců (viz 4.1.1.1, 4.1.2.1), potřebné ke stanovení celkového namáhání oběžných lopatek ST-NT dílu a následné pevnostní kontrole, jsou uvedeny v Příloze M.

4.2 Namáhání závěsů oběžných lopatek

Při návrhu závěsů oběžných lopatek se vychází z výpočtu lopatkového plánu (viz Přílohy D, F). Pro 1. stupeň VT dílu je navržen rozvidlený typ závěsu z důvodu vyššího namáhání, pro 2. ÷ 7. stupeň VT dílu závěs typu T-nožka (T-zazubená). Oběžné lopatky budou zasazeny do vyfrézovaných drážek v hřídeli (bubnu). Naopak ST-NT díl má diskové upořádání jednotlivých stupňů, proto je na 2. ÷ 7. stupni navržen závěs T-zazubený (výjimkou je 1. stupeň. – rozvidlený závěs). Pro poslední modulové stupně 8. ÷ 9. jsou použity stromečkové závěsy oblého typu. Z důvodu složitosti kontroly takového typu závěsu není v rámci práce pevnostně kontrolován. Jelikož jsou ale tyto modulové lopatky stejných rozměru využívány v praxi, je přijat předpoklad, že z pevnostního hlediska vyhovují.

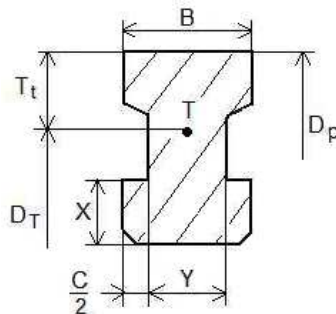
Závěsy OL jsou kontrolovány na:

- *tah od odstředivé síly v nejužším průřezu závěsu,*
- *střih v místě osazení do disku oběžného kola,*
- *otlačení v místě závěsu,*
- *otlačení v místě plochy kola (pouze u rozvidleného závěsu).*

Všechny potřebné rozměry použitých závěsů byly vzaty z poskytnutého katalogu (ŠKODA POWER A Doosan company). Pro potřeby výpočtu musely být údaje k jednotlivým typům doplněny o souřadnice středů hmotnosti a plochy závěsů. Tyto hodnoty byly vyčísleny za pomoci programu CATIA V5.

Pro určení dovoleného namáhání závěsu se vycházelo z teploty za rozváděcími lopatkami, tedy na vstupu do lopatek oběžných (viz 3.4.3), a dat náležících ke zvolenému typu materiálu (viz Příloha K). Materiál závěsu byl volen stejný jako u příslušné OL daného stupně, materiál kolíku tak, aby vyhověl pevnostním požadavkům. Volené parametry a počítané veličiny k jednotlivým závěsům jsou uvedeny v Přílohách N, O.

4.2.1 Závěs typu T-nožka – výpočtové vzorce

Obr. 29 Závěs typu T-nožka; zdroj [17]

$$D_T = D_p - 2 \cdot T_t, \quad (4.26)$$

$$t_T = \frac{\pi \cdot D_T}{z_{OL}}, \quad (4.27)$$

$$m_z = S_z \cdot t_T \cdot \rho, \quad (4.28)$$

$$F_{od_z} = m_z \cdot \frac{D_T}{2} \cdot \omega^2 = m_z \cdot \frac{D_T}{2} \cdot (2 \cdot \pi \cdot n')^2, \quad (4.29)$$

$$S_{tah} = Y \cdot t_T, \quad (4.30)$$

$$S_{smyk} = 2 \cdot X \cdot t_T, \quad (4.31)$$

$$S_{otlak} = C \cdot t_T, \quad (4.32)$$

$$\sigma_{tah} = \frac{F_{od_z} + F_{od_L}}{S_{tah}}, \quad (4.33)$$

$$\sigma_{otlak} = \frac{F_{od_z} + F_{od_L}}{S_{otlak}}, \quad (4.34)$$

$$\sigma_{smyk} = \frac{F_{od_z} + F_{od_L}}{2 \cdot S_{smyk}}, \quad (4.35)$$

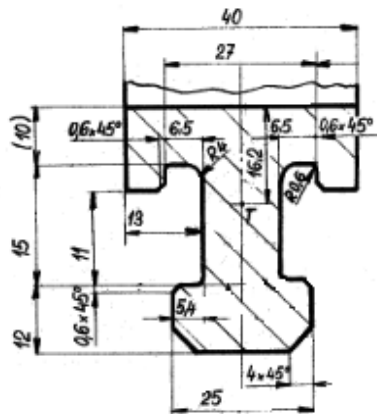
Kde

S_z ... plocha závěsu příslušné oběžné lopatky [mm^2],

musí být splněny tyto pevnostní podmínky:

$$\sigma_{tah} < \sigma_D, \quad \sigma_{smyk} < 0,7 \cdot \sigma_D, \quad \sigma_{otlak} < 220 \text{ MPa}.$$

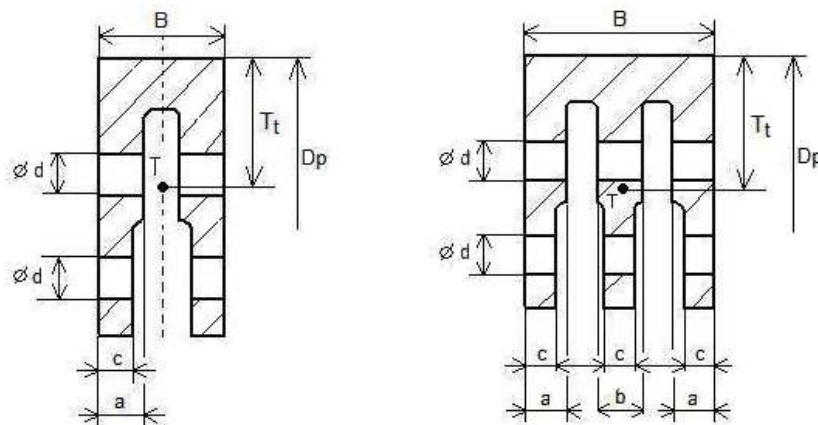
4.2.2 Závěs typu T-zazubená – výpočtové vzorce

Obr. 30 Závěs typu T-zazubený (šířka profilu OL = 40 mm); zdroj [19]

Potřebné výpočtové vzorce jsou totožné s výpočtem závěsu typu T-nožka.

4.2.3 Závěs typu rozvidlený

Obr. 31 Rozvidlený závěs; zdroj [17]

Pro spojení rozvidleného závěsu s oběžnou lopatkou je potřeba kolíku, jeho materiál je volen na základě výpočtu příslušného namáhání (viz Přílohy N, O) a dle dostupných materiálů. Postup výpočtu je analogický k závěsu typu T-nožka (T-zazubený) s rozdílem vyjádření namáhaných průřezů a dovoleného namáhání na otlak.

$$S_{tah} = (t_T - d) \cdot (n_a \cdot a + n_b \cdot b + n_c \cdot c), \quad (4.36)$$

$$S_{smyk} = 2 \cdot n_c \cdot \frac{\pi \cdot d^2}{4}, \quad (4.37)$$

$$S_{otlak} = 2 \cdot d \cdot (n_a \cdot a + n_b \cdot b + n_c \cdot c), \quad (4.38)$$

$$S_{K_{otlak}} = d \cdot (2 \cdot B - n_a \cdot a + n_b \cdot b + n_c \cdot c), \quad (4.39)$$

přičemž musí být splněna doplňující pevnostní podmínka:

$$\sigma_{otlak} < 0,6 \cdot \sigma_{D_kolík}$$

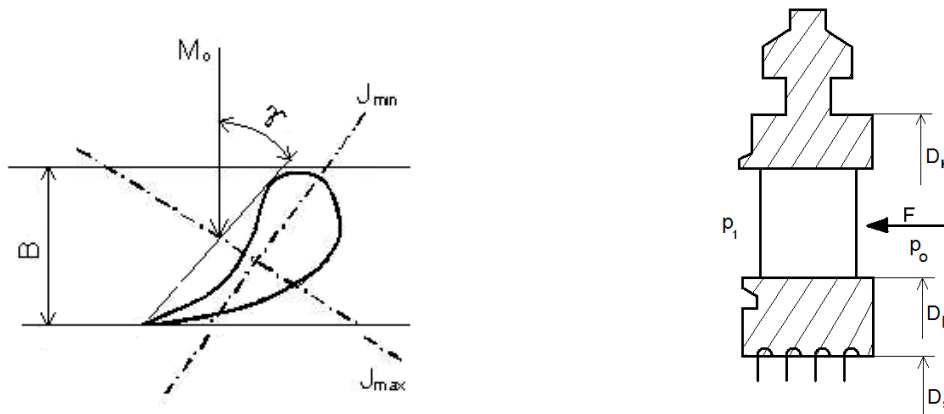
Výpočet namáhání jednotlivých závěsů i pevnostní kontrola jsou uvedeny v Příloze N, O.

4.3 Namáhání rozváděcích lopatek a disků rozváděcích kol

4.3.1 Namáhání RL VT dílu

Rozváděcí lopatky VT dílu nejsou zasazeny do disku, na rozdíl od ST-NT dílu, ale do vyfrézovaných drážek ve vnitřním tělese pomocí T-závěsů. Tato varianta vyplývá z uchycení oběžných lopatek, proto odpadá využití jak disků oběžných, tak rozváděcích kol. Výjimkou v rámci VT dílu je uchycení RL 1. stupně do disku. Disk je na jeho horní straně zasazen do vyfrézované drážky ve vnitřním tělese a na dolní straně je k tělesu přišroubován. RL 1. stupně jsou řešeny jako dýzový segment, ten je kontrolován jen na tah (viz obr. 33).

Při pevnostním výpočtu RL je uvažováno pouze s ohybovým namáháním od přetlaku působícího na plochu lopatky. Nejvíce namáhaným místem je pata lopatky. Schématický popis působících sil a momentů je znázorněn na obr. 32. Dovolené namáhání RL je vyčísleno pomocí interpolace na základě pracovní teploty (viz 3.4.3) a zvoleného materiálu.

Obr. 32 Namáhání rozváděcích lopatek VT dílu; zdroj [17]

4.3.1.1 Výpočtové vzorce

Volené profily rozváděcích lopatek jsou přepočteny stejným způsobem tak jako lopatky oběžné (viz 4.1). Další potřebné vztahy jsou:

$$S_{přetl} = \frac{\pi \cdot (D_H^2 - D_S^2)}{4}, \quad (4.40)$$

$$\Delta p = p_1 - p_{2_RL}, \quad (4.41)$$

$$F_{o_Ls} = \Delta p \cdot S_{přetl}, \quad (4.42)$$

$$F_{1_L} = \frac{F_{o_Ls}}{z_{RL}}, \quad (4.43)$$

$$f_o = \frac{D_H - D_p}{2}, \quad (4.44)$$

$$M'_{o_1} = F_{1_L} \cdot \cos \gamma \cdot f_o, \quad (4.45)$$

$$\sigma_o = \frac{M'_{o_1}}{W'}, \quad (4.46)$$

$$S_{tah} = H \cdot t_{sk} , \quad (4.47)$$

$$F_{tah} = \Delta p \cdot S_{tah} , \quad (4.48)$$

$$\sigma_{tah} = \frac{F_{tah}}{S'} , \quad (4.49)$$

Kde

z_{RL} ... počet rozváděcích lopatek (RL) i-tého stupně [-],

S_{tah} ... plocha, na kterou působí přetlak [mm^2],

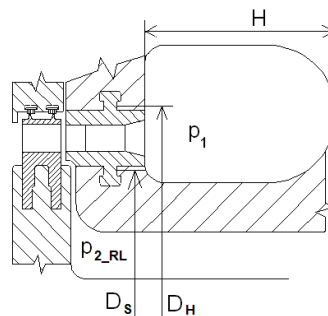
H ... šířka vstupní komory dýzového segmentu [mm^2],

t_{sk} ... skutečná rozteč RL [mm],

F_{tah} ... tahová síla na jednu RL [N].

Celkové namáhání rozváděcích lopatek je rovno buď ohybovému namáhání RL (2. ÷ 7. stupeň), nebo tahovému namáhání dýzového segmentu RL (1. stupeň).

Jednotlivé veličiny, které byly voleny nebo počítány na základě vzorců (viz výše uvedené), potřebné ke stanovení celkového namáhání rozváděcích lopatek VT dílu a následné pevnostní kontrole, jsou uvedeny v Příloze P .

Obr. 33 Tahové namáhání rozváděcích lopatek 1. stupně

4.3.2 Namáhání RL ST-NT dílu

Pro rozváděcí lopatky 1. stupně ST-NT dílu je použit závěs stejného typu jako u 1. st. VT dílu, ale u dalších stupňů jsou RL zasazeny do disků, které jsou pomocí nosičů rozváděcích kol upevněny ve vnitřním tělese dílu.

V rámci pevnostního výpočtu je uvažováno pouze tahové namáhání RL 1. stupně od rozevírání vstupní komory dýzového segmentu vlivem přetlaku a rozváděcích lopatek 2. ÷ 9. stupně ohybovým namáháním. Jednotlivé veličiny, které byly voleny nebo počítány na základě vzorců (viz 4.3.1.1), potřebné ke stanovení celkového namáhání rozváděcích lopatek a následné pevnostní kontrole, jsou uvedeny v Příloze Q.

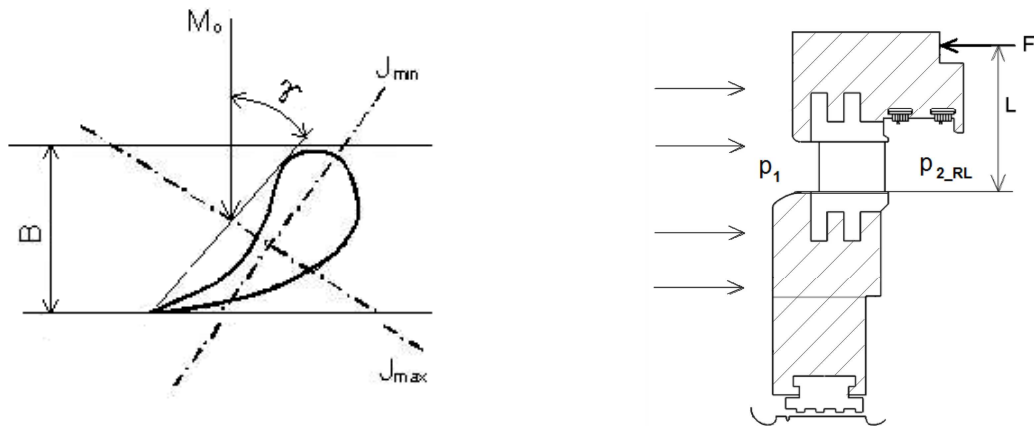
Schéma rozložení ohybového momentu a sil působících na RL jsou zobrazeny na obr. 34.

Pro výpočet plochy namáhané přetlakem je využit vztah:

$$S_{přetl} = \frac{\pi \cdot \left[(D_p^2 - D_l^2) - (D_2^2 - D_s^2) \right]}{4} , \quad (4.50)$$

Kde

D_s ... špičkový průměr i-tého stupně [m].

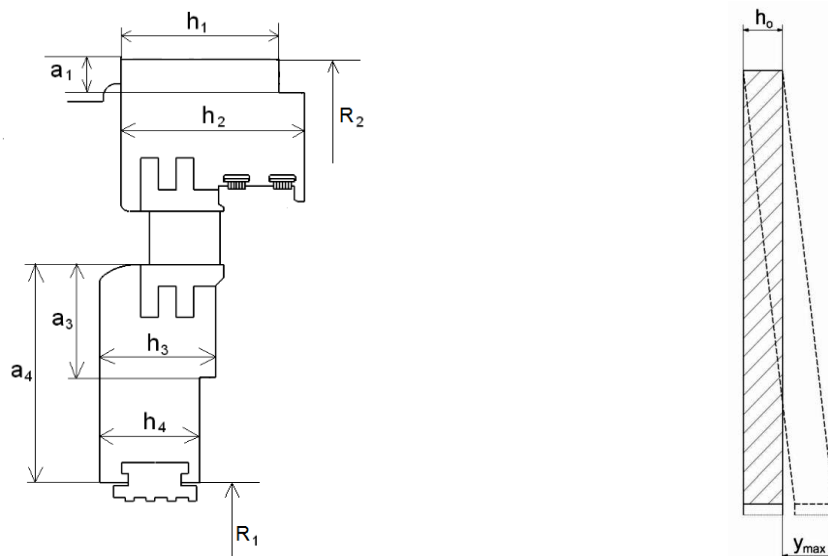

Obr. 34 Namáhání rozváděcích lopatek ST-NT dílu; zdroj [17]

4.3.3 Namáhání disků rozváděcích kol ST-NT dílu

Disky rozváděcích kol (RK) jsou namáhány silou, která vzniká díky rozdílu tlaků před a za rozváděcí mříží. Pro výpočet průhybu a namáhání RK se předpokládá, že rozváděcí kolo je plné mezikruží dělené na dvě poloviny (vycházeno z experimentu dle Taylora pro půlenou desku). Po délce disku se mění jeho šířka, proto musí být určena tzv. ekvivalentní šířka pomocí kvadratických momentů jednotlivých částí RK tak, aby byl průhyb desky i kola stejný. Na základě vypočteného průhybu kola se volí vůle mezi břitzy labyrintového těsnění rozváděcích kol a hřídelí turbíny.

Jednotlivé části rozváděcích kol s příslušným popisem potřebných rozměrů pro výpočet a znázornění maximálního průhybu jsou zobrazeny na obr. 35.

Obr. 35 Popis rozměrů a namáhání rozváděcích kol; zdroje [17] a [18]

4.3.3.1 Výpočtové vzorce

Volené profily rozváděcích lopatek (viz Příloha G) jsou přepočteny stejným způsobem tak jako lopatky oběžné (viz 4.1). Další potřebné vztahy jsou:

$$J_i = \frac{a_i \cdot h_i^3}{12}, \quad (4.51)$$

$$J_{celk} = \sum_{i=1}^4 J_i, \quad (4.52)$$

$$h_o = \sqrt[3]{\frac{12 \cdot J_{celk}}{R_2 - R_1}}, \quad (4.53)$$

$$\sigma_{max} = \varphi \cdot \Delta p \cdot \frac{R_2^2}{h_o^2} = \varphi \cdot (p_1 - p_{2-RL}) \cdot \frac{R_2^2}{h_o^2}, \quad (4.54)$$

$$y_{max} = \mu \cdot \Delta p \cdot \frac{R_2^4}{E \cdot h_o^4}, \quad (4.55)$$

$$y_D = 0,002 \cdot R_2, \quad (4.56)$$

Kde

J_i ... kvadratický moment i-té části rozváděcího kola (RK) [mm⁴],

a_i ... výška i-té části RK [mm],

h_i ... šířka i-té části RK [mm],

J_{celk} ... celkový kvadratický moment RK i-tého stupně [mm⁴],

φ, μ ... součinitelé [-] – velikosti odečteny ze závislostí (viz Přílohy R, S)
na základě dopočtených poměrů:

$$\left(\frac{R_1}{R_2} \right), \left(\frac{h_o}{R_2 - R_1} \right)$$

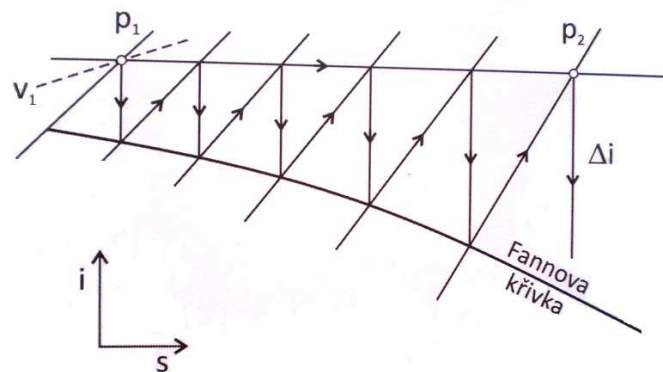
Pro vyčíslení dovoleného namáhání a průhybu se vychází z teploty média před RL (viz 3.4.3.3) a z materiálových charakteristik použitého materiálu.

Jednotlivé veličiny, které byly voleny nebo počítány na základě vzorců (viz výše uvedené), potřebné ke stanovení celkového namáhání rozváděcích kol ST-NT dílu turbíny a následné pevnostní kontrole, jsou uvedeny v Příloze T.

5 Návrh a výpočet ucpávek

Ucpávky slouží k omezení úniku páry jak z turbíny do vnějšího prostředí, strojovny (vnější ucpávky), tak mezi rotujícími a statickými částmi (vnitřní ucpávky). Ztráty způsobené únikem páry z vnitřku turbíny hřídelovou ucpávkou (vlivem tlakového spádu) jsou označovány jako ztráty netěsností.

V rámci návrhu jsou využity labyrintové ucpávky. Unikající pára protéká radiální vůlí δ_r mezi břity ucpávky a pevnou částí, postupně expanduje z tlaku p_1 na tlak p_2 . Průchodem skrz břity pára zvyšuje svoji rychlost vlivem rostoucího objemu při zachování stálého průtočného průřezu. Navyšování rychlosti je úměrné entalpickým spádům, expanzi páry při průchodu labyrintovou ucpávkou (viz obr. 36). Konce expanzí v jednotlivých „komůrkách“ leží v i - s diagramu na tzv. **Fannově křivce**.

Obr. 36 Průběh procesu probíhající v labyrintové ucpávce; zdroje [1]

Výpočet úniků je důležitý nejen z hlediska vyčíslení ztrátového výkonu, ale také kvůli dimenzování ložisek, na které pára procházející ucpávkou vyvozuje silový účinek.

Na základě konzultace byl uvažován posuv 5 mm ve směru proudění v ST-NT dílu pro všechny navrhované ucpávky způsobený tepelnou roztažností materiálu.

5.1 Vnější ucpávky

Vnější ucpávky slouží k zamezení úniků páry z vnitřního prostoru turbíny do strojovny a k případnému přisávání atmosférického vzduchu z vnějšího prostředí (především u zadních ucpávek). Společně s vnějšími ucpávkami jsou počítány i vnitřní ucpávky těsnící prostor mezi vnitřními tělesy (VT, ST-NT díly) a hřídelí turbíny.

5.1.1 Vnější ucpávky přední

Přední ucpávky turbíny jsou rozděleny do čtyřech sekcí. První sekce předních ucpávek, o třech ucpávkových segmentech, těsní vnitřní přetlak v turbíně (rovný výstupnímu tlaku z VT dílu) na tlak odpovídající 108% tlaku odběrové páry do odplyňovače.

Mezi druhou (dva segmenty) a třetí sekci (jeden segment) návrhový tlak odpovídá hodnotě 108% tlaku odběrové páry z třetího odběru v ST-NT dílu do NTO2, kam je množství uniklé páry přiváděno, přičemž část průtočného množství je odváděno k zahlcení ST-NT dílu (prostor mezi pátou a šestou sekci zadních ucpávek). Mezi třetí a čtvrtou poslední sekci (jeden segment) je vyvozován podtlak 0,98 bar. Z tohoto prostoru je množství parovzdušné směsi prošlé skrz ucpávkové segmenty odváděno do KKP.

Pro všechny čtyři sekce byly zvoleny pravé labyrinty. Výsledné vypočtené hodnoty charakterizující tyto typy ucpávek v rámci turbíny jsou uvedeny v tab. 22.

5.1.2 Vnitřní ucpávky mezitělesové

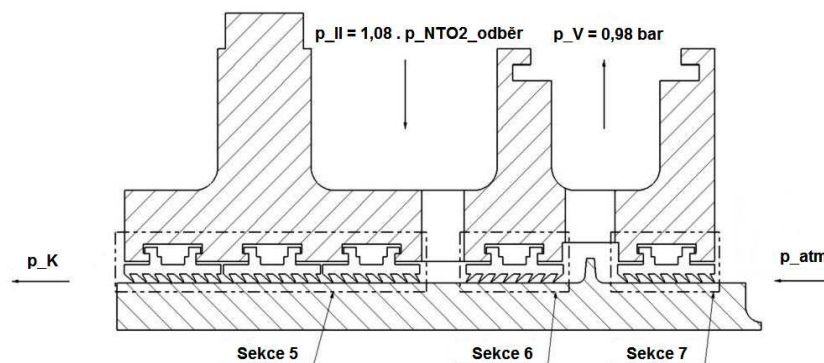
Takto označované vnitřní ucpávky těsní prostor mezi vnitřními tělesy a hřídelí turbíny. Ucpávky těsnící vnitřní těleso VT dílu jsou tvořeny čtyřmi segmenty, které jsou zasazeny do tělesa. Pro utěsnění vnitřního tělesa ST-NT dílu jsou použity tři segmenty, které jsou umístěné v nosiči těchto segmentů zasazeného do tělesa. Ucpávky ve VT části těsní rozdíl tlaků páry mezi prvními rozváděcími lopatkami VT dílu a odběrem do VTO2, v ST-NT části tlakový rozdíl mezi výstupem z VT dílu a tlakem páry za prvními RL ST-NT dílu.

Pro obě sekce bylo zvoleno pravé labyrintové těsnění. Výsledné vypočtené hodnoty charakterizující tyto typy ucpávek v rámci turbíny jsou uvedeny v tab. 23.

5.1.3 Vnější ucpávky zadní

Zadní ucpávky jsou slouženy ze třech sekcí. Pátá sekce, o třech ucpávkových segmentech, zamezuje přisávání atmosférického vzduchu do vnitřního prostoru turbíny, jelikož tlak za posledním stupněm ST-NT dílu je nižší než tlak atmosférický. K udržení dostatečného podtlaku v turbíně je přiváděno množství ucpávkové páry m_{IV} z prostoru mezi druhou a třetí sekci předních ucpávek k zahlcení dílu. Mezi šestou a sedmou sekci, které jsou o jednom segmentu, je vyvozován opět podtlak 0,98 bar a množství parovzdušné směsi vznikající mezi sekcemi je odváděno do KKP.

Na rozdíl od předchozích ucpávek je z důvodu nižších tlaků volen nepravý labyrint. Schéma uspořádání ucpávek je zobrazeno na obr. 37. Výsledné vypočtené hodnoty charakterizující tyto typy ucpávek v rámci turbíny jsou uvedeny v tab. 24.

Obr. 37 Schéma sekcí vnější ucpávky zadní

5.1.4 Výpočtové vzorce

$$S_u = \pi \cdot D_{s_u} \cdot \delta_r, \quad (5.1)$$

$$m_u = \Phi_u \cdot S_u \cdot \sqrt{\frac{p_1^2 - p_2^2}{z_u \cdot p_1 \cdot v_1}}, \quad (5.2)$$

$$m_I = m_{u_1} - m_{u_2}, \quad (5.3)$$

$$m_{II} = m_{u_2} - m_{u_3}, \quad (5.4)$$

$$m_{III} = m_{u_3} + m_{u_4}, \quad (5.5)$$

$$m_{IV} = m_{u_5}, \quad (5.6)$$

$$m_V = m_{u_6} + m_{u_7}, \quad (5.7)$$

$$m_{NTO2_in} = m_{II} - m_{IV}, \quad (5.8)$$

$$m_{KKP_in} = m_{III} + m_V, \quad (5.9)$$

$$v_{vz} = \frac{r \cdot T_{vz}}{p_b}, \quad (5.10)$$

Kde

v_{vz} ... měrný objem vzduchu na vnějším vstupu do 7. sekce [m^3/kg],

r ... individuální plynová konstanta pro vzduch [$J/kg.K$] $\rightarrow r = 287,139 J/kg.K$,

T_{vz} ... teplota vzduchu ve strojovně [K] $\rightarrow T_{vz} = 40 + 273,15 = 313,15 K$,

p_b ... atmosférický (barometrický) tlak vnějšího prostředí [Pa],

$\rightarrow p_b = 101\,325 Pa$.

5.1.5 Vypočtené hodnoty

Tab. 22 Výpočet vnějších ucpávek předních a dílčích průtokových množství

Přední ucpávky	Sekce	1	2	3	4
Počet ucpávkových segmentů	počet_s [ks]	3	2	1	1
Tlak před ucpávkou	p_1 [bar]	21,8589	11,9113	1,7492	1,0133
Tlak za ucpávkou	p_2 [bar]	11,9113	1,7492	0,9800	0,9800
Entalpie na vstupu	i_1 [kJ/kg]	2805,15	2805,15	2805,15	-
Měrný objem na vstupu	v_1 [m^3/kg]	0,09178	0,16850	1,14639	0,88742
Počet břitů ucpávky	z_u [ks]	24	16	8	8
Střední průměr ucpávky	D_su [mm]	626,6	626,6	626,6	626,6
Radiální mezera	δ_r [mm]	0,6	0,6	0,6	0,6
Průtočná plocha ucpávky	S_u [m^2]	0,001181	0,001181	0,001181	0,001181
Šířka břitu ucpávky	b [mm]	0,3	0,3	0,3	0,3
Poměr rad.mezera/šířce	δ_r/b [-]	2	2	2	2
Průtokový součinitel ucpávkou	Φ_u [-]	0,7660	0,7660	0,7660	0,7660
Průtočné množství ucpávkou	m_u_i [kg/s]	0,756	0,595	0,104	0,027
Průtočné množství mezi sekcí 1-2	m_I [kg/s]	0,161			
Průtočné množství mezi sekcí 2-3	m_II [kg/s]	0,491			
Průtočné množství mezi sekcí 3-4	m_III [kg/s]	0,131			

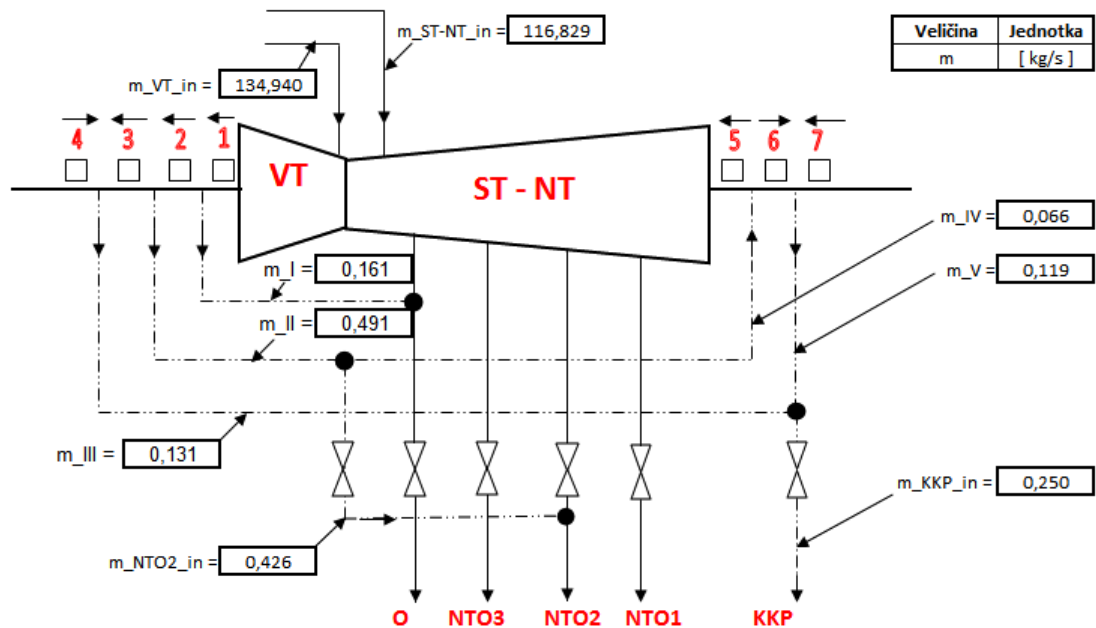
Tab. 23 Výpočet vnitřních ucpávek mezitělesových těsnící vnitřní prostory

Popis veličiny	Označení veličiny	Těsněný prostor	
		Těleso VT dílu - rotor	Těleso ST-NT dílu - rotor
Tlak před ucpávkou	p_1 [bar]	7,0555	2,1859
Tlak za ucpávkou	p_2 [bar]	3,9484	1,5738
Entalpie na vstupu	i_1 [kJ/kg]	3014,67	2805,15
Měrný objem na vstupu	v_1 [m ³ /kg]	0,03491	0,09178
Počet břitů ucpávky	z_u [ks]	48	36
Střední průměr ucpávky	D_su [mm]	801,6	801,6
Radiální mezera	δ_r [mm]	0,6	0,6
Průtočná plocha ucpávky	S_u [m ²]	0,001511	0,001511
Šířka břítu ucpávky	b [mm]	0,3	0,3
Poměr rad.mezera/šířce	δ_r/b [-]	2	2
Průtokový součinitel ucpávkou	Φ_u [-]	0,7009	0,7009
Průtočné množství ucpávkou	m_u_i [kg/s]	1,801	0,598

Tab. 24 Výpočet vnějších ucpávek zadních a dílčích průtokových množství

Zadní ucpávky	Sekce	5	6	7
Počet segmentů	počet_s [ks]	3	1	1
Tlak před ucpávkou	p_1 [bar]	1,7492	1,7492	1,0133
Tlak za ucpávkou	p_2 [bar]	0,0876	0,9800	0,9800
Entalpie na vstupu	i_1 [kJ/kg]	2805,15	2805,15	-
Měrný objem na vstupu	v_1 [m ³ /kg]	1,14639	1,14639	0,88742
Počet břitů ucpávky	z_u [ks]	24	8	8
Střední průměr ucpávky	D_su [mm]	624,5	624,5	624,5
Radiální mezera	δ_r [mm]	0,6	0,6	0,6
Průtočná plocha ucpávky	S_u [m ²]	0,001177	0,001177	0,001177
Šířka břítu ucpávky	b [mm]	0,3	0,3	0,3
Poměr rad.mezera/šířce	δ_r/b [-]	2	2	2
Průtokový součinitel ucpávkou	Φ_u [-]	0,7009	0,7009	0,7009
Průtočné množství ucpávkou	m_u_i [kg/s]	0,066	0,094	0,025

Průtočné množství k zahlcení sekce 5	m_IV [kg/s]	0,066
Průtočné množství mezi sekcí 6-7	m_V [kg/s]	0,119
Průtočné množství přiváděné do NTO2	m_NTO2_in [kg/s]	0,426
Průtočné množství přiváděné do KKP	m_KPP_in [kg/s]	0,250

Obr. 38 Schéma umístění ucpávkových sekcí s uvedením průtokových množství

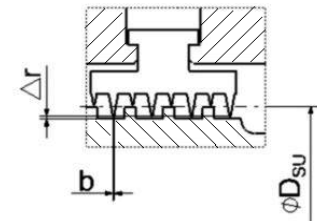
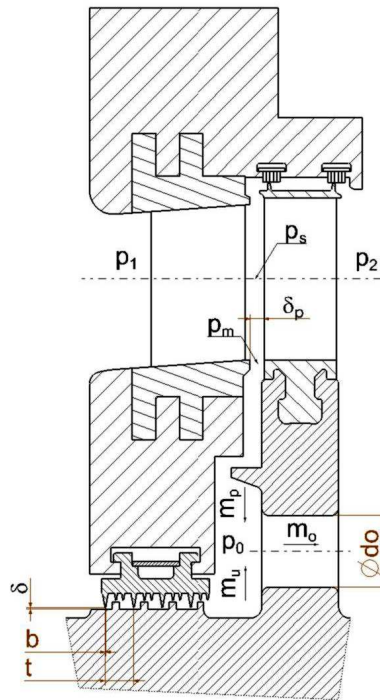
5.2 Vnitřní ucpávky

Funkce vnitřních ucpávek mezi rozváděcím kolem a hřídelí turbíny je zamezit, respektive minimalizovat průtok páry skrz tuto oblast tak, aby ztrátový výkon, který tyto úniky způsobují, byl co nejnižší. Pro většinu rozváděcích kol (RK) jak VT, tak ST-NT dílu jsou voleny ucpávky s pravým labyrintem, výjimku tvoří RK 7. ÷ 9. stupně, kde z důvodu nižších tlaků páry postačují ucpávky s nepravým labyrintem.

V rámci výpočtu vnitřních ucpávek jsou navrženy i odlehčovací otvory (OO), které musí splňovat požadavky na výrobitelnost a také skutečnost, jestli jsou stupně bubnového nebo kolového uspořádání. Odlehčovací otvory přísluší jen oběžným kolům 1. ÷ 6. stupně ST-NT dílu, u koncových stupňů nejsou otvory navrženy z důvodu pevnostního dimenzování. Při výpočtu musí být určen tlak p_m v mezeře mezi rozváděcím a oběžným kolem (viz obr. 39), ten ovlivňuje množství nasávané páry z hlavního proudu do prostoru mezery, tímto „obtokem“ poté pára proudí k OO a dále do dalšího stupně, uniklé množství představuje ztrátu výkonu, protože pára v tomto prostoru nevykoná žádnou práci.

Vychází se z předpokladu, že:

- *průtočné množství odlehčovacím otvorem je rovno součtu množství tekoucí mezerou a vnitřní ucpávkou mezi rozváděcím kolem a hřídelí turbíny*
→ návrh počtu odlehčovacích otvorů a jejich rozměrů,
- *měrný objem páry v mezeře mezi koly je roven měrnému objemu za stupněm (vzhledem k malému tlakovému spádu – vyplývá z rovnotlaké koncepce stupňů)*

Obr. 39 Schéma rozložení tlaků v rámci stupně; zdroj [18]

Obr. 40 Rozměry ucpávky

5.2.1 Vnitřní ucpávky VT dílu

Konstrukce vnitřních ucpávek VT dílu je odlišná vzhledem k vnitřním ucpávkám ST-NT dílu. Ucpávka je řešena jako břity zasazené jak do těla rozváděcí lopatky, tak do hřídele (bubnu) turbíny. Břity jsou umístěny proti sobě s přesazením, tak aby mezi nimi vznikly „komůrky“ charakteristické pro ucpávky s pravým labyrintem. Díky této koncepci lze pro jejich výpočet aplikovat stejný postup jako pro výpočet vnějších ucpávek, jen pro vyčíslení ztrátového výkonu jsou výpočtové vzorce (viz 5.1.4) rozšířeny o vztahy:

$$P_{\zeta} = m_{u_i} \cdot H_{už_i} , \quad (5.11)$$

$$P_{\zeta_VT} = \sum_{i=1}^7 P_{\zeta} , \quad (5.12)$$

Kde

m_{u_i} ... průtočné množství páry uniklé ucpávkou i-té rozváděcí lopatky [kg/s],

$H_{už_i}$... užitečný spád i-tého stupně (viz Přílohy D, F) [kJ/kg],

P_{ζ_VT} ... celkový ztrátový výkon VT dílu [kW].

Tento algoritmus výpočtu je aplikován pro 2. ÷ 7. stupeň. Výjimku v rámci VT dílu tvoří 1. stupeň, který se skládá s rozváděcích lopatek jako dýzového segmentu, který není uložen letmo, tedy ztráta únikem páry ucpávkou se nevyskytuje, i přesto ztrátový výkon není nulový z důvodu přisávání páry do mezery mezi rozváděcím a oběžným kolem, a jejím následným prouděním k vnitřní ucpávce těsnící prostor vnitřního tělesa VT dílu a hřídele turbíny. Odlehčovací otvor nelze z konstrukčního hlediska v tomto případě aplikovat. Vypočtené hodnoty vypovídající o ztrátovém výkonu vlivem úniků uvedeny v Příloze U.

5.2.2 Vnitřní ucpávky ST- NT dílu

Vnitřní ucpávky rozváděcích kol u 2. ÷ 6. stupně jsou voleny s pravým labyrintem, pro 7. ÷ 9. stupeň s nepravým labyrintem. Důvody pro tuto změnu jsou takovéto:

- *těsnění menšího tlakového rozdílu,*
- *měrné objemy páry se ve směru expanze zvětšují.*

V případě 1. stupně je situace i řešení stejné jako u VT dílu (viz 5.2.1).

5.2.2.1 Výpočtové vzorce

$$m_u = \Phi_u \cdot S_u \cdot \sqrt{\frac{p_1^2 - p_2^2}{z \cdot p_1 \cdot v_1}}, \quad (5.13)$$

$$m_p = \Phi_p \cdot S_p \cdot \sqrt{\frac{2 \cdot p_m - p_o}{v_o}}, \quad (5.14)$$

$$m_{oo} = \Phi_{oo} \cdot S_{oo} \cdot \sqrt{\frac{2 \cdot (p_o - p_2)}{v_2}}, \quad (5.15)$$

$$S_u = \pi \cdot D_{s_u} \cdot \delta_r, \quad (5.16)$$

$$S_p = \pi \cdot D_p \cdot \delta_p, \quad (5.17)$$

$$S_{oo} = \sum_{i=1}^n \frac{\pi \cdot d_o^2}{4}, \quad (5.18)$$

$$\delta_r = B \cdot \frac{D_{s_u}}{1000} + 0,25, \quad (5.19)$$

$$p_m = R_p \cdot (p_1 - p_2) + p_2, \quad (5.20)$$

$$p_o = p_m - 0,05 \cdot (p_m - p_2), \quad (5.21)$$

$$u_o = \frac{\pi \cdot D_o \cdot n}{60}, \quad (5.22)$$

$$c_o = \sqrt{2 \cdot H_{už_i} \cdot (1 - R_p)}, \quad (5.23)$$

$$c_p = \sqrt{2 \cdot (p_m - p_o) \cdot v_o}, \quad (5.24)$$

$$c_{oo} = \sqrt{2 \cdot (p_o - p_2) \cdot v_2}, \quad (5.25)$$

Kde

B ... materiálová konstanta pro feritický materiál břitů ucpávky [-].

Pro výpočet ucpávky s nepravým labyrintem je nutné teoretické průtokové množství uniklé páry zkorigovat pomocí vztahů:

$$q = 1 - \frac{l}{\left(1 + 16,6 \cdot \frac{\delta_r}{t}\right)^2}, \quad (5.26)$$

$$k = \sqrt{\frac{z_u}{(1-q) \cdot z_u + q}}, \quad (5.27)$$

$$m_{u_{n_i}} = m_{u_i} \cdot k, \quad (5.28)$$

Kde

t ... rozteč břitů nepravé labyrintové ucpávky [mm],

q, k ... koeficienty pro výpočet nepravé labyrintové ucpávky [mm],

$m_{u_{n_i}}$... průtočné množství uniklé i-tou nepravou labyrintovou ucpávkou [kg/s].

Potřebné průtokové součinitele byly odečteny z grafů, závislostí (viz Přílohy V, W, X) a charakterizují je tyto funkční závislosti:

$$\Phi_u = f\left(\frac{\delta_r}{b}\right), \quad (5.29)$$

$$\Phi_p = f\left(\frac{u_o}{c_p}\right), \quad (5.30)$$

$$\Phi_{oo} = f\left(\frac{u_o}{c_{oo}}\right), \quad (5.31)$$

Kde

Φ_u ... průtokový součinitel labyrintovou ucpávkou [-],

Φ_p ... průtokový součinitel v mezeře mezi rozváděcím a oběžným kolem [-],

Φ_{oo} ... průtokový součinitel v odlehčovacím otvoru [-].

Na základě výše uvedených vztahů byly vypočteny parametry navrhovaných ucpávek ST-NT dílu, hodnoty sledovaných veličin jsou uvedeny v Příloze Y.

Výsledný ztrátový výkon náležící vnitřním ucpávkám jak VT, tak ST-NT dílu dosahuje v součtu hodnoty **1 060,5 kW**.

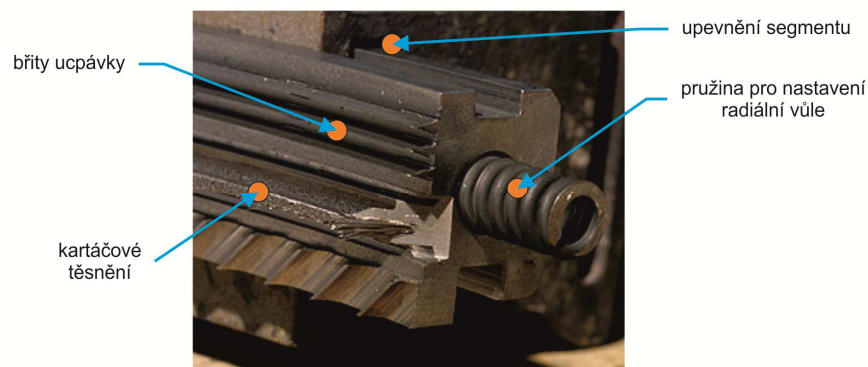
5.3 Vysouvací těsnění

Nová koncepce tzv. „vysouvacího“ kartáčového těsnění (firma TurboCare) je možnou alternativou při návrhu ucpávek turbíny. Z důvodu malých zkušeností v praxi s tímto novým systémem bylo pro účely výpočtu využito stávajících typů labyrintových ucpávek a vztahů jim příslušejících. Možnost využít tuto novou koncepci ucpávek stojí za zvážení, především z důvodu navýšení termodynamické účinnosti turbíny.

5.3.1 Popis alternativního typu ucpávek

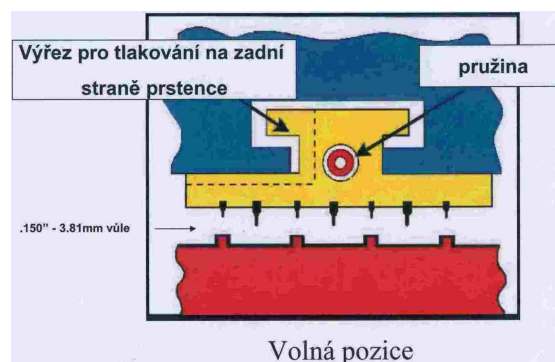
Stávající labyrintové těsnění má svoji nevýhodu v jeho opotřebení, které je způsobeno jak prouděním páry, tak především rozběhem turbíny. Při roztáčení rotoru nelze nastavit ucpávkovým segmentům větší radiální vůli, což má za příčinu škrtnání, a tím opotřebení břitů při chvění rotorové soustavy (rozběh a překonání kritických otáček). Důsledkem opotřebení ucpávek je větší únik páry, tím narůstá ztrátový výkon. Ve výsledku to znamená nižší termodynamickou účinnost turbíny. Opotřebení těsnících ploch, a tím navýšení radiálních vůlí je hlavní příčinou výrazného poklesu účinnosti. Vzniklý únik představuje **44% poklesu η_{TD}** , z celkových faktorů ovlivňující její velikost.

Firma TurboCare vyvinula nový koncept ucpávek, respektive segmentů, které jsou při najíždění turbíny schopny se odsunout ze stávající pozice, tím navýšit radiální vůli mezi hřídelí turbíny. Tento děj zajišťují pružiny uvnitř segmentů (viz obr. 41). Po navýšení otáček a překonání prvních několika kritických míst, v kterých se rotor rozkmitává vlivem vlastních frekvencí soustavy, se ucpávky přisouvají k hřídeli, snižuje se radiální vzdálenost, což má za výsledek menší úniky páry, menší ztráty. Navíc součástí ucpávky je i kartáčové těsnění, které snižuje průtok páry skrz ucpávky na minimum. Využití kartáčů ale klade vyšší důraz na vyvážení rotorové soustavy jako celku, tak aby nedocházelo k jejich nadměrnému opotřebení. Nový koncept řešení ucpávek přispívá k navýšení termodynamické účinnosti turbíny, což je cílem každého výrobce a požadavkem zákazníka.

Obr. 41 Koncept ucpávky firmy TurboCare – popis

Porovnání konvekční a vysunovací hřídelové ucpávky je uvedeno v Příloze Z.

Obr. 42 Řez vysunovací hřídelovou ucpávkou od firmy TurboCare

6 Kontrolní výpočet rotoru a spojky

Zadaná turbína je navrhována jako jednotělesová, rotor turbíny bude tedy tvořen jedním tělesem, které je vykováno ze zvoleného materiálu (**16 537.6** – viz Příloha K). Výhodou kovaných oběžných kol je snížení namáhání oproti kolům natahovaným, ale vzrůstají požadavky kladené na samotné metalurgické zpracování výkovku, jeho následné opracování a finální operace.

6.1 Kontrola rotoru na namáhání krutem

Rotor turbíny je kontrolován na namáhání krutem v jeho nejužším místě, kterým je čep rotoru pod radiálním ložiskem, ten se nachází v předním ložiskovém stojanu. Místo největšího namáhání souvisí s přenosem krouticího momentu z turbíny na generátor elektrického proudu. Spojení této rotorové soustavy je provedeno pomocí pevné třecí spojky, jejíž návrh a kontrola je uvedena v podkapitole 6.2.

Výpočet je proveden při tzv. **zkratovém krouticím momentu**. K tomuto stavu dochází v důsledku odepnutí generátoru od elektrické sítě, tím turbína ztratí ve zlomcích sekundy zátěž. Regulace, využívající tzv. klouzavého tlaku, má za úkol v několika sekundách zareagovat, uzavřít přívod páry do turbíny, a tím zabránit extrémnímu navýšení otáček, které i přesto narůstají a mohou dosáhnout při provozu maximálně 115% n_{jm} . Při navýšení na 117% n_{jm} už může dojít k poruchám celistvosti materiálu rotoru a oběžných lopatek (vznik mikrotrhlin). 120% n_{jm} je hranice, které může rotor dosáhnout jen jedenkrát za jeho život a to při odstředování ve zkušebním vyvažovacím tunelu. Zkratem je tedy uvažován stav, kdy dochází k nadměrnému navýšení otáček. Úkolem zavedení zkratového součinitele je předdimenzovat rotor tak, aby i při tomto prudkém navýšení krouticího momentu odolal vzniklému namáhání, protože porušení takto velkého a objemného rotujícího tělesa by mělo fatální následky.

6.1.1 Výpočtové vztahy

$$M_{k_jm} = \frac{60 \cdot P_{celk}}{2 \cdot \pi \cdot n_{jm} \cdot \eta_G}, \quad (6.1)$$

$$M_{zk} = M_k \cdot k, \quad (6.2)$$

$$W_k = \frac{\pi \cdot d_{R_lož}^3}{16}, \quad (6.3)$$

$$\tau_k = \frac{M_{zk}}{W_k}, \quad (6.4)$$

$$\tau_{k_D} = \frac{R_{p0.2}}{2}, \quad (6.5)$$

Kde musí být splněna podmínka:

$$\tau_k < \tau_{k_D}$$

Hodnoty vystupující ve výše uvedených výpočtových vztazích a výsledné hodnoty shrnující namáhání rotoru, jeho kontrolu jsou uvedeny v tab. 25.

Tab. 25 Výpočet kontroly rotoru na krut

Veličina		
Popis	Označení	Hodnota
Materiál rotoru	typ [-]	16 537.6
Smluvní mez kluzu	R _{p 0,2} [MPa]	686
Dovolené napětí v krutu	τ _{K_D} [MPa]	343
Průměr rotoru pod ložisky	d _{R_loz} [mm]	380,0
Modul průřezu v krutu	W _k [mm ³]	10774092
Zkratový součinitel	k _{zk} [-]	8
Jmenovitý krouticí moment	M _{k_jm} [N.m]	400404,835
Zkratový krouticí moment	M _{zk} [N.m]	3203238,678
Namáhání rotoru na krut	τ _K [MPa]	297,309

6.2 Kontrola spojky a návrh spojovacích šroubů

Spojka mezi hřídelí turbíny a rotorem generátoru je volena jako pevná třecí. Tento typ je konstrukčně nejjednodušší, splňující požadavky na něj kladené. Spojovací příruba na rotoru turbíny je vykována spolu s celým tělesem.

Výhodou pevné spojky je schopnost přenést jak moment krouticí, tak ohybový. Nevýhodou je využití pouze třecích účinků při přenosu momentů, což má za následek vyšší nároky na spojovací materiál a jeho množství. Jako spojovací části jsou voleny speciálně upravené šrouby, které jsou zalícovány a jejich hlavy i matice jsou zapuštěny do přírub, aby neventilovaly ani nerozprašovaly olej. Počet a průměr přítláčných šroubů musí být nadimenzován tak, aby spojení bylo schopné přenést počítaný zkratový moment. Jako materiál šroubů byl zvolen typ pod označením **15 320.9**. Dovolená namáhání materiálu byla odvozena na základě předpokladu, že je známá teplota rotoru pod ložisky, která souvisí s teplotou chladicího oleje, který vstupuje do ložisek o teplotě přibližně 40°C a vystupuje o teplotě kolem 60°C, právě na tuto teplotu je počítáno ohřátí materiálu rotoru, které ovlivňuje materiálové charakteristiky použitého materiálu.

6.2.1 Výpočtové vztahy

$$d_{s_min} = \sqrt{\frac{8 \cdot k \cdot M_{zk}}{\pi \cdot \sigma_{t_D} \cdot D_s \cdot f \cdot n_s}}, \quad (6.6)$$

$$M_t = \sigma_{t_D} \cdot \frac{\pi \cdot d_s^2}{4} \cdot n_s \cdot f \cdot \frac{D_s}{2}, \quad (6.7)$$

$$\tau_{smyk_s} = \frac{8 \cdot M_{zk}}{\pi \cdot D_s \cdot d_s^2 \cdot n_s}, \quad (6.8)$$

Kde musí být splněna podmínka:

$$\tau_{smyk_s} < \tau_{smyk_D}$$

Hodnoty vystupující ve výše uvedených výpočtových vztazích, výsledné hodnoty shrnující namáhání spojky a výpočet přítláčných šroubů, jsou uvedeny v tab. 26.

Tab. 26 Výpočet namáhání spojky mezi rotorem T a G, spojovacích šroubů

Veličina		
Popis	Označení	Hodnota
Materiál spojovacích šroubů	typ [-]	15 320.9
Mez kluzu	Re [MPa]	490
Dovolené tahové napětí	σ_{t_D} [MPa]	235
Dovolené smykové napětí	τ_{smyk_D} [MPa]	245
Roztečný průměr šroubů	D _š [mm]	538,0
Jmenovitý kroučící moment	M _{k_jm} [N.m]	400 404,835
Součinitel bezpečnosti proti prokluzu	k [-]	1,5
Součinitel tření	f [-]	0,18
Volený počet šroubů	n _š [ks]	18
Minimální průměr šroubu	d _{š_min} [mm]	60,1
Volený průměr šroubu	d _š [mm]	60
Třecí moment	M _t [N.m]	378266,649
Maximální smykové napětí	$\tau_{smyk_š}$ [MPa]	233,976

6.3 Určení kritických otáček rotoru

Kritické otáčky rotoru jsou důležitým aspektem pro vyhodnocení zda turbína bude pracovat při jmenovitých parametrech v klidném chodu, a pro zařazení rotoru buď mezi tuhé, nebo elastické. Hodnota kritických otáček by měla být o 20 ÷ 35% nižší než jsou jmenovité otáčky, to zaručuje klidný chod, který je požadován. Zároveň ale nesmí být jejich hodnota moc nízká, v důsledku najížděcího trendu, který nedovoluje při nízkých parametrech přejít oblast kritik zvýšenou rychlostí za menší časový úsek.

Určení kritických otáček je poměrně složité, k přesnému vyčíslení je potřeba řady vztahů a charakteristik rotoru na jednotlivých jeho průměrech (rozložení tuhosti a hmotnosti), dále tuhost a útlum ložisek, olejového filmu a v neposlední řadě základu turbíny. Pro orientační výpočet ale postačuje jednodušší vzorec (6.9), který je pro vymezení kritik v rámci rozsahu práce zcela postačující (jen pro případ koncepce jednotělesové turbíny).

Pro potřeby výpočtu byl rotor vymodelován pomocí programu CATIA V5. Pomocí tohoto modelu byly vyčísleny všechny potřebné veličiny vstupující do výpočtu (viz tab. 27). Pro představu vzhledu napočteného rotoru turbíny je vyobrazen v Příloze AA.

6.3.1 Výpočtové vztahy

$$n_{kr} = 7,5 \cdot \frac{\left(\frac{D_0}{L}\right)^2}{\sqrt{\frac{m_{R_celk}}{L}}}, \quad (6.9)$$

$$n_{poměr} = \frac{n_{kr}}{n_{jm}} \cdot 100, \quad (6.10)$$

Kde z vypočteného poměru kritických a jmenovitých otáček $n_{poměr}$ vyplývá i jejich odchylka Δn , která ukazuje zda vypočtené kritické otáčky jsou v rozumném intervalu od n_{jm} .

Tab. 27 Výpočet kritických otáček rotoru

Veličina		
Popis	Označení	Hodnota
Celková plocha otvorů	S_o [m ²]	0,636000
Celkový objem otvorů	V_o [m ³]	0,038852
Celkový objem rotoru	V_celk [m ³]	3,894000
Celková hmotnost závěsu OL	m_z_OL [kg]	442,384
Celková hmotnost OL	m_OL [kg]	8699,707
Celková hmotnost bandáže OL	m_b_OL [kg]	169,559
Hmotnost rotoru	m_R [kg]	29084,784
Celková hmotnost rotoru	m_R_celk [kg] = G	37152,263
Ložisková vzdálenost	L [mm]	5960,0
Maximální průměr hřídele	D_0 [mm]	875,0
Kritické otáčky rotoru	n_kr [1/min]	2047,46
Poměr n_kr / n_jm	n_poměr [%]	68,25

Z vypočtené hodnoty kritických otáček rotoru, které jsou nižší než jmenovité otáčky, vyplývá fakt, že rotor je **elastický**, tedy vhodný pro rovnotlakou koncepci turbíny, a odchylka $\Delta n = 1 - n_{poměr} = 31,75 \%$, její velikost tedy splňuje již zmíněnou podmínku.

7 Výpočet a návrh ložisek

Návrh zahrnuje dvojici ložisek (axiální a radiální) umístěnou v předním ložiskovém stojanu a čistě radiální ložisko, které se nachází ve vnějším tělese axiálního výstupu do kondenzátoru. Axiální síly vznikají vlivem přetlaku páry na disky oběžných kol, změnou hybnosti v lopatkování, tlaku páry působící na jednotlivé plochy ucpávek jak vnitřních, tak vnějších i na různá osazení hřídele. Z důvodu těchto sil je přední axiální ložisko voleno s naklápěcími segmenty.

Pro zajištění kluzných vlastností je potřeba mazání ložisek úměrného jejich velikosti, což klade nároky na zajištění dostatečného průtokového množství mazacího oleje, který zároveň plní funkci chladiwa materiálů ložiska, která jsou tepelně namáhána. Olejové hospodářství k ložiskům je řešeno v rámci podkapitoly 7.3.

7.1 Radiální ložiska

Radiální ložiska jsou navrhována na základě znalosti reakcí jak od vlastní hmotnosti rotoru, tak od parciálního ostříku. Jelikož nebyl v rámci výpočtu průtočné části nutný parciální ostřík, bude návrh vycházet pouze z reakcí od hmotnosti jednotlivých částí rotoru.

Pro výpočet vznikajících reakcí bylo potřeba určit hmotnosti:

- *předního „převisu“ = přední část hřídele sahající až k ose předního radiální ložiska,*
- *části rotoru mezi ložisky (s uvažováním hmotnosti závěsů, OL i bandáže),*
- *zadního „převisu“ = zadní část hřídele sahající od osy zadního radiální ložiska až po samotný konec hřídele turbíny.*

Dále je potřeba určit středy hmotnosti těchto částí. Všechny hodnoty byly odečteny z 3-D modelu hřídele, který byl vypracován v programu CATIA V5. Pro vizuální představu o tvaru rotoru je zobrazen v Příloze AA.

Schéma působících sil, reakcí v ložiscích, znázornění jednotlivých vzdáleností středů hmotnosti a umístění podpor, které v rámci výpočtu figurují, je uvedeno v Příloze BB.

7.1.1 Výpočet reakcí od vlastní hmotnosti

K určení velikosti reakcí v ložiscích je využito momentové podmínky vztažené k přední podpoře, díky ní dostáváme reakci vzniklou na zadní podpoře. Následně je aplikována silová podmínka, z které vyčíslíme velikost vzniklé reakce v přední podpoře.

7.1.1.1 Výpočtové vztahy

$$F_1 = m_1 \cdot g, \quad (7.1)$$

$$F_2 = m_2 \cdot g, \quad (7.2)$$

$$F_3 = m_3 \cdot g, \quad (7.3)$$

$$\sum (M_i)_p = 0: \quad F_2 \cdot x_2 - F_1 \cdot x_1 - R_{m-z} \cdot L + F_3 \cdot (L + x_3) = 0, \quad (7.4)$$

$$\sum y_i = 0: \quad F_1 - R_{m-p} + F_2 - R_{m-z} + F_3 = 0, \quad (7.5)$$

Kde

$$g \dots \text{gravitační zrychlení [m/s}^2] \rightarrow g \approx 9,81 \text{ m/s}^2.$$

7.1.2 Návrh rozměrů ložiska a vyčíslení ztrátového výkonu

Úkolem radiálních ložisek je zachycení síly vznikající od tíhy osazeného rotoru turbíny. Hlavními rozměry pro návrh ložisek jsou:

- $L_{lož}$... délka ložiska,
- D ... průměr hřídele turbíny,
- poměr $L_{lož}/D \rightarrow$ podmínka ... $L_{lož}/D = 0,5 \div 0,8$.

7.1.2.1 Výpočtové vztahy

$$p_{lož} = \frac{R_{m-i}}{L_{lož} \cdot D}, \quad (7.6)$$

$$\Delta r = \frac{D}{1000}, \quad (7.7)$$

$$\psi = \frac{\Delta r}{R}, \quad (7.8)$$

$$S_o = \frac{p \cdot \psi^2}{\eta \cdot \frac{2 \cdot \pi \cdot n}{60}}, \quad (7.9)$$

$$P_{\zeta-i} = 0,45 \cdot 10^{-5} \cdot D^2 \cdot n^{1,5} \cdot \sqrt{R \cdot \left(4 + \frac{L_{lož}}{D}\right)}, \quad (7.10)$$

Kde

η ... dynamická viskozita oleje při teplotě 50°C [Pa/s],

- musí platit tyto dvě podmínky:

- p_D ... dovolený specifický tlak [MPa] $\rightarrow p_D \in \langle 0,8 ; 2 \rangle \rightarrow$ stabilita a životnost,
- dovolené rozmezí Sommerfeldova čísla ... $S_o \in \langle 1 ; 10 \rangle$.

Popis názvů a jednotek veličin vyskytujících se v použitých výpočtových vztazích je uveden spolu s výslednými hodnotami v tab. 28.

Tab. 28 Návrh a výpočet ztrátového výkonu radiálních ložisek

Veličina			
Popis	Označení	Hodnota	
Hmotnost předního "převisu"	m_1 [kg]	1185,358	
Hmotnost těla rotoru mezi ložisky	m_2 [kg]	35666,556	
Hmotnost zadního "převisu"	m_3 [kg]	300,349	
Působící síla na přední "převis"	F_1 [N]	11628,36	
Působící síla na tělo mezi ložisky	F_2 [N]	349888,91	
Působící síla na zadní "převis"	F_3 [N]	2946,42	
Ložisková vzdálenost	L [mm]	5960,0	
Vzdálenost těžiště předního "převisu"	x_1 [mm]	570,8	
Vzdálenost těžiště těla mezi ložisky	x_2 [mm]	3555,0	
Vzdálenost těžiště zadního "převisu"	x_3 [mm]	168,0	
Radiální ložisko			
		Přední	Zadní
Reakce v ložisku	R_m_i [N]	153848,85	210614,84
Otáčky rotoru	n [ot/min]	3000	3000
Dynamická viskozita mazacího oleje	η [Pa/s]	0,003	0,003
Hustota mazacího oleje ložisek	ρ [kg/m ³]	900	900
Dovolené ohřívání mazacího oleje	Δt_D [°C]	10	10
Průměr hřídele pod ložisky	D [mm]	380	380
Délka ložiska	L_lož [mm]	300	300
Poměr L_lož / D	L_lož/D [-]	0,789	0,789
Tlak působící na ložisko	p_lož [MPa]	1,3496	1,8475
Radiální vůle v ložisku	Δr [mm]	0,380	0,380
Poměrná radiální vůle v ložisku	Ψ [-]	0,002	0,002
Sommerfeldovo číslo	S_o [-]	5,728	7,841
Ztrátový výkon ložiska	P_ζ_i [kW]	91,7	107,2

7.2 Axiální ložisko

Funkcí axiálního ložiska je zachycení všech axiálních sil vznikajících od přetlaku pracovního média na dílčí plochy průtočné části.

Výsledná síla se skládá z těchto pěti složek:

- F_{1ax} ... axiální síla od změny hybnosti v lopatkové mříži,
- F_{2ax} ... axiální síla působící na disky oběžných kol,
- F_{3ax} ... axiální síla působící na výstupky vnitřních ucpávek,
- F_{4ax} ... axiální síla působící na výstupky vnějších ucpávek,
- F_{5ax} ... axiální síla působící na plochy osazení rotoru.

Pro výpočet je třeba určit kladný směr působení axiálních sil, ten je zvolen ve směru proudění páry v ST-NT dílu.

7.2.1 Výpočet axiální síly od změny hybnosti v lopatkové mříži

Síla od změny hybnosti v lopatkové mříži je důsledkem rozdílů tlaků před a za oběžnými lopatkami (OL), rozdíly nejsou velké, ale i přes rovnotlakou přeměnu se ve stupni vyskytují a je třeba s nimi počítat. Síla se skládá ze dvou složek, od působení tlaku média na OL a z impulsní síly, která vzniká od hmotnostního průtoku páry. Ve výpočtu figurují jen lopatky válcového typu, jelikož axiální síly vznikající při průchodu média zborcenými lopatkami již byly vyčísleny v rámci výpočtu průtočné části (viz 3.4.1.4).

Výpočtový vztah, který byl aplikován, je ve tvaru:

$$F_{1ax} = \left[\pi \cdot D_{s_OL} \cdot L_{p_OL} \cdot (p_s - p_2) + (m_s - m_o) \cdot (w_{1ax} - w_{2ax}) \right] \cdot \varepsilon, \quad (7.11)$$

7.2.2 Výpočet axiální síly působící na disky oběžných kol

Síla vzniká působením tlaku média na disky OK 1.stupně VT dílu a u všech stupňů ST-NT dílu. Plocha disku, na kterou jen tlak vyvozován, je brána od patního průměru k hřídeli turbíny.

Výpočtové vztahy, který byl aplikovány, jsou ve tvaru:

$$F_{2ax} = (p_m - p_2) \cdot (D_p - D_h) \quad - \text{pro disk bez odlehčovacích otvorů}, \quad (7.12)$$

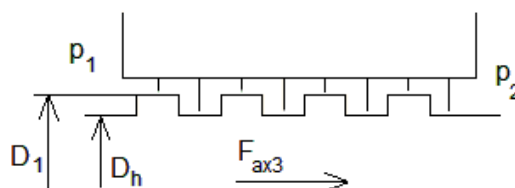
$$F_{2ax} = (p_m - p_2) \cdot (S_{OK} - S_{OO}) \quad - \text{pro disk s odlehčovacími otvory}, \quad (7.13)$$

Popis názvů a jednotek veličin vyskytujících se ve výše uvedených vzorcích je uveden spolu s vypočtenými hodnotami jak pro VT díl, tak pro ST-NT díl v Příloze CC.

7.2.3 Výpočet axiální síly působící na výstupky vnitřních ucpávek

V případě vnitřních ucpávek jsou použity břity, které jsou uloženy v ucpávkových tělesech zasazených do rozváděcích kol (ST-NT díl), nebo přímo zatemované břity (VT díl), ty zapadají do výstupků na hřídeli (ST-NT díl), nebo mezi opačně orientované břity zatemované v hřídeli, právě na tyto plošky působí tlakový rozdíl před a za ucpávkou, který vyvozuje počítanou axiální sílu. Schéma typové ucpávky s označením příslušných rozměrů potřebných k výpočtu je zobrazeno na obr. 43. Výjimku tvoří ucpávky 7. ÷ 9. stupně ST-NT dílu, kde je využito nepravého labyrintu, v tomto případě žádná axiální síla na rotor turbíny nepůsobí.

V rámci výpočtu sil u ucpávek RK jsou vyčísleny i axiální síly působící na výstupky ucpávek těsnící prostor mezi vnitřními tělesy jak VT dílu, tak i ST-NT dílu a hřídele.

Obr. 43 Schéma typové konstrukce vnitřní ucpávky rozváděcího kola; zdroj [17]

Výpočtový vztah, který byl aplikován, je ve tvaru:

$$F_{3ax} = \frac{l}{2} \cdot \frac{\pi}{4} \cdot \frac{z+1}{z} \cdot (D_{1-u}^2 - D_{h-u}^2) \cdot (p_1 - p_2), \quad (7.14)$$

Kde

z ... počet břitů ucpávky [-].

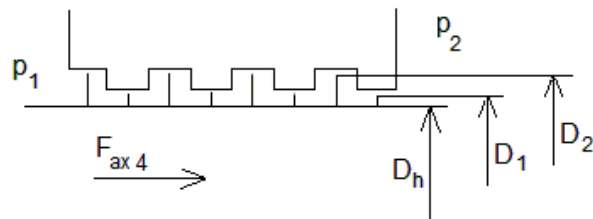
Vypočtené působící axiální síly jsou uvedeny v Příloze DD.

7.2.4 Výpočet axiální síly působící na výstupky vnějších ucpávek

Vnější ucpávky přední jsou konstruované jako břity zatemované v hřídeli proti ucpávkovým tělesům, která jsou uchycená v tělese turbíny. Jednoduché schéma konstrukce i s rozměry vstupujícími do výpočtu je zobrazeno na obr. 44. Vnější ucpávky zadní jsou řešeny jako nepravý labyrint, kde ucpávkové břity jsou umístěné v segmentech proti hladkému povrchu hřídele. Tímto se na hřídeli nevyskytují plošky, na které by mohl působit přetlak média, proto zadní ucpávky ve výpočtu nefigurují. Výsledné působící axiální síly jsou uvedeny spolu s popisem veličin v tab. 29.

Výpočtový vztah, který byl aplikován, je ve tvaru:

$$F_{4ax} = \frac{l}{2} \cdot \frac{\pi}{4} \cdot (D_{1-u}^2 + D_{2-u}^2 - D_{h-u}^2) \cdot (p_1 - p_2), \quad (7.15)$$

Obr. 44 Schéma typové konstrukce vnější ucpávky přední; zdroj [17]

Tab. 29 Výpočet axiálních sil působících na výstupky vnějších ucpávek

Veličina		Sekce vnějších ucpávek předních			
Popis	Označení	1	2	3	4
Tlak páry na vstupu do ucpávky	p_1 [MPa]	21,8589	11,9113	1,7492	1,0133
Tlak páry na výstupu z ucpávky	p_2 [MPa]	11,9113	1,7492	0,9800	0,9800
Průměr hřídele	D_h_u [mm]	620,0	620,0	620,0	620,0
Dolní průměr ucpávky	D_1_u [mm]	627,8	627,8	627,8	627,8
Horní průměr ucpávky	D_2_u [mm]	633,8	633,8	633,8	633,8
Axiální síla od vnějších ucpávek i-té sekce	F_4ax_i [N]	-10561,10	-10788,82	-816,64	35,30
Celková axiální síla od vnějších ucpávek	F_4ax_celk [N]	-22131,26			

7.2.5 Výpočet axiálních sil působících na osazení rotoru

Tato síla je vyvozena tlakem média na osazení rotoru, která se vyskytují po celé jeho délce, její velikost závisí především na velikosti hrany osazení. Výsledné působící axiální síly jsou uvedeny spolu s popisem veličiny v Příloze EE.

Výpočtový vztah, který byl aplikován, je ve tvaru:

$$F_{5ax} = p \cdot \frac{\pi}{4} \cdot (D_1^2 - D_2^2), \quad (7.16)$$

7.2.6 Výpočet celkové působící axiální síly na rotor

Celková působící axiální síla na rotor turbíny se vyčíslí jako součet všech dílčích vypočtených axiálních sil s respektováním jejich směru. Výpočet shrnuje vztah:

$$F_{ax_celk} = F_{1ax} + F_{2ax} + F_{3ax} + F_{3'ax} + F_{4ax} + F_{5ax}, \quad (7.17)$$

Výsledná hodnota figuruje v návrhu axiálního ložiska, proto je uvedena společně s dalšími potřebnými veličinami a celkovou velikostí ztrátového výkonu v tab. 30.

7.2.7 Návrh axiálního ložiska

Axiální ložisko je navrženo jako segmentové. Při návrhu se vychází z faktu, že pro jmenovité otáčky turbíny $n_{jm} = 3000$ 1/min je poměr rozměrů ložiska $\frac{a}{b} = 1$. Počet segmentů ložiska je vhodným způsobem zvolen, tak aby vyhovoval hodnotám vstupujících do výpočtu. Vyplnění plochy ložiska je 60%, což se promítá do příslušného vzorce (7.20).

7.2.7.1 Výpočtové vztahy

$$a = b = \frac{D_h - D_p}{2}, \quad (7.18)$$

$$D_s = \frac{D_h + D_p}{2}, \quad (7.19)$$

$$S_{s_max} = 0,6 \cdot \frac{\pi \cdot (D_h^2 - D_p^2)}{4}, \quad (7.20)$$

$$z_{s_max} = \frac{S_{s_max}}{a \cdot b}, \quad (7.21)$$

$$S_s = z_s \cdot a \cdot b, \quad (7.22)$$

$$p_s = \frac{F_{ax_celk}}{S_s}, \quad (7.23)$$

$$P_{\zeta_as} = 1,07 \cdot 10^{-5} \cdot \sqrt{(D_s \cdot n)^3} \cdot \sqrt{F_{ax_celk}} \cdot \sqrt{S_s \cdot \frac{1 + \left(\frac{a}{b}\right)^2}{\sqrt{\frac{a}{b}}}}, \quad (7.24)$$

$$P_{\zeta-ps} = 2776,5 \cdot S_s \cdot \left(\frac{n_{jm}}{3000} \right)^2 \cdot D_s^2, \quad (7.25)$$

$$P_{\zeta-celk} = A_{\tau-\zeta-as} + A_{\tau-\zeta-ps}, \quad (7.26)$$

Tab. 30 Návrh axiálního ložiska a výpočet jeho ztrátového výkonu

Veličina		
Popis	Označení	Hodnota
Hlavový průměr axiálního ložiska	D_h [mm]	603,5
Patní průměr axiálního ložiska	D_p [mm]	408,5
Střední průměr axiálního ložiska	D_s [mm]	506,0
Výška segmentu ložiska	b [mm]	97,5
Šířka segmentu ložiska	a [mm]	97,5
Maximální počet segmentů	z_s_max [ks]	9,78
Skutečný počet segmentů	z_s [ks]	8
Skutečná plocha segmentů	S_s [m ²]	0,076050
Maximální plocha segmentů	S_s_max [m ²]	0,092994
Celková axiální síla	F_ax_celk [N]	336527,79
Specifický tlak na segmenty	p_s [MPa]	0,0421
Ztrátový výkon na aktivní straně ložiska	P_ζ_as [kW]	229,3
Ztrátový výkon na pasivní straně ložiska	P_ζ_ps [kW]	54,1
Celkový ztrátový výkon v axiálním ložisku	P_ζ_celk [kW]	283,3

Výpočtem byla stanovena hodnota celkového ztrátového výkonu v axiálním ložisku na **281,9 kW**.

7.3 Výpočet množství mazacího oleje a přívodního potrubí

Funkcí mazacího oleje ložisek je mazání stykových ploch pro zajištění kluzných účinků, chlazení ložisek i hřídele turbíny. Teplota oleje je důležitá i z hlediska regulace, několik z ochran je právě touto veličinou řízeno proto, aby při navýšení teploty nedošlo k havárii.

Mazací olej musí být přiváděn k ložiskům v dostatečném množství (viz vzorec 7.27), na základě tohoto údaje je dimenzováno přívodní i odpadní olejové potrubí. Návrhové rychlosti proudícího oleje v potrubí jsou, z důvodu možnosti pění oleje, nižší (viz tab. 31).

7.3.1 Výpočtové vzorce

$$\dot{V}_o = \frac{A_{t-\zeta-i}}{\rho_o \cdot c_{p-o} \cdot \Delta t}, \quad (7.27)$$

$$D_{př} = \sqrt{\frac{4 \cdot \dot{V}_o}{\pi \cdot w_{př}}}, \quad (7.28)$$

$$D_{od} = \sqrt{\frac{4 \cdot \dot{V}_o}{\pi \cdot w_{od}}}, \quad (7.29)$$

$$w_{sk-př} = \frac{4 \cdot \dot{V}_o}{\pi \cdot DN_{př}^2}, \quad (7.30)$$

$$w_{sk-od} = \frac{4 \cdot \dot{V}_o}{\pi \cdot DN_{od}^2}, \quad (7.31)$$

Tab. 31 Výpočet objemového průtoku mazacího oleje, návrh olejového potrubí

Veličina		Axiální ložisko		Radiální ložisko	
Popis	Označení	Přední	Přední	Zadní	
Celkový ztrátový výkon v i-tém ložisku	P _{ζ i} [kW]	283,3	91,7	107,2	
Měrná hmotnost mazacího oleje	ρ _o [kg/m ³]	900			
Měrná tepelná kapacita mazacího oleje	c _{p o} [J/kg.K]	1,680			
Dovolené ohřátí mazacího oleje	Δt [°C]	15	10		
Teoretická rychlost oleje v přívodním potrubí	w _{př} [m/s]	1,50			
Teoretická rychlost oleje v odpadním potrubí	w _{od} [m/s]	0,25			
Objemové množství mazacího oleje	V _o [m ³ /s]	0,0125	0,0061	0,0071	
Průměr přívodního potrubí k ložisku	D _{př} [mm]	103,0	71,7	77,6	
Průměr odpadního potrubí z ložiska	D _{od} [mm]	247,3	175,7	190,1	
Volený nominální průměr přívodního potrubí	DN _{př} [mm]	125	80	80	
Volený nominální průměr odpadního potrubí	DN _{od} [mm]	250	178	200	
Skutečná rychlost oleje v přívodním potrubí	w _{sk-př} [m/s]	1,02	1,21	1,41	
Skutečná rychlost oleje v odpadním potrubí	w _{sk-od} [m/s]	0,25	0,24	0,23	

8 Návrh a kontrola tělesa turbíny

Tělesa turbíny (vnitřní a vnější) jsou navrženy s horizontálními přírubami, které je dělí v jejich polovinách, tím je zajištěn snadný přístup do útrobu T (→ výhodnější pro montáž).

Pro výpočet je nutné navrhnout tloušťku jak vnitřního, tak vnějšího tělesa. Tyto rozměry vycházejí z maximálního průměru rozváděcího kola, použitého materiálu, působících tlaků a teplot. Při kontrole namáhání jsou využity výpočtové vztahy pro tlustostěnné válcové nádoby o vnějším poloměru r_2 a vnitřním poloměru r_1 , namáhané vnitřním přetlakem Δp a napětím vzniklém tepelným pnutím.

8.1 Namáhání vnitřního a vnějšího tělesa

Návrh a kontrola těles je provedena v místech největšího namáhání (volba dle konzultace). U vnitřního tělesa je kontrola provedena v řezu:

- před 1. stupněm VT dílu (řez 1.),
- za 1. stupněm VT dílu (řez 2.).

Vnější těleso je kontrolováno v řezu:

- za 4. stupněm VT dílu (řez 3.),
- za 3. stupněm ST-NT dílu (řez 4.).

Je přijat předpoklad, že pokud tělesa vyhoví ve výše uvedených místech největšího namáhání, v dalších místech bude pevnostní podmínka také splněna z důvodu snižujících se tlaků a teplot proudícího média.

Materiál pro výrobu jak vnitřní, tak vnější skříně turbíny byl zvolen typ **42 2713.5**.

8.1.1 Výpočtové vzorce

$$\sigma_{t,p} = \frac{\Delta p}{y^2} \cdot \left(\frac{Y^2 + y^2}{Y^2 - 1} \right), \quad (8.1)$$

$$\sigma_{r,p} = - \frac{\Delta p}{y^2} \cdot \left(\frac{Y^2 - y^2}{Y^2 - 1} \right), \quad (8.2)$$

$$\sigma_{ax,p} = \frac{\Delta p}{Y^2 - 1}, \quad (8.3)$$

$$\sigma_{t,T} = - \frac{\beta \cdot E \cdot \Delta T}{2 \cdot (1 - \nu)} \cdot \left(\frac{\ln \frac{Y}{y} - 1}{\ln Y} + \frac{\left(\frac{Y}{y} \right)^2 + 1}{Y^2 - 1} \right), \quad (8.4)$$

$$\sigma_{r,T} = - \frac{\beta \cdot E \cdot \Delta T}{2 \cdot (1 - \nu)} \cdot \left(\frac{\ln \frac{Y}{y}}{\ln Y} - \frac{\left(\frac{Y}{y}\right)^2 - 1}{Y^2 - 1} \right), \quad (8.5)$$

$$\sigma_{ax,T} = - \frac{\beta \cdot E \cdot \Delta T}{2 \cdot (1 - \nu)} \cdot \left(\frac{2 \cdot \ln \frac{Y}{y} - 1}{\ln Y} + \frac{2}{Y^2 - 1} \right), \quad (8.6)$$

$$\sigma_t = \sigma_{t,p} + \sigma_{t,T}, \quad (8.7)$$

$$\sigma_r = \sigma_{r,p} + \sigma_{r,T}, \quad (8.8)$$

$$\sigma_{ax} = \sigma_{ax,p} + \sigma_{ax,T}, \quad (8.9)$$

$$\tau_{r,1} = \frac{|\sigma_{ax}| - |\sigma_r|}{2}, \quad (8.10)$$

$$\tau_r = \frac{\sigma_t - |\sigma_r|}{2}, \quad (8.11)$$

$$\tau_{r,2} = \frac{\sigma_t}{2}, \quad (8.12)$$

Kde

Y, y ... poměr poloměrů [-] → vyčíslení pomocí těchto vzorců:

$$Y = \frac{R_2}{R_1}, \quad y = \frac{r}{R_1}, \quad r = \frac{R_1 + R_2}{2}.$$

V rámci pevnostní kontroly musí být splněna Questova pevnostní podmínka ve znění:

$$\tau_{max} = \frac{\sigma_D}{2} \quad (8.13)$$

Vypočtené hodnoty zkoumaných veličin, i s jejich popisem vysvětlující výpočtové vztahy a označením, jsou uvedeny v Příloze FF.

Velikost jednotlivých smykových napětí na poloměrech R_1 , R_2 , r ve všech zvolených řezech **splňuje** Questovu pevnostní podmínku. Tloušťka i rozměry těles jsou tedy v souladu s dovoleným namáháním použitého materiálu.

8.2 Návrh a kontrola horizontální příruby

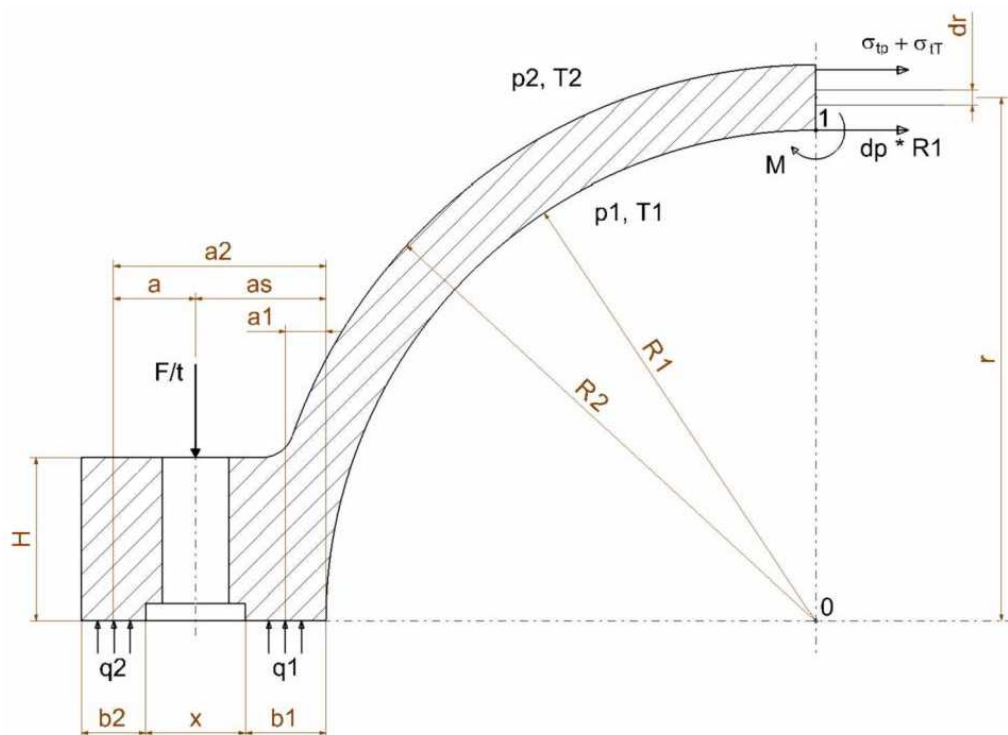
Tělesa turbíny jsou horizontálně dělena, spojení je zajištěno přírubami a šrouby, které dvě protilehlé části spojují. K dostatečnému utěsnění dosedacích ploch jsou šrouby předpjaty. Horizontální příruba musí být dostatečně tuhá, aby zajistila požadovanou těsnost, což má ale za příčinu zvýšení objemu materiálu. Toto navýšení hmotnosti ale vede k horšímu prohřívání těles, může tak vznikat nežádoucí tepelné pnutí uvnitř materiálu.

Výpočet přírub jak vnitřního, tak vnějšího tělesa je proveden v místě největšího namáhání, kterým je místo vstupu páry do VT dílu před 1. stupněm („ostré“ parametry).

Základním ukazatelem zatížitelnosti příruby je poměrná síla vztahovaná na zvolenou rozteč šroubů $\frac{F}{t}$ (viz výpočtový vzorec 8.18). Z důvodu splnění požadavku na těsnost musí být splněna podmínka, že tlak q_2 působící na vnější liště příruby nabývá kladné hodnoty. Volba konstrukce příruby se dvěma lištami je navržena z důvodu jejího odlehčení.

Teplotní gradient je vhodně odhadnut na základě předpokladu, že teplota uvnitř a vně materiálu příruby postihuje pozvolné prohřívání turbíny při najíždění.

Řez takto navrženou přírubou je vyobrazen na obr. 45. Jednoduchý náčrt zobrazuje potřebné veličiny (rozměry, působící síly, napětí a momenty) nutné k výpočtu.

Obr. 45 Řez horizontální přírubou s popisem; zdroj [18]

8.2.1 Výpočtové vzorce

$$F_{zp}(Y) = \frac{Y^2 \cdot \ln Y}{Y^2 - 1} - \frac{1}{2}, \quad (8.14)$$

$$F_{zp}(Y) = \frac{1}{2 \cdot (1 - \nu)} \cdot \left(\frac{Y^2 \cdot \ln Y}{Y^2 - 1} - \frac{Y^2 - 1}{4 \cdot \ln Y} \right), \quad (8.15)$$

$$q_1 = (2 \div 3) \cdot p_1, \quad (8.16)$$

$$q_2 = \frac{1}{b_2} \cdot \left(\frac{F}{t} - q_1 \cdot b_1 - \Delta p \cdot r_1 \right), \quad (8.17)$$

$$\frac{F}{t} = \frac{1}{(a_2 - a_s)} \cdot \left\{ q_1 \cdot (a_2 - a_1) \cdot b_1 + \Delta p \cdot r_1 \cdot a_2 + \right. \\ \left. - r_1^2 \cdot [\Delta p \cdot F_{zp}(Y) + \beta \cdot E \cdot \Delta T \cdot F_{zt}(Y)] \right\}, \quad (8.18)$$

$$F_s = t \cdot \left(\frac{F}{t} \right), \quad (8.19)$$

$$\sigma_{o,p} = \frac{q_2 \cdot b_2 \cdot a \cdot t}{\frac{1}{6} \cdot (t - d_s) \cdot H^2}, \quad (8.20)$$

$$\sigma_{t,s} = \frac{4 \cdot F_s}{\pi \cdot d_s^2}, \quad (8.21)$$

Kde pro výpočet q_1 je zvolena z rozmezí definovaného v 8.16 dolní mez, které přísluší hodnota 2, ta je zahrnutá posléze do výpočtu. Výsledné velikosti zkoumaných veličin, i s jejich popisem vysvětlující výpočtové vztahy a označením, jsou uvedeny v Příloze GG.

Jako materiál šroubů byl zvolen typ **15 335.3** pro horizontální přírubu vnitřního tělesa a typ **15 320.5** pro přírubu vnějšího tělesa turbíny. Materiálové charakteristiky použitých materiálů jsou uvedeny v Příloze K.

Výpočtem bylo ověřeno, že navržené příruby i spojovací šrouby z pevnostního hlediska **vyhovují**, jsou tedy splněny podmínky:

$$\sigma_{t,s} < \sigma_{t,s,D}, \quad (8.22)$$

$$\sigma_{o,p} < \sigma_{o,p,D}. \quad (8.23)$$

9 Dimenzování potrubních tras

Výpočet a návrh potrubních tras je nedílnou součástí komplexního návrhu turbíny. Mezi potrubí, která jsou v rámci výpočtu řešena patří:

- *potrubí pro přívod (odvod) páry z průtočných částí,*
- *potrubí jednotlivých odběrů pro regenerační ohříváky,*
- *potrubí pro axiální výstup do kondenzátoru (K),*
- *potrubí vedoucí od sekcí vnějších ucpávek předních (zadních).*

Rychlosti v dílčích potrubních trasách byly zvoleny na základě provozních zkušeností z hlediska „ideálního“ proudění média, a to:

- $w \approx 50 \text{ m/s}$ – *pro potrubí v rámci VT a ST-NT dílu (mimo výstupu do K),*
- $w \approx 70 \text{ m/s}$ – *pro potrubí axiálního výstupu do kondenzátoru,*
- $w \approx 25 \text{ m/s}$ – *pro potrubí sekcí vnějších ucpávek.*

Volené a vypočtené parametry příslušných potrubních tras jsou uvedeny v Příloze HH.

Pro vyčíslení potřebných veličin byly využity tyto výpočtové vztahy:

$$m_{p-i} = \frac{i \cdot w \cdot S_{min}}{v_i}, \quad (9.1)$$

$$d_{teor} = \sqrt{\frac{4 \cdot S_{min}}{\pi}}, \quad (9.2)$$

$$d_{sk} = \sqrt{4 \cdot \frac{m_{p-i} \cdot v_i}{\pi \cdot i \cdot w}}, \quad (9.3)$$

$$v_s = \frac{v_1 \cdot m_1 + v_2 \cdot m_2}{m_1 + m_2}, \quad (9.4)$$

Kde

v_s ... měrný objem směsi dvou proudů páry (parovzdušné směsi) [m^3/kg].

Uvedené vztahy vycházejí z rovnice kontinuity (Zákon zachování hmotnosti). Potřebné dílčí velikosti hmotnostních průtokových množství vystupujících ve výpočtu jsou převzata z výpočtu tepelného schéma oběhu (viz kapitola 2).

10 Přepočet tepelného schéma a průtočné části

Výpočet jak tepelného schéma, tak na něj navazující průtočné části, byl proveden jako počáteční návrh, kde byly některé ze vstupních veličin vhodně voleny dle praxí ověřených hodnot. Jedná se zejména o volené termodynamické účinnosti lopatkování VT a ST-NT dílu a výpočet odběrových tlaků pro jednotlivé regenerační ohříváky, při kterém se vycházelo z teploty, na jejímž základě byl určen tlak na mezi sytosti v odběru, poté byl dopočten tlak média v příslušném odběru díky znalosti ztrát v potrubí. Tyto hodnoty jsou již známé, byly v rámci komplexního výpočtu celého návrhu turbíny vyčísleny.

Prvním krokem pro zpřesnění je přepočet návrhu průtočné části při znalosti přesných hodnot odběrových tlaků, které jsou již k dispozici. Tímto krokem dostaneme zpřesněné termodynamické účinnosti VT i ST-NT dílu, které jsou vstupními hodnotami pro přepočet kompletního návrhu turbíny. Postup výpočtu je obdobný, ale s tím rozdílem, že vycházíme ze znalosti zpřesněných hodnot tlaků v jednotlivých odběrech. Tato úprava zanáší do algoritmu změny, které ovlivní celkový výpočet tepelného schéma oběhu, z kterého se v dalších krocích vychází. Přepočtené hodnoty parametrů jak VTO, tak NTO jsou uvedeny v Příloze II. Změna tepelného schéma také ovlivňuje průtočné množství páry v jednotlivých částech oběhu, velikosti takto přepočtených množství jsou zaznamenány v Příloze II. Schéma přepočteného tepelného oběhu T120MW je uvedeno v Příloze B.

Na závěr přepočtu se počítá finální podoba průtočné části, respektive jejích parametrů, které jsou důležité pro finální bilanci výkonu (viz kapitola 11). Tento výpočet vychází z již přepočtené průtočné části s tou výjimkou, že jednotlivá průtočná množství vstupující do stupňů jsou zpřesněna díky výpočtu ucpávek turbíny. Výsledné parametry průtočné části VT i ST-NT dílu jsou uvedeny v Příloze II. K dílčím krokům výpočtu byl využit program Turbina-Delphi.

V rámci přepočtu není bráno v úvahu ohřátí kondenzátu napájecí vody v kondenzátoru komínkových par, díky průtočnému množství páry proudící z ucpávek. Toto zjednodušení bylo aplikováno z důvodu malého množství páry, které přispívá jen nepatrnou měrou k ohřátí, a v rámci celku je proto zanedbatelné.

Cílem přepočtu je co nejvýrazněji se přiblížit parametrům výpočtu reálného stroje, a tak dostat v rámci praxe využitelné informace o této navrhované turbíně se všemi specifiky plynoucími ze zadání práce.

11 Výpočet celkové bilance výkonu

Bilance výkonu je provedena pouze pro nominální provozní stav. Na základě přepočtu návrhu turbíny (viz kapitola 10) byly získány skutečné velikosti výkonů obou dílů, které postihují i vnitřní ztráty spojené s úniky ucpávkami. K vyčíslení celkového skutečného výkonu je ale zapotřebí využít přepočtených ztrátových výkonů na ložiskách, které byly také v rámci přepočtu vypočteny (dle algoritmu návrhu). K určení bilance výkonu a dalších veličin charakterizující navrhované turbosoustrojí jako celek byly využity hodnoty jak zadaných účinností dílčích komponent (viz 2.1.1), tak hodnot dopočtených v průběhu návrhu, respektive přepočtu.

Celková bilance výkonu s vyčíslením jak termodynamické, tak tepelné účinnosti cyklu je uvedena v tab. 32.

11.1 Výpočtové vzorce

$$P_{sp} = P_{celk} \cdot \eta_{mech} , \quad (11.1)$$

$$P_G = P_{sp} \cdot \eta_G , \quad (11.2)$$

$$P_{ztr.} = P_{jm} - P_G , \quad (11.3)$$

$$m_{p_{-ztr.}} = \frac{P_{ztr.}}{i_1 - i_4} , \quad (11.4)$$

$$m_{p_{-celk}} = m_p + m_{p_{-ztr.}} , \quad (11.5)$$

$$\eta_{TD} = \sum \frac{m_{p_{-i}} \cdot H_{už_{-i}}}{m_{p_{-i}} \cdot H_{iz_{-i}}} , \quad (11.6)$$

$$q_{př_{-1}} = i_1 - i_{NV} , \quad (11.7)$$

$$q_{př_{-2}} = i_3 - i_2 , \quad (11.8)$$

$$q_{př_{-celk}} = m_{p_{-VT}} \cdot q_{př_{-1}} + m_{p_{-ST+NT}} \cdot q_{př_{-2}} , \quad (11.9)$$

$$\eta_t = \frac{P_G}{q_{př_{-celk}}} \cdot 100 , \quad (11.10)$$

$$c_q = \frac{3600}{\eta_t} , \quad (11.11)$$

$$c_p = \frac{3600 \cdot m_p}{P_G} , \quad (11.12)$$

Kde

η_{mech} ... mechanická účinnost na spojce mezi turbínou a generátorem [-],

η_G ... účinnost generátoru turbosoustrojí [-],

$P_{\text{jm}} = N_e$... jmenovitý výkon turbosoustrojí [kW],

i_1 ... přepočtená entalpie páry na vstupu do VT dílu [kJ/kg],

i_3 ... přepočtená entalpie páry na vstupu do ST-NT dílu [kJ/kg],

i_4 ... přepočtená entalpie páry na výstupu z ST-NT dílu [kJ/kg],

η_{TD} ... termodynamická účinnost turbíny [%],

η_t ... tepelná účinnost cyklu [%].

Tab. 32 Výpočet celkové bilance výkonu a tepelné účinnosti

Veličina		
Popis	Označení	Hodnota
Výkon VT dílu	P_{VT} [kW]	34123,3
Výkon ST-NT dílu	$P_{\text{ST-NT}}$ [kW]	88131,8
Ztrátový výkon na předním axiálním ložisku	$P_{\zeta_{\text{pax}}}$ [kW]	283,7
Ztrátový výkon na předním radiálním ložisku	$P_{\zeta_{\text{pra}}}$ [kW]	91,6
Ztrátový výkon na zadním radiálním ložisku	$P_{\zeta_{\text{zra}}}$ [kW]	107,2
Celkový výkon VT a ST-NT dílu	P_{celk} [kW]	121772,7
Výkon na spojce	P_{sp} [kW]	121163,8
Výkon na generátoru turbosoustrojí	P_G [kW]	119346,4
Ztracený výkon vůči jmenovitému výkonu	$P_{\text{ztr.}}$ [kW]	653,6
Ztracené hmotnostní průtokové množství	$m_{\text{p.ztr.}}$ [kg/s]	1,126
Celkové průtokové množství pro dosažení jmenovitých parametrů	$m_{\text{p.celk}}$ [kg/s]	137,108
Termodynamická účinnost turbíny	η_{TD} [%]	85,41
Teplo přivedené v parogenerátoru pro přehřátí páry	$q_{\text{př}_1}$ [kJ/kg]	2042,57
Teplo přivedené v parogenerátoru pro přihřátí páry	$q_{\text{př}_2}$ [kJ/kg]	264,39
Celkové přivedené teplo v parogenerátoru	$q_{\text{př.celk}}$ [kJ/kg]	303214,02
Tepelná účinnost turbínové cyklu	η_t [%]	39,36
Měrná spotřeba tepla	c_q [kJ/kWh]	9146,2409
Měrná spotřeba páry	c_p [kJ/kWh]	4,0314

Poměr $\frac{P_G}{P_{\text{jm}}} = 99,46 \%$ vypovídá o schopnosti navrhované turbíny T120MW splnit

požadovaný výkon. Tento prezentovaný deficit výkonu (0,54% P_{jm}) je možné regulovat navýšením průtokového množství páry do turbíny, které je v tab. 32 zastoupeno veličinou $m_{\text{p.ztr.}}$. Výsledná tepelná účinnost cyklu reprezentující kvalitu navrhovaného turbínového oběhu je **39,36 %**, která je v souladu s hodnotami současných provozovaných turbín.

12 Bilanční schéma při sníženém provozu

Při výpočtu bilančních schémat při snížených provozech turbíny je vycházeno z použitého typu regulace, ta je dle zadání volena klouzavým tlakem. Princip této regulace spočívá v tom, že tlak není regulován škrcením před turbínou pomocí ventilů, ale změnou stlačení, a tím i příkonu napájecího čerpadla.

Z důvodu poněkud zdlouhavějšího regulačního pochodu a současně nízké účinnosti této regulace je v návrhu uvažována kombinace s regulací škrticí.

Charakteristické znaky zvolené regulace:

- *teplota admisní páry na vstupu do turbíny stejná,*
- *změna průtočného množství s úměrnou změnou tlaku admisní páry.*

V rámci přepočtu uvažovány tyto předpoklady:

- *tlak admisní páry se mění se změnou výkonu T lineárně \rightarrow výrazná nepřesnost, ale tato hodnota využita jako počáteční pro iterační postup přepočtu,*
- *totální ostřík lopatkování 1. stupně VT dílu,*
- *zachování stejné délky lopatek jako u 100% výkonu turbíny.*

Postup přepočtu bilančních schémat:

- 1) *zadávaný jmenovitý výkon turbíny snížen na hodnotu 0,50 (0,75) $\cdot P_{jm}$*
- 2) *zadávaný tlak admisní páry snížen na hodnotu 0,50 (0,75) $\cdot p_A \rightarrow$ nová průtočná množství tekoucí jednotlivými částmi oběhu,*
- 3) *„nástřel“ počátečních vstupních parametrů admisní páry vstupují do VT dílu zadán do programu Turbina-Delphi \rightarrow výpočet počáteční výstupní délky RL ,*
- 4) *iterace výpočtu pomocí změny tlaku admisní páry – konec přepočtu podmíněn shodnou délkou výstupní hrany RL při sníženém provozu jako u 100% výkonu T .*

Veličiny, průtočná množství náležící jednotlivým částem oběhu, tlak páry ve vstupních místech a odběrech turbíny, charakterizující přepočtené bilanční schéma při sníženém výkonu jsou uvedeny v tab. 33 a tab. 34.

Tepelné schéma oběhu náležící 50% a 75% výkonu jsou zobrazeny v Přílohách JJ, KK.

12.1 Přepočet veličin charakterizující snížené provozy

Tab. 33 Výpočet přepočtených průtokových množství a tlaků páry pro 50% výkon

Parní (vodní) úsek trasy	m_p (m_k) [kg/s]	p_p (p_k) [bar]
Vstup do VT dílu	73,583	54,8255
I. Odběr do VTO2	4,979	39,4841
II. Odběr do VTO1	4,357	21,6438
Vstup do ST-NT dílu	64,247	19,1872
III. Odběr do odplyňováku	3,777	11,0290
IV. Odběr do NTO3	4,169	5,0905
V. Odběr do NTO2	2,474	6,1996
VI. Odběr do NTO1	4,149	0,7652
Vstup do kondenzátoru	49,677	0,0891
Vstup do KČ	62,677	0,0865
Množství dodatkové vody	2,207	-
Množství kondenzátu za VTO1	9,336	-
Množství kondenzátu za NTO1	10,792	-

Tab. 34 Výpočet přepočtených průtokových množství a tlaků páry pro 75% výkon

Parní (vodní) úsek trasy	m_p (m_k) [kg/s]	p_p (p_k) [bar]
Vstup do VT dílu	104,618	75,3380
I. Odběr do VTO2	7,387	39,4841
II. Odběr do VTO1	6,407	21,7797
Vstup do ST-NT dílu	90,825	19,3077
III. Odběr do odplyňováku	5,318	11,0290
IV. Odběr do NTO3	5,895	5,0905
V. Odběr do NTO2	3,497	6,1996
VI. Odběr do NTO1	5,866	0,7652
Vstup do kondenzátoru	70,248	0,0891
Vstup do KČ	88,645	0,0865
Množství dodatkové vody	3,139	-
Množství kondenzátu za VTO1	13,794	-
Množství kondenzátu za NTO1	15,258	-

Z vypočtených hodnot (viz tab. 33 a tab. 34) je patrná výrazná změna průtočných množství, která klesají se snižujícím se výkonem. Tento jev nemá dle tohoto základního přepočtu takový vliv na změnu tlaků, z důvodu malého ohřátí napájecí vody od práce NČ při snížených výkonech. Pro odběry do odplyňováku a NTO se tlaky odběrové páry nemění, což je důsledkem základního algoritmu výpočtu, který tlak dopočítává z teploty sytosti, která se ale při daném ohřátí v jednotlivých ohřívácích nemění. Ke zpřesnění by bylo třeba přepočítat celou průtočnou část tak, jak bylo provedeno v případě přepočtu návrhu (viz kapitola 10), což není v rámci práce řešeno.

13 Závěr

V rámci diplomové práce byla navržena jednotělesová kondenzační turbína pro solární cyklus s jmenovitým výkonem 120 MW, otáčkami 3000 1/min a axiálním výstupem do kondenzátoru. Při výpočtu byly přijaty zjednodušující předpoklady a experimentálně ověřené koeficienty. Detailnější návrh by proto vyžadoval zpřesnění některých výpočtových vztahů a bližší rozpracování dílčí problematiky řešení. Koncepce výpočtu a tvorba výkresové dokumentace vycházejí z dlouholetých zkušeností, ověřených metod, know-how firmy ŠKODA POWER A Doosan company.

Návrhu turbíny předchází porovnání klasického parního s ORC cyklem, v rámci kterého bylo řešeno použití alternativní organické pracovní látky. Vzhledem k využití turbíny pro solární energetické zařízení byl shledán dvoustupňový ORC možnou alternativou pro zadání práce. Pracovní látkou prvního stupně tohoto cyklu byl navržen aromatický uhlovodík (benzen) s adekvátní teplotní stabilitou a pro druhý stupeň lehký uhlovodík (butan). Z porovnání nicméně vyplynul fakt, že ani nejlepší ORC s využitím regenerace se při takto zadaných vstupních parametrech nevyrovná účinnosti klasického parního cyklu.

V první fázi výpočtu je návrh tepelného schéma oběhu, na něj navazuje výpočet průtočné části, který je dále doplněn o pevnostní výpočet (dimenzování lopatek, závěsů, kol, hřídele a skříně turbíny). Na vyjádření dílčích ztrát (výpočet ucpávek a ložisek) navazuje přepočet tepelného schéma oběhu a průtočné části. Ověření správnosti algoritmu výpočtu shrnuje bilance výkonu, z které vyplývá, že navrhovaná turbína splňuje požadovaný výkon a to na **99,46%** s výslednou tepelnou účinností cyklu **39,36%**. Na závěr jsou řešeny snížené 50% a 75% provozy turbíny, které jsou typickým specifickým v rámci solární aplikace.

Tato práce může posloužit jako základní návrh pro detailnější rozpracování jednotlivých kroků výpočtu a v neposlední řadě pro tvorbu výkresové dokumentace.

SEZNAM POUŽITÝCH ZDROJŮ A LITERATURY

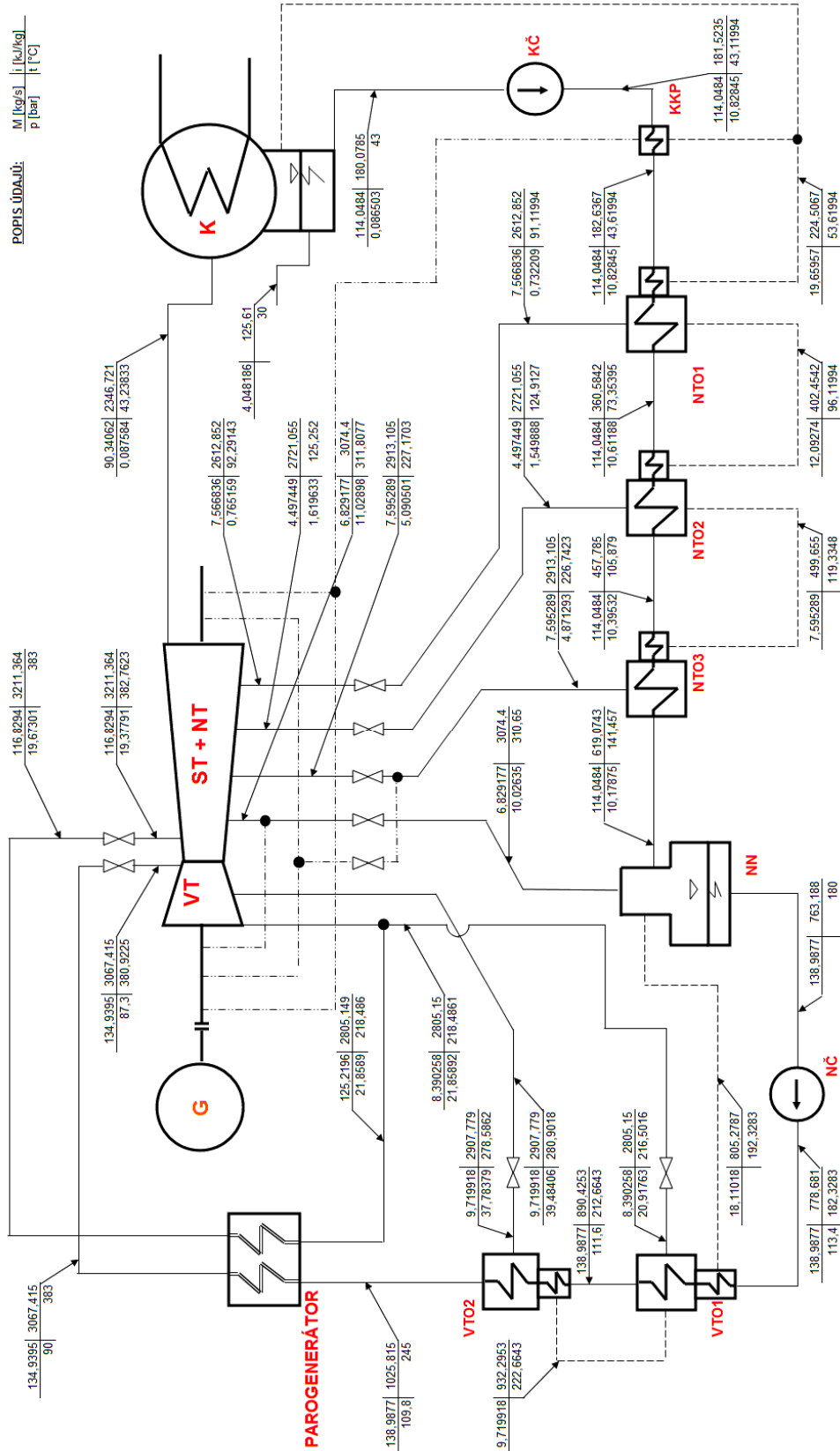
- [1] ŠKOPEK, J. *Parní turbína - tepelný a pevnostní výpočet*. Plzeň: Západočeská Univerzita v Plzni - KKE, 2003. ISBN 80-7043-256-X
- [2] KADRNOŽKA, J. *Lopátkové stroje*. Vyd. 1. Brno, 2003. ISBN 80-7204-297-1
- [3] DIXON, S.L. *Fluid Mechanics and Thermodynamics of Turbomachinery*. 5th edition. Amsterdam, 2005. ISBN 0-7506-7870-4
- [4] PRABHU, E. Solar Trough Organic Rankine Electricity System (STORES) Stage 1: *Power Plant Optimization and Economics*. Reflective Energies. California, March 2006.
- [5] Archimede Solar Energy (ASE), *Technology: Parabolic trough*. (říjen 2011).
http://www.archimedesolarenergy.it/parabolic_trough_archimede.htm
- [6] Archimede Solar Energy (ASE), *Receiver Tube*. (10.11. 2011).
<http://www.archimedesolarenergy.it/download.htm>
- [7] KUCHTOVÁ, L., KOŘISTA, M. *Parní turbíny pro solární aplikace*. (říjen 2011).
<http://www.allforpower.cz/clanek/parni-turbiny-pro-solarni-aplikace/>
- [8] Solar thermal power plants. *Renewable Energy World*. 06/2003, s. 109 ÷ 113.
- [9] SIEMENS, Steam turbines for CSP plants. In *Industrial steam turbines*. (listopad 2011).
www.siemens.com/energy
- [10] SIEMENS, *Steam turbines*. (21.2.2012).
<http://www.energy.siemens.com/hq/en/power-generation/steam-turbines/sst-700.htm>
- [11] TurboCare, *Steam turbines products*. (21.2.2012).
http://www.turbocare.com/steam_turbine_products.html
http://www.turbocare.com/labyrinth_seal_upgrades.html
- [12] BEČVÁŘ, J. a kol. *Tepelné turbíny*. Praha: SNTL, 1968.
- [13] ŠČEGLAJEV, A. *Parní turbíny*. 1. svazek. Praha: SNTL, 1983.
- [14] ŠČEGLAJEV, A. *Parní turbíny*. 2. svazek. Praha: SNTL, 1983.
- [15] BOHÁČ, J., BRODSKÝ, J. *Kondenzační turbína pro solární elektrárnu*. Plzeň: ZČU - KKE, 2011.
- [16] KANTOROVÁ, P. *Jednotělesová kondenzační turbína na sytou páru pro sluneční elektrárnu*. Plzeň: ZČU – KKE, 2004.
- [17] KLIK, J. *Jednotělesová kondenzační parní turbína 50 MW*. Plzeň: ZČU – KKE, 2009.
- [18] NOVOTNÝ, V. *Jednotělesová kondenzační parní turbína 50 MW*. Plzeň: ZČU – KKE, 2009.
- [19] ŠKODA POWER A Doosan company, *PARNÍ TURBÍNY Tp-R II*. Plzeň, 2002.

SEZNAM VYUŽITÉHO PROGRAMOVÉHO VYBAVENÍ

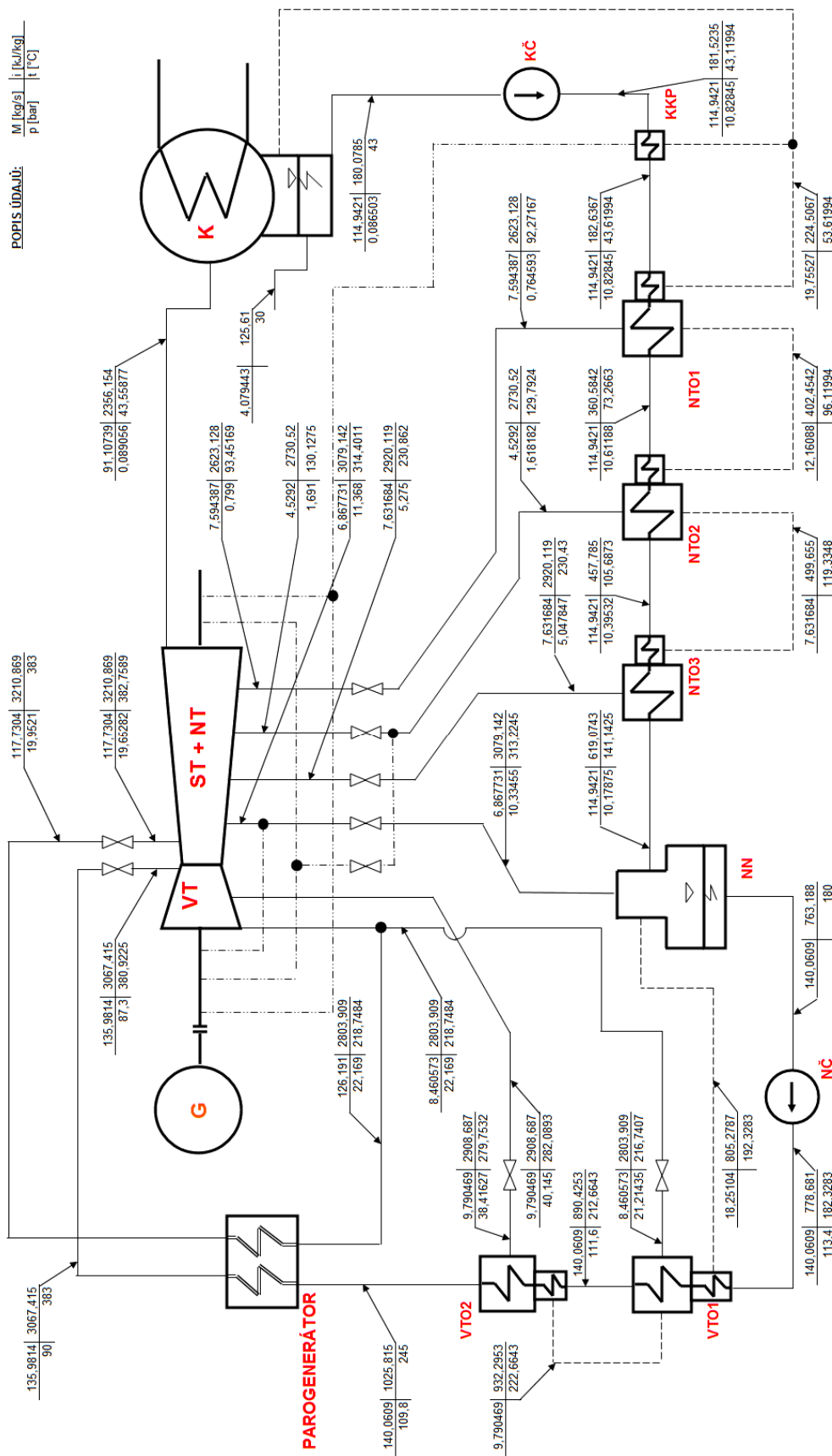
- Microsoft Office 2003,
- X – Steam – jako doplněk IF97,
- Turbina-Delphi,
- ZLOP2,
- CATIA V5R19,
- CorelDRAW X5.

PŘÍLOHY

Příloha A – Tepelné schéma oběhu při nominálním výkonu (návrh)

Příloha B - Tepelné schéma oběhu při nominálním výkonu (přepoč)

Příloha C - Shrnutí parametrů navrhovaných variant VT dflu (viz 3.2)

Číslo varianty	Veličiny	Stupeň						
		1	2	3	4	5	6	7
varianta 1.	m_p [kg/s]	134,940	134,940	134,940	134,940	125,220	125,220	125,220
	D_s [m]	1,0619	0,9612	0,9663	0,9719	0,9784	0,9858	0,9937
	D_p [m]	1,0400	0,9300	0,9300	0,9300	0,9300	0,9300	0,9300
	(α_1)p [°]	12,90	13,00	13,00	13,00	12,70	12,80	12,90
	OSTŘÍK	T	T	T	T	T	T	T
	L_p [mm]	21,87	31,23	36,26	41,91	48,36	55,80	63,69
	Typ_lop	V	V	V	V	V	V	V
	Z_d [%]	0	0,098	0,086	0,071	0,058	0,038	0,017
	Z_L [%]	12,399	8,680	7,476	6,469	5,583	4,834	4,222
	Z_p [%]	0	0	0	0	0	0	0
	Z_V [%]	0	0	0	0	0	0	0
	Z_t [%]	1,571	0,805	0,708	0,603	1,953	1,002	0,660
	Z_RZ [%]	0	0	0	0	0	0	0
	Z_x [%]	0	0	0	0	0	0	0
	η_{TD_i} [%]	79,529	83,907	85,207	86,350	85,514	87,136	87,809
	H_už_i [kJ/kg]	44,376	37,459	38,047	39,572	35,627	36,336	35,878
	A_t_i [kW]	5988,1	5054,8	5134,0	5339,8	4461,2	4549,9	4492,6
	(u/c_0)s [-]	0,499	0,505	0,508	0,504	0,532	0,536	0,546
(u/c_0)p [-]	0,489	0,489	0,489	0,483	0,506	0,506	0,511	
η_{TD_VT} [%]	86,370							

varianta 2.	D_s [m]	1,0597	0,8647	0,8698	0,8747	0,8848	0,8968	0,9085
	D_p [m]	1,0400	0,8300	0,8300	0,8300	0,8350	0,8400	0,8450
	(α_1)p [°]	13,70	13,90	13,80	13,90	13,80	13,80	13,90
	OSTŘÍK	T	T	T	T	T	T	T
	L_p [mm]	19,70	34,74	39,78	44,74	49,83	56,84	63,51
	Typ_lop	V	V	V	V	V	V	V
	Z_d [%]	0	0,322	0,309	0,291	0,282	0,252	0,224
	Z_L [%]	13,678	7,786	6,798	6,032	5,439	4,768	4,268
	Z_p [%]	0	0	0	0	0	0	0
	Z_V [%]	0	0	0	0	0	0	0
	Z_t [%]	0,495	0,235	0,211	0,172	0,187	0,167	0,147
	Z_RZ [%]	0	0	0	0	0	0	0
	Z_x [%]	0	0	0	0	0	0	0
	η_{TD_i} [%]	78,758	84,941	85,937	86,549	87,544	88,270	88,822
	H_už_i [kJ/kg]	51,341	34,585	35,639	37,770	35,405	36,570	37,715
	A_t_i [kW]	6928,0	4666,9	4809,1	5096,6	4433,4	4579,3	4722,6
	(u/c_0)s [-]	0,461	0,476	0,474	0,465	0,489	0,489	0,490
	(u/c_0)p [-]	0,452	0,457	0,453	0,441	0,461	0,458	0,455
η_{TD_VT} [%]	86,931							

Číslo varianty	Veličiny	Stupeň						
		1	2	3	4	5	6	7
varianta 3.	D_s [m]	1,0607	0,9128	0,9179	0,9236	0,9287	0,9362	0,9442
	D_p [m]	1,0400	0,8800	0,8800	0,8800	0,8800	0,8800	0,8800
	(α_1)p [°]	13,30	13,40	13,40	13,40	13,30	13,40	13,40
	OSTŘÍK	T	T	T	T	T	T	T
	L_p [mm]	20,73	32,83	37,91	43,59	48,75	56,20	64,25
	Typ_lop	V	V	V	V	V	V	V
	Z_d [%]	0	0,213	0,201	0,186	0,180	0,163	0,144
	Z_L [%]	13,056	8,255	7,151	6,217	5,562	4,823	4,216
	Z_p [%]	0	0	0	0	0	0	0
	Z_V [%]	0	0	0	0	0	0	0
	Z_t [%]	0,719	0,371	0,329	0,283	0,315	0,255	0,233
	Z_RZ [%]	0	0	0	0	0	0	0
	Z_x [%]	0	0	0	0	0	0	0
	η_{TD_i} [%]	79,569	84,605	85,786	86,758	87,428	88,220	88,805
	H_už_i [kJ/kg]	48,018	36,551	37,063	38,382	36,280	36,631	36,622
	A_t_i [kW]	6479,6	4932,2	5001,2	5179,2	4543,0	4587,0	4585,8
	(u/c_0)s [-]	0,480	0,488	0,491	0,488	0,506	0,510	0,517
	(u/c_0)p [-]	0,470	0,470	0,470	0,465	0,480	0,480	0,481
η_{TD_VT} [%]	87,101							

Příloha D - Lopatkový plán VT dílu varianty 3 (výstup z programu Turbina-Delphi)

Veličiny	Stupeň						
	1	2	3	4	5	6	7
m_p [kg/s]	134,940	134,940	134,940	134,940	125,220	125,220	125,220
i_1 [kJ/kg]	3068,38	3020,74	2984,32	2947,34	2909,01	2872,76	2836,20
s_1 [kJ/kg.K]	6,22370	6,24410	6,25520	6,26590	6,27650	6,28630	6,29580
t_1 [°C]	380,92	349,76	327,07	304,48	281,33	259,31	236,31
p_1 [MPa]	8,7300	6,8693	5,7544	4,7930	3,9484	3,2711	2,6905
x_1 [-]	-	-	-	-	-	-	-
D_s [mm]	1060,70	912,80	917,90	923,60	928,70	936,20	944,20
D_p [mm]	1040,00	880,00	880,00	880,00	880,00	880,00	880,00
H_iz_i [kJ/kg]	60,35	43,20	43,20	44,24	41,50	41,52	41,24
u [m/s]	166,62	143,39	144,18	145,08	145,89	147,06	148,32
c_0 [m/s]	347,41	293,94	293,95	297,46	288,09	288,18	287,19
(u/c_0)s [-]	0,480	0,488	0,491	0,488	0,506	0,510	0,517
v_RL [m^3/kg]	0,03570	0,04150	0,04820	0,05640	0,06570	0,07700	0,09110
(α_1)p [°]	13,3	13,4	13,4	13,4	13,3	13,4	13,4
L_t [mm]	20,73	32,83	37,91	43,59	48,75	56,20	64,25
L_red[mm]	0	0	0	0	0	0	0
OSTŘÍK	T	T	T	T	T	T	T
ε [-]	1	1	1	1	1	1	1
L_opt [mm]	-	-	-	-	-	-	-
L_p [mm]	20,73	32,83	37,91	43,59	48,75	56,20	64,25
(Lp/Ds) [-]	0,020	0,036	0,041	0,047	0,053	0,060	0,068
Typ_lop	V	V	V	V	V	V	V
η_nekon [%]	93,34	93,44	93,47	93,44	93,48	93,46	93,40
Z_d [%]	0,0000	0,2126	0,2013	0,1863	0,1804	0,1628	0,1440
Z_L [%]	13,0559	8,2554	7,1507	6,2167	5,5615	4,8226	4,2157
Z_p [%]	0	0	0	0	0	0	0
Z_V [%]	0	0	0	0	0	0	0
Z_t [%]	0,7195	0,3708	0,3286	0,2827	0,3146	0,2547	0,2331
Z_RZ [%]	0	0	0	0	0	0	0
Z_x [%]	0	0	0	0	0	0	0
η_TDi [%]	79,57	84,61	85,79	86,76	87,43	88,22	88,81
H_už_i [kJ/kg]	48,02	36,55	37,06	38,38	36,28	36,63	36,62
A_t_i [kW]	6479,6	4932,2	5001,2	5179,2	4543,0	4587,0	4585,8
i_2iz [kJ/kg]	3008,03	2977,54	2941,11	2903,10	2867,51	2831,24	2794,96
i_2 [kJ/kg]	3020,36	2984,19	2947,26	2908,96	2872,73	2836,13	2799,58
s_2 [kJ/kg.K]	6,24420	6,25540	6,26610	6,27680	6,28650	6,29610	6,30780
t_2 [°C]	349,76	327,07	304,48	281,33	259,31	236,31	211,50
p_2 [MPa]	6,8693	5,7544	4,7930	3,9484	3,2711	2,6905	2,1859
x_2 [-]	-	-	-	-	-	-	-
(u/c_0)p [-]	0,470	0,470	0,470	0,465	0,480	0,480	0,481
A_t_VT [kW]	35308,0						
H_už_VT [kJ/kg]	268,75						
H_iz_VT [kJ/kg]	315,25						
H_iz [kJ/kg]	308,55						
η_TD_VT [%]	87,10						
r_f [-]	0,0217						
Z_vr [kJ/kg]	0,8006						

Příloha E - Shrnutí parametrů navrhovaných variant ST-NT dílu (viz 3.3)

Var	Veličiny	Stupeň								
		1	2	3	4	5	6	7	8	9
varianta 1.	m _p [kg/s]	116,829	116,829	110,000	110,000	102,405	102,405	97,908	90,341	90,341
	D _s [m]	1,2336	1,3043	1,3762	1,4605	1,5500	1,6601	1,8417	2,0300	2,3800
	D _p [m]	1,1600	1,2200	1,2800	1,3400	1,4000	1,4600	1,5200	1,6000	1,6000
	(α ₁) _p [°]	13,15	13,05	13	13,05	13,05	14,05	14	15,50	17,80
	OSTŘÍK	T	T	T	T	T	T	T	T	T
	L _p [mm]	73,62	84,26	96,17	120,55	150,00	200,15	321,67	430,00	780,00
	Typ _{lop}	V	V	V	V	V	Z	Z	Z	Z
	Z _d [%]	0	0	0	0	0	0	0	0	0
	Z _L [%]	3,683	3,218	2,818	2,246	1,804	1,347	0,822	0,612	0,327
	Z _p [%]	0	0	0	0	0	0	0	0	0
	Z _V [%]	0	0	0	0	0	0	0	0	0
	Z _t [%]	0,335	0,361	0,385	0,311	0,271	0,111	0,096	0,387	0,300
	Z _{RZ} [%]	0	0	0	0	0	0,967	2,030	2,984	7,143
	Z _x [%]	0	0	0	0	0	0	0	3,309	3,193
	η _{TD_i} [%]	89,469	89,918	90,260	90,799	91,228	90,520	88,176	83,399	76,870
	H _{už_i} [kJ/kg]	65,605	74,593	81,079	88,508	98,854	106,123	109,787	113,397	127,165
	A _{t_i} [kW]	7664,6	8714,6	8918,7	9735,9	10123,1	10867,5	10749,0	10244,4	11488,2
	(u/c ₀) _s [-]	0,506	0,503	0,510	0,520	0,523	0,539	0,580	0,587	0,623
(u/c ₀) _p [-]	0,476	0,470	0,474	0,477	0,472	0,474	0,478	0,462	0,419	
η _{TD_VT} [%]	86,81									

varianta 2.	m _p [kg/s]	116,829	116,829	110,000	110,000	102,405	102,405	97,908	90,341	90,341
	D _s [m]	1,2394	1,3103	1,3821	1,4668	1,5551	1,6770	1,8460	2,0300	2,3800
	D _p [m]	1,1650	1,2250	1,2850	1,3450	1,4050	1,4650	1,5250	1,6000	1,6000
	(α ₁) _p [°]	12,9	12,9	12,8	12,9	13	13,1	14	15,5	17,8
	OSTŘÍK	T	T	T	T	T	T	T	T	T
	L _p [mm]	74,40	85,31	97,10	121,80	150,14	211,98	320,96	430,00	780,00
	Typ _{lop}	V	V	V	V	V	Z	Z	Z	Z
	Z _d [%]	0	0	0	0	0	0	0	0	0
	Z _L [%]	3,644	3,177	2,791	2,221	1,801	1,270	0,823	0,612	0,327
	Z _p [%]	0	0	0	0	0	0	0	0	0
	Z _V [%]	0	0	0	0	0	0	0	0	0
	Z _t [%]	0,559	0,524	0,697	0,449	0,305	0,212	0,097	0,387	0,300
	Z _{RZ} [%]	0	0	0	0	0	1,062	2,011	2,984	7,143
	Z _x [%]	0	0	0	0	0	0	0	3,309	3,193
	η _{TD_i} [%]	89,287	89,774	89,970	90,623	91,151	90,254	88,114	83,399	76,870
	H _{už_i} [kJ/kg]	66,298	73,642	81,325	87,785	98,484	106,080	109,723	113,397	127,165
	A _{t_i} [kW]	7745,5	8603,5	8945,8	9656,4	10085,3	10863,1	10742,7	10244,4	11488,2
	(u/c ₀) _s [-]	0,505	0,508	0,511	0,524	0,526	0,543	0,581	0,587	0,623
(u/c ₀) _p [-]	0,475	0,475	0,475	0,480	0,475	0,475	0,480	0,462	0,419	
η _{TD_VT} [%]	86,68									

Var	Veličiny	Stupeň								
		1	2	3	4	5	6	7	8	9
varianta 3.	m_p [kg/s]	116,829	116,829	110,000	110,000	102,405	102,405	97,908	90,341	90,341
	D_s [m]	1,2689	1,2886	1,3918	1,4191	1,5466	1,6233	1,8255	2,0300	2,3800
	D_p [m]	1,2000	1,2000	1,3000	1,3000	1,4000	1,4000	1,5000	1,6000	1,6000
	(α_1)p [°]	13,4	13	13,4	13,8	13,4	12,8	14	15,5	17,8
	OSTŘÍK	T	T	T	T	T	T	T	T	T
	L_p [mm]	68,864	88,562	91,753	119,118	146,607	223,250	325,545	430	780
	Typ_lop	V	V	V	V	V	Z	Z	Z	Z
	Z_d [%]	0	0	0	0	0	0	0	0	0
	Z_L [%]	3,937	3,059	2,954	2,275	1,845	1,212	0,815	0,612	0,327
	Z_p [%]	0	0	0	0	0	0	0	0	0
	Z_V [%]	0	0	0	0	0	0	0	0	0
	Z_t [%]	0,268	0,400	0,229	0,144	0,175	0,385	0,091	0,387	0,300
	Z_RZ [%]	0	0	0	0	0	1,257	2,114	2,984	7,143
	Z_x [%]	0	0	0	0	0	0	0	3,309	3,193
	η_{TD_i} [%]	89,292	89,969	90,291	91,028	91,255	90,429	88,467	83,399	76,870
	H_už_i [kJ/kg]	70,294	69,803	83,510	86,330	97,889	107,038	110,638	113,397	127,165
	A_t_i [kW]	8212,5	8155,0	9186,1	9496,3	10024,3	10961,2	10832,3	10244,4	11488,2
	(u/c_0)s [-]	0,502	0,514	0,508	0,512	0,525	0,524	0,573	0,587	0,623
	(u/c_0)p [-]	0,475	0,478	0,475	0,469	0,475	0,452	0,471	0,462	0,419
η_{TD_VT} [%]	86,90									

Příloha F - Lopatkový plán ST-NT dílu varianty 4 (výstup z programu Turbina-Delphi)

Veličiny	Stupeň								
	1	2	3	4	5	6	7	8	9
m_p [kg/s]	116,829	116,829	110,000	110,000	102,405	102,405	97,908	90,341	90,341
i₁ [kJ/kg]	3211,26	3145,83	3071,50	2990,76	2902,72	2804,45	2697,69	2663,25	2624,56
s₁ [kJ/kg.K]	7,08720	7,09980	7,11470	7,13140	7,15050	7,17310	7,20300	7,44900	7,76901
t₁ [°C]	382,76	348,92	310,02	267,27	220,19	167,21	109,20	92,28	69,09
p₁ [MPa]	1,9378	1,4995	1,1029	0,7731	0,5091	0,3050	0,1620	0,0765	0,0299
x₁ [-]	-	-	-	-	-	-	-	0,9668	0,9681
D_s [mm]	1,23	1,30	1,38	1,46	1,55	1,65	1,82	2,03	2,38
D_p [mm]	1,16	1,22	1,28	1,34	1,40	1,46	1,52	1,60	1,60
H_{iz_i} [kJ/kg]	73,33	82,96	89,83	97,48	108,36	117,24	124,51	135,97	165,43
u [m/s]	193,78	204,87	216,17	229,42	243,47	259,18	286,20	318,87	373,85
c₀ [m/s]	382,96	407,32	423,86	441,54	465,53	481,30	493,70	543,53	599,97
(u/c₀)s [-]	0,506	0,503	0,510	0,520	0,523	0,539	0,580	0,587	0,623
v_{RL} [m ³ /kg]	0,18570	0,23730	0,31460	0,43770	0,65460	1,07830	2,10020	3,55776	8,71841
(α₁)p [°]	13,15	13,05	13	13,05	13,05	14,05	14	16,85	20,20
L_t [mm]	73,62	84,26	96,17	120,55	150,00	190,00	302,00	430,00	780,00
L_{red} [mm]	0	0	0	0	0	0	0	0	0
OSTŘÍK	T	T	T	T	T	T	T	T	T
ε [-]	1	1	1	1	1	1	1	1	1
L_{opt} [mm]	-	-	-	-	-	-	-	-	-
L_p [mm]	73,62	84,26	96,17	120,55	150,00	190,00	302,00	430,00	780,00
(L_p/D_s) [-]	0,060	0,065	0,070	0,083	0,097	0,115	0,166	0,212	0,328

Typ_lop	V	V	V	V	V	Z	Z	Z	Z
η_{nekon} [%]	93,49	93,50	93,46	93,36	93,30	92,95	91,12	90,69	87,83
Z_d [%]	0,0000	0,0000	0,0000	0,0000	0,0000	0,0000	0,0000	0,0000	0,0000
Z_L [%]	3,6826	3,2177	2,8184	2,2458	1,8038	1,4186	0,8750	0,6116	0,3266
Z_p [%]	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Z_V [%]	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Z_t [%]	0,3353	0,3608	0,3846	0,3114	0,2706	0,1159	0,1010	0,0874	0,0637
Z_{RZ} [%]	0,0000	0,0000	0,0000	0,0000	0,0000	0,8818	1,8270	2,9838	7,1426
Z_x [%]	0	0	0	0	0	0	0	3,3172	3,1927
η_{TD_i} [%]	89,47	89,92	90,26	90,80	91,23	90,53	88,32	83,69	77,11
$H_{už_i}$ [kJ/kg]	65,61	74,59	81,08	88,51	98,85	106,13	109,97	113,79	127,56
A_{t_i} [kW]	7664,6	8714,6	8918,7	9736,0	10123,1	10868,6	10766,7	10280,2	11523,5
i_{2iz} [kJ/kg]	3137,93	3062,88	2981,67	2893,28	2794,36	2687,21	2573,18	2527,28	2459,13
i_2 [kJ/kg]	3145,65	3071,24	2990,42	2902,25	2803,87	2698,31	2587,72	2549,46	2497,00
s_2 [kJ/kg.K]	7,09987	7,11443	7,13060	7,14872	7,17016	7,20165	7,24282	7,10011	7,10011
t_2 [°C]	348,90	310,34	268,22	222,01	170,23	114,48	92,29	69,02	43,33
p_2 [MPa]	1,4995	1,1029	0,7731	0,5091	0,3050	0,1620	0,0765	0,0299	0,0088
x_2 [-]	-	-	-	-	-	-	0,9668	0,9681	0,9658
$(u/c_0)_p$ [-]	0,476	0,470	0,474	0,477	0,472	0,476	0,484	0,462	0,419
$A_{t_{ST-NT}}$ [kW]	88596,0								
$H_{už_{ST-NT}}$ [kJ/kg]	853,91								
$H_{iz_{ST-NT}}$ [kJ/kg]	995,10								
H_{iz} [kJ/kg]	982,55								
$\eta_{TD_{ST-NT}}$ [%]	86,91								
r_f [-]	0,0128								
Z_{vr} [kJ/kg]	12,1837								

Příloha G – Profily lopatek (zdroj ZČU-FST/KKE)

NĚKTERÉ CHARAKTERISTIKY PROFILŮ - rozváděcí

Označení Profilu	α_1 (°)	α_0 (°)	t_{opt}	$M_{1s}^{opt}, M_{1s}^{opt}$	b_D (cm)	S_{D_0} (cm ²)	$J_{D_0 min}$ (cm ⁴)	$W_{D_0 min}$ (cm ³)
S - 90 - 09A	8 až 11	70 až 120	0,72 až 0,85	do 0,90	6,06	3,45	0,416	0,471
S - 90 - 12A	10 až 14	70 až 120	0,72 až 0,87	do 0,85	6,25	4,09	0,591	0,575
S - 90 - 15A	13 až 14	70 až 120	0,70 až 0,85	do 0,85	5,15	3,3	0,36	0,45
S - 90 - 18A	16 až 20	70 až 120	0,70 až 0,80	do 0,90	4,71	2,72	0,243	0,333
S - 90 - 22A	20 až 24	70 až 120	0,70 až 0,80	do 0,90	4,5	2,35	0,167	0,265
S - 90 - 27A	24 až 30	70 až 120	0,65 až 0,75	do 0,90	4,5	2,03	0,116	0,195
S - 90 - 33A	30 až 36	70 až 120	0,62 až 0,75	do 0,90	4,5	1,84	0,09	0,163
S - 90 - 38A	35 až 42	70 až 120	0,60 až 0,73	do 0,90	4,5	1,75	0,081	0,141
S - 55 - 15A	12 až 18	45 až 75	0,72 až 0,87	do 0,90	4,5	4,41	1,195	0,912
S - 55 - 20A	17 až 23	45 až 75	0,70 až 0,85	do 0,90	4,15	2,15	0,273	0,275
S - 45 - 25A	21 až 28	35 až 65	0,60 až 0,75	do 0,90	4,58	3,3	0,703	0,536
S - 60 - 30A	27 až 34	45 až 85	0,52 až 0,70	do 0,90	3,46	1,49	0,118	0,154
S - 65 - 20A	17 až 23	45 až 85	0,60 až 0,75	do 0,90	4,5	2,26	0,338	0,348
S - 70 - 25A	22 až 28	55 až 90	0,50 až 0,67	do 0,90	4,5	1,86	0,242	0,235
S - 90 - 12B	10 až 14	70 až 120	0,72 až 0,87	0,85 až 1,15	5,66	3,31	0,388	0,42
S - 90 - 15B	13 až 17	70 až 120	0,70 až 0,85	0,85 až 1,15	5,2	3,21	0,326	0,413
S - 90 - 12D	10 až 14	70 až 120	0,58 až 0,68	1,40 až 1,80	4,09	2,3	0,237	0,324
S - 90 - 15D	13 až 17	70 až 120	0,55 až 0,65	1,40 až 1,70	4,2	2	0,153	0,238

α_0 vstupní úhel

NĚKTERÉ CHARAKTERISTIKY PROFILŮ - oběžné

Označení Profilu	β_2 (°)	β_1 (°)	t_{opt}	$M_{1s}^{opt}, M_{1s}^{opt}$	b_D (cm)	S_{D_0} (cm ²)	$J_{D_0 min}$ (cm ⁴)	$W_{D_0 min}$ (cm ³)
R - 23 - 14A	12 až 16	20 až 30	0,60 až 0,75	do 0,95	2,59	2,44	0,43	0,39
R - 26 - 17A	15 až 19	23 až 35	0,60 až 0,70	do 0,95	2,57	2,07	0,215	0,225
R - 30 - 21A	19 až 24	25 až 40	0,58 až 0,68	do 0,90	2,56	1,85	0,205	0,234
R - 35 - 25A	22 až 28	30 až 50	0,55 až 0,65	do 0,85	2,54	1,62	0,131	0,168
R - 45 - 29A	25 až 32	44 až 60	0,45 až 0,58	do 0,85	2,56	1,22	0,71	0,112
R - 60 - 33A	30 až 36	47 až 65	0,43 až 0,55	do 0,85	2,56	1,02	0,044	0,079
R - 60 - 38A	35 až 42	55 až 75	0,41 až 0,51	do 0,85	2,61	0,76	0,018	0,035
R - 23 - 14A _k	12 až 16	20 až 30	0,60 až 0,75	do 0,95	2,59	2,35	0,387	0,331
R - 26 - 17A _k	15 až 19	23 až 45	0,60 až 0,70	do 0,95	2,57	1,81	0,152	0,165
R - 27 - 17B	15 až 19	23 až 45	0,57 až 0,65	0,80 až 1,15	2,54	2,06	0,296	0,296
R - 27 - 17B _k	15 až 19	23 až 45	0,57 až 0,68	0,85 až 1,15	2,54	1,79	0,216	0,216
R - 30 - 21B	19 až 24	25 až 40	0,55 až 0,65	0,85 až 1,10	2,01	1,11	0,073	0,101
R - 35 - 25B	22 až 28	30 až 50	0,55 až 0,65	0,85 až 1,10	2,52	1,51	0,126	0,159
R - 21 - 18D	16 až 20	19 až 24	0,60 až 0,70	1,30 až 1,60	2	1,16	0,118	0,142
R - 25 - 22D	20 až 24	23 až 27	0,54 až 0,67	1,35 až 1,60	2	0,99	0,084	0,1

Platí pro profily o šířce $B_0 = 25$ mm

(jen pro oběžné lopatky)

Typ A (podzvukové) pro $M < 0,7 - 0,9$

B (transonické) $0,9 < M < 1,15$

C (nadzvukové) $1,1 < M < 1,3$

D (rozšiřující se, Lavalovy dýzy) $M > 1,3 - 1,5$

Příloha H - Machova čísla lopatek ST-NT dílu (viz 3.4.2.2)

Veličiny	Stupeň								
	1	2	3	4	5	6	7	8	9
kappa [-]	1,29002	1,29401	1,29863	1,30373	1,30929	1,31535	1,32134	1,32329	1,32554
v_1 [m³/kg]	0,15175	0,18630	0,23800	0,31556	0,43904	0,65706	1,08038	2,17642	5,24608
v_2 [m³/kg]	0,18628	0,23795	0,31546	0,43882	0,65662	1,08129	2,10423	5,24495	15,97701
a_1 [m/s]	615,91	601,25	583,85	563,97	540,96	513,42	480,90	469,39	455,98
	RL								
c_1_RL [m/s]	346,31	366,60	379,55	390,60	406,10	399,93	391,15	390,84	380,88
Ma_RL [-]	0,562	0,610	0,650	0,693	0,751	0,779	0,813	0,833	0,835
α_0 [°]	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	75,0	75,0
α_1 [°]	13,2	13,1	13,0	13,1	13,1	14,1	14,0	16,9	20,2
Typ profilu	S-90-15A	S-90-15A	S-90-15A	S-90-15A	S-90-15A	S-90-15A	S-90-15A	S-55-20A	S-55-20A
	OL								
w_1_OL [m/s]	163,67	173,30	175,78	174,95	177,64	146,74	143,15	175,82	226,06
Ma_OL [-]	0,266	0,288	0,301	0,310	0,328	0,286	0,298	0,375	0,496
β_1 [°]	28,8	28,5	29,1	30,3	31,1	28,1	28,2	32,5	35,5
β2 - volba/výp [°]	22,5	22,5	22,5	22,5	22,5	23,6	23,7	27,6	30,8
Typ profilu	R-30-21A	R-30-21A	R-30-21A	R-30-21A	R-30-21A	R-30-21A	R-30-21A	R-35-25A	R-35-25A

Příloha I - Vypočtené ztráty, parametry rozváděcích a oběžných lopatek VT dílu (viz 3.4.3.2)

Veličiny	Stupeň						
	1	2	3	4	5	6	7
H_{iz_i} [kJ/kg]	60,35	43,20	43,20	44,24	41,50	41,52	41,24
s_{1_i} [kJ/kg.K]	6,22370	6,24410	6,25520	6,26590	6,27650	6,28630	6,29580
	RL						
i_{1_i} [kJ/kg]	3068,38	3020,74	2984,32	2947,34	2909,01	2872,76	2836,20
φ [-]	0,98	0,96	0,97	0,98	0,97	0,98	0,99
R_{s_i} [-]	0,064	0,090	0,100	0,111	0,119	0,132	0,148
h_{iz_RL_i} [kJ/kg]	56,50	39,31	38,88	39,34	36,57	36,03	35,15
z_{RL_i} [kJ/kg]	2,79	3,08	2,30	1,94	2,16	1,78	1,05
i_{2iz_RL_i} [kJ/kg]	3011,88	2981,43	2945,44	2908,00	2872,44	2836,73	2801,05
i_{2_RL_i} [kJ/kg]	3014,67	2984,51	2947,74	2909,95	2874,60	2838,51	2802,09
p_{2_RL_i} [bar]	70,5545	59,1982	49,2624	40,6289	33,6919	27,7326	22,6595
t_{2_RL_i} [°C]	349,80	329,07	306,24	283,15	261,73	240,31	219,21
v_{2_RL_i} [m³/kg]	0,03491	0,04052	0,04706	0,05503	0,06405	0,07496	0,08823
s_{2_RL_i} [kJ/kg.K]	6,22370	6,24410	6,25520	6,26590	6,27650	6,28630	6,29580
	OL						
ψ [-]	0,87	0,87	0,87	0,87	0,87	0,88	0,88
w_{1_i} [m/s]	169,97	133,90	134,44	136,55	124,95	123,48	121,83
h_{iz_OL_i} [kJ/kg]	3,85	3,89	4,33	4,90	4,93	5,49	6,09
z_{OL_i} [kJ/kg]	3,51	2,14	2,15	2,23	1,83	1,78	1,72
i_{3iz_OL_i} [kJ/kg]	3010,82	2980,62	2943,41	2905,04	2869,67	2833,02	2796,01
i_{3_OL_i} [kJ/kg]	3014,34	2982,76	2945,57	2907,27	2871,51	2834,79	2797,73
p_{3_OL_i} [bar]	70,4583	58,7681	48,8026	40,1451	33,2114	27,2407	22,1691
t_{3_OL_i} [°C]	349,60	328,06	304,99	281,63	259,99	238,25	217,65
v_{3_OL_i} [m³/kg]	0,03495	0,04075	0,04741	0,05554	0,06478	0,07601	0,08989
s_{3_OL_i} [kJ/kg.K]	6,22370	6,24410	6,25520	6,26590	6,27650	6,28630	6,29580

Příloha J - Vypočtené ztráty, parametry rozváděcích a oběžných lopatek ST-NT dílu (viz 3.4.3.3)

Veličiny	Stupeň								
	1	2	3	4	5	6	7	8	9
H_{iz_i} [kJ/kg]	73,33	82,96	89,83	97,48	108,36	117,24	124,51	135,97	165,43
s_{1_i} [kJ/kg.K]	7,08720	7,09980	7,11470	7,13140	7,15050	7,17310	7,20300	7,44900	7,76901
	RL								
i_{1_i} [kJ/kg]	3211,26	3145,83	3071,50	2990,76	2902,72	2804,45	2697,69	2663,25	2624,56
φ [-]	0,97	0,97	0,97	0,97	0,97	0,97	0,97	0,97	0,97
R_{s_i} [-]	0,131	0,139	0,148	0,168	0,191	0,275	0,347	0,403	0,534
h_{iz_RL_i} [kJ/kg]	63,73	71,42	76,55	81,08	87,64	85,00	81,30	81,17	77,09
z_{RL_i} [kJ/kg]	3,77	4,22	4,52	4,79	5,18	5,02	4,81	4,80	4,56
i_{2iz_RL_i} [kJ/kg]	3147,53	3074,42	2994,95	2909,68	2815,08	2719,45	2616,38	2582,08	2547,47
i_{2_RL_i} [kJ/kg]	3151,29	3078,64	2999,47	2914,48	2820,26	2724,47	2621,19	2586,87	2552,03
p_{2_RL_i} [bar]	15,7381	11,7185	8,3104	5,5859	3,4548	1,9983	1,0265	0,4774	0,1860
t_{2_RL_i} [°C]	352,19	314,56	273,31	228,78	179,21	128,68	100,34	80,17	58,50
v_{2_RL_i} [m³/kg]	0,17828	0,22537	0,29596	0,40503	0,59090	0,90790	1,61291	3,30088	8,00055
s_{2_RL_i} [kJ/kg.K]	7,08720	7,09980	7,11470	7,13140	7,15050	7,17310	7,20300	7,44900	7,76901
	OL								
ψ [-]	0,87	0,87	0,88	0,88	0,88	0,88	0,88	0,89	0,90
w_{1_i} [m/s]	163,67	173,30	175,78	174,95	177,64	146,74	143,15	175,82	226,06
h_{iz_OL_i} [kJ/kg]	9,59	11,54	13,28	16,40	20,72	32,24	43,20	54,80	88,34
z_{OL_i} [kJ/kg]	3,15	3,54	3,62	3,53	3,59	2,52	2,39	3,21	4,84
i_{3iz_OL_i} [kJ/kg]	3141,70	3067,10	2986,20	2898,07	2799,54	2692,23	2577,98	2532,08	2463,69
i_{3_OL_i} [kJ/kg]	3144,85	3070,64	2989,82	2901,60	2803,14	2694,75	2580,37	2535,29	2468,53
p_{3_OL_i} [bar]	15,3799	11,3678	7,9891	5,2749	3,1741	1,6909	0,7993	0,3420	0,1043
t_{3_OL_i} [°C]	348,90	310,45	268,31	222,08	170,26	114,98	93,46	72,14	46,62
v_{3_OL_i} [m³/kg]	0,18148	0,23072	0,30507	0,42321	0,63041	1,03466	2,01117	4,43702	13,41765
s_{3_OL_i} [kJ/kg.K]	7,08720	7,09980	7,11470	7,13140	7,15050	7,17310	7,20299	7,44900	7,76901

Příloha K – Seznam materiálů a jejich charakteristik

Identifikační číslo	Název materiálu	S _{gfm}	T _{max}	520	100	200	300	350	375	400	420	440	460	480	500	510	520	530	540	550	560	E20	100	200	300	400	500	600	Poznámka		
101	X19C/MoV/Nb1	450	560	225	205	190	180	175	173	170	166	162	158	148	123	114	104	94	86	77	70	218	213	206	198	190	180	157	* materiál 13CrMoV5.1 (přesný vyřk.)		
102	1325.5	520	560	128	118	105	95	88	88	85	81	80	78	68	58	48	38	31	23	20	16	211	204	196	188	177	164	127	* materiál 1325.5 (přesný vyřk.)		
103	1325.5-5	530	560	158	148	135	125	118	118	115	111	107	103	93	83	73	63	55	47	40	34	211	204	196	188	177	164	127	* materiál 1325.5-5 (přesný vyřk.)		
104	1325.5-4	530	560	158	148	135	125	118	118	115	111	107	103	93	83	73	63	55	47	40	34	211	204	196	188	177	164	127	* materiál 1325.5-4 (přesný vyřk.)		
105	1325.5-4-5	530	560	158	148	135	125	118	118	115	111	107	103	93	83	73	63	55	47	40	34	211	204	196	188	177	164	127	* materiál 1325.5-4-5 (přesný vyřk.)		
106	422713.6	440	550	216	195	182	172	167	164	162	160	152	125	100	80	72	65	57	50	44	211	204	204	196	188	177	164	137	* materiál 422713.6 (odlitak)		
107	422713.5	245	440	122	111	98	92	89	89	88	87	86	84	77	66	56	48	41	35	30	25	211	208	202	193	184	175	165	* materiál 422713.5 (odlitak)		
201	X12CrMoV12-1	600	560	480	448	424	394	369	348	336	323	310	299	269	220	196	179	150	129	110	94	211	208	202	193	184	175	165	* materiál X12CrMoV12-1 (vyr)		
202	X10CrMoV11	450	560	360	328	304	288	280	276	272	266	255	236	197	132	116	102	88	74	67	60	211	208	202	193	184	175	165	* materiál X10CrMoV11 (vyr)		
203	X6NiCrTiMoV8	600	560	480	464	448	432	424	420	416	413	410	405	398	392	387	381	376	356	332	308								* materiál X6NiCrTiMoV8 (vyr)		
204	15335.3	392	550	314	299	283	267	259	255	251	235	220	204	188	173	157	141	126	110	94									* materiál 15335.3 (vyr)		
206	17020.2	245	400	196	181	169	161	157	155	153																				* materiál 17020.2 (vyr)	
207	422903.6	360	400	284	232	224	216	212	210	208																				* materiál 422903.6 (odlitak)	
208	X12Cr13	450	400	360	336	320	292	268	256	244																				* materiál Ekvivalent A11	
301	16236.6	540	560	216	201	186	167	157	155	152	142	132	123	108	93	86	78	72	65	57	49								* materiál 16236.6		
302	28CrMoNiW88	650	560	260	248	240	225	196	178	160	143	127	114	102	88	81	74	67	60	52	42								* materiál 28CrMoNiW88 (kombinovaný rotor)		
303	X12CrMoVW/NbN	610	560	244	235	223	212	205	189	174	161	149	135	121	107	100	94	88	80	73	67								* materiál X12CrMoVW/NbN10.1.1 [P91]		
304	16537.6	700	500	275	260	235	216	206	191	177	147	128	118	108	98	78	49													* materiál 16537.6	
305	16431.6	590	500	235	216	196	177	167	162	157	147	128	118	108	98	78	49													* materiál 16431.6	
306	28CrMoNiV4-9	550	550	220	210	200	186	178	174	170	166	157	130	105	84	74	65	57	51	46	41									* materiál 28CrMoNiV4.9 (ekvivalent 16236.6)	
401	R-M-AK1 VYK	540	460	216	206	186	172	152	132	98	74	59	39																		
402	R-M-AK1	490	460	196	186	172	157	137	123	88	69	53	37																		
403	X12CrNiMo12	800	560	320	294	262	255	249	246	243	214	184	155	125	96	85	75	65	55	44	40										
404	R-M-AK2 NM	735	560	294	278	269	264	256	250	246	240	218	180	148	132	114	102	89	76	67	61										
405	R-M-AK2 MV	590	560	231	221	211	201	191	186	181	177	172	167	162	142	123	103	88	74	59	44										
501	15320.5	590	560	142	133	122	108	103	100	96	91	85	83	82	62	52	44	38	32	27	23										
502	X19CrMoVNb11	780	560	180	168	156	150	146	142	138	135	132	128	124	110	110	97	84	70	57	43										

Příloha L - Namáhání oběžných lopatek VT dílu (viz 4.1)

		Válcové lopatky						
		Stupeň						
Popis veličiny	Označení veličiny	1	2	3	4	5	6	7
Délka OL na výstupní hraně	L_p_OL_výst [mm]	21,3	34,1	38,6	43,6	49,5	56,6	65,3
Střední průměr stupně	D_s_i [mm]	1061,3	914,1	918,6	923,6	929,5	936,6	945,3
Výkon stupně	P_i [kW]	6479,6	4932,2	5001,2	5179,2	4543,0	4587,0	4585,8
Otáčky rotoru	n [1/s]	50	50	50	50	50	50	50
Profil OL	typ	R-30-21A	R-30-21A	R-30-21A	R-30-21A	R-30-21A	R-30-21A	R-30-21A
Tětiva OL - základní	b_0 [mm]	25,6	25,6	25,6	25,6	25,6	25,6	25,6
Šířka profilu OL - základní	B_0 [mm]	25,0	25,0	25,0	25,0	25,0	25,0	25,0
Plocha profilu OL - základní	S_0 [mm]	185,0	185,0	185,0	185,0	185,0	185,0	185,0
Modul pružnosti v ohybu – zákl.	W_0 [cm ³]	0,234	0,234	0,234	0,234	0,234	0,234	0,234
Tětiva OL - přepočtená	b' [mm]	30,7	25,6	25,6	30,7	25,6	30,7	41,0
Šířka profilu OL - přepočtená	B' [mm]	30,0	25,0	25,0	30,0	25,0	30,0	40,0
Plocha profilu OL - přepočtená	S' [mm]	266,4	185,0	185,0	266,4	185,0	266,4	473,6
Modul pružnosti v ohybu - přep.	W' [cm ³]	0,4044	0,2340	0,2340	0,4044	0,2340	0,4044	0,9585
Ohybové namáhání OL								
Optimální poměrná rozteč lop.	t_opt [-]	0,6	0,6	0,6	0,6	0,6	0,6	0,6
Rozteč OL	t' [mm]	19,4	16,1	16,1	19,4	16,1	19,4	25,8
Počet OL daného stupně	z_i [-]	174	180	180	150	182	154	116
Skutečná rozteč lopatky	t_sk [mm]	19,2	16,0	16,0	19,3	16,0	19,1	25,6
Kroutící moment na OL	M_K_lop [N.m]	118,535	87,220	88,441	109,907	79,455	94,811	125,836
Obvodová síla na OL	F_u_lop [N]	223,4	190,8	192,6	238,0	171,0	202,5	266,2
Ohybový moment na OL	M_o_lop [N.m]	2,379	3,254	3,716	5,188	4,231	5,730	8,693
Namáhání v ohybu OL	σ_o [MPa]	5,883	13,905	15,882	12,831	18,083	14,170	9,069

Tahové namáhání								
Hustota materiálu OL	ρ [kg/m ³]	7850	7850	7850	7850	7850	7850	7850
Objem OL bez bandáže	V_OL [m ³]	5,674E-06	6,309E-06	7,141E-06	1,162E-05	9,158E-06	1,508E-05	3,093E-05
Objem bandáže	V_b [m ³]	5,742E-04	2,016E-04	2,035E-04	2,926E-04	2,081E-04	3,004E-04	6,700E-04
Hmotnost jedné OL	m_OL [kg]	0,045	0,050	0,056	0,091	0,072	0,118	0,243
Hmotnost bandáže na jednu OL	m'_b [kg]	0,026	0,009	0,009	0,015	0,009	0,015	0,045
Hmotnost celková na jednu OL	m'_c [kg]	0,070	0,058	0,065	0,106	0,081	0,134	0,288
Hmotnost OL v rámci stupně	m_OL_i [kg]	12,258	10,496	11,688	15,974	14,717	20,587	33,421
Celková hmotnost OL_díl	m_OL_celk [kg]	119,140						
Výška bandáže lopatky	b [m]	0,00525	0,0025	0,0025	0,003	0,0025	0,003	0,005
Zvýšené otáčky rotoru	n' [1/s]	55	55	55	55	55	55	55
Dostředivé zrychlení	a_d [m.s ²]	63684,88	54731,20	54999,90	55328,31	55650,75	56104,56	56743,46
Průměr bandáže lopatky	D_b [mm]	1,11	0,99	1,00	1,02	1,03	1,06	1,09
Odstředivá síla na OL	F_od_L [N]	2836,7	2710,4	3083,1	5044,7	4000,5	6640,8	13775,6
Odstředivá síla na bandáž	F_od_b [N]	1649,6	481,2	488,1	847,2	499,6	859,2	2572,9
Odstředivá síla celková	F_od_celk [N]	4486,4	3191,6	3571,3	5892,0	4500,1	7500,0	16348,5
Namáhání v tahu OL	σ_{tah} [MPa]	16,841	17,252	19,304	22,117	24,325	28,153	34,520
Celkové namáhání								
Celkové namáhání OL	σ_{celk_OL} [MPa]	28,607	45,061	51,068	47,779	60,490	56,493	52,658
Teplota média na vstupu do OL	T_2_RL_i [°C]	349,80	329,07	306,24	283,15	261,73	240,31	219,21
Materiál oběžných lopatek	typ	R-M-AK1	R-M-AK1	R-M-AK1	R-M-AK1	R-M-AK1	R-M-AK1	R-M-AK1
Dovolené namáhání při T_2_RL	σ_D [MPa]	137,114	145,372	154,503	157,000	162,740	165,954	169,118

Příloha M - Namáhání oběžných lopatek ST-NT dílu (viz 4.1)

		Válcové lopatky					Zborčené lopatky				
		Stupeň									
Popis veličiny	Označení veličiny	1	2	3	4	5	6	7	8	9	
Délka OL na výstupní hraně	L_p_OL_výst [mm]	72,9	82	93,3	116,2	142,2	198,5	317	447	834	
Střední průměr stupně	D_s_i [mm]	1232,9	1302	1373,3	1456,2	1542,2	1658,5	1837	2047	2434	
Výkon stupně	P_i [kW]	7664,6	8714,6	8918,7	9736,0	10123,1	10868,6	10766,7	10280,2	11523,5	
Otáčky rotoru	n [1/s]	50	50	50	50	50	50	50	50	50	
Profil OL	typ	R-30-21A	R-30-21A	R-30-21A	R-30-21A	R-30-21A	R-30-21A	R-30-21A	R-35-25A	R-35-25A	
Tětiva OL - základní	b_0 [mm]	25,6	25,6	25,6	25,6	25,6	25,6	25,6	25,4	25,4	
Šířka profilu OL - základní	B_0 [mm]	25,0	25,0	25,0	25,0	25,0	25,0	25,0	25,0	25,0	
Plocha profilu OL - základní	S_0 [mm]	185,0	185,0	185,0	185,0	185,0	185,0	185,0	162,0	162,0	
Modul pružnosti v ohybu – zákl.	W_0 [cm^3]	0,234	0,234	0,234	0,234	0,234	0,234	0,234	0,168	0,168	
Tětiva OL - přepočtená	b' [mm]	30,7	41,0	41,0	41,0	41,0	51,2	61,4	120,9	300,7	
Šířka profilu OL - přepočtená	B' [mm]	30,0	40,0	40,0	40,0	40,0	50,0	60,0	119,0	296,0	
Plocha profilu OL - přepočtená	S' [mm]	266,4	473,6	473,6	473,6	473,6	740,0	1065,6	3670,5	22710,1	
Modul pružnosti v ohybu - přep.	W' [cm^3]	0,4044	0,9585	0,9585	0,9585	0,9585	1,8720	3,2348	18,1188	278,8460	
Ohybové namáhání OL											
Optimální poměrná rozteč lop.	t_opt [-]	0,6	0,6	0,6	0,6	0,6	0,6	0,6	0,6	0,6	
Rozteč OL	t' [mm]	19,4	25,8	25,8	25,8	25,8	32,3	38,7	72,5	180,4	
Počet OL daného stupně	z_i [-]	202	160	168	178	188	162	150	90	44	
Skutečná rozteč lopatky	t_sk [mm]	19,2	25,6	25,7	25,7	25,8	32,2	38,5	71,5	173,8	
Kroutící moment na OL	M_K_lop [N.m]	120,779	173,372	168,983	174,104	171,398	213,555	228,476	363,589	833,645	
Obvodová síla na OL	F_u_lop [N]	195,9	266,3	246,1	239,1	222,3	257,5	248,7	355,2	685,0	
Ohybový moment na OL	M_o_lop [N.m]	7,142	10,919	11,480	13,893	15,804	25,560	39,427	79,396	285,645	
Namáhání v ohybu OL	σ_o [MPa]	17,662	11,392	11,978	14,495	16,489	13,654	12,188	4,382	1,024	

Tahové namáhání										
Hustota materiálu OL	ρ [kg/m ³]	7850	7850	7850	7850	7850	7850	7850	7850	7850
Objem OL bez bandáže	V_OL [m ³]	1,942E-05	3,884E-05	4,419E-05	5,503E-05	6,735E-05	1,469E-04	3,378E-04	1,641E-03	1,894E-02
Objem bandáže	V_b [m ³]	3,947E-04	7,326E-04	7,762E-04	8,320E-04	8,911E-04	3,192E-04	4,751E-04	1,853E-03	1,288E-02
Hmotnost jedné OL	m_OL [kg]	0,152	0,305	0,347	0,432	0,529	1,153	2,652	12,880	148,681
Hmotnost bandáže na jednu OL	m'_b [kg]	0,015	0,036	0,036	0,037	0,037	0,015	0,025	0,162	2,297
Hmotnost celková na jednu OL	m'_c [kg]	0,168	0,341	0,383	0,469	0,566	1,169	2,677	13,041	150,978
Hmotnost OL v rámci stupně	m_OL_i [kg]	33,894	54,528	64,367	83,428	106,384	189,306	401,483	1173,723	6643,013
Celková hmotnost OL_díl	m_OL_celk [kg]	8750,126								
Výška bandáže lopatky	b [m]	0,003	0,004	0,004	0,004	0,004	0,002	0,003	0,005	0,011
Zvýšené otáčky rotoru	n' [1/s]	55	55	55	55	55	55	55	55	55
Dostředivé zrychlení	a_d [m.s ²]	73796,96	77982,71	82240,11	87190,16	92325,31	99164,62	109841,57	122512,86	145998,43
Průměr bandáže lopatky	D_b [mm]	1,38	1,47	1,57	1,70	1,83	2,06	2,48	2,95	4,12
Odstředivá síla na OL	F_od_L [N]	11250,4	23773,5	28526,4	37666,5	48809,2	114345,4	291266,0	1577930,2	21707125,6
Odstředivá síla na bandáž	F_od_b [N]	1132,0	2802,8	2982,6	3199,2	3435,3	1534,0	2731,0	19804,9	335363,6
Odstředivá síla celková	F_od_celk [N]	12382,5	26576,3	31509,0	40865,7	52244,5	115879,4	293997,1	1597735,0	22042489,2
Namáhání v tahu OL	σ_{tah} [MPa]	46,481	56,116	66,531	86,287	110,314	156,594	275,898	435,287	970,604
Celkové namáhání										
Celkové namáhání OL	σ_{celk_OL} [MPa]	81,804	78,900	90,487	115,277	143,291	97,338	141,430	182,879	365,216
Teplota média na vstupu do OL	T_2_RL_i [°C]	352,19	314,56	273,31	228,78	179,21	128,68	100,34	80,17	58,50
Materiál OL	typ	R-M-AK1	R-M-AK1	R-M-AK1	R-M-AK1	R-M-AK1	R-M-AK1	R-M-AK1	X12CrNiMo12	X12CrNiMo12
Dovolené namáhání při T_2_RL	σ_D [MPa]	135,772	151,174	161,003	167,683	174,910	181,984	185,953	300,445	307,489

Příloha N - Namáhání závěsů oběžných lopatek VT dílu (viz 4.2)

Popis veličiny	Označení veličiny	Stupeň						
		1	2	3	4	5	6	7
Typ závěsu	-	vidlička	T-nožka	T-nožka	T-nožka	T-nožka	T-nožka	T-zazub
Šířka profilu OL	B' [mm]	30	25	25	30	25	30	40
Výška těžiště závěsu	T_t [mm]	22,7	11,2	11,2	12,6	11,2	12,6	15,8
Těžištní průměr	D_T [mm]	994,6	857,7	857,7	854,7	857,7	854,7	848,4
Počet OL	z_OL [-]	174	180	180	150	182	154	116
Rozeč těžišť	t_T [mm]	18,0	15,0	15,0	17,9	14,8	17,4	23,0
Plocha závěsu OK	S_z [mm ²]	1016,1	436,7	436,7	587,6	436,7	587,6	950,3
Hmotnost závěsu	m_z [kg]	0,132	0,051	0,051	0,083	0,051	0,080	0,171
Průměr kolíku	d [mm]	7	-	-	-	-	-	-
Plocha na tah	S_tah [mm ²]	394,5	179,6	179,6	214,8	177,7	209,2	321,7
Plocha na smyk	S_smyk [mm ²]	153,9	178,5	178,5	278,3	178,5	278,3	379,5
Plocha na otláčení	S_otlak [mm ²]	504,0	89,8	89,8	107,4	88,8	104,6	248,1
Plocha na otláčení v místě K	S_K_otlak [mm ²]	420,0	-	-	-	-	-	-
Odstředivá síla závěsu	F_od_z [N]	7861,0	2628,1	2628,1	4214,0	2599,2	4104,5	8683,0
Odstředivá síla lopatky	F_od_L [N]	4486,4	3191,6	3571,3	5892,0	4500,1	7500,0	16348,5
Tahové napětí	σ_{tah} [MPa]	31,301	32,398	34,511	47,046	39,960	55,463	77,818
Smykové napětí	σ_{smyk} [MPa]	40,105	16,304	17,367	18,158	19,888	20,851	32,980
Napětí od otláčení	σ_{otlak} [MPa]	24,499	64,795	69,022	94,092	79,921	110,926	100,875
Napětí od otláčení v místě K	$\sigma_{\text{K_otlak}}$ [MPa]	29,399	-	-	-	-	-	-
Dovolené tahové napětí	$\sigma_{\text{tah_D}}$ [MPa]	137,114	145,372	154,503	157,000	162,740	165,954	169,118
Dovolené smykové napětí	$\sigma_{\text{smyk_D}}$ [MPa]	102,211	101,761	108,152	109,900	113,918	116,168	118,383
Dovolené napětí od otláčení	$\sigma_{\text{otlak_D}}$ [MPa]	87,610	220	220	220	220	220	220
Materiál závěsu	typ	R-M-AK1	R-M-AK1	R-M-AK1	R-M-AK1	R-M-AK1	R-M-AK1	R-M-AK1
Materiál kolíku	typ	X19CrMoVNB11	-	-	-	-	-	-
Teplota média na vstupu do OL	T_2_RL_i [°C]	349,80	329,07	306,24	283,15	261,73	240,31	219,21
Dovolené smykové napětí	$\sigma_{\text{smyk_D}}$ [MPa]	146,016	-	-	-	-	-	-

Příloha O - Namáhání závěsů oběžných lopatek ST-NT dílu (viz 4.2)

Popis veličiny	Označení veličiny	Stupeň								
		1	2	3	4	5	6	7	8	9
Typ závěsu	-	vidlička	T-zazub	T-zazub	vidlička	vidlička	vidlička	vidlička	stromeček	stromeček
Šířka profilu OL	B' [mm]	30	40	40	40	40	50	60	119	296
Výška těžiště závěsu	T_t [mm]	22,7	15,8	15,8	26,8	26,8	28,6	31,8	-	-
Těžištní průměr	D_T [mm]	1114,6	1188,4	1248,4	1286,3	1346,3	1402,9	1456,4	-	-
Počet OL	z_OL [-]	202	160	168	178	188	162	150	90	44
Rozečť těžišť	t_T [mm]	17,3	23,3	23,3	22,7	22,5	27,2	30,5	-	-
Plocha závěsu OK	S_z [mm ²]	1016,1	950,3	950,3	1696,8	1696,8	2199,5	2969,5	-	-
Hmotnost závěsu	m_z [kg]	0,127	0,174	0,174	0,280	0,277	0,439	0,659	-	-
Průměr kolíku	d [mm]	7	-	-	8,6	8,6	9,0	11,2	-	-
Plocha na tah	S_tah [mm ²]	372,0	326,7	326,8	705,1	694,9	1128,7	1293,3	-	-
Plocha na smyk	S_smyk [mm ²]	153,9	379,5	379,5	232,4	232,4	381,7	591,1	-	-
Plocha na otláčení	S_otlak [mm ²]	504,0	252,0	252,1	860,0	860,0	1116,0	1500,8	-	-
Plocha na otláčení v místě K	S_K_otlak [mm ²]	504,0	-	-	636,4	636,4	990,0	1601,6	-	-
Odstředivá síla závěsu	F_od_z [N]	8478,8	12352,0	12981,7	21474,9	22257,2	36752,9	57325,2	-	-
Odstředivá síla lopatky	F_od_L [N]	12365,9	26576,3	31509,0	40865,7	52244,5	51822,9	124732,4	639094,0	8247544,3
Tahové napětí	σ_{tah} [MPa]	56,027	119,167	136,130	88,410	107,215	78,476	140,775	-	-
Smykové napětí	σ_{smyk} [MPa]	67,705	51,290	58,618	134,151	160,321	116,027	153,993	-	-
Napětí od otláčení	σ_{otlak} [MPa]	41,359	154,475	176,465	72,489	86,630	79,369	121,307	-	-
Napětí od otláčení v místě K	$\sigma_{\text{K_otlak}}$ [MPa]	49,630	-	-	97,958	117,067	89,471	113,672	-	-
Dovolené tahové napětí	σ_{tah_D} [MPa]	135,632	151,174	161,003	167,683	174,910	181,984	185,953	300,445	307,489
Dovolené smykové napětí	σ_{smyk_D} [MPa]	181,026	105,822	112,702	206,087	206,087	206,087	209,262	210,312	215,242
Dovolené napětí od otláčení	σ_{otlak_D} [MPa]	155,165	220,000	220,000	167,037	171,796	176,646	179,368	-	-
Materiál závěsu	typ	R-M-AK1	R-M-AK1	R-M-AK1	R-M-AK1	R-M-AK1	R-M-AK1	R-M-AK1	X12CrNiMo12	X12CrNiMo12
Materiál kolíku	typ	15335.3	-	-	15335.3	15335.3	15335.3	15335.3	-	-
Teplota média na vstupu do OL	T_2_RL_i [°C]	352,44	314,56	273,31	230,15	180,63	128,57	101,52	83,95	62,93
Dovolené smykové napětí	σ_{smyk_D} [MPa]	258,609	-	-	278,176	286,100	294,429	298,757	-	-

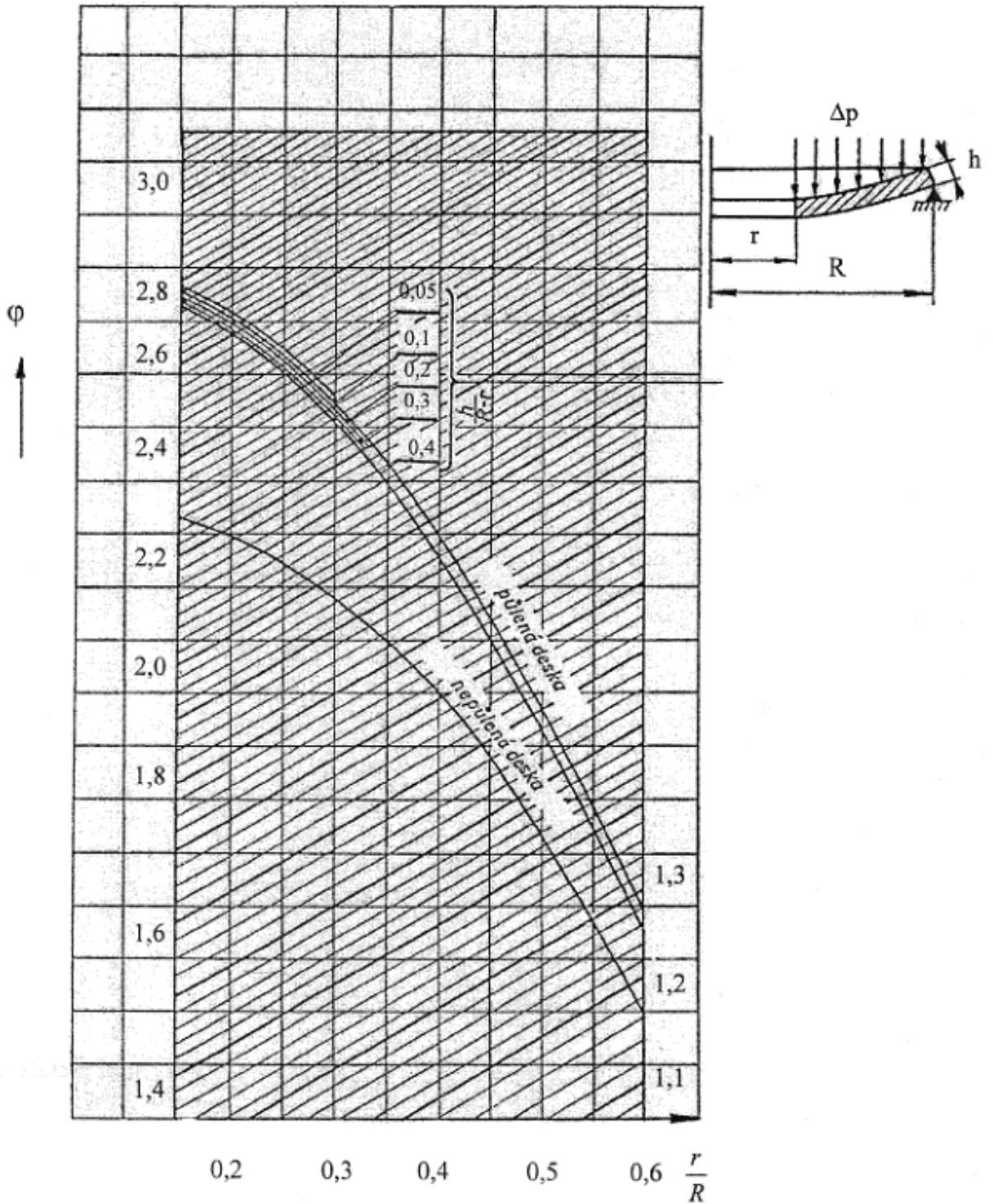
Příloha P - Namáhání rozváděcích lopatek VT dílu (viz 4.3.1)

Popis veličiny	Označení veličiny	Stupeň						
		1	2	3	4	5	6	7
Profil rozváděcích lopatek	typ	S-90-15A	S-90-15A	S-90-15A	S-90-15A	S-90-15A	S-90-15A	S-90-15A
Materiál rozváděcích lopatek	typ	17021.2	17021.2	17021.2	17021.2	17021.2	17021.2	17021.2
Tětiva RL - základní	b ₀ [mm]	51,5	51,5	51,5	51,5	51,5	51,5	51,5
Šířka profilu RL - základní	B ₀ [mm]	25	25	25	25	25	25	25
Plocha profilu RL - základní	S ₀ [mm]	330	330	330	330	330	330	330
Modul pružnosti v ohybu - zákl.	W ₀ [cm ³]	0,450	0,450	0,450	0,450	0,450	0,450	0,450
Tětiva RL - přepočtená	b' [mm]	109,18	51,5	51,5	51,5	51,5	51,5	51,5
Šířka profilu RL - přepočtená	B' [mm]	53	25	25	25	25	25	25
Plocha profilu RL - přepočtená	S' [mm]	1483,152	330	330	330	330	330	330
Modul pružnosti v ohybu – přepoč.	W' [cm ³]	4,288	0,450	0,450	0,450	0,450	0,450	0,450
Optimální poměrná rozteč lopatky	t _{opt} [-]	0,7	0,7	0,7	0,7	0,7	0,7	0,7
Rozteč RL	t' [mm]	76,4	36,1	36,1	36,1	36,1	36,1	36,1
Počet RL	z _{RL} [-]	44	80	80	82	82	82	84
Skutečná rozteč RL	t _{sk} [mm]	75,6	35,8	36,0	35,3	35,5	35,8	35,3
Rozdíl tlaků média před a za RL	Δp [MPa]	1,6745	0,9495	0,8282	0,7301	0,5792	0,4978	0,4245
Patní průměr	D _p [m]	1,0420	0,8820	0,8820	0,8820	0,8820	0,8820	0,8820
Spodní průměr	D _S [m]	0,8700	0,8320	0,8370	0,8420	0,8470	0,8520	0,8570
Horní průměr	D _H [m]	1,1288	0,9276	0,9321	0,9371	0,9430	0,9501	0,9588
Plocha namáhaná přetlakem	S _{přetl} [m ²]	-	0,132118	0,132136	0,132883	0,134963	0,138847	0,145180
Ohybová síla na středě lopatky	F _{o_L_s} [N]	-	125442,8	109430,2	97019,5	78171,9	69124,3	61635,6
Ohybová síla na lopatku	F _{1_L} [N]	-	1568,0	1367,9	1183,2	953,3	843,0	733,8
Úhel nastavení lopatky	γ [rad]	0,5069	0,5069	0,5069	0,5069	0,5069	0,5069	0,5069
Rameno ohybového momentu	f _o [m]	-	0,0228	0,02505	0,02755	0,0305	0,03405	0,0384
Ohybový moment	M _{o_1'} [N.m]	-	31,256	29,957	28,498	25,420	25,095	24,634
Ohybové namáhání RL	σ _o [MPa]	-	69,458	66,572	63,329	56,490	55,766	54,742
Tahové namáhání RL	σ _{tah} [MPa]	11,950	-	-	-	-	-	-

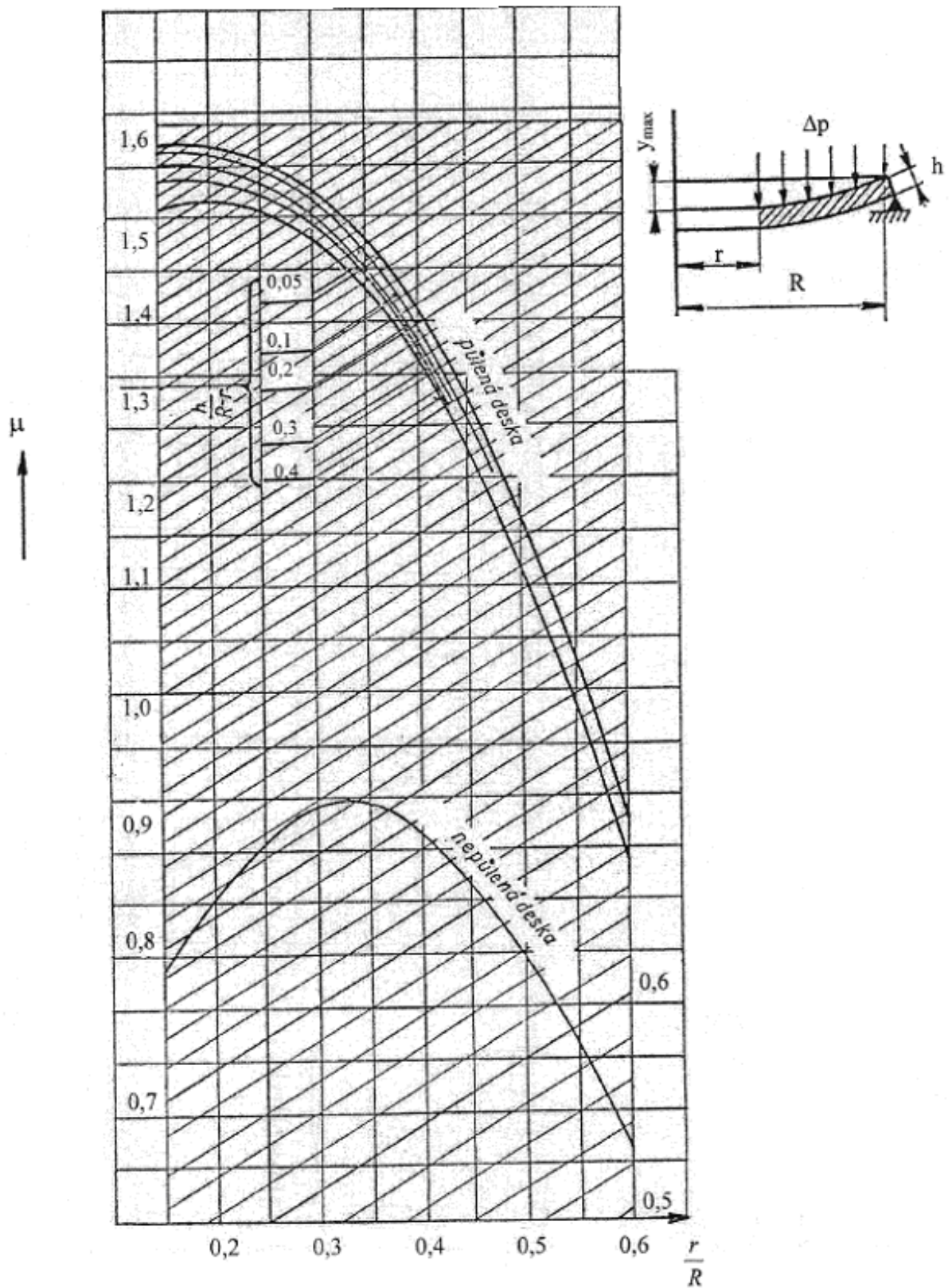
Příloha Q - Namáhání rozváděcích lopatek ST-NT dílu (viz 4.3.2)

Popis veličiny	Označení	Stupeň									
		1	2	3	4	5	6	7	8	9	
Profil rozváděcích lopatek	typ	S-90-15A	S-90-15A	S-90-15A	S-90-15A	S-90-15A	S-90-15A	S-90-15A	S-90-15A	S-55-20A	S-55-20A
Materiál rozváděcích lopatek	typ	X22CrMoV12	X22CrMoV12	X22CrMoV12	X22CrMoV12	X22CrMoV12	X22CrMoV12	X22CrMoV12	17021.2	17021.2	17021.2
Tětiva RL - základní	b ₀ [mm]	51,5	51,5	51,5	51,5	51,5	51,5	51,5	51,5	41,5	41,5
Šířka profilu RL - základní	B ₀ [mm]	25	25	25	25	25	25	25	25	25	25
Plocha profilu RL - základní	S ₀ [mm]	330	330	330	330	330	330	330	330	215	215
Modul pružnosti v ohybu – z.	W ₀ [cm ³]	0,450	0,450	0,450	0,450	0,450	0,450	0,450	0,450	0,275	0,275
Tětiva RL - přepočtená	b' [mm]	82,4	92,7	92,7	92,7	92,7	92,7	82,4	133,9	184,26	292,16
Šířka profilu RL – přepoč.	B' [mm]	40	45	45	45	45	45	40	65	111	176
Plocha profilu RL – přepoč.	S' [mm]	844,8	1069,2	1069,2	1069,2	1069,2	1069,2	844,8	2230,8	4238,4	10655,7
Modul pružnosti v ohybu – p.	W' [cm ³]	1,843	2,624	2,624	2,624	2,624	2,624	1,843	7,909	24,070	95,951
Optimální poměrná rozteč	t _{opt} [-]	0,7	0,7	0,7	0,7	0,7	0,7	0,7	0,7	0,7	0,7
Rozteč RL	t' [mm]	57,7	64,9	64,9	64,9	64,9	64,9	57,7	93,7	129,0	204,5
Počet RL	z _{RL} [-]	68	64	68	72	76	90	62	50	38	
Skutečná rozteč RL	t _{sk} [mm]	56,8	63,8	63,3	63,4	63,6	57,6	92,3	127,5	196,8	
Tlak média před RL	p ₁ [MPa]	1,9378	1,4995	1,1029	0,7731	0,5091	0,3050	0,1620	0,0765	0,0299	
Tlak média za RL	p ₂ _{RL} [MPa]	1,5738	1,1718	0,8310	0,5586	0,3455	0,1998	0,1026	0,0477	0,0186	
Rozdíl tlaků média před a za	Δp [MPa]	0,3640	0,3277	0,2719	0,2145	0,1636	0,1052	0,0594	0,0288	0,0113	
Patní průměr	D _p [m]	1,1620	1,2220	1,2820	1,3420	1,4020	1,4620	1,5220	1,6020	1,6020	
Spodní průměr	D ₁ [m]	0,9900	0,8070	0,8070	0,8070	0,8070	0,8070	0,8080	0,8080	0,8080	
Horní průměr	D ₂ [m]	1,3268	1,4050	1,4876	1,5894	1,7014	1,8620	2,1500	2,8570	3,6250	
Plocha namáhaná přetlakem	S _{přetl} [m ²]	-	1,853718	2,190906	2,620825	3,112486	3,838277	5,212260	5,898014	9,807865	
Ohybová síla na středu lop.	F _o _L _s [N]	-	607379,0	595612,1	562183,3	509267,5	403669,7	309365,0	169630,9	110855,6	
Ohybová síla na lopatku	F ₁ _L [N]	-	9490,3	8759,0	7808,1	6700,9	4485,2	4989,8	3392,6	2917,3	
Úhel nastavení lopatky	γ [rad]	0,5069	0,5069	0,5069	0,5069	0,5069	0,5069	0,5069	0,6465	0,6465	
Rameno ohybového momentu	f _o [m]	-	0,0915	0,1028	0,1237	0,1497	0,2	0,314	0,628	1,012	
Ohybový moment	M _o _{1'} [N.m]	-	759,184	787,216	844,426	877,002	784,260	1369,795	1699,235	2355,292	
Ohybové namáhání RL	σ _o [MPa]	-	289,279	299,961	321,760	334,172	425,488	173,190	70,595	24,547	
Tahové namáhání RL	σ _{tah} [MPa]	68,552	-	-	-	-	-	-	-	-	

Příloha R – Součinitel ϕ pro výpočet namáhání rozváděcích kol

Příloha S – Součinitel μ pro výpočet průhybu rozváděcích kol

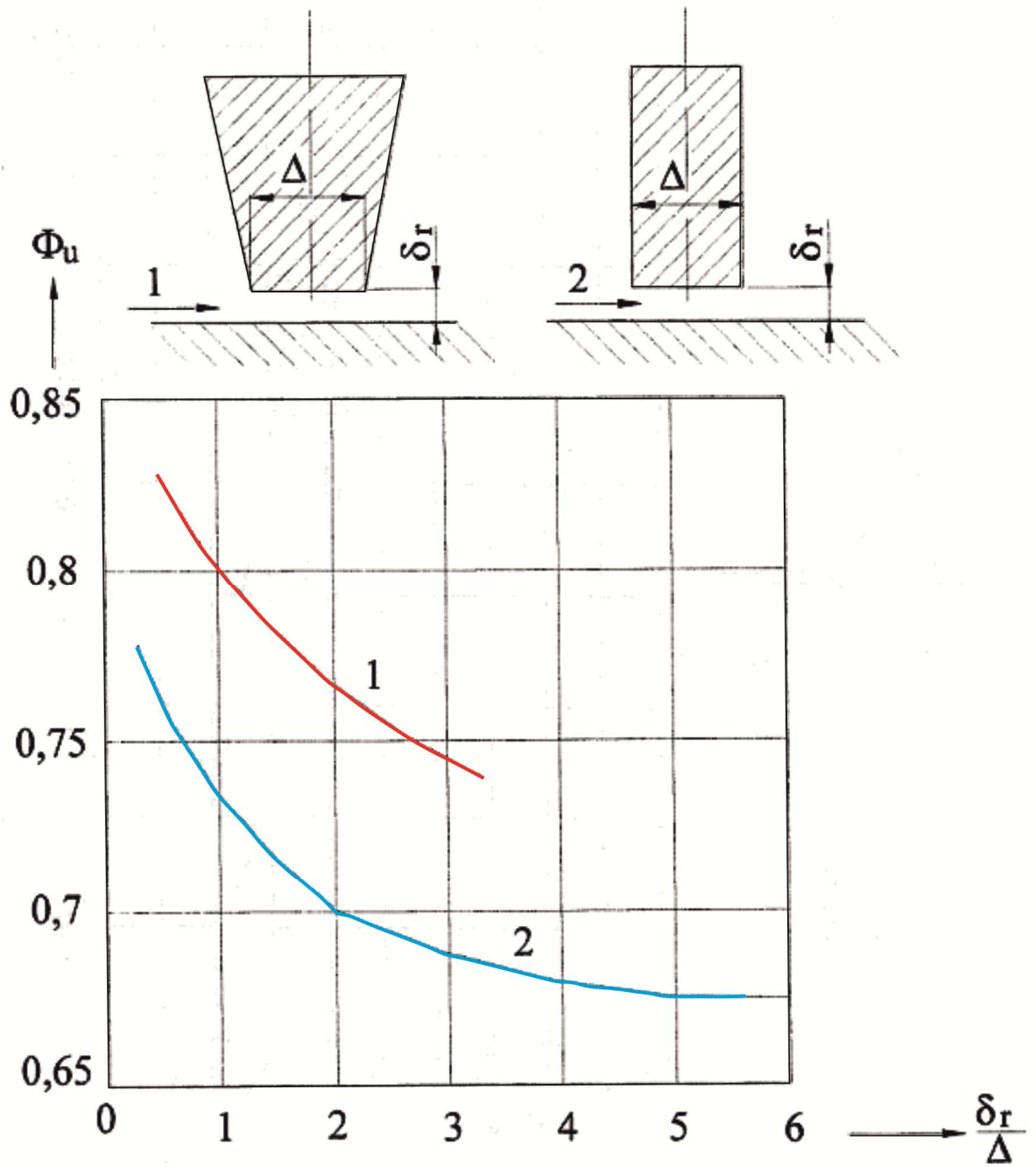
Příloha T - Namáhání rozváděcích kol ST-NT dílu (viz 4.3.3)

Popis veličiny	Označení veličiny	Stupeň								
		1	2	3	4	5	6	7	8	9
Plocha ve skříni - 1.	h_1 [mm]	-	103,0	103,0	93,0	93,0	104,0	125,0	130	130
	a_1 [mm]	-	36,0	36,0	30,0	30,0	30,0	36,0	50	50
	J_1 [mm^4]	-	3278181	3278181	2010893	2010893	2812160	5859375	9154167	9154167
Plocha nad lopatkou - 2.	h_2 [mm]	-	137,0	137,0	124,0	124,0	138,0	166,0	171	419
	a_2 [mm]	-	72,0	72,0	60,0	60,0	60,0	72,0	93,3	210,0
	J_2 [mm^4]	-	15428118	15428118	9533120	9533120	13140360	27445776	38890530	1287301033
Plocha pod lopatkou - 3.	h_3 [mm]	-	72,0	72,0	60,0	60,0	60,0	72,0	222	352
	a_3 [mm]	-	60,0	90,0	120,0	150,0	50,0	80,3	171,5	211
	J_3 [mm^4]	-	1866240	2799360	2160000	2700000	900000	2497651	156365811	766883157
Plocha pod lopatkou - 4.	h_4 [mm]	-	60,0	60,0	50,0	50,0	50,0	60,0	74,9	87,1
	a_4 [mm]	-	162,2	162,2	162,2	162,2	292,2	292,2	412,5	412,5
	J_4 [mm^4]	-	2919600	2919600	1689583	1689583	3043750	5259600	14444023	22714186
Celk. kvadratický moment	J_celk [mm^4]	-	23492139	24425259	15393596	15933596	19896270	41062402	218854530	2086052542
R k dolnímu konci RK	R_1 [mm]	-	388,8	388,8	388,8	388,8	388,8	388,5	388,5	388,5
R k hornímu konci RK	R_2 [mm]	-	798,5	839,8	874,7	930,7	1011,0	1171,0	1428,5	1812,5
Ekvivalentní šířka	h_0 [mm]	-	88,3	86,6	72,4	70,7	72,7	85,7	136,2	260,0
Přetlak na RL	Δp [MPa]	0,3640	0,3277	0,2719	0,2145	0,1636	0,1052	0,0594	0,0288	0,0113
Poměr poloměrů	R1/R2 [-]	-	0,487	0,463	0,444	0,418	0,385	0,332	0,272	0,214
Ekvivalentní šířka/Poměr R	ho/(R2-R1)	-	0,215	0,192	0,149	0,130	0,117	0,110	0,131	0,183
Součinitel namáhání	ϕ [-]	-	1,440	1,495	1,515	1,570	1,615	1,685	1,750	1,805
Součinitel průhybu	μ [-]	-	0,825	0,863	0,883	0,906	0,938	0,967	0,992	1,006
Materiál disku RK	typ	13CrMo4-5	P355GH	P355GH	P355GH	P355GH	P355GH	P355GH	P355GH	P355GH
Maximální napětí	σ_{max} [MPa]	-	38,598	38,204	47,379	44,563	32,876	18,667	5,539	0,991
Dovolené napětí	σ_D [MPa]	85,690	95,108	98,998	106,547	115,961	126,558	138,160	136,159	139,637
Maximální průhyb	y_max [mm]	-	0,904	0,997	1,583	1,668	1,382	0,857	0,233	0,034
Dovolený průhyb	y_D [mm]	-	1,597	1,680	1,749	1,861	2,022	2,342	2,857	3,625

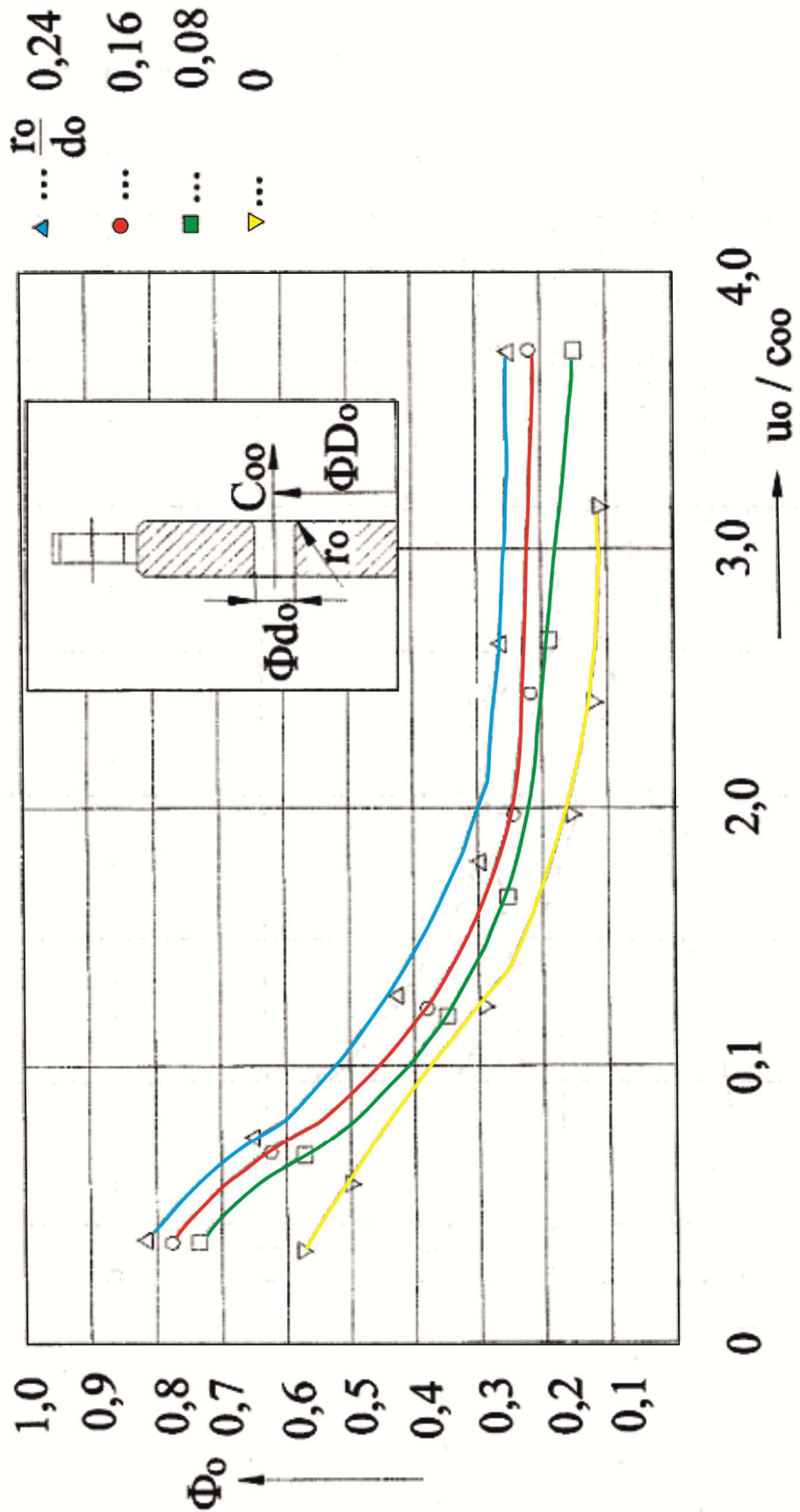
Příloha U - Výpočet vnitřních ucpávek VT dílu (viz 5.2.1)

Popis veličiny	Označení veličiny	Stupeň						
		1	2	3	4	5	6	7
Reakce na patě	R_p [-]	0,030	0,030	0,030	0,030	0,030	0,030	0,030
Reakce na středním průměru	R_s [-]	0,064	0,090	0,100	0,111	0,119	0,132	0,148
Patní průměr stupně	D_p [mm]	1042,0	882,0	882,0	882,0	882,0	882,0	882,0
Průměr hřídele	D_h [mm]	785,0	825,0	830,0	835,0	840,0	845,0	850,0
Tlak páry před RL	p_1 [bar]	87,300	68,693	57,544	47,930	39,484	32,711	26,905
Tlak páry za RL	p_2_RL [bar]	70,555	59,198	49,262	40,629	33,692	27,733	22,660
Tlak v mezeře mezi RK a OK	p_m_K [bar]	71,057	59,483	49,511	40,848	33,866	27,882	22,787
Tlak páry na stř. průměru	p_s_K [bar]	71,623	60,053	50,092	41,438	34,380	28,391	23,286
Entalpie páry před stupněm	i_1 [kJ/kg]	3068,4	3020,7	2984,3	2947,3	2909,0	2872,8	2836,2
Entalpie páry za stupněm	i_2 [kJ/kg]	3020,4	2984,2	2947,3	2909,0	2872,7	2836,1	2799,6
Měrný objem páry před st.	v_1 [m ³ /kg]	0,0296	0,0361	0,0417	0,0484	0,0566	0,0659	0,0771
Měrný objem páry za stupněm	v_2 [m ³ /kg]	0,0351	0,0405	0,0470	0,0550	0,0639	0,0748	0,0880
Měrný objem páry v mezeře	v_o [m ³ /kg]	0,0351	0,0405	0,0470	0,0550	0,0639	0,0748	0,0880
Rychlost v mezeře mezi K	c_p [m/s]	-	-	-	-	-	-	-
Rychlost hlavního proudu	c_o [m/s]	305,21	266,29	268,15	272,88	265,30	266,58	266,55
Poměr rychl. v mezeře/rychl. p.	c_p/c_o [-]	-	-	-	-	-	-	-
Průtokový souč. v mezeře	Φ_p [-]	0,32	-	-	-	-	-	-
Průtokový součinitel v OO	Φ_o [-]	-	-	-	-	-	-	-
Šířka bříty ucpávky	b [mm]	-	0,3	0,3	0,3	0,3	0,3	0,3
Radiální mezera	δ_r [mm]	-	0,7	0,7	0,7	0,7	0,7	0,7
Poměr rad.mezera/šířce	δ_r/b [-]	-	2,33	2,33	2,33	2,33	2,33	2,33
Průtokový součinitel ucpávky	Φ_u [-]	-	0,6953	0,6953	0,6953	0,6953	0,6953	0,6953
Střední průměr ucpávky	D_su [mm]	-	828,5	833,5	838,5	843,5	848,5	853,5
Průtočná plocha ucpávky	S_u [mm ²]	-	1822,0	1833,0	1844,0	1855,0	1865,9	1876,9
Počet břitů ucpávky	z_u [ks]	-	6,0	6,0	6,0	6,0	6,0	6,0
Axiální mezera mezi RK a OK	δ_K [mm]	7,0	6,0	6,0	6,0	6,0	6,0	6,0
Šířka mezery mezi K u paty	δ_p [mm]	5,0	4,5	4,5	4,5	4,5	4,5	4,5
Plocha mezery mezi K u paty	S_p [mm ²]	12331	11663	11734	11805	11875	11946	12017
Průtočné množství ucpávkou	m_u [kg/s]	0	3,620	3,159	2,764	2,293	1,979	1,697
Průtočné množství mezerou	m_p [kg/s]	1,493	0	0	0	0	0	0
Součet průtočných množství	Σm [kg/s]	1,493	3,620	3,159	2,764	2,293	1,979	1,697
Užitečný spád na stupeň	H_uži [kJ/kg]	48,02	36,55	37,06	38,38	36,28	36,63	36,62
Ztrátový výkon stupně	P_t_ζ [kW]	71,7	132,3	117,1	106,1	83,2	72,5	62,1
Celkový ztrátový výkon VT	P_t_ζ_d [kW]	645,1						

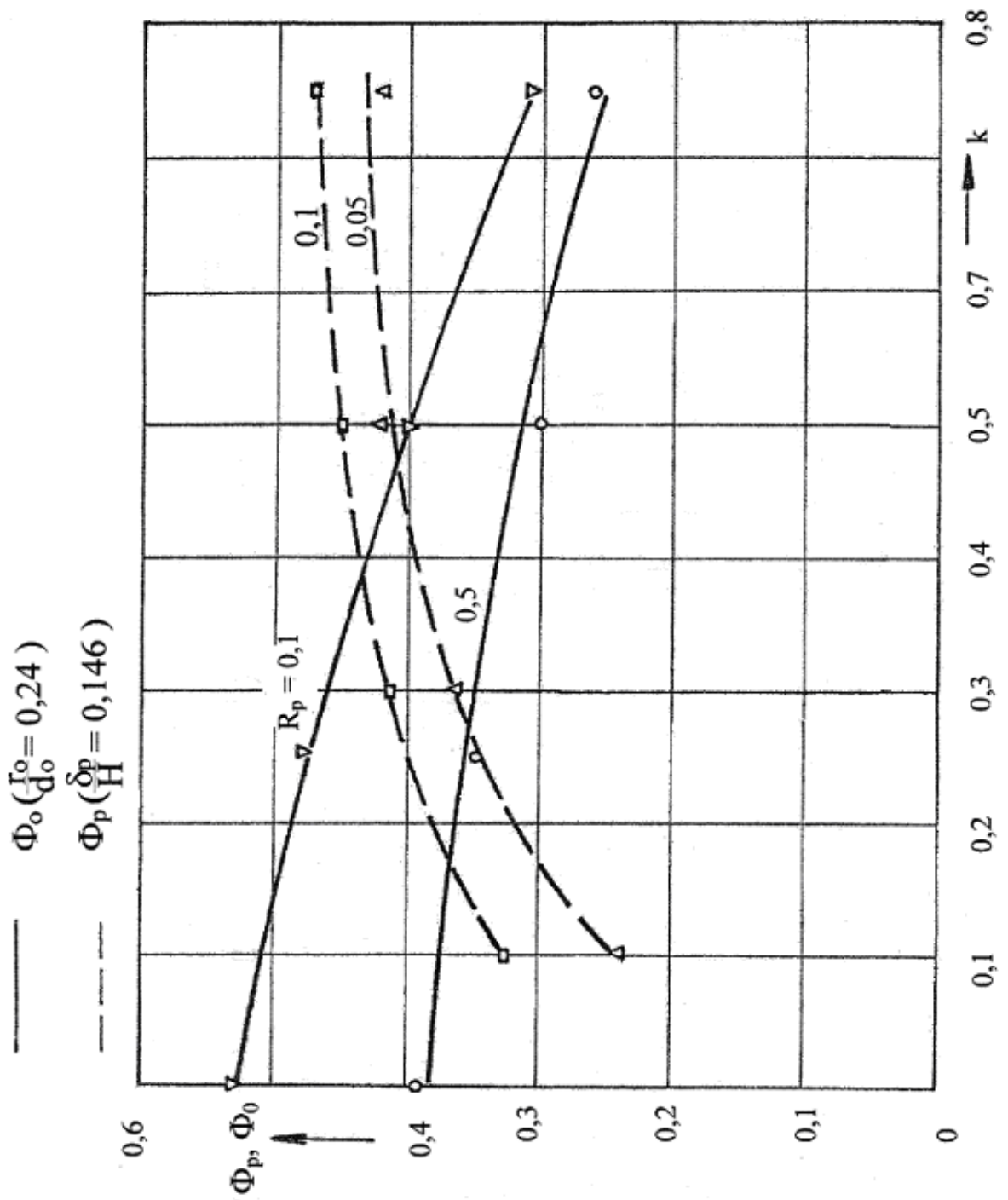
Příloha V – Průtokový součinitel v mezeře labyrintové ucpávky

Příloha W – Průtokový součinitel v odlehčovacích otvorech disku OK

Příloha X – Závislost průtokových součinitelů na součiniteli k a na reakci na D_p

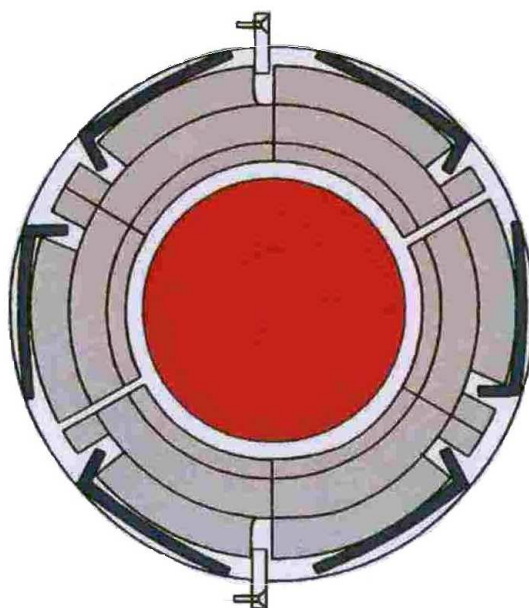
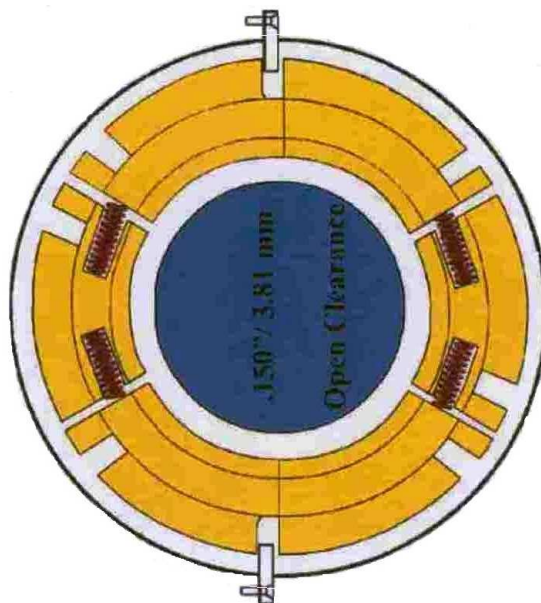

Příloha Y - Výpočet vnitřních ucpávek ST-NT dílu (viz 5.2.2)

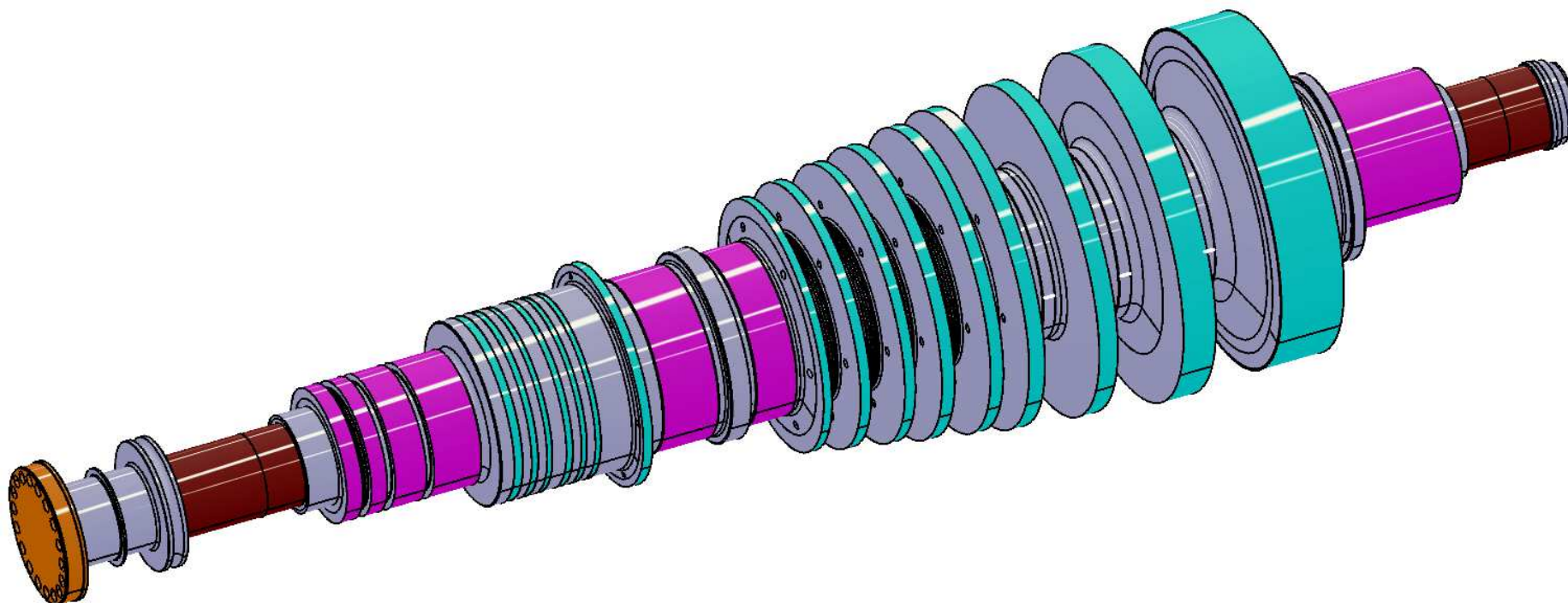
Popis veličiny	Označení veličiny	1	2	3	4	5	6	7	8	9
Reakce na patě	R_p [-]	0,030	0,030	0,030	0,030	0,030	0,100	0,100	0,100	0,100
Reakce na středním průměru	R_s [-]	0,131	0,139	0,148	0,168	0,191	0,275	0,347	0,403	0,534
Patní průměr stupně	D_p [mm]	1162,0	1222,0	1282,0	1342,0	1402,0	1462,0	1522,0	1602,0	1602,0
Průměr hřídele	D_h [mm]	785,0	777,6	777,6	777,6	777,6	777,6	777,0	777,0	777,0
Roztečný průměr OO	D_o [mm]	935,0	935,0	935,0	935,0	935,0	935,0	-	-	-
Tlak páry před RL	p_1 [bar]	19,3780	14,9950	11,0290	7,7310	5,0910	3,0500	1,6200	0,7650	0,2990
Tlak páry za RL	p_2_RL [bar]	15,7381	11,7185	8,3104	5,5859	3,4548	1,9983	1,0265	0,4774	0,1860
Tlak v mezeře mezi RK a OK	p_m_K [bar]	15,8473	11,8168	8,3920	5,6503	3,5039	2,1035	1,0858	0,5062	0,1973
Tlak páry na středním průměru mezi K	p_s_K [bar]	16,2143	12,1742	8,7122	5,9469	3,7677	2,2875	1,2324	0,5933	0,2463
Tlak v odlehčovacím otvoru	p_o [bar]	15,8418	11,8118	8,3879	5,6471	3,5014	2,0982	1,0829	0,5047	0,1967
Entalpie páry před stupněm	i_1 [kJ/kg]	3211,26	3145,83	3071,50	2990,76	2902,72	2804,45	2697,69	2663,25	2624,56
Entalpie páry za stupněm	i_2 [kJ/kg]	3145,65	3071,24	2990,42	2902,25	2803,87	2698,31	2587,72	2549,46	2497,00
Měrný objem páry před stupněm	v_1 [m ³ /kg]	0,15175	0,18630	0,23800	0,31556	0,43904	0,65706	1,08038	2,17642	5,24608
Měrný objem páry za stupněm	v_2 [m ³ /kg]	0,17745	0,22391	0,29342	0,39990	0,57972	0,88327	1,58840	3,24603	7,80977
Měrný objem páry v mezeře mezi K	v_o [m ³ /kg]	0,17745	0,22391	0,29342	0,39990	0,57972	0,88327	1,58840	3,24603	7,80977
Rychlost v mezeře mezi K	c_p [m/s]	13,92	14,84	15,47	16,04	16,87	30,48	30,70	30,55	29,71
Rychlost hlavního proudu	c_o [m/s]	356,76	380,41	396,60	414,37	437,92	437,08	444,91	452,58	479,17
Poměr rychl. v mezeře/rychl. proudu	c_p/c_o [-]	0,04	0,04	0,04	0,04	0,04	0,07	0,07	0,07	0,06
Poměr charakterizující ucpávku	δ_p/H [-]	0,25	0,25	0,25	0,3	0,3	0,3	-	-	-
Průtokový součinitel v mezeře mezi K	Φ_p [-]	0,32	0,32	0,32	0,34	0,34	0,34	-	-	-
Obvod. rychl. na rozteči OO	u_o [m/s]	146,87	146,87	146,87	146,87	146,87	146,87	-	-	-
Rychlost v odlehčovacím otvoru	c_oo [m/s]	60,68	64,67	67,43	69,92	73,53	132,85	-	-	-
Poměr obvod. rychl./rychl. v OO	u_o/c_oo [m/s]	2,42	2,27	2,18	2,10	2,00	1,11	-	-	-
Průtokový součinitel v OO	Φ_o [-]	0,238	0,242	0,252	0,253	0,264	0,453	-	-	-

Šířka bříty ucpávky	b [mm]	-	0,3	0,3	0,3	0,3	0,3	0,3	0,3	0,3
Radiální mezera	δ_r [mm]	-	0,7	0,7	0,7	0,7	0,7	0,7	0,7	0,7
Poměr rad.mezera/šířce	δ_r/b [-]	-	2,33	2,33	2,33	2,33	2,33	2,33	2,33	2,33
Průtokový součinitel ucpávky	Φ_u [-]	-	0,7585	0,7585	0,7585	0,7585	0,7585	0,7585	0,7585	0,7585
Střední průměr ucpávky	D_{su} [mm]	-	784,3	784,3	784,3	784,3	784,3	784,3	784,3	784,3
Průtočná plocha ucpávky	S_u [mm ²]	-	1724,8	1724,8	1724,8	1724,8	1724,8	1724,8	1724,8	1724,8
Počet břitů ucpávky	z_u [ks]	-	16	16	16	16	16	20	20	20
Axiální mezera mezi RK a OK	δ_K [mm]	6,0	3,5	3,5	8,5	9,5	9,5	20,5	21,0	24,0
Šířka mezery mezi K u paty lopatek	δ_p [mm]	9,0	5,0	5,0	5,0	6,0	14,5	12,0	21,0	24,0
Plocha mezery mezi K u paty lopatek	S_p [mm ²]	32854,8	19195,1	20137,6	21080,1	26427,1	66598,6	57378,0	105689,5	120788,0
Průměr odlehčovacího otvoru (OO)	D_o [mm]	40,0	40,0	40,0	40,0	40,0	40,0	-	-	-
Rádus zaoblení hrany OO	R_o [mm]	6,0	6,0	6,0	6,0	6,0	6,0	-	-	-
Poměr rádiusu zaoblení/prům. OO	R_o/D_o [-]	0,150	0,150	0,150	0,150	0,150	0,150	-	-	-
Plocha jednoho OO	S'_{oo} [mm ²]	1256,6	1256,6	1256,6	1256,6	1256,6	1256,6	-	-	-
Plocha všech odlehčovacích otvorů v OK	S_{oo} [mm ²]	10134,3	14001,4	13760,2	14402,1	15443,2	13841,0	-	-	-
Teoretický počet OO	z'_{oo} [ks]	8,06	8,06	8,06	8,06	8,06	8,06	0	0	0
Konečný počet OO	z_{oo} [ks]	8	8	8	8	8	8	0	0	0
Součinitel q pro nepravý labyrint	q [-]	-	-	-	-	-	-	0,9344	0,9344	0,9344
Součinitel k pro nepravý labyrint	k [-]	-	-	-	-	-	-	1,0004	1,0004	1,0004
Průtočné množství ucpávkou	m_{u_i} [kg/s]	0	0,572	0,457	0,350	0,256	0,162	0,084	0,041	0,017
Průtočné množství mezerou mezi koly	m_{p_i} [kg/s]	0,825	0,407	0,340	0,288	0,261	0,781	0	0	0
Součet průtočných množství	Σm [kg/s]	0,825	0,979	0,797	0,637	0,517	0,943	0,084	0,041	0,017
Průtočné množství OO	m_{oo} [kg/s]	0,825	0,979	0,797	0,637	0,517	0,943	0	0	0
Průtočné množství neprav. ucpávkou	$m_{u_n_i}$ [kg/s]	0	0	0	0	0	0	0,084	0,041	0,017
Užitečný spád na stupeň	$H_{už_i}$ [kJ/kg]	65,61	74,59	81,08	88,51	98,85	106,13	109,97	113,79	127,56
Ztrátový výkon stupně	P_{t_ζ} [kW]	54,1	73,0	64,6	56,4	51,1	100,1	9,3	4,7	2,1
Celkový ztrátový výkon ST-NT dílu	$P_{t_\zeta_{díl}}$ [kW]	415,4								
Celkový ztrátový výkon v ucpávkách	$P_{t_\zeta_{celk}}$ [kW]	1064,9								

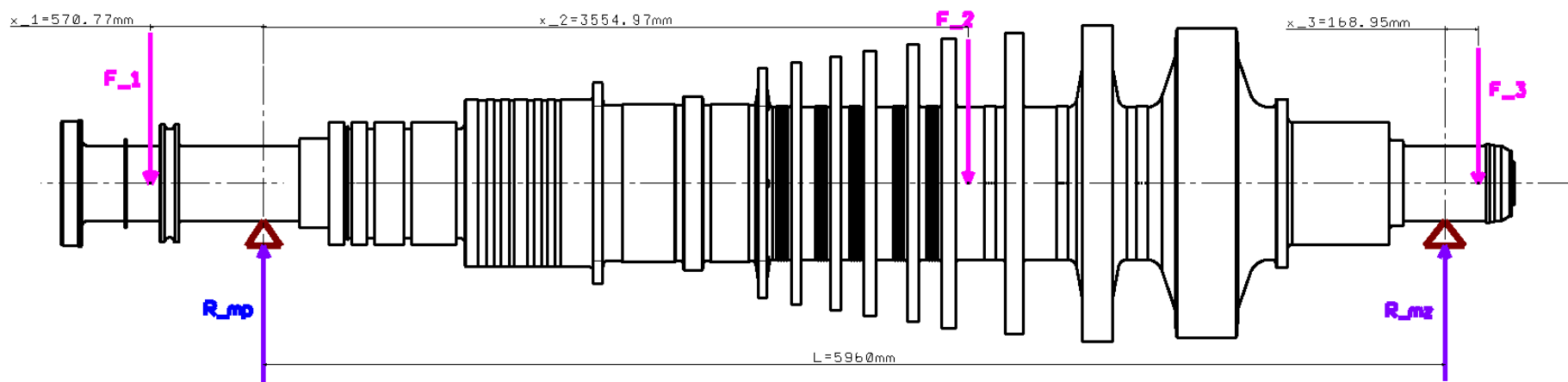
Příloha Z – Porovnání konvekční labyrintové hřídelové ucpávky (dolní obr.) a vylepšené vysouvací od firmy TurboCare (horní obr.)

Příloha AA - Model rotoru T120MW (CATIA V5)

Příloha BB - Schéma hřídele turbíny se síly a reakcemi k výpočtu ložisek (viz 7)

Příloha CC – Výpočet axiálních sil od změny hybnosti v LM, sil působících na OK (viz 7.2.1, 7.2.2)

Výpočet axiálních sil od změny hybnosti v lopatkové mříži stupňů VT dílu

Veličina		Stupeň						
Popis	Označení	1	2	3	4	5	6	7
Množství páry prošlé skrz RL	m_s [kg/s]	134,940	134,940	134,940	134,940	125,220	125,220	125,220
Množství páry proudící odlehčovacími otvory	m_o [kg/s]	1,586	0	0	0	0	0	0
Relat. rychl. v axiálním směru na vstupu do RL	w_1ax [m/s]	75,40	62,38	62,68	63,38	60,35	60,66	60,52
Relat. rychl. v axiálním směru na výstupu z RL	w_2ax [m/s]	63,68	53,54	54,60	56,31	53,42	54,27	55,13
Střední průměr oběžných lopatek	d_s_OL [mm]	1061,3	914,1	918,6	923,6	929,5	936,6	945,3
Délka oběžných lopatek	L_p_OL [mm]	21,3	34,1	38,6	43,6	49,5	56,6	65,3
Tlak před oběžným kolem	p_1 = p_s [MPa]	7,1623	6,0053	5,0092	4,1438	3,4380	2,8391	2,3286
Tlak za oběžným kolem	p_2 = p_3_OL [MPa]	7,0458	5,8768	4,8803	4,0145	3,3211	2,7241	2,2169
Parcielnost	ε [-]	1	1	1	1	1	1	1
Síla od změny hybnosti působící na i-tou OL	F_1ax_i [N]	-9834,99	-13772,36	-15453,55	-17309,92	-17757,35	-19954,96	-22342,35
Celková síla od změny hybnosti v rámci VT dílu	F_1ax_celk_VT [N]	-116425,49						

Výpočet axiálních sil od změny hybnosti v LM stupňů ST-NT dílu

Veličina		Stupeň								
Popis	Označení	1	2	3	4	5	6	7	8	9
Množství páry prošlé skrz RL	m_s [kg/s]	113,606	113,452	106,805	106,964	99,489	99,063	95,424	87,901	87,925
Množství páry proudící odlehčovacími otvory	m_o [kg/s]	0,825	0,979	0,797	0,637	0,517	0,943	0	0	0
Relat. rychl. v axiálním směru na vstupu do RL	w_1ax [m/s]	78,79	82,78	85,38	88,20	91,70	97,09	94,63	113,37	131,41
Relat. rychl. v axiálním směru na výstupu z RL	w_2ax [m/s]	71,76	77,09	80,26	84,54	90,86	102,90	115,16	154,52	220,31
Střední průměr oběžných lopatek	d_s_OL [mm]	1232,9	1302,0	1373,3	1456,2	1542,2	1664,8	1843,3	2053,5	2437,0
Délka oběžných lopatek	L_p_OL [mm]	72,9	82,0	93,3	116,2	142,2	198,5	317,0	447,0	834,0
Tlak před oběžným kolem	p_1 = p_s [MPa]	16,2143	12,1742	8,7122	5,9469	3,7677	2,2875	1,2324	0,5933	0,2463
Tlak za oběžným kolem	p_2 = p_3_OL [MPa]	15,3799	11,3678	7,9891	5,2749	3,1741	1,6909	0,7993	0,3420	0,1043
Parcielnost	ε [-]	1	1	1	1	1	1	1	1	1
Síla od změny hybnosti působící na i-tou OL	F_1ax_i [N]	24354,20	27687,38	29650,64	36108,77	40975,83	33000	40000	39000	50000
Celková síla od změny hybnosti v rámci ST-NT	F_1ax_celk_ST_NT [N]	320776,83								

Výpočet axiální síly působící na disk oběžná kola stupňů VT dílu

Veličina		Stupeň
Popis	Označení	1
Plocha oběžného kola	S_OK [m ²]	0,2780
Plocha odlehčovacího otvoru	S_OO [m ²]	-
Tlak páry v mezeře mezi rozváděcím a oběžným kolem	p ₁ = p _m [MPa]	7,1057
Tlak páry za oběžným kolem	p ₂ = p _{3_OL} [MPa]	7,0458
Axiální síla působící na disk i-tého stupně	F _{2ax} [N]	-10684,03
Celková axiální síla působící na disky v rámci dílu	F _{2ax_celk_VT} [N]	-10684,03

Výpočet axiální síly působící na disk oběžného kola stupňů ST-NT dílu

Veličina		Stupeň								
Popis	Označení	1	2	3	4	5	6	7	8	9
Patní průměr oběžného kola	D _p [m]	1160,0	1220,0	1280,0	1340,0	1400,0	1460,0	1520,0	1600,0	1600,0
Průměr hřídele	D _h [m]	785,0	777,6	777,6	777,6	777,6	777,6	777,0	777,0	777,0
Plocha oběžného kola	S_OK [m ²]	0,5840	0,7050	0,7880	0,9470	1,0690	1,2100	1,3770	1,6110	1,5900
Plocha odlehčovacích otvorů	S_OO [m ²]	0,0360	0,0360	0,0360	0,0360	0,0360	0,0360	-	-	-
Tlak páry v mezeře mezi RK a OK	p ₁ = p _m [MPa]	15,8473	11,8168	8,3920	5,6503	3,5039	2,1035	1,0858	0,5062	0,1973
Tlak páry za oběžným kolem	p ₂ = p _{3_OL} [MPa]	15,3799	11,3678	7,9891	5,2749	3,1741	1,6909	0,7993	0,3420	0,1043
Axiální síla působící na disk i-tého stupně	F _{2ax} [N]	17929,07	21022,33	21208,94	23936,96	23844,61	33906,62	14904,37	9458,25	5359,12
Celk. ax. síla působící na disky v rámci dílu	F _{2ax_celk_ST_NT} [N]	171570,26								

Příloha DD – Výpočet axiálních sil působící na výstupky vnitřních ucpávek RK (viz 7.2.3)

Pro stupně VT dílu

Veličina		Stupeň					
Popis	Označení	2	3	4	5	6	7
Tlak páry na vstupu do oběžného kola	$p_1 = p_s$ [MPa]	6,8693	5,7544	4,7930	3,9484	3,2711	2,6905
Tlak páry na výstupu z oběžného kola	$p_2 = p_{3_OL}$ [MPa]	5,9198	4,9262	4,0629	3,3692	2,7733	2,2660
Spodní průměr ucpávky	D_{h_u} [mm]	785,0	825,0	830,0	835,0	840,0	845,0
Průměr ucpávky s výstupy na hřídeli	D_{1_u} [mm]	790,6	830,6	835,6	840,6	845,6	850,6
Axiální síla od vnitřních ucpávek i-tého stupně	F_{3ax_i} [N]	-3838,17	-3517,75	-3119,99	-2490,01	-2152,99	-1846,90
Celková axiální síla od vnitřních ucpávek v rámci dílu	$F_{3ax_celk_VT}$ [N]	-16965,82					

Pro stupně ST-NT dílu

Veličina		Stupeň				
Popis	Označení	2	3	4	5	6
Tlak páry na vstupu do oběžného kola	$p_1 = p_s$ [MPa]	14,9950	11,0290	7,7310	5,0910	3,0500
Tlak páry na výstupu z oběžného kola	$p_2 = p_{3_OL}$ [MPa]	11,7185	8,3104	5,5859	3,4548	1,9983
Spodní průměr ucpávky	D_{h_u} [mm]	777,6	777,6	777,6	777,6	777,6
Průměr ucpávky s výstupy na hřídeli	D_{1_u} [mm]	783,6	783,6	783,6	783,6	783,6
Axiální síla od vnitřních ucpávek i-tého stupně	F_{3ax_i} [N]	1205,27	1000,02	789,06	601,88	386,87
Celková axiální síla od vnitřních ucpávek v rámci dílu	$F_{3ax_celk_ST-NT}$ [N]	3983,10				

Pro ucpávky těsnící vnitřní tělesa

Veličina		Vnitřní těleso	
Popis	Označení	VT dílu	ST-NT dílu
Tlak páry na vstupu do ucpávky	p_1 [MPa]	7,0555	2,1859
Tlak páry na výstupu z ucpávky	p_2 [MPa]	3,9484	1,5738
Spodní průměr ucpávky	D_{h_u} [mm]	785,0	785,0
Průměr ucpávky s výstupy na hřídeli	D_{1_u} [mm]	795,0	795,0
Axiální síla od vnitřních ucpávek vnitřního tělesa	$F_{3ax}'_{dilu}$	22491,14	-4430,72
Celková axiální síla od ucpávek vnitřního tělesa	$F_{3ax}'_{celk}$	18060,42	

Příloha EE – Výpočet axiálních sil působících na osazení rotoru (viz 7.2.5)

V místě VT dílu

Veličina		Definování místa
Popis	Označení	3. ÷ 4. sekce ucpávek
Horní průměr osazení rotoru	D_1 [mm]	652,8
Dolní průměr osazení rotoru	D_2 [mm]	613,0
Tlak páry působící v místě osazení	p [MPa]	0,9800
Axiální síla od osazení rotoru v i-tém místě	F_5ax_i [N]	-38776,10
Celková axiální síla od osazení v rámci dílu	F_5ax_VT [N]	-38776,10

V místě ST-NT dílu

Veličina		Definování místa								
Popis	Označení	před 2.st.	před 3.st.	před 4.st.	před 5.st.	před 6.st.	před 7.st.	před 8.st.	před 9.st.	za 9.st.
Horní průměr osazení rotoru	D_1 [mm]	770,0	770,0	770,0	770,0	770,0	770,0	770,0	770,0	770,0
Dolní průměr osazení rotoru	D_2 [mm]	777,6	777,6	777,6	777,6	777,6	777,0	777,0	777,0	850,0
Tlak páry působící v místě osazení	p [MPa]	14,9950	11,0290	7,7310	5,0910	3,0500	1,6200	0,7650	0,2990	0,1043
Axiální síla od osazení rotoru v i-tém místě	F_5ax_i [N]	8950,55	6583,24	4614,65	3038,83	1820,55	890,64	420,58	164,38	655,03
Celková axiální síla od osazení v rámci dílu	F_5ax_ST-NT [N]	27138,47								

Příloha FF - Výpočet namáhání vnitřního a vnějšího tělesa ve zvolených řezech (viz 8)

Veličina	Popis	Označení	Vnitřní těleso - řez:		Vnější těleso - řez:	
			1.	2.	3.	4.
Vnitřní tlak		p_1 [MPa]	8,7300	7,0458	4,0145	0,7989
Vnější tlak		p_2 [MPa]	4,0145	4,0145	0,1013	0,1013
Rozdíl tlaků		Δp [MPa]	4,7155	3,0313	3,9132	0,6976
Vnitřní teplota		t_1 [°C]	380,92	349,60	281,63	268,31
Vnější teplota		t_2 [°C]	281,63	281,63	40,00	40,00
Rozdíl teplot		Δt [°C]	99,30	67,97	241,63	228,31
Vnitřní poloměr tělesa		R_1 [mm]	608,3	608,3	1053,2	1103,5
Střední poloměr tělesa		r [mm]	644,2	650,2	1088,2	1138,5
Vnější poloměr tělesa		R_2 [mm]	680,0	692,0	1123,2	1173,5
Tloušťka stěny tělesa		s [mm]	71,7	83,7	70,0	70,0
Poměr poloměrů r / r_1		y [-]	1,059	1,069	1,033	1,032
Poměr poloměrů r_2 / r_1		Y [-]	1,118	1,138	1,066	1,063
Modul pružnosti materiálu		E [MPa]	185717,0	188536,0	194653,7	195851,7
Dovolené napětí materiálu		σ_D [MPa]	56,631	69,112	85,756	87,753
Součinitel délkové roztažnosti		β [1/K]	1,2E-05	1,2E-05	1,2E-05	1,2E-05
Poissonova konstanta		ν [-]	0,3	0,3	0,3	0,3
Questova pevnostní podmínka		τ_{max} [MPa]	28,316	34,556	42,878	43,876
Namáhání od přtlaku						
Tangenciální napětí od tlaku		$\sigma_{t,p}$ [MPa]	39,941	21,982	58,845	10,992
Radiální napětí od tlaku		$\sigma_{r,p}$ [MPa]	-2,161	-1,370	-1,862	-0,333
Axiální napětí od tlaku		$\sigma_{ax,p}$ [MPa]	18,890	10,306	28,492	5,329
Namáhání od teploty						
Tangenciální napětí od teploty		$\sigma_{t,T}$ [MPa]	2,926	2,350	4,319	3,925
Radiální napětí od teploty		$\sigma_{r,T}$ [MPa]	-4,391	-3,527	-6,479	-5,888
Axiální napětí od teploty		$\sigma_{ax,T}$ [MPa]	-1,465	-1,177	-2,161	-1,963
Celková namáhání ve směru tangenciálním, radiálním, axiálním						
Celkové tangenciální napětí		σ_t [MPa]	42,866	24,332	63,164	14,916
Celkové radiální napětí		σ_r [MPa]	-6,552	-4,896	-8,341	-6,221
Celkové axiální napětí		σ_{ax} [MPa]	17,425	9,129	26,331	3,366
Výsledná smyková namáhání						
Smykové napětí na r_1		τ_{R_1} [MPa]	5,436	2,116	8,995	-1,427
Smykové napětí na r		τ_r [MPa]	18,157	9,718	27,411	4,348
Smykové napětí na r_2		τ_{R_2} [MPa]	21,433	12,166	31,582	7,458

Příloha GG - Výpočet namáhání horizontální příruby vnitřního a vnějšího tělesa, šroubů

Veličina		Vnitřní těleso - řez	Vnější těleso - řez
Popis	Označení	VT díl - vstup	VT díl - vstup
Rozměry příruby	b₁ [mm]	143,0	120,0
	b₂ [mm]	222,0	190,0
	x [mm]	250,0	250,0
	a_s [mm]	186,0	245,0
	a₁ [mm]	71,5	60,0
	a₂ [mm]	340,0	465,0
	R₁ [mm]	608,3	1080,0
	R₂ [mm]	680,0	1167,5
	Y [-]	1,118	1,081
	a [mm]	154,0	220,0
	H [mm]	104,0	110,0
Vnitřní tlak	p₁ [MPa]	8,7300	4,0145
Vnější tlak	p₂ [MPa]	4,0145	0,1013
Rozdíl tlaků	Δp [MPa]	4,7155	3,9132
Součinitel délkové roztlačnosti	β [1/K]	1,2E-05	1,2E-05
Modul pružnosti materiálu	E [MPa]	185716,975	194653,703
Tlak na vnitřní straně příruby	q₁ [MPa]	17,460	8,029
Tlak na vnější straně příruby	q₂ [MPa]	7,747	7,715
Teplotní gradient	ΔT [K]	333,15	333,15
Koeficienty	F_{zp} [-]	0,05778	0,03996
	F_{zt} [-]	0,00165	0,00078
Poměrná síla na šroub	F/t [N/m]	7085054,563	6655568,366
Rozteč šroubů	t [mm]	125,0	135,0
Síla na jeden šroub	F_š [N]	885631,8	898501,7
Průměr šroubu	d_š [mm]	80	100
Namáhání šroubu v tahu	σ_{t_š} [MPa]	176,191	114,401
Dovolené namáhání šroubu v tahu	σ_{t_š_D} [MPa]	263,652	118,972
Namáhání příruby v ohybu	σ_{o_p} [MPa]	20,406	30,840
Dovolené namáhání příruby v ohybu	σ_{o_p_D} [MPa]	28,316	34,556

Příloha HH – Výpočet potrubních tras (viz 9)

Náležících VT dílu

Veličina		VT díl - místo odběru		
Popis	Označení	Vstup	VTO2	VTO1 = výstup
Hmotnostní průtok páry v i-tém odběru	m_{p_i} [kg/s]	134,940	9,720	125,220
Měrný objem páry v i-tém odběru	v_i [m ³ /kg]	0,02954	0,05651	0,09178
Rychlost proudění páry v potrubí	w [m/s]	50	50	50
Zvolený počet proudů	i [ks]	2	1	2
Minimální průřez potrubí	S_{min} [m ²]	0,039861	0,010985	0,114925
Teoretický průměr potrubí	d_{teor} [mm]	225,3	118,3	382,5
Skutečná rychlost proudu v potrubí	w_{sk} [m/s]	42,28	44,76	45,73
Zvolený průměr potrubí	DN [mm]	245	125	400

Náležících ST-NT dílu

Veličina		ST-NT díl - místo odběru					
Popis	Označení	Vstup	O	NTO3	NTO2	NTO1	K = výstup
Hmotnostní průtok páry v i-tém odběru	m_{p_i} [kg/s]	116,829	6,829	7,595	4,497	7,567	90,341
Měrný objem páry v i-tém odběru	v_i [m ³ /kg]	0,15176	0,23861	0,44387	1,11467	2,12782	15,00821
Rychlost proudění páry v potrubí	w [m/s]	50	50	50	50	50	50
Zvolený počet proudů	i [ks]	2	1	1	2	2	1
Minimální průřez potrubí	S_{min} [m ²]	0,177302	0,032591	0,067426	0,050132	0,161009	27,117027
Teoretický průměr potrubí	d_{teor} [mm]	475,1	203,7	293,0	252,6	452,8	5875,9
Skutečná rychlost proudu v potrubí	w_{sk} [m/s]	50,03	51,87	47,69	51,06	50,62	76,84
Zvolený průměr potrubí	DN [mm]	475	200	300	250	450	4740

Náležících vnějším ucpávkám

Veličina		Vnější ucpávky - sekce (připojený ohřívák)						
Popis	Označení	I	II	III	IV	V	KKP	NTO2
Hmotnostní průtok páry v i-tém odběru	m_{p_i} [kg/s]	0,161	0,491	0,131	0,066	0,119	0,250	0,426
Měrný objem páry v i-tém odběru	v_i [m ³ /kg]	0,16850	1,14639	0,88742	1,14639	0,88742	0,88742	1,50032
Rychlost proudění páry v potrubí	w [m/s]	25	25	25	25	25	25	25
Zvolený počet proudů	i [ks]	1	1	1	1	1	1	1
Minimální průřez potrubí	S_{min} [m ²]	0,001084	0,022533	0,004649	0,003013	0,004240	0,008888	0,025546
Teoretický průměr potrubí	d_{teor} [mm]	37,2	169,4	76,9	61,9	73,5	106,4	180,3
Skutečná rychlost proudu v potrubí	w_{sk} [m/s]	21,57	22,64	23,12	22,70	23,36	24,26	21,61
Zvolený průměr potrubí	DN [mm]	40	178	80	65	76	108	194

Příloha II - Přepočtené tepelné schéma a průtočné části (viz 10)

Přepočtené parametry VTO

	veličiny	VTO2	VTO1
napájecí voda - vstup	t [°C]	212,66	182,33
	p [bar]	111,60	113,40
	i [kJ/kg]	890,43	763,41
napájecí voda - výstup	t [°C]	245,00	212,66
	p [bar]	109,80	111,60
	i [kJ/kg]	1025,82	890,43
pára - vstup	t [°C]	279,75	216,74
	p [bar]	38,42	21,21
	i [kJ/kg]	2908,69	2803,91
pára - odběr	t [°C]	282,09	218,75
	p [bar]	40,15	22,17
	i [kJ/kg]	2908,69	2803,91
kondenzát - výstup	t [°C]	222,66	192,33
	i [kJ/kg]	932,30	805,28

Přepočtené parametry NTO

	veličiny	NTO3	NTO2	NTO1
napájecí voda vstup	t [°C]	109,33	86,12	43,62
	p [bar]	10,40	10,61	10,83
	i [kJ/kg]	457,78	360,58	182,64
napájecí voda výstup	t [°C]	147,86	109,33	86,12
	p [bar]	10,18	10,40	10,61
	i [kJ/kg]	619,07	457,78	360,58
pára vstup	t [°C]	230,43	129,79	92,27
	p [bar]	5,05	1,62	0,76
	i [kJ/kg]	2920,12	2730,52	2623,13
pára odběr	t [°C]	230,86	130,13	93,45
	p [bar]	5,28	1,69	0,80
	i [kJ/kg]	2920,12	2730,52	2623,13
kondenzát výstup	t [°C]	119,33	96,12	53,62
	i [kJ/kg]	499,65	402,45	224,51

Přepočtená průtočná množství v rámci oběhu

Parní (vodní) úsek trasy	m_p [kg/s]
Množství do VT dílu	135,981
I. Odběr do VTO2	9,790
II. Odběr do VTO1	8,461
Množství do ST-NT dílu	117,730
III. Odběr do odplynováku	6,868
IV. Odběr do NTO3	7,632
V. Odběr do NTO2	4,529
VI. Odběr do NTO1	7,594
Množství do kondenzátoru	91,107
Množství do KČ	114,942
Množství dodatkové vody	4,079
Množství kondenzátu za VTO1	18,251
Množství kondenzátu za NTO1	19,755

Přepočtené parametry průtočné částí VT dílu

Veličinnv	Stupeň						
	1	2	3	4	5	6	7
m_p [kg/s]	133,646	131,589	132,052	132,530	123,124	123,443	123,689
i_1 [kJ/kg]	3068,38	3021,75	2985,45	2948,56	2915,64	2879,50	2843,02
s_1 [kJ/kg.K]	6,22370	6,24360	6,25500	6,26580	6,27490	6,28480	6,29450
t_1 [°C]	380,92	350,41	327,76	305,19	285,30	263,39	240,64
p_1 [MPa]	8,7300	6,9048	5,7852	4,8197	4,0822	3,3861	2,7889
x_1 [-]	-	-	-	-	-	-	-
D_s [mm]	1060,7	911,9	917,0	924,9	926,7	934,0	941,9
D_p [mm]	1040,0	880,0	880,0	880,0	880,0	880,0	880,0
H_iz_i [kJ/kg]	59,10	43,19	43,20	38,05	41,50	41,52	43,97
u [m/s]	166,61	143,24	144,04	145,28	145,57	146,71	147,96
c_0 [m/s]	343,80	293,89	293,95	275,85	288,08	288,17	296,55
(u/c_0)s [-]	0,485	0,487	0,490	0,527	0,505	0,509	0,499
v_RL [m^3/kg]	0,03560	0,04130	0,04800	0,05490	0,06390	0,07480	0,08890
(α_1)p [°]	13,3	13,4	13,4	13,4	13,3	13,4	13,4
L_t [mm]	20,67	31,91	36,97	44,90	46,72	53,96	61,93
L_red [mm]	0	0	0	0	0	0	0
OSTŘÍK	T	T	T	T	T	T	T
L_p [mm]	20,67	31,91	36,97	44,90	46,72	53,96	61,93
(Lp/Ds) [-]	0,020	0,035	0,040	0,049	0,050	0,058	0,066
Typ_lop	V	V	V	V	V	V	V
η_nekon [%]	93,41	93,44	93,46	93,23	93,49	93,47	93,50
Z_d [%]	0	0,2147	0,2034	0,1978	0,1851	0,1681	0,1449
Z_L [%]	13,1076	8,4928	7,3323	6,0224	5,8035	5,0232	4,3784
Z_p [%]	0	0	0	0	0	0	0
Z_V [%]	0	0	0	0	0	0	0
Z_t [%]	0,7422	0,3805	0,3358	0,3465	0,3256	0,2626	0,2174
Z_RZ [%]	0	0	0	0	0	0	0
Z_x [%]	0	0	0	0	0	0	0
η_TD_i [%]	79,56	84,35	85,59	86,67	87,18	88,02	88,76
H_už_i [kJ/kg]	47,02	36,43	36,98	32,97	36,17	36,54	39,03
A_t_i [kW]	6284,2	4793,5	4883,2	4370,0	4453,9	4511,1	4827,4
i_2iz [kJ/kg]	3009,28	2978,56	2942,25	2910,51	2874,15	2837,98	2799,05
i_2 [kJ/kg]	3021,36	2985,32	2948,47	2915,59	2879,47	2842,96	2803,99
s_2 [kJ/kg.K]	6,24370	6,25510	6,26600	6,27520	6,28510	6,29470	6,30490
t_2 [°C]	350,41	327,76	305,19	285,30	263,39	240,64	214,80
p_2 [MPa]	6,9048	5,7852	4,8197	4,0822	3,3861	2,7889	2,2503
x_2 [-]	-	-	-	-	-	-	-
(u/c_0)p [-]	0,475	0,470	0,470	0,501	0,480	0,480	0,466
A_t_VT [kW]	34123,3						
H_už_VT [kJ/kg]	264,35						
H_iz_VT [kJ/kg]	310,52						
H_iz [kJ/kg]	305,80						
η_TD_VT [%]	86,45						
r_f [-]	0,0155						
Z_vr [kJ/kg]	0,7969						

Přepočtené parametry průtočné částí ST-NT dílu

Veličiny	Stupeň								
	1	2	3	4	5	6	7	8	9
m_p [kg/s]	114,347	114,347	107,641	107,797	100,294	99,834	96,208	88,662	88,678
i₁ [kJ/kg]	3210,77	3145,99	3081,85	3002,41	2914,95	2819,02	2709,41	2673,80	2630,78
s₁ [kJ/kg.K]	7,08010	7,09280	7,10630	7,12300	7,14190	7,16410	7,19360	7,44120	7,76310
t₁ [°C]	382,76	349,23	315,65	273,61	226,87	175,17	115,64	94,67	70,48
p₁ [MPa]	1,9653	1,5240	1,1685	0,8259	0,5477	0,3343	0,1767	0,0836	0,0319
x₁ [-]	-	-	-	-	-	-	-	0,9685	0,9614
D_s [mm]	1231,1	1304,5	1370,1	1452,5	1538,4	1640,2	1815,4	2043,2	2404,7
D_p [mm]	1160,0	1220,0	1280,0	1340,0	1400,0	1460,0	1520,0	1600,0	1600,0
H_{iz_i} [kJ/kg]	72,71	72,11	88,58	96,99	105,97	120,13	125,40	152,05	186,50
u [m/s]	193,38	204,92	215,21	228,16	241,65	257,64	285,16	320,94	377,74
c₀ [m/s]	381,34	379,75	420,91	440,43	460,37	490,16	500,80	551,45	610,73
(u/c₀)s [-]	0,507	0,540	0,511	0,518	0,525	0,526	0,569	0,582	0,619
v_{RL} [m³/kg]	0,18280	0,22600	0,29770	0,41200	0,60740	0,99760	1,93870	4,74540	15,57760
(α₁)p [°]	13,2	13	13	13	13,1	14,1	14	13,97	13,43
L_t [mm]	71,08	84,54	90,07	112,52	138,39	180,20	295,37	443,19	804,73
L_{red} [mm]	0	0	0	0	0	0	0	0	0
OSTŘÍK	T	T	T	T	T	T	T	T	T
ε [-]	1	1	1	1	1	1	1	1	1
n₁	-	-	-	-	-	-	-	-	-
L_{opt} [mm]	-	-	-	-	-	-	-	-	-
L_p [mm]	71,08	84,54	90,07	112,52	138,39	180,20	295,37	443,19	804,73
(L_p/D_s) [-]	0,058	0,065	0,066	0,078	0,090	0,110	0,163	0,217	0,335
Typ_{lop}	V	V	V	V	V	Z	Z	Z	Z

η_{nekon} [%]	93,48	92,91	93,45	93,38	93,27	93,25	91,70	90,99	88,25
Z_d [%]	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Z_L [%]	3,8140	3,1871	3,0090	2,4066	1,9545	1,5008	0,9003	0,5954	0,3180
Z_p [%]	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Z_V [%]	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Z_t [%]	0,3250	0,4914	0,4123	0,3635	0,2690	0,1126	0,0975	0,0773	0,0780
Z_{RZ} [%]	0	0	0	0	0	0,8032	1,7603	3,1285	7,4452
Z_x [%]	0	0	0	0	0	0	0	3,15	3,86
η_{TD_i} [%]	89,34	89,23	90,03	90,61	91,04	90,84	88,94	84,03	76,55
$H_{už_i}$ [kJ/kg]	64,96	64,34	79,75	87,88	96,48	109,12	111,53	127,77	142,76
A_{t_i} [kW]	7428,0	7357,5	8584,5	9473,1	9676,4	10894,1	10730,2	11328,4	12659,5
i_{2iz} [kJ/kg]	3138,06	3073,88	2993,27	2905,42	2808,97	2698,89	2584,01	2521,76	2444,28
i_2 [kJ/kg]	3145,81	3081,65	3002,10	2914,53	2818,46	2709,90	2597,88	2546,03	2488,02
s_2 [kJ/kg.K]	7,09300	7,10640	7,12290	7,14180	7,16400	7,19360	7,22730	7,48780	7,84540
t_2 [°C]	349,23	315,65	273,61	226,87	175,17	115,64	94,67	70,48	43,50
p_2 [MPa]	1,5240	1,1685	0,8259	0,5477	0,3343	0,1767	0,0836	0,0319	0,0089
x_2 [-]	-	-	-	-	-	-	0,9685	0,9614	0,9541
$(u/c_0)_p$ [-]	0,478	0,505	0,478	0,478	0,478	0,468	0,477	0,456	0,412
$A_{t_{ST-NT}}$ [kW]	88131,8								
$H_{už_{ST-NT}}$ [kJ/kg]	872,41								
$H_{iz_{ST-NT}}$ [kJ/kg]	1020,43								
H_{iz} [kJ/kg]	982,22								
$\eta_{TD_{ST-NT}}$ [%]	88,82								
r_f [-]	0,0389								
Z_{vr} [kJ/kg]	12,1837								

Přepočtené velikosti rozváděcích a oběžných lopatek VT dílu

Veličiny	Stupeň						
	1	2	3	4	5	6	7
RL							
ΔL [mm]	2,0	3,0	4,0	5,0	6,0	7,0	8,0
L_p_RL [mm]	21,02	32,93	38,03	44,60	48,45	55,84	63,36
L_RL_vstup [mm]	17,9	29,5	33,0	38,7	41,5	47,6	53,4
L_RL_výstup [mm]	19,2	31,8	36,3	43,0	46,8	53,9	60,7
OL							
ΔL [mm]	0	0	0	0	0	0	0
L_p_OL [mm]	21,70	34,28	38,81	45,45	49,32	56,36	63,20
L_OL_vstup [mm]	21,7	34,3	38,8	45,5	49,3	56,4	63,2
L_OL_výstup [mm]	21,7	34,3	38,8	45,5	49,3	56,4	63,2

Přepočtené velikosti rozváděcích a oběžných lopatek ST-NT dílu

Veličiny	Stupeň								
	1	2	3	4	5	6	7	8	9
RL									
ΔL [mm]	9,0	10,0	11,0	12,0	13,0	0	0	0	0
L_p_RL [mm]	73,06	84,82	94,62	118,03	146,37	193,86	312,76	443,35	803,16
L_RL_vstup [mm]	64,3	74,1	82,5	103,0	128,7	177,5	279,5	384,9	642,5
L_RL_výstup [mm]	70,3	80,8	89,8	111,0	137,4	190,0	302,0	430,0	780,0
OL									
ΔL [mm]	0	0	0	0	0	0	0	13	6
L_p_OL [mm]	72,83	83,33	92,26	113,47	139,89	192,50	304,50	460,00	840,00
L_OL_vstup [mm]	72,8	83,3	92,3	113,5	139,9	192,5	304,5	447,0	834,0
L_OL_výstup [mm]	72,8	83,3	92,3	113,5	139,9	192,5	304,5	460,0	840,0

Příloha KK - Tepelné schéma oběhu při 75% výkonu

